BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

PLATO

3: SOPHISTA POLITICVS

EDIDERVNT

C. FR. HERMANN – M. WOHLRAB

Luigi von Kunits

LIPSIAE
IN AEDIBVS B.G. TEVBNERI

Luigi von Kunits

Luigi von Kunits

PLATONIS

SOPHISTA ET POLITICUS.

(kaum echt; eher von einem dem Eleatismus nahestehenden Genossen der Akademie).

POST

CAROLUM FRIDERICUM HERMANNUM

RECOGNOVIT

MARTINUS WOHLRAB.

EDITIO STEREOTYPA.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MCMII.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

ΣΟΦΙΣΤΗΣ

[ἢ περὶ τοῦ ὄντος, λογικός].

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ St. I
ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, p. 216
ΞΕΝΟΣ ΕΛΕΑΤΗΣ, ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ.

I. ΘΕΟ. *Κατὰ τὴν χθὲς ὁμολογίαν, ὦ Σώκρατες, ἥκομεν αὐτοί τε κοσμίως καὶ τόνδε τινὰ ξένον ἄγομεν, τὸ μὲν γένος ἐξ Ἐλέας, ἑταῖρον δὲ τῶν ἀμφὶ Παρμενίδην καὶ Ζήνωνα, μάλα δὲ ἄνδρα φιλόσοφον.*

ΣΩ. *Ἆρ' οὖν, ὦ Θεόδωρε, οὐ ξένον ἀλλά τινα
θεὸν ἄγων κατὰ τὸν Ὁμήρου λόγον λέληθας; ὅς φησιν
ἄλλους τε θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις, | ὁπόσοι μετέχουσιν* B
*αἰδοῦς δικαίας, καὶ δὴ καὶ τὸν ξένιον οὐχ ἥκιστα θεὸν
συνοπαδὸν γιγνόμενον ὕβρεις τε καὶ εὐνομίας τῶν
ἀνθρώπων καθορᾶν. τάχ' οὖν ἂν καὶ σοί τις οὗτος
τῶν κρειττόνων συνέποιτο, φαύλους ἡμᾶς ὄντας ἐν τοῖς
λόγοις ἐποψόμενός τε καὶ ἐλέγξων, θεὸς ὤν τις ἐλεγκτικός.*

ΘΕΟ. *Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος, ὦ Σώκρατες, τοῦ
ξένου, ἀλλὰ μετριώτερος τῶν περὶ τὰς ἔριδας ἐσπουδακότων. καί μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ οὐδαμῶς εἶναι,
θεῖος μήν· πάντας γὰρ | ἐγὼ τοὺς φιλοσόφους τοιού-* C
τους προσαγορεύω.

ΣΩ. *Καλῶς γε, ὦ φίλε. τοῦτο μέντοι κινδυνεύει τὸ γένος οὐ πολύ τι ῥᾷον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, εἶναι δια-*

*κρίνειν ἢ τὸ τοῦ θεοῦ· πάνυ γὰρ ἄνδρες οὗτοι παν-
τοῖοι φανταζόμενοι διὰ τὴν τῶν ἄλλων ἄγνοιαν ἐπιστρω-
φῶσι πόληας, οἱ μὴ πλαστῶς ἀλλ᾽ ὄντως φιλόσοφοι,
καθορῶντες ὑψόθεν τὸν τῶν κάτω βίον, καὶ τοῖς μὲν
δοκοῦσιν εἶναι τοῦ μηδενὸς τίμιοι, τοῖς δ᾽ ἄξιοι τοῦ*
D *παντός· καὶ τοτὲ μὲν πολιτικοὶ φαντάζονται, | τοτὲ δὲ
σοφισταί, τοτὲ δ᾽ ἔστιν οἷς δόξαν παράσχοιντο ἂν ὡς
παντάπασιν ἔχοντες μανικῶς. τοῦ μέντοι ξένου ἡμῖν
ἡδέως ἂν πυνθανοίμην, εἰ φίλον αὐτῷ, τί ταῦθ᾽ οἱ*
217 *περὶ τὸν ἐκεῖ | τόπον ἡγοῦντο καὶ ὠνόμαζον.*

ΘΕΟ. *Τὰ ποῖα δή;*

ΣΩ. *Σοφιστήν, πολιτικόν, φιλόσοφον.*

ΘΕΟ. *Τί δὲ μάλιστα καὶ τὸ ποῖόν τι περὶ αὐτῶν διαπορηθεὶς ἐρέσθαι διενοήθης;*

ΣΩ. *Τόδε· πότερον ἓν πάντα ταῦτα ἐνόμιζον ἢ δύο, ἢ καθάπερ τὰ ὀνόματα τρία, τρία καὶ γένη διαιρούμενοι καθ᾽ ἓν ὄνομα γένος ἑκάστῳ προσῆπτον;*

ΘΕΟ. *᾿Αλλ᾽ οὐδείς, ὡς ἐγῷμαι, φθόνος αὐτῷ διελθεῖν αὐτά· ἢ πῶς, ὦ ξένε, λέγωμεν;*

B | ΞΕ. *Οὕτως, ὦ Θεόδωρε. φθόνος μὲν γὰρ οὐδεὶς
οὐδὲ χαλεπὸν εἰπεῖν ὅτι γε τρί᾽ ἡγοῦντο· καθ᾽ ἕκαστον
μὴν διορίσασθαι σαφῶς, τί ποτ᾽ ἔστιν, οὐ σμικρὸν οὐδὲ
ῥᾴδιον ἔργον.*

ΘΕΟ. *Καὶ μὲν δὴ κατὰ τύχην γε, ὦ Σώκρατες, λόγων ἐπελάβου παραπλησίων ὧν καὶ πρὶν ἡμᾶς δεῦρ᾽ ἐλθεῖν διερωτῶντες αὐτὸν ἐτυγχάνομεν· ὁ δὲ ταῦτα, ἅπερ πρὸς σὲ νῦν, καὶ τότε ἐσκήπτετο πρὸς ἡμᾶς· ἐπεὶ διακηκοέναι γέ φησιν ἱκανῶς καὶ οὐκ ἀμνημονεῖν.*

C II. ΣΩ. | *Μὴ τοίνυν, ὦ ξένε, ἡμῶν τήν γε πρώ-
την αἰτησάντων χάριν ἀπαρνηθεὶς γένῃ, τοσόνδε δ᾽*

ἡμῖν φράζε· πότερον εἴωθας ἥδιον αὐτὸς ἐπὶ σαυτοῦ μακρῷ λόγῳ διεξιέναι λέγων τοῦτο, ὃ ἂν ἐνδείξασθαί τῳ βουληθῇς, ἢ δι' ἐρωτήσεων, οἷόν ποτε καὶ Παρμενίδῃ χρωμένῳ καὶ διεξιόντι λόγους παγκάλους παρεγενόμην ἐγὼ νέος ὤν, ἐκείνου μάλα δὴ τότε ὄντος πρεσβύτου;

ΞΕ. *Τῷ μέν, ὦ Σώκρατες, ἀλύπως τε καὶ εὐηνίως προσδιαλεγομένῳ ῥᾷον οὕτω, τὸ | πρὸς ἄλλον· εἰ δὲ μή,* D
τὸ καθ' αὑτόν.

ΣΩ. *Ἔξεστι τοίνυν τῶν παρόντων ὃν ἂν βουληθῇς ἐκλέξασθαι· πάντες γὰρ ὑπακούσονταί σοι πρᾴως· συμβούλῳ μὴν ἐμοὶ χρώμενος τῶν νέων τινὰ αἱρήσει, Θεαίτητον τόνδε, ἢ καὶ τῶν ἄλλων εἴ τίς σοι κατὰ νοῦν.*

ΞΕ. *Ὦ Σώκρατες, αἰδώς τίς μ' ἔχει τὸ νῦν πρῶτον συγγενόμενον ὑμῖν μὴ κατὰ σμικρὸν ἔπος πρὸς ἔπος ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν, ἀλλ' ἐκτείναντα ἀπομηκύνειν λόγον συχνὸν κατ' ἐμαυτόν, εἴτε καὶ | πρὸς* E
ἕτερον, οἷον ἐπίδειξιν ποιούμενον· τῷ γὰρ ὄντι τὸ νῦν ῥηθὲν οὐχ ὅσον ὧδε ἐρωτηθὲν ἐλπίσειεν ἂν αὐτὸ εἶναί τις, ἀλλὰ τυγχάνει λόγου παμμήκους ὄν. τὸ δὲ αὖ σοὶ μὴ χαρίζεσθαι καὶ τοῖσδε, ἄλλως τε καὶ σοῦ λέξαντος ὡς εἶπες, ἄξενόν τι καταφαίνεταί μοι καὶ ἄγριον. ἐπεὶ Θεαίτητόν γε τὸν | προσδιαλεγόμενον εἶναι δέχομαι 218
παντάπασιν ἐξ ὧν αὐτός τε πρότερον διείλεγμαι καὶ σὺ τὰ νῦν μοι διακελεύει.

ΘΕΑΙ. *Ἆρα τοίνυν, ὦ ξένε, οὕτω καὶ καθάπερ εἶπε Σωκράτης πᾶσι κεχαρισμένος ἔσει;*

ΞΕ. *Κινδυνεύει πρὸς μὲν ταῦτα οὐδὲν ἔτι λεκτέον εἶναι, Θεαίτητε· πρὸς δὲ σὲ ἤδη τὸ μετὰ τοῦτο, ὡς ἔοικε, γίγνοιτο ἂν ὁ λόγος. ἂν δ' ἄρα τι τῷ μήκει*

πονῶν ἄχθῃ, μὴ 'μὲ αἰτιᾶσθαι τούτων, ἀλλὰ τούσδε τοὺς σοὺς ἑταίρους.

B ΘΕΑΙ. Ἀλλ' οἶμαι μὲν δὴ νῦν | οὕτως οὐκ ἀπερεῖν· ἂν δ' ἄρα τι τοιοῦτον γίγνηται, καὶ τόνδε παραληψόμεθα Σωκράτη, τὸν Σωκράτους μὲν ὁμώνυμον, ἐμὸν δὲ ἡλικιώτην καὶ συγγυμναστήν, ᾧ συνδιαπονεῖν μετ' ἐμοῦ τὰ πολλὰ οὐκ ἄηθες.

III. ΞΕ. Εὖ λέγεις, καὶ ταῦτα μὲν ἰδίᾳ βουλεύσει προϊόντος τοῦ λόγου· κοινῇ δὲ μετ' ἐμοῦ σοι συσκεπτέον ἀρχομένῳ πρῶτον, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, νῦν ἀπὸ τοῦ σοφιστοῦ, ζητοῦντι καὶ ἐμφανίζοντι λόγῳ τί ποτ' ἔστι.
C νῦν γὰρ δὴ σὺ | κἀγὼ τούτου πέρι τοὔνομα μόνον ἔχομεν κοινῇ· τὸ δὲ ἔργον, ἐφ' ᾧ καλοῦμεν, ἑκάτερος τάχ' ἂν ἰδίᾳ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἔχοιμεν· δεῖ δὲ ἀεὶ παντὸς πέρι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μᾶλλον διὰ λόγων ἢ τοὔνομα μόνον συνομολογήσασθαι χωρὶς λόγου. τὸ δὲ φῦλον, ὃ νῦν ἐπινοοῦμεν ζητεῖν, οὐ πάντων ῥᾷστον συλλαβεῖν τί ποτ' ἔστιν, ὁ σοφιστής· ὅσα δ' αὖ τῶν μεγάλων δεῖ διαπονεῖσθαι καλῶς, περὶ τῶν τοιούτων δέδοκται πᾶσι
D καὶ πάλαι τὸ πρότερον ἐν σμικροῖς | καὶ ῥᾴοσιν αὐτὰ δεῖν μελετᾶν, πρὶν ἐν αὐτοῖς τοῖς μεγίστοις. νῦν οὖν, ὦ Θεαίτητε, ἔγωγε καὶ νῷν οὕτω συμβουλεύω, χαλεπὸν καὶ δυσθήρευτον ἡγησαμένοις εἶναι τὸ τοῦ σοφιστοῦ γένος πρότερον ἐν ἄλλῳ ῥᾴονι τὴν μέθοδον αὐτοῦ προμελετᾶν, εἰ μὴ σύ ποθεν εὐπετεστέραν ἔχεις εἰπεῖν ἄλλην ὁδόν.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' οὐκ ἔχω.

ΞΕ. Βούλει δῆτα περί τινος τῶν φαύλων μετιόντες πειραθῶμεν παράδειγμα αὐτὸ θέσθαι τοῦ μείζονος;

E ΘΕΑΙ. | Ναί.

ΞΕ. Τί δῆτα προταξαίμεθ' ἂν εὔγνωστον μὲν καὶ σμικρόν, λόγον δὲ μηδενὸς ἐλάττονα ἔχον τῶν μειζόνων; οἷον ἀσπαλιευτής· ἆρ' οὐ πᾶσί τε γνώριμον καὶ σπουδῆς οὐ πάνυ τι πολλῆς τινος ἐπάξιον;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Μέθοδον μὴν αὐτὸν | ἐλπίζω καὶ λόγον οὐκ 219
ἀνεπιτήδειον ἡμῖν ἔχειν πρὸς ὃ βουλόμεθα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς ἂν ἔχοι.

IV. ΞΕ. Φέρε δή, τῇδε ἀρχώμεθα αὐτοῦ. καί μοι λέγε· πότερον ὡς τεχνίτην αὐτὸν ἤ τινα ἄτεχνον, ἄλλην δὲ δύναμιν ἔχοντα θήσομεν;

ΘΕΑΙ. Ἥκιστά γε ἄτεχνον.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τῶν γε τεχνῶν πασῶν σχεδὸν εἴδη δύο.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Γεωργία μὲν καὶ ὅση περὶ τὸ θνητὸν πᾶν σῶμα θεραπεία, τό τε αὖ περὶ τὸ ξύνθετον καὶ πλαστόν, ὃ δὴ σκεῦος | ὠνομάκαμεν, ἥ τε μιμητική, ξύμ- B
παντα ταῦτα δικαιότατα ἑνὶ προσαγορεύοιτ' ἂν ὀνόματι.

ΘΕΑΙ. Πῶς καὶ τίνι;

ΞΕ. Πᾶν ὅπερ ἂν μὴ πρότερόν τις ὂν ὕστερον εἰς οὐσίαν ἄγῃ, τὸν μὲν ἄγοντα ποιεῖν, τὸ δὲ ἀγόμενον ποιεῖσθαί πού φαμεν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Τὰ δέ γε νῦν δὴ ἃ διήλθομεν ἅπαντα εἶχεν εἰς τοῦτο τὴν αὐτῶν δύναμιν.

ΘΕΑΙ. Εἶχε γὰρ οὖν.

ΞΕ. Ποιητικὴν τοίνυν αὐτὰ συγκεφαλαιωσάμενοι προσείπωμεν.

ΘΕΑΙ. | Ἔστω. C

ΞΕ. Τὸ δὲ μαθηματικὸν αὖ μετὰ τοῦτο εἶδος ὅλον καὶ τὸ τῆς γνωρίσεως τό τε χρηματιστικὸν καὶ ἀγωνιστικὸν καὶ θηρευτικόν, ἐπειδὴ δημιουργεῖ μὲν οὐδὲν τούτων, τὰ δὲ ὄντα καὶ γεγονότα τὰ μὲν χειροῦται λόγοις καὶ πράξεσι, τὰ δὲ τοῖς χειρουμένοις οὐκ ἐπιτρέπει, μάλιστ' ἄν που διὰ ταῦτα ξυνάπαντα τὰ μέρη τέχνη τις κτητικὴ λεχθεῖσα ἂν διαπρέψειεν.

ΘΕΑΙ. Ναί· πρέποι γὰρ ἄν.

V. ΞΕ. Κτητικῆς δὴ καὶ ποιητικῆς ξυμπασῶν |
D οὐσῶν τῶν τεχνῶν ἐν ποτέρᾳ τὴν ἀσπαλιευτικήν, ὦ Θεαίτητε, τιθῶμεν;

ΘΕΑΙ. Ἐν κτητικῇ που δῆλον.

ΞΕ. Κτητικῆς δὲ ἆρ' οὐ δύο εἴδη; τὸ μὲν ἑκόντων πρὸς ἑκόντας μεταβλητικὸν ὂν διά τε δωρεῶν καὶ μισθώσεων καὶ ἀγοράσεων, τὸ δὲ λοιπὸν ἢ κατ' ἔργα ἢ κατὰ λόγους χειρούμενον ξύμπαν χειρωτικὸν ἂν εἴη;

ΘΕΑΙ. Φαίνεται γοῦν ἐκ τῶν εἰρημένων.

ΞΕ. Τί δέ; τὴν χειρωτικὴν ἆρ' οὐ διχῇ τμητέον;

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀναφανδὸν ὅλον ἀγωνιστικὸν θέντας,
E τὸ δὲ κρυφαῖον | αὐτῆς πᾶν θηρευτικόν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὴν δέ γε μὴν θηρευτικὴν ἄλογον τὸ μὴ οὐ τέμνειν διχῇ.

ΘΕΑΙ. Λέγε ὅπῃ.

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀψύχου γένους διελομένους, τὸ δ' ἐμψύχου.

ΘΕΑΙ. Τί μήν; εἴπερ ἔστον γε ἄμφω.

220 ΞΕ. Πῶς δὲ οὐκ ἔστον; καὶ δεῖ γε ἡμᾶς | τὸ μὲν τῶν ἀψύχων, ἀνώνυμον ὂν πλὴν κατ' ἔνια τῆς κολυμ-

βητικῆς ἄττα μέρη καὶ τοιαῦτ' ἄλλα βραχέα, χαίρειν ἐᾶσαι, τὸ δέ, τῶν ἐμψύχων ζῴων οὖσαν θήραν, προσειπεῖν ζῳοθηρικήν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

ΞΕ. Ζῳοθηρικῆς δὲ ἆρ' οὐ διπλοῦν εἶδος ἂν λέγοιτο ἐν δίκῃ, τὸ μὲν πεζοῦ γένους, πολλοῖς εἴδεσι καὶ ὀνόμασι διῃρημένον, πεζοθηρικόν, τὸ δ' ἕτερον νευστικοῦ ζῴου πᾶν ἐνυγροθηρικόν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Νευστικοῦ μὴν τὸ μὲν πτηνὸν | φῦλον ὁρῶ- B
μεν, τὸ δὲ ἔνυδρον;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Καὶ τοῦ πτηνοῦ μὴν γένους πᾶσα ἡμῖν ἡ θήρα λέγεταί πού τις ὀρνιθευτική.

ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τοῦ δὲ ἐνύδρου σχεδὸν τὸ σύνολον ἁλιευτική.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δέ; ταύτην αὖ τὴν θήραν ἆρ' οὐκ ἂν κατὰ μέγιστα μέρη δύο διελοίμην;

ΘΕΑΙ. Κατὰ ποῖα;

ΞΕ. Καθ' ἃ τὸ μὲν ἕρκεσιν αὐτόθεν ποιεῖται τὴν θήραν, τὸ δὲ πληγῇ.

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις, καὶ πῇ διαιρούμενος ἑκάτερον;

ΞΕ. Τὸ μέν, ὅτι πᾶν ὅσον ἂν ἕνεκα κωλύσεως
| εἴργῃ τι περιέχον, ἕρκος εἰκὸς ὀνομάζειν. C

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Κύρτους δὴ καὶ δίκτυα καὶ βρόχους καὶ πόρκους καὶ τὰ τοιαῦτα μῶν ἄλλο τι πλὴν ἕρκη χρὴ προσαγορεύειν;

ΘΕΑΙ. Οὐδὲν ἄλλο.

ΞΕ. Τοῦτο μὲν ἄρα ἑρκοθηρικὸν τῆς ἄγρας τὸ μέρος φήσομεν ἤ τι τοιοῦτον.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δὲ ἀγκίστροις καὶ τριόδουσι πληγῇ γιγνό-
D μενον ἕτερον μὲν ἐκείνου, πληκτικὴν δέ τινα | θήραν ἡμᾶς προσειπεῖν ἑνὶ λόγῳ νῦν χρεών· ἢ τί τις ἄν, Θεαίτητε, εἴποι κάλλιον;

ΘΕΑΙ. Ἀμελῶμεν τοῦ ὀνόματος· ἀρκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο.

ΞΕ. Τῆς τοίνυν πληκτικῆς τὸ μὲν νυκτερινόν, οἶμαι, πρὸς πυρὸς φῶς γιγνόμενον ὑπ' αὐτῶν τῶν περὶ τὴν θήραν πυρευτικὴν ῥηθῆναι συμβέβηκεν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τὸ δέ γε μεθημερινόν, ὡς ἐχόντων ἐν ἄκροις ἄγκιστρα καὶ τῶν τριοδόντων, πᾶν ἀγκιστρευτικόν.

E ΘΕΑΙ. Λέγεται | γὰρ οὖν.

VI. ΞΕ. Τοῦ τοίνυν ἀγκιστρευτικοῦ τῆς πληκτικῆς τὸ μὲν ἄνωθεν εἰς τὸ κάτω γιγνόμενον διὰ τὸ τοῖς τριόδουσιν οὕτω μάλιστα χρῆσθαι τριοδοντία τις, οἶμαι, κέκληται.

ΘΕΑΙ. Φασὶ γοῦν τινές.

ΞΕ. Τὸ δέ γε λοιπόν ἐστιν ἓν ἔτι μόνον ὡς εἰπεῖν εἶδος.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τὸ τῆς ἐναντίας ταύτῃ πληγῆς, ἀγκίστρῳ τε
221 γιγνόμενον καὶ τῶν ἰχθύων οὐχ ᾗ τις ἂν τύχῃ | τοῦ σώματος, ὥσπερ τοῖς τριόδουσιν, ἀλλὰ περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ θηρευθέντος ἑκάστοτε, καὶ κάτωθεν εἰς τοὐναντίον ἄνω ῥάβδοις καὶ καλάμοις ἀνασπώμενον· οὗ τί φήσομεν, ὦ Θεαίτητε, δεῖν τοὔνομα λέγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Δοκῶ μέν, ὅπερ ἄρτι προὐθέμεθα δεῖν ἐξευρεῖν, τοῦτ' αὐτὸ νῦν ἀποτετελέσθαι.

VII. ΞΕ. *Νῦν ἄρα τῆς ἀσπαλιευτικῆς πέρι σύ τε κἀγὼ συνωμολογήκαμεν οὐ μόνον | τοὔνομα, ἀλλὰ* B *καὶ τὸν λόγον περὶ αὐτὸ τοὖργον εἰλήφαμεν ἱκανῶς. ξυμπάσης γὰρ τέχνης τὸ μὲν ἥμισυ μέρος κτητικὸν ἦν, κτητικοῦ δὲ χειρωτικόν, χειρωτικοῦ δὲ θηρευτικόν, τοῦ δὲ θηρευτικοῦ ζῳοθηρικόν, ζῳοθηρικοῦ δὲ ἐνυγροθηρικόν, ἐνυγροθηρικοῦ δὲ τὸ κάτωθεν τμῆμα ὅλον ἁλιευτικόν, ἁλιευτικῆς δὲ πληκτικόν, πληκτικῆς δὲ ἀγκιστρευτικόν· τούτου δὲ τὸ περὶ τὴν κάτωθεν ἄνω πληγὴν ἀνασπωμένην, ἀπ' αὐτῆς τῆς πράξεως | ἀφομοιωθὲν* C *τοὔνομα, ἡ νῦν ἀσπαλιευτικὴ ζητηθεῖσα ἐπίκλην γέγονεν.*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν τοῦτό γε ἱκανῶς δεδήλωται.*

VIII. ΞΕ. *Φέρε δή, κατὰ τοῦτο τὸ παράδειγμα καὶ τὸν σοφιστὴν ἐπιχειρῶμεν εὑρεῖν, ὅτι ποτ' ἔστιν.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἐκεῖνό γ' ἦν τὸ ζήτημα πρῶτον, πότερον ἰδιώτην ἤ τινα τέχνην ἔχοντα θετέον εἶναι τὸν ἀσπαλιευτήν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ νῦν δὴ τοῦτον ἰδιώτην θήσομεν, ὦ Θεαίτητε, ἢ | παντάπασιν ὡς ἀληθῶς σοφιστήν;* D

ΘΕΑΙ. *Οὐδαμῶς ἰδιώτην· μανθάνω γὰρ ὃ λέγεις, ὡς παντὸς δεῖ τοιοῦτος εἶναι τό γε ὄνομα τοῦτο ἔχων.*

ΞΕ. *Ἀλλά τινα τέχνην αὐτὸν ἡμῖν ἔχοντα, ὡς ἔοικε, θετέον.*

ΘΕΑΙ. *Τίνα ποτ' οὖν δὴ ταύτην;*

ΞΕ. *Ἆρ' ὦ πρὸς θεῶν ἠγνοήκαμεν τἀνδρὸς τὸν ἄνδρα ὄντα ξυγγενῆ;*

ΘΕΑΙ. *Τίνα τοῦ;*

ΞΕ. *Τὸν ἀσπαλιευτὴν τοῦ σοφιστοῦ.*

ΘΕΑΙ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Θηρευτά τινε καταφαίνεσθον ἄμφω μοι.*

E | ΘΕΑΙ. *Τίνος θήρας ἅτερος; τὸν μὲν γὰρ ἕτερον εἴπομεν.*

ΞΕ. *Δίχα που νῦν διείλομεν τὴν ἄγραν πᾶσαν, νευστικοῦ μέρους, τὸ δὲ πεζοῦ τέμνοντες.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ τὸ μὲν διήλθομεν, ὅσον περὶ τὰ νευστικὰ τῶν ἐνύδρων· τὸ δὲ πεζὸν εἰάσαμεν ἄσχιστον, εἰπόντες ὅτι πολυειδὲς εἴη.*

222 ΘΕΑΙ. | *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Μέχρι μὲν τοίνυν ἐνταῦθα ὁ σοφιστής τε καὶ ὁ ἀσπαλιευτὴς ἅμα ἀπὸ τῆς κτητικῆς τέχνης πορεύεσθον.*

ΘΕΑΙ. *Ἐοίκατον γοῦν.*

ΞΕ. *Ἐκτρέπεσθον δέ γε ἀπὸ τῆς ζῳοθηρικῆς, ὁ μὲν ἐπὶ θάλαττάν που καὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας, τἀν τούτοις ζῷα θηρευσόμενος.*

ΘΕΑΙ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Ὁ δέ γε ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποταμοὺς ἑτέρους αὖ τινας, πλούτου καὶ νεότητος οἷον λειμῶνας ἀφθόνους, τἀν τούτοις θρέμματα χειρωσόμενος.*

B ΘΕΑΙ. *Πῶς* | *λέγεις;*

ΞΕ. *Τῆς πεζῆς θήρας γίγνεσθον δύο μεγίστω τινὲ μέρη.*

ΘΕΑΙ. *Ποῖον ἑκάτερον;*

ΞΕ. *Τὸ μὲν τῶν ἡμέρων, τὸ δὲ τῶν ἀγρίων.*

IX. ΘΕΑΙ. *Εἶτ᾽ ἔστι τις θήρα τῶν ἡμέρων;*

ΞΕ. *Εἴπερ γέ ἐστιν ἄνθρωπος ἥμερον ζῷον. θὲς*

δὲ ὅπῃ χαίρεις, εἴτε μηδὲν τιθεὶς ἥμερον, εἴτε ἄλλο μὲν ἥμερόν τι, τὸν δὲ ἄνθρωπον ἄγριον, εἴτε ἥμερον μὲν λέγεις αὖ τὸν ἄνθρωπον, ἀνθρώπων δὲ μηδεμίαν ἡγεῖ θήραν· τούτων ὁπότερ' ἂν ἡγῇ φίλον εἰρῆσθαί σοι, τοῦτο ἡμῖν διόρισον.

| ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἡμᾶς τε ἥμερον, ὦ ξένε, ἡγοῦμαι ζῷον, θήραν τε ἀνθρώπων εἶναι λέγω. C

ΞΕ. Διττὴν τοίνυν καὶ τὴν ἡμεροθηρικὴν εἴπωμεν.

ΘΕΑΙ. Κατὰ τί λέγοντες;

ΞΕ. Τὴν μὲν ληστικὴν καὶ ἀνδραποδιστικὴν καὶ τυραννικὴν καὶ ξύμπασαν τὴν πολεμικήν, ἓν πάντα βίαιον θήραν ὁρισάμενοι.

ΘΕΑΙ. Καλῶς.

ΞΕ. Τὴν δέ γε δικανικὴν καὶ δημηγορικὴν καὶ προσομιλητικήν, ἓν αὖ τὸ ξύνολον, πιθανουργικήν τινα μίαν τέχνην | προσειπόντες. D

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Τῆς δὴ πιθανουργικῆς διττὰ λέγωμεν γένη.

ΘΕΑΙ. Ποῖα;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἕτερον ἰδίᾳ, τὸ δὲ δημοσίᾳ γιγνόμενον.

ΘΕΑΙ. Γίγνεσθον γὰρ οὖν εἶδος ἑκάτερον.

ΞΕ. Οὐκοῦν αὖ τῆς ἰδιοθηρευτικῆς τὸ μὲν μισθαρνητικόν ἐστι, τὸ δὲ δωροφορικόν;

ΘΕΑΙ. Οὐ μανθάνω.

ΞΕ. Τῇ τῶν ἐρώντων θήρᾳ τὸν νοῦν, ὡς ἔοικας, οὔπω προσέσχες.

ΘΕΑΙ. Τοῦ πέρι;

ΞΕ. | Ὅτι τοῖς θηρευθεῖσι δῶρα προσεπιδιδόασιν. E

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΞΕ. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐρωτικῆς τέχνης ἔστω εἶδος.

ΘΕΑΙ. *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Τοῦ δέ γε μισθαρνητικοῦ τὸ μὲν προσομιλοῦν
διὰ χάριτος καὶ παντάπασι δι' ἡδονῆς τὸ δέλεαρ πε-
ποιημένον καὶ τὸν μισθὸν πραττόμενον τροφὴν ἑαυτῷ
223 μόνον κολακικήν, ὡς ἐγῷμαι, | πάντες φαῖμεν ἂν ἢ
ἡδυντικήν τινα τέχνην εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Τὸ δὲ ἐπαγγελλόμενον μὲν ὡς ἀρετῆς ἕνεκα τὰς ὁμιλίας ποιούμενον, μισθὸν δὲ νόμισμα πραττόμενον, ἆρα οὐ τοῦτο τὸ γένος ἑτέρῳ προσειπεῖν ἄξιον ὀνόματι;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Τίνι δὴ τούτῳ; πειρῶ λέγειν.*

ΘΕΑΙ. *Δῆλον δή· τὸν γὰρ σοφιστήν μοι δοκοῦμεν ἀνευρηκέναι. τοῦτ' οὖν ἔγωγε εἰπὼν τὸ προσῆκον ὄνομ' ἂν ἡγοῦμαι καλεῖν αὐτόν.*

X. ΞΕ. *Κατὰ δὴ τὸν νῦν, ὦ Θεαίτητε, λόγον,
B ὡς ἔοικεν, ἡ | τέχνης οἰκειωτικῆς, χειρωτικῆς, [κτητικῆς,]
θηρευτικῆς, ζῳοθηρίας, [πεζοθηρίας,] χερσαίας, [ἡμερο-
θηρικῆς,] ἀνθρωποθηρίας, ἰδιοθηρίας, [μισθαρνικῆς,]
νομισματοπωλικῆς, δοξοπαιδευτικῆς, νέων πλουσίων καὶ
ἐνδόξων γιγνομένη θήρα προσρητέον, ὡς ὁ νῦν λόγος
ἡμῖν συμβαίνει, σοφιστική.*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἔτι δὲ καὶ τῇδε ἴδωμεν· οὐ γάρ τι φαυλης
C μέτοχόν ἐστι τέχνης τὸ νῦν ζητούμενον, | ἀλλ' εὖ μάλα
ποικίλης. καὶ γὰρ οὖν ἐν τοῖς πρόσθεν εἰρημένοις
φάντασμα παρέχεται, μὴ τοῦτο, ὃ νῦν αὐτὸ ἡμεῖς φαμεν,
ἀλλ' ἕτερον εἶναί τι γένος.*

ΘΕΑΙ. *Πῇ δή;*

ΞΕ. *Τὸ τῆς κτητικῆς τέχνης διπλοῦν ἦν εἶδός που, τὸ μὲν θηρευτικὸν μέρος ἔχον, τὸ δὲ ἀλλακτικόν.*

ΘΕΑΙ. *Ἦν γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Τῆς τοίνυν ἀλλακτικῆς δύο εἴδη λέγωμεν, τὸ μὲν δωρητικόν, τὸ δὲ ἕτερον ἀγοραστικόν;*

ΘΕΑΙ. *Εἰρήσθω.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν αὖ φήσομεν ἀγοραστικὴν διχῇ τέμνεσθαι.*

| ΘΕΑΙ. *Πῇ;* D

ΞΕ. *Τὴν μὲν τῶν αὐτουργῶν αὐτοπωλικὴν διαιρούμενοι, τὴν δὲ τὰ ἀλλότρια ἔργα μεταβαλλομένην μεταβλητικήν.*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Τί δέ; τῆς μεταβλητικῆς οὐχ ἡ μὲν κατὰ πόλιν ἀλλαγή, σχεδὸν αὐτῆς ἥμισυ μέρος ὄν, καπηλικὴ προσαγορεύεται;*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τὸ δέ γε ἐξ ἄλλης εἰς ἄλλην πόλιν διαλλαττόμενον ὠνῇ καὶ πράσει ἐμπορική;*

ΘΕΑΙ. *Τί δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τῆς δ' ἐμπορικῆς ἆρ' οὐκ ᾐσθήμεθα ὅτι τὸ μὲν | ὅσοις τὸ σῶμα τρέφεται καὶ χρῆται, τὸ δὲ ὅσοις* E
ἡ ψυχὴ πωλοῦν διὰ νομίσματος ἀλλάττεται;

ΘΕΑΙ. *Πῶς τοῦτο λέγεις;*

ΞΕ. *Τὸ περὶ τὴν ψυχὴν ἴσως ἀγνοοῦμεν, ἐπεὶ τό γε ἕτερόν που ξυνίεμεν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. | *Μουσικήν τε τοίνυν ξυνάπασαν λέγωμεν, ἐκ* 224
πόλεως ἑκάστοτε εἰς πόλιν ἔνθεν μὲν ὠνηθεῖσαν, ἑτέρωσε δὲ ἀγομένην καὶ πιπρασκομένην, καὶ γραφικὴν καὶ θαυ-

ματοποιικὴν καὶ πολλὰ ἕτερα τῆς ψυχῆς, τὰ μὲν παραμυ-
θίας, τὰ δὲ καὶ σπουδῆς χάριν ἀχθέντα καὶ πωλούμενα,
τὸν ἄγοντα καὶ πωλοῦντα μηδὲν ἧττον τῆς τῶν σιτίων καὶ
ποτῶν πράσεως ἔμπορον ὀρθῶς ἂν λεγόμενον παρασχεῖν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

B ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸν μαθήματα ξυνωνούμενον πόλιν
τε ἐκ πόλεως νομίσματος ἀμείβοντα ταὐτὸν προσερεῖς
ὄνομα;

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

XI. ΞΕ. Τῆς δὴ ψυχεμπορικῆς ταύτης ἆρ᾽ οὐ τὸ
μὲν ἐπιδεικτικὴ δικαιότατα λέγοιτ᾽ ἄν, τὸ δὲ γελοῖον
μὲν οὐχ ἧττον τοῦ πρόσθεν, ὅμως δὲ μαθημάτων οὖσαν
πρᾶσιν αὐτὴν ἀδελφῷ τινι τῆς πράξεως ὀνόματι προσ-
ειπεῖν ἀνάγκη;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ταύτης τοίνυν τῆς μαθηματοπωλικῆς τὸ μὲν
C περὶ τὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν μαθήματα ἑτέρῳ, τὸ δὲ περὶ
τὸ τῆς ἀρετῆς ἄλλῳ προσρητέον.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τεχνοπωλικὸν μὴν τό γε περὶ τἆλλα ἂν ἁρμότ-
τοι· τὸ δὲ περὶ ταῦτα σὺ προθυμήθητι λέγειν ὄνομα.

ΘΕΑΙ. Καὶ τί τις ἂν ἄλλο ὄνομα εἰπὼν οὐκ ἂν
πλημμελοίη πλὴν τὸ νῦν ζητούμενον αὐτὸ εἶναι τὸ σοφι-
στικὸν γένος;

ΞΕ. Οὐδὲν ἄλλο. ἴθι νῦν συναγάγωμεν αὐτὸ λέ-
D γοντες, ὡς τὸ κτητικῆς, μεταβλητικῆς, ἀγοραστικῆς, ἐμ-
πορικῆς, ψυχεμπορικῆς περὶ λόγους καὶ μαθήματα, ἀρε-
τῆς πωλητικὸν δεύτερον ἀνεφάνη σοφιστική.

ΘΕΑΙ. Μάλα γε.

ΞΕ. Τρίτον δέ γ᾽ οἶμαί σε, κἂν εἴ τις αὐτοῦ

καθιδρυμένος ἐν πόλει, τὰ μὲν ὠνούμενος, τὰ δὲ καὶ τεκταινόμενος αὐτὸς μαθήματα περὶ τὰ αὐτὰ ταῦτα καὶ πωλῶν ἐκ τούτου τὸ ζῆν προὐτάξατο, καλεῖν οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὅπερ νῦν δή.

ΘΕΑΙ. *Τί δ' οὐ μέλλω;*

ΞΕ. *Καὶ τὸ κτητικῆς ἄρα μεταβλητικόν, ἀγοραστι-*
κόν, | καπηλικὸν εἴτε αὐτοπωλικόν, ἀμφοτέρως, ὅτιπερ E
ἂν ᾖ περὶ τὰ τοιαῦτα μαθηματοπωλικὸν γένος, ἀεὶ σὺ προσερεῖς, ὡς φαίνει, σοφιστικόν.

ΘΕΑΙ. *Ἀνάγκη· τῷ γὰρ λόγῳ δεῖ συνακολουθεῖν.*

XII. ΞΕ. *Ἔτι δὴ σκοπῶμεν, εἴ τινι τοιῷδε προσέοικεν ἄρα τὸ νῦν μεταδιωκόμενον γένος.*

|ΘΕΑΙ. *Ποίῳ δή;* 225

ΞΕ. *Τῆς κτητικῆς ἀγωνιστική τι μέρος ἡμῖν ἦν.*

ΘΕΑΙ. *Ἦν γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκ ἀπὸ τρόπου τοίνυν ἐστὶ διαιρεῖν αὐτὴν δίχα.*

ΘΕΑΙ. *Καθ' ὁποῖα λέγε.*

ΞΕ. *Τὸ μὲν ἁμιλλητικὸν αὐτῆς τιθέντας, τὸ δὲ μαχητικόν.*

ΘΕΑΙ. *Ἔστιν.*

ΞΕ. *Τῆς τοίνυν μαχητικῆς τῷ μὲν σώματι πρὸς σώματα γιγνομένῳ σχεδὸν εἰκὸς καὶ πρέπον ὄνομα λέγειν τι τοιοῦτον τιθεμένους οἷον βιαστικόν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τῷ δὲ λόγοις πρὸς λόγους τί τις, ὦ Θεαί-*
τητε, ἄλλο εἴπῃ πλὴν | ἀμφισβητικόν; B

ΘΕΑΙ. *Οὐδέν.*

ΞΕ. *Τὸ δέ γε περὶ τὰς ἀμφισβητήσεις θετέον διττόν.*

ΘΕΑΙ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Καθ' ὅσον μὲν γὰρ γίγνεται μήκεσί τε πρὸς*

ἐναντία μήκη λόγων καὶ περὶ τὰ δίκαια καὶ ἄδικα δημοσίᾳ, δικανικόν.

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τὸ δ' ἐν ἰδίοις αὖ καὶ κατακεκερματισμένον ἐρωτήσεσι πρὸς ἀποκρίσεις μῶν εἰθίσμεθα καλεῖν ἄλλο πλὴν ἀντιλογικόν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδέν.*

ΞΕ. *Τοῦ δὲ ἀντιλογικοῦ τὸ μὲν ὅσον περὶ τὰ*
C *ξυμβόλαια ἀμφισβητεῖται μέν, εἰκῇ δὲ καὶ | ἀτέχνως περὶ αὐτὸ πράττεται, τοῦτο θετέον μὲν εἶδος, ἐπείπερ αὐτὸ διέγνωκεν ὡς ἕτερον ὂν ὁ λόγος, ἀτὰρ ἐπωνυμίας οὔθ' ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν ἔτυχεν οὔτε νῦν ὑφ' ἡμῶν τυχεῖν ἄξιον.*

ΘΕΑΙ. *Ἀληθῆ· κατὰ σμικρὰ γὰρ λίαν καὶ παντοδαπὰ διῄρηται.*

ΞΕ. *Τὸ δέ γε ἔντεχνον, καὶ περὶ δικαίων αὐτῶν καὶ ἀδίκων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅλως ἀμφισβητοῦν, ἆρ' οὐκ ἐριστικὸν αὖ λέγειν εἰθίσμεθα;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

D ΞΕ. *Τοῦ μὴν ἐριστικοῦ τὸ μὲν | χρηματοφθορικόν, τὸ δὲ χρηματιστικὸν ὂν τυγχάνει.*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασί γε.*

ΞΕ. *Τὴν ἐπωνυμίαν τοίνυν, ἣν ἑκάτερον δεῖ καλεῖν αὐτῶν, πειραθῶμεν εἰπεῖν.*

ΘΕΑΙ. *Οὐκοῦν χρή.*

ΞΕ. *Δοκῶ μὴν τό γε δι' ἡδονὴν τῆς περὶ ταῦτα διατριβῆς ἀμελὲς τῶν οἰκείων γιγνόμενον, περὶ δὲ τὴν λέξιν τοῖς πολλοῖς τῶν ἀκουόντων οὐ μεθ' ἡδονῆς ἀκουόμενον καλεῖσθαι κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν οὐχ ἕτερον ἀδολεσχικοῦ.*

ΘΕΑΙ. *Λέγεται γὰρ οὖν οὕτω πως.*

ΞΕ. *Τούτου τοίνυν | τοὐναντίον, ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶν* E
ἐρίδων χρηματιζόμενον, ἐν τῷ μέρει σὺ πειρῶ νῦν εἰπεῖν.

ΘΕΑΙ. *Καὶ τί τις ἂν αὖ εἰπὼν ἕτερον οὐκ ἐξαμάρτοι πλήν γε τὸν θαυμαστὸν πάλιν ἐκεῖνον ἥκειν αὖ νῦν τέταρτον τὸν μεταδιωκόμενον ὑφ' ἡμῶν σοφιστήν;*

ΞΕ. *Οὐδὲν ἀλλ' ἢ τὸ | χρηματιστικὸν γένος, ὡς* 226
ἔοικεν, ἐριστικῆς ὂν τέχνης, τῆς ἀντιλογικῆς, τῆς ἀμφισβητικῆς, τῆς μαχητικῆς, τῆς ἀγωνιστικῆς, τῆς κτητικῆς ἔστιν, ὡς ὁ λόγος αὖ μεμήνυκε νῦν, ὁ σοφιστής.

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

XIII. ΞΕ. *Ὁρᾷς οὖν ὡς ἀληθῆ λέγεται τὸ ποικίλον εἶναι τοῦτο τὸ θηρίον καὶ τὸ λεγόμενον οὐ τῇ ἑτέρᾳ ληπτέον;*

ΘΕΑΙ. *Οὐκοῦν ἀμφοῖν χρή.*

ΞΕ. *Χρὴ γὰρ οὖν, καὶ κατὰ δύναμίν γε οὕτω ποιητέον, τοιόνδε τι | μεταθέοντας ἴχνος αὐτοῦ. καί* B
μοι λέγε· τῶν οἰκετικῶν ὀνομάτων καλοῦμεν ἄττα που;

ΘΕΑΙ. *Καὶ πολλά· ἀτὰρ ποῖα δὴ τῶν πολλῶν πυνθάνει;*

ΞΕ. *Τὰ τοιάδε, οἷον διηθεῖν τε λέγομεν καὶ διαττᾶν καὶ βράττειν καὶ διακρίνειν.*

ΘΕΑΙ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Καὶ πρός γε τούτοις ἔτι ξαίνειν, κατάγειν, κερκίζειν, καὶ μυρία ἐν ταῖς τέχναις ἄλλα τοιαῦτα ἐνόντα ἐπιστάμεθα. ἦ γάρ;*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον αὐτῶν πέρι βουληθεὶς δηλῶσαι |*
παραδείγματα προθεὶς ταῦτα κατὰ πάντων ἤρου; C

ΞΕ. *Διαιρετικά που τὰ λεχθέντα εἴρηται ξύμπαντα.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Κατὰ τὸν ἐμὸν τοίνυν λόγον ὡς περὶ ταῦτα
μίαν οὖσαν ἐν ἅπασι τέχνην ἑνὸς ὀνόματος ἀξιώσομεν
αὐτήν.*

ΘΕΑΙ. *Τίνα προσειπόντες;*

ΞΕ. *Διακριτικήν.*

ΘΕΑΙ. *Ἔστω.*

ΞΕ. *Σκόπει δὴ ταύτης αὖ δύο ἄν πῃ δυνώμεθα
κατιδεῖν εἴδη.*

ΘΕΑΙ. *Ταχεῖαν ὡς ἐμοὶ σκέψιν ἐπιτάττεις.*

D ΞΕ. *Καὶ | μὴν ἔν γε ταῖς εἰρημέναις διακρίσεσι
τὸ μὲν χεῖρον ἀπὸ βελτίονος ἀποχωρίζειν ἦν, τὸ δ'
ὅμοιον ἀφ' ὁμοίου.*

ΘΕΑΙ. *Σχεδὸν οὕτω νῦν λεχθὲν φαίνεται.*

ΞΕ. *Τῆς μὲν τοίνυν ὄνομα οὐκ ἔχω λεγόμενον·
τῆς δὲ καταλειπούσης μὲν τὸ βέλτιον διακρίσεως, τὸ
δὲ χεῖρον ἀποβαλλούσης ἔχω.*

ΘΕΑΙ. *Λέγε τί.*

ΞΕ. *Πᾶσα ἡ τοιαύτη διάκρισις, ὡς ἐγὼ ξυννοῶ,
λέγεται παρὰ πάντων καθαρμός τις.*

ΘΕΑΙ. *Λέγεται γὰρ οὖν.*

E ΞΕ. | *Οὐκοῦν τό γε καθαρτικὸν εἶδος αὖ διπλοῦν
ὂν πᾶς ἂν ἴδοι;*

ΘΕΑΙ. *Ναί, κατὰ σχολήν γε ἴσως· οὐ μὴν ἔγωγε
καθορῶ νῦν.*

XIV. ΞΕ. *Καὶ μὴν τὰ περὶ τὰ σώματα πολλὰ
εἴδη καθάρσεων ἑνὶ περιλαβεῖν ὀνόματι προσήκει.*

ΘΕΑΙ. *Ποῖα καὶ τίνι;*

ΞΕ. *Τά τε τῶν ζῴων, ὅσα ἐντὸς σωμάτων ὑπὸ
227 γυμναστικῆς ἰατρικῆς τε ὀρθῶς διακρινόμενα | καθαί-
ρεται καὶ περὶ τἀκτός, εἰπεῖν μὲν φαῦλα, ὅσα βαλανευ-*

*τικὴ παρέχεται· καὶ τῶν ἀψύχων σωμάτων, ὧν γνα-
φευτικὴ καὶ ξύμπασα κοσμητικὴ τὴν ἐπιμέλειαν παρεχο-
μένη κατὰ σμικρὰ πολλὰ καὶ γελοῖα δοκοῦντα ὀνόματα
ἔσχεν.*

ΘΕΑΙ. *Μάλα γε.*

ΞΕ. *Παντάπασι μὲν οὖν, ὦ Θεαίτητε. ἀλλὰ γὰρ
τῇ τῶν λόγων μεθόδῳ σπογγιστικῆς ἢ φαρμακοποσίας
οὐδὲν ἧττον οὐδέ τι μᾶλλον τυγχάνει μέλον, εἰ τὸ μὲν
σμικρά, τὸ δὲ μεγάλα ἡμᾶς ὠφελεῖ καθαῖρον. τοῦ κτή-
σασθαι γὰρ ἕνεκα νοῦν | πασῶν τεχνῶν τὸ ξυγγενὲς* B
*καὶ τὸ μὴ ξυγγενὲς κατανοεῖν πειρωμένη τιμᾷ πρὸς
τοῦτο ἐξ ἴσου πάσας, καὶ θάτερα τῶν ἑτέρων κατὰ τὴν
ὁμοιότητα οὐδὲν ἡγεῖται γελοιότερα, σεμνότερον δέ τι
τὸν διὰ στρατηγικῆς ἢ φθειριστικῆς δηλοῦντα θηρευτι-
κὴν οὐδὲν νενόμικεν, ἀλλ' ὡς τὸ πολὺ χαυνότερον.
καὶ δὴ καὶ νῦν, ὅπερ ἤρου, τί προσεροῦμεν ὄνομα
ξυμπάσας δυνάμεις, ὅσαι σῶμα εἴτε ἔμψυχον εἴτε ἄψυχον
εἰλήφασι καθαίρειν, οὐδὲν αὐτῇ διοίσει, ποῖόν τι | λεχθὲν* C
*εὐπρεπέστατον εἶναι δόξει· μόνον ἐχέτω χωρὶς τῶν τῆς
ψυχῆς καθάρσεων πάντα ξυνδῆσαν, ὅσα ἄλλο τι καθαί-
ρει. τὸν γὰρ περὶ τὴν διάνοιαν καθαρμὸν ἀπὸ τῶν
ἄλλων ἐπικεχείρηκεν ἀφορίσασθαι τὰ νῦν, εἴ γε ὅπερ
βούλεται μανθάνομεν.*

ΘΕΑΙ. *'Αλλὰ μεμάθηκα, καὶ συγχωρῶ δύο μὲν
εἴδη καθάρσεως, ἓν δὲ τὸ περὶ τὴν ψυχὴν εἶδος εἶναι,
τοῦ περὶ τὸ σῶμα χωρὶς ὄν.*

ΞΕ. *Πάντων κάλλιστα. καί μοι τὸ μετὰ τοῦτο
ἐπάκουε πειρώμενος αὖ τὸ | λεχθὲν διχῇ τέμνειν.* D

ΘΕΑΙ. *Καθ' ὁποῖ' ἂν ὑφηγῇ, πειράσομαί σοι συν-
τέμνειν.*

XV. ΞΕ. *Πονηρίαν ἕτερον ἀρετῆς ἐν ψυχῇ λεγόμένν τι;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Καὶ μὴν καθαρμὸς ἦν τὸ λείπειν μὲν θάτερον, ἐκβάλλειν δὲ ὅσον ἂν ᾖ πού τι φλαῦρον.*

ΘΕΑΙ. *Ἦν γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Καὶ ψυχῆς ἄρα, καθ᾿ ὅσον ἂν εὑρίσκωμεν κακίας ἀφαίρεσίν τινα, καθαρμὸν αὐτὸν λέγοντες ἐν μέλει φθεγξόμεθα.*

ΘΕΑΙ. *Καὶ μάλα γε.*

ΞΕ. *Δύο μὲν εἴδη κακίας περὶ ψυχὴν ῥητέον.*

ΘΕΑΙ. *Ποῖα;*

228 | ΞΕ. *Τὸ μὲν οἷον νόσον ἐν σώματι, τὸ δ᾿ οἷον αἶσχος ἐγγιγνόμενον.*

ΘΕΑΙ. *Οὐκ ἔμαθον.*

ΞΕ. *Νόσον ἴσως καὶ στάσιν οὐ ταὐτὸν νενόμικας;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδ᾿ αὖ πρὸς τοῦτο ἔχω τί χρή με ἀποκρίνασθαι.*

ΞΕ. *Πότερον ἄλλο τι στάσιν ἡγούμενος ἢ τὴν τοῦ φύσει ξυγγενοῦς ἔκ τινος διαφθορᾶς διαφοράν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδέν.*

ΞΕ. *Ἀλλ᾿ αἶσχος ἄλλο τι πλὴν τὸ τῆς ἀμετρίας πανταχοῦ δυσειδὲς ὂν γένος;*

B ΘΕΑΙ. | *Οὐδαμῶς ἄλλο.*

ΞΕ. *Τί δέ; ἐν ψυχῇ δόξας ἐπιθυμίαις καὶ θυμὸν ἡδοναῖς καὶ λόγον λύπαις καὶ πάντα ἀλλήλοις ταῦτα τῶν φλαύρως ἐχόντων οὐκ ᾐσθήμεθα διαφερόμενα;*

ΘΕΑΙ. *Καὶ σφόδρα γε.*

ΞΕ. *Ξυγγενῆ γε μὴν ἐξ ἀνάγκης ξύμπαντα γέγονεν.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Στάσιν ἄρα καὶ νόσον τῆς ψυχῆς πονηρίαν λέγοντες ὀρθῶς ἐροῦμεν.*

ΘΕΑΙ. *Ὀρθότατα μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Τί δ'; ὅσα κινήσεως | μετασχόντα καὶ σκοπόν* C
τινα θέμενα πειρώμενα τούτου τυγχάνειν καθ' ἑκάστην ὁρμὴν παράφορα αὐτοῦ γίγνεται καὶ ἀποτυγχάνει, πότερον αὐτὰ φήσομεν ὑπὸ συμμετρίας τῆς πρὸς ἄλληλα ἢ τοὐναντίον ὑπὸ ἀμετρίας αὐτὰ πάσχειν;

ΘΕΑΙ. *Δῆλον ὡς ὑπὸ ἀμετρίας.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν ψυχήν γε ἴσμεν ἄκουσαν πᾶσαν πᾶν ἀγνοοῦσαν.*

ΘΕΑΙ. *Σφόδρα γε.*

ΞΕ. *Τό γε μὴν ἀγνοεῖν ἐστιν ἐπ' ἀλήθειαν ὁρμωμένης ψυχῆς, | παραφόρου συνέσεως γιγνομένης, οὐδὲν* D
ἄλλο πλὴν παραφροσύνη.

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ψυχὴν ἄρα ἀνόητον αἰσχρὰν καὶ ἄμετρον θετέον.*

ΘΕΑΙ. *Ἔοικεν.*

ΞΕ. *Ἔστι δὴ δύο ταῦτα, ὡς φαίνεται, κακῶν ἐν αὐτῇ γένη, τὸ μὲν πονηρία καλούμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν, νόσος αὐτῆς σαφέστατα ὄν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τὸ δέ γε ἄγνοιαν μὲν καλοῦσι, κακίαν δὲ αὐτὸ ἐν ψυχῇ μόνον γιγνόμενον οὐκ ἐθέλουσιν ὁμολογεῖν.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ | συγχωρητέον, ὃ νῦν δὴ λέξαντος* E
ἠμφεγνόησά σου, τὸ δύο εἶναι γένη κακίας ἐν ψυχῇ, καὶ δειλίαν μὲν καὶ ἀκολασίαν καὶ ἀδικίαν ξύμπαντα ἡγητέον νόσον ἐν ἡμῖν, τὸ δὲ τῆς πολλῆς καὶ παντοδαπῆς ἀγνοίας πάθος αἶσχος θετέον.

XVI. ΞΕ. *Οὐκοῦν ἐν σώματί γε περὶ δύο παθήματε τούτω δύο τέχνα τινὲ ἐγενέσθην;*

ΘΕΑΙ. *Τίνε τούτω;*

229 ΞΕ. *Περὶ μὲν αἶσχος γυμναστική, περὶ | δὲ νόσον ἰατρική.*

ΘΕΑΙ. *Φαίνεσθον.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν καὶ περὶ μὲν ὕβριν καὶ ἀδικίαν καὶ δειλίαν ἡ κολαστικὴ πέφυκε τεχνῶν μάλιστα δὴ πασῶν προσήκουσα [δίκη];*

ΘΕΑΙ. *Τὸ γοῦν εἰκός, ὡς εἰπεῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην δόξαν.*

ΞΕ. *Τί δέ; περὶ ξύμπασαν ἄγνοιαν μῶν ἄλλην τινὰ ἢ διδασκαλικὴν ὀρθότερον εἴποι τις ἄν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδεμίαν.*

ΞΕ. *Φέρε δή· διδασκαλικῆς δὲ ἆρα ἓν μόνον γένος*
B *φατέον εἶναι ἢ | πλείω, δύο δέ τινε αὐτῆς εἶναι μεγίστω, σκόπει.*

ΘΕΑΙ. *Σκοπῶ.*

ΞΕ. *Καί μοι δοκοῦμεν τῇδε ἄν πῃ τάχιστα εὑρεῖν.*

ΘΕΑΙ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Τὴν ἄγνοιαν ἰδόντες εἴ πῃ κατὰ μέσον αὑτῆς τομὴν ἔχει τινά. διπλῆ γὰρ αὕτη γιγνομένη δῆλον ὅτι καὶ τὴν διδασκαλικὴν δύο ἀναγκάζει μόρια ἔχειν, ἓν ἐφ' ἑνὶ γένει τῶν αὑτῆς ἑκατέρῳ.*

ΘΕΑΙ. *Τί οὖν; καταφανές πῄ σοι τὸ νῦν ζητούμενον;*

C ΞΕ. *Ἀγνοίας δ' οὖν μέγα τί μοι | δοκῶ καὶ χαλεπὸν ἀφωρισμένον ὁρᾶν εἶδος, πᾶσι τοῖς ἄλλοις αὐτῆς ἀντίσταθμον μέρεσιν.*

ΘΕΑΙ. *Ποῖον δή;*

ΞΕ. Τὸ μὴ κατειδότα τι δοκεῖν εἰδέναι· δι' οὗ κινδυνεύει πάντα ὅσα διανοίᾳ σφαλλόμεθα γίγνεσθαι πᾶσιν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Καὶ δὴ καὶ τούτῳ γε οἶμαι μόνῳ τῆς ἀγνοίας ἀμαθίαν τοὔνομα προσρηθῆναι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τί δὲ δὴ τῷ τῆς διδασκαλικῆς ἄρα μέρει τῷ τοῦτο ἀπαλλάττοντι λεκτέον;

| ΘΕΑΙ. Οἶμαι μὲν οὖν, ὦ ξένε, τὸ μὲν ἄλλο δημι- D
ουργικὰς διδασκαλίας, τοῦτο δὲ ἐνθάδε γε παιδείαν δι' ἡμῶν κεκλῆσθαι.

ΞΕ. Καὶ γὰρ σχεδόν, ὦ Θεαίτητε, ἐν πᾶσιν Ἕλλησιν. ἀλλὰ γὰρ ἡμῖν ἔτι καὶ τοῦτο σκεπτέον, εἰ ἄτομον ἤδη ἐστὶ πᾶν ἤ τινα ἔχον διαίρεσιν ἀξίαν ἐπωνυμίας.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρὴ σκοπεῖν.

XVII. ΞΕ. Δοκεῖ τοίνυν μοι καὶ τοῦτο ἔτι πῃ σχίζεσθαι.

ΘΕΑΙ. Κατὰ τί;

ΞΕ. Τῆς ἐν τοῖς λόγοις διδασκαλικῆς ἡ μὲν τραχυ-
τέρα τις | ἔοικεν ὁδὸς εἶναι, τὸ δ' ἕτερον αὐτῆς μόριον E
λειότερον.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ τούτων ἑκάτερον λέγωμεν;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀρχαιοπρεπές τι πάτριον, ᾧ πρὸς τοὺς υἱεῖς μάλιστ' ἐχρῶντό τε καὶ ἔτι πολλοὶ χρῶνται τὰ νῦν,
ὅταν αὐτοῖς ἐξαμαρτάνωσί τι, τὰ μὲν | χαλεπαίνοντες, τὰ 230
δὲ μαλθακωτέρως παραμυθούμενοι· τὸ δ' οὖν ξύμπαν αὐτὸ ὀρθότατα εἴποι τις ἂν νουθετητικήν.

ΘΕΑΙ. Ἔστιν οὕτως.

ΞΕ. Τὸ δέ γε, ὡς εἴξασί τινες αὖ λόγον ἑαυτοῖς δόντες ἡγήσασθαι πᾶσαν ἀκούσιον ἀμαθίαν εἶναι, καὶ

μαθεῖν οὐδέν ποτ᾽ ἂν ἐθέλειν τὸν οἰόμενον εἶναι σοφὸν τούτων ὧν οἴοιτο πέρι δεινὸς εἶναι, μετὰ δὲ πολλοῦ πόνου τὸ νουθετητικὸν εἶδος τῆς παιδείας σμικρὸν ἀνύτειν.

ΘΕΑΙ. *Ὀρθῶς γε νομίζοντες.*

B ΞΕ. *Τῷ τοι ταύτης τῆς δόξης ἐπὶ | ἐκβολὴν ἄλλῳ τρόπῳ στέλλονται.*

ΘΕΑΙ. *Τίνι δή;*

ΞΕ. *Διερωτῶσιν ὧν ἂν οἴηταί τις τὶ πέρι λέγειν λέγων μηδέν· εἶθ᾽ ἅτε πλανωμένων τὰς δόξας ῥᾳδίως ἐξετάζουσι, καὶ συνάγοντες δὴ τοῖς λόγοις εἰς ταὐτὸν τιθέασι παρ᾽ ἀλλήλας, τιθέντες δὲ ἐπιδεικνύουσιν αὐτὰς αὑταῖς ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν πρὸς τὰ αὐτὰ κατὰ ταὐτὰ ἐναντίας· οἱ δ᾽ ὁρῶντες ἑαυτοῖς μὲν χαλεπαίνουσι, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ἡμεροῦνται, καὶ τούτῳ δὴ τῷ τρόπῳ τῶν*
C *περὶ αὑτοὺς μεγάλων καὶ | σκληρῶν δοξῶν ἀπαλλάττονται | πασῶν ἀπαλλαγῶν ἀκούειν τε ἡδίστην καὶ τῷ πάσχοντι βεβαιότατα γιγνομένην. νομίζοντες γάρ, ὦ παῖ φίλε, οἱ καθαίροντες αὐτούς, ὥσπερ οἱ περὶ τὰ σώματα ἰατροὶ νενομίκασι μὴ πρότερον ἂν τῆς προσφερομένης τροφῆς ἀπολαύειν δύνασθαι σῶμα, πρὶν ἂν τὰ ἐμποδίζοντα ἐν αὐτῷ τις ἐκβάλῃ, ταὐτὸν καὶ περὶ ψυχῆς διενοήθησαν ἐκεῖνοι, μὴ πρότερον αὐτὴν ἕξειν τῶν προσφερομένων*
D *μαθημάτων ὄνησιν, πρὶν | ἂν ἐλέγχων τις τὸν ἐλεγχόμενον εἰς αἰσχύνην καταστήσας, τὰς τοῖς μαθήμασιν ἐμποδίους δόξας ἐξελών, καθαρὸν ἀποφήνῃ καὶ ταῦτα ἡγούμενον, ἅπερ οἶδεν, εἰδέναι μόνα, πλείω δὲ μή.*

ΘΕΑΙ. *Βελτίστη γοῦν καὶ σωφρονεστάτη τῶν ἕξεων αὕτη.*

ΞΕ. *Διὰ ταῦτα δὴ πάντα ἡμῖν, ὦ Θεαίτητε, καὶ τὸν ἔλεγχον λεκτέον ὡς ἄρα μεγίστη καὶ κυριωτάτη τῶν*

*καθάρσεών ἐστι, καὶ τὸν ἀνέλεγκτον αὖ νομιστέον, ἂν
καὶ τυγχάνῃ βασιλεὺς ὁ μέγας ὤν, τὰ μέγιστα | ἀκάθαρ-* E
*τον ὄντα, ἀπαίδευτόν τε καὶ αἰσχρὸν γεγονέναι ταῦτα,
ἃ καθαρώτατον καὶ κάλλιστον ἔπρεπε τὸν ὄντως ἐσόμενον
εὐδαίμονα εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

XVIII. ΞΕ. *Τί δέ; τοὺς ταύτῃ χρωμένους τῇ τέχνῃ
τίνας φήσομεν; ἐγὼ μὲν γὰρ φοβοῦμαι | σοφιστὰς φάναι.* 231

ΘΕΑΙ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Μὴ μεῖζον αὐτοῖς προσάπτωμεν γέρας.*

ΘΕΑΙ. *Ἀλλὰ μὴν προσέοικε τοιούτῳ τινὶ τὰ νῦν
εἰρημένα.*

ΞΕ. *Καὶ γὰρ κυνὶ λύκος, ἀγριώτατον ἡμερωτάτῳ.
τὸν δὲ ἀσφαλῆ δεῖ πάντων μάλιστα περὶ τὰς ὁμοιότητας
ἀεὶ ποιεῖσθαι τὴν φυλακήν· ὀλισθηρότατον γὰρ τὸ γένος.
ὅμως δὲ ἔστωσαν· οὐ γὰρ περὶ σμικρῶν ὅρων τὴν ἀμ-
φισβήτησιν οἴομαι γενήσεσθαι τότε ὁπόταν | ἱκανῶς* B
φυλάττωσιν.

ΘΕΑΙ. *Οὔκουν τό γε εἰκός.*

ΞΕ. *Ἔστω δὴ διακριτικῆς τέχνης καθαρτική, κα-
θαρτικῆς δὲ τὸ περὶ ψυχὴν μέρος ἀφωρίσθω, τούτου δὲ
διδασκαλική, διδασκαλικῆς δὲ παιδευτική· τῆς δὲ παι-
δευτικῆς ὁ περὶ τὴν μάταιον δοξοσοφίαν γιγνόμενος
ἔλεγχος ἐν τῷ νῦν λόγῳ παραφανέντι μηδὲν ἄλλ' ἡμῖν
εἶναι λεγέσθω πλὴν ἡ γένει γενναία σοφιστική.*

ΘΕΑΙ. *Λεγέσθω μέν· ἀπορῶ δὲ ἔγωγε ἤδη διὰ τὸ
πολλὰ πεφάνθαι, τί χρή | ποτε ὡς ἀληθῆ λέγοντα καὶ* C
διισχυριζόμενον εἰπεῖν ὄντως εἶναι τὸν σοφιστήν.

ΞΕ. *Εἰκότως γε σὺ ἀπορῶν. ἀλλά τοι κἀκεῖνον
ἡγεῖσθαι χρὴ νῦν ἤδη σφόδρα ἀπορεῖν ὅπῃ ποτὲ ἔτι*

διαδύσεται τὸν λόγον· ὀρθὴ γὰρ ἡ παροιμία, τὸ τὰς ἁπάσας μὴ ῥᾴδιον εἶναι διαφεύγειν. νῦν οὖν καὶ μάλιστα ἐπιθετέον αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. Καλῶς λέγεις.

XIX. ΞΕ. Πρῶτον δὴ στάντες οἷον ἐξαναπνεύσωμεν, καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλογισώμεθα ἅμα ἀνα-
D παυόμενοι, φέρε, | ὁπόσα ἡμῖν ὁ σοφιστὴς πέφανται. δοκῶ μὲν γάρ, τὸ πρῶτον εὑρέθη νέων καὶ πλουσίων ἔμμισθος θηρευτής.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε δεύτερον ἔμπορός τις περὶ τὰ τῆς ψυχῆς μαθήματα.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τρίτον δὲ ἆρα οὐ περὶ ταὐτὰ ταῦτα κάπηλος ἀνεφάνη;

ΘΕΑΙ. Ναί, καὶ τέταρτόν γε αὐτοπώλης περὶ τὰ μαθήματα ἡμῖν.

ΞΕ. Ὀρθῶς ἐμνημόνευσας. πέμπτον δ' ἐγὼ πειρά-
E σομαι μνημονεύειν· τῆς γὰρ ἀγωνιστικῆς | περὶ λόγους ἦν τις ἀθλητής, τὴν ἐριστικὴν τέχνην ἀφωρισμένος.

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τό γε μὴν ἕκτον ἀμφισβητήσιμον μέν, ὅμως δ' ἔθεμεν αὐτῷ συγχωρήσαντες δοξῶν ἐμποδίων μαθήμασι περὶ ψυχὴν καθαρτὴν αὐτὸν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

232 | ΞΕ. Ἆρ' οὖν ἐννοεῖς, ὅταν ἐπιστήμων τις πολλῶν φαίνηται, μιᾶς δὲ τέχνης ὀνόματι προσαγορεύηται, τὸ φάντασμα τοῦτο ὡς οὐκ ἔσθ' ὑγιές, ἀλλὰ δῆλον ὡς ὁ πάσχων αὐτὸ πρός τινα τέχνην οὐ δύναται κατιδεῖν ἐκεῖνο αὐτῆς, εἰς ὃ πάντα τὰ μαθήματα ταῦτα βλέπει,

διὸ καὶ πολλοῖς ὀνόμασιν ἀνθ᾽ ἑνὸς τὸν ἔχοντα αὐτὰ προσαγορεύει;

ΘΕΑΙ. *Κινδυνεύει τοῦτο ταύτῃ πῃ μάλιστα πεφυκέναι.*

XX. ΞΕ. *Μὴ τοίνυν ἡμεῖς γε αὐτὸ ἐν τῇ | ζητήσει* B
δι᾽ ἀργίαν πάσχωμεν, ἀλλ᾽ ἀναλάβωμεν πρῶτόν τι τῶν περὶ τὸν σοφιστὴν εἰρημένων. ἓν γάρ τί μοι μάλιστα κατεφάνη αὐτὸν μηνῦον.

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Ἀντιλογικὸν αὐτὸν ἔφαμεν εἶναί που.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τί δ᾽; οὐ καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ τούτου διδάσκαλον γίγνεσθαι;*

ΘΕΑΙ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Σκοπῶμεν δή, περὶ τίνος ἄρα καὶ φασὶν οἱ τοιοῦτοι ποιεῖν ἀντιλογικούς. ἡ δὲ σκέψις ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ἔστω τῇδέ πῃ. φέρε, περὶ τῶν θείων, | ὅσ᾽ ἀφανῆ τοῖς* C
πολλοῖς, ἆρ᾽ ἱκανοὺς ποιοῦσι τοῦτο δρᾶν;

ΘΕΑΙ. *Λέγεται οὖν δὴ περὶ αὐτῶν ταῦτα.*

ΞΕ. *Τί δ᾽ ὅσα φανερὰ γῆς τε καὶ οὐρανοῦ καὶ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα;*

ΘΕΑΙ. *Τί γάρ;*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν ἔν γε ταῖς ἰδίαις συνουσίαις, ὁπόταν γενέσεώς τε καὶ οὐσίας πέρι κατὰ πάντων λέγηταί τι, ξύνισμεν ὡς αὐτοί τε ἀντειπεῖν δεινοὶ τούς τε ἄλλους ὅτι ποιοῦσιν ἅπερ αὐτοὶ δυνατούς;*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασί γε.*

ΞΕ. | *Τί δ᾽ αὖ περὶ νόμων καὶ ξυμπάντων τῶν* D
πολιτικῶν, ἆρ᾽ οὐχ ὑπισχνοῦνται ποιεῖν ἀμφισβητικούς;

ΘΕΑΙ. *Οὐδεὶς γὰρ ἂν αὐτοῖς, ὡς ἔπος εἰπεῖν,
διελέγετο μὴ τοῦτο ὑπισχνουμένοις.*

ΞΕ. *Τά γε μὴν περὶ πασῶν τε καὶ κατὰ μίαν ἑκά-
στην τέχνην, ἃ δεῖ πρὸς ἕκαστον αὐτὸν τὸν δημιουργὸν
ἀντειπεῖν, δεδημοσιωμένα που καταβέβληται γεγραμμένα
τῷ βουλομένῳ μαθεῖν.*

ΘΕΑΙ. *Τὰ Πρωταγόρειά μοι φαίνει περί τε πάλης
E καὶ τῶν | ἄλλων τεχνῶν εἰρηκέναι.*

ΞΕ. *Καὶ πολλῶν γε, ὦ μακάριε, ἑτέρων. ἀτὰρ δὴ
τὸ τῆς ἀντιλογικῆς τέχνης ἆρ᾽ οὐκ ἐν κεφαλαίῳ περὶ πάν-
των πρὸς ἀμφισβήτησιν ἱκανή τις δύναμις ἔοικ᾽ εἶναι;*

ΘΕΑΙ. *Φαίνεται γοῦν σχεδὸν οὐδὲν ὑπολιπεῖν.*

ΞΕ. *Σὺ δὴ πρὸς θεῶν, ὦ παῖ, δυνατὸν ἡγεῖ τοῦτο;
τάχα γὰρ ἂν ὑμεῖς μὲν ὀξύτερον οἱ νέοι πρὸς αὐτὸ
βλέποιτε, ἡμεῖς δὲ ἀμβλύτερον.*

233 ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον, καὶ πρὸς τί | μάλιστα λέγεις; οὐ
γάρ πω κατανοῶ τὸ νῦν ἐρωτώμενον.*

ΞΕ. *Εἰ πάντα ἐπίστασθαί τινα ἀνθρώπων ἐστὶ
δυνατόν.*

ΘΕΑΙ. *Μακάριον μέντ᾽ ἂν ἡμῶν, ὦ ξένε, ἦν τὸ
γένος.*

ΞΕ. *Πῶς οὖν ἄν ποτέ τις πρός γε τὸν ἐπιστά-
μενον αὐτὸς ἀνεπιστήμων ὢν δύναιτ᾽ ἂν ὑγιές τι λέγων
ἀντειπεῖν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδαμῶς.*

ΞΕ. *Τί ποτ᾽ οὖν ἂν εἴη τὸ τῆς σοφιστικῆς δυνά-
μεως θαῦμα;*

ΘΕΑΙ. *Τοῦ δὴ πέρι;*

B ΞΕ. *Καθ᾽ ὅν τινα τρόπον ποτὲ | δυνατοὶ τοῖς νέοις
δόξαν παρασκευάζειν, ὡς εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ*

σοφώτατοι. δῆλον γὰρ ὡς εἰ μήτε ἀντέλεγον ὀρθῶς μήτε ἐκείνοις ἐφαίνοντο, φαινόμενοί τε εἰ μηδὲν αὖ μᾶλλον ἐδόκουν διὰ τὴν ἀμφισβήτησιν εἶναι φρόνιμοι, τὸ σὸν δὴ τοῦτο, σχολῇ ποτ' ἂν αὐτοῖς τις χρήματα διδοὺς ἤθελεν ἂν τούτων αὐτῶν μαθητὴς γίγνεσθαι.

ΘΕΑΙ. Σχολῇ μέντ' ἄν.

ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐθέλουσιν;

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Δοκοῦσι γάρ, οἶμαι, | πρὸς ταῦτα ἐπιστημόνως C ἔχειν αὐτοὶ πρὸς ἅπερ ἀντιλέγουσιν.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Δρῶσι δέ γε τοῦτο πρὸς ἅπαντα, φαμέν;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πάντα ἄρα σοφοὶ τοῖς μαθηταῖς φαίνονται.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκ ὄντες γε· ἀδύνατον γὰρ τοῦτό γε ἐφάνη.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ ἀδύνατον;

XXI. ΞΕ. Δοξαστικὴν ἄρα τινὰ περὶ πάντων ἐπιστήμην ὁ σοφιστὴς ἡμῖν, ἀλλ' οὐκ ἀλήθειαν ἔχων ἀναπέφανται.

| ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν, καὶ κινδυνεύει γε τὸ D νῦν εἰρημένον ὀρθότατα περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι.

ΞΕ. Λάβωμεν τοίνυν σαφέστερόν τι παράδειγμα περὶ τούτων.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δή;

ΞΕ. Τόδε. καί μοι πειρῶ προσέχων τὸν νοῦν εὖ μάλα ἀποκρίνασθαι.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Εἴ τις φαίη μὴ λέγειν μηδ' ἀντιλέγειν, ἀλλὰ ποιεῖν καὶ δρᾶν μιᾷ τέχνῃ ξυνάπαντα ἐπίστασθαι πράγματα.

E ΘΕΑΙ. | *Πῶς πάντα εἶπες;*

ΞΕ. *Τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος σύ γ' ἡμῖν εὐθὺς ἀγνοεῖς· τὰ γὰρ ξύμπαντα, ὡς ἔοικας, οὐ μανθάνεις.*

ΘΕΑΙ. *Οὐ γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Λέγω τοίνυν σὲ καὶ ἐμὲ τῶν πάντων καὶ πρὸς ἡμῖν τἆλλα ζῷα καὶ δένδρα.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς λέγεις;*

ΞΕ. *Εἴ τις ἐμὲ καὶ σὲ καὶ τἆλλα φυτὰ πάντα ποιήσειν φαίη.*

ΘΕΑΙ. *Τίνα δὴ λέγων τὴν ποίησιν; οὐ γὰρ δὴ*
234 *γεωργόν γε ἐρεῖς τινα· καὶ γὰρ ζῴων αὐτὸν εἶπες ποιητήν.*

ΞΕ. *Φημί, καὶ πρός γε θαλάττης καὶ οὐρανοῦ καὶ θεῶν καὶ τῶν ἄλλων ξυμπάντων· καὶ τοίνυν καὶ ταχὺ ποιήσας αὐτῶν ἕκαστα πάνυ σμικροῦ νομίσματος ἀποδίδοται.*

ΘΕΑΙ. *Παιδιὰν λέγεις τινά.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὴν τοῦ λέγοντος, ὅτι πάντα οἶδε καὶ ταῦτα ἕτερον ἂν διδάξειεν ὀλίγου καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, μῶν οὐ παιδιὰν νομιστέον;*

ΘΕΑΙ. *Πάντως που.*

B ΞΕ. *Παιδιᾶς δὲ ἔχεις ἤ τι | τεχνικώτερον ἢ καὶ χαριέστερον εἶδος ἢ τὸ μιμητικόν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδαμῶς· πάμπολυ γὰρ εἴρηκας εἶδος εἰς ἓν πάντα ξυλλαβὼν καὶ σχεδὸν ποικιλώτατον.*

XXII. ΞΕ. *Οὐκοῦν τόν γ' ὑπισχνούμενον δυνατὸν εἶναι μιᾷ τέχνῃ πάντα ποιεῖν γιγνώσκομέν που τοῦτο, ὅτι μιμήματα καὶ ὁμώνυμα τῶν ὄντων ἀπεργαζόμενος τῇ γραφικῇ τέχνῃ δυνατὸς ἔσται τοὺς ἀνοήτους τῶν νέων παίδων, πόρρωθεν τὰ γεγραμμένα ἐπιδεικνύς,*

λανθάνειν ὡς, ὅτιπερ ἂν βουληθῇ δρᾶν, τοῦτο ἱκανώτατος ὢν ἀποτελεῖν ἔργῳ.

|ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ; C

ΞΕ. Τί δὲ δή; περὶ τοὺς λόγους ἆρ' οὐ προσδοκῶμεν εἶναί τινα ἄλλην τέχνην, ᾗ δυνατὸν αὖ τυγχάνει τοὺς νέους καὶ ἔτι πόρρω τῶν πραγμάτων τῆς ἀληθείας ἀφεστῶτας διὰ τῶν ὤτων τοῖς λόγοις γοητεύειν, δεικνύντας εἴδωλα λεγόμενα περὶ πάντων, ὥστε ποιεῖν ἀληθῆ δοκεῖν λέγεσθαι καὶ τὸν λέγοντα δὴ σοφώτατον πάντων ἅπαντ' εἶναι;

ΘΕΑΙ. Τί γὰρ | οὐκ ἂν εἴη ἄλλη τις τοιαύτη τέχνη; D

ΞΕ. Τοὺς πολλοὺς οὖν, ὦ Θεαίτητε, τῶν τότε ἀκουόντων ἆρ' οὐκ ἀνάγκη χρόνου τε ἐπελθόντος αὐτοῖς ἱκανοῦ καὶ προϊούσης ἡλικίας τοῖς τε οὖσι προσπίπτοντας ἐγγύθεν καὶ διὰ παθημάτων ἀναγκαζομένους ἐναργῶς ἐφάπτεσθαι τῶν ὄντων, μεταβάλλειν τὰς τότε γενομένας δόξας, ὥστε σμικρὰ μὲν φαίνεσθαι τὰ μεγάλα, χαλεπὰ δὲ τὰ ῥᾴδια, καὶ πάντα πάντῃ ἀνατετράφθαι τὰ | ἐν τοῖς E λόγοις φαντάσματα ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς πράξεσιν ἔργων παραγενομένων;

ΘΕΑΙ. Ὡς γοῦν ἐμοὶ τηλικῷδε ὄντι κρῖναι. οἶμαι δὲ καὶ ἐμὲ τῶν ἔτι πόρρωθεν ἀφεστηκότων εἶναι.

ΞΕ. Τοιγαροῦν ἡμεῖς σε οἵδε πάντες πειρασόμεθα καὶ νῦν πειρώμεθα ὡς ἐγγύτατα ἄνευ τῶν παθημάτων προσάγειν. περὶ δ' οὖν τοῦ σοφιστοῦ τόδε μοι λέγε· πότερον ἤδη τοῦτο σαφές, ὅτι τῶν | γοήτων ἐστί τις, 235 μιμητὴς ὢν τῶν ὄντων, ἢ διστάζομεν ἔτι, μὴ περὶ ὅσωνπερ ἀντιλέγειν δοκεῖ δυνατὸς εἶναι, περὶ τοσούτων καὶ τὰς ἐπιστήμας ἀληθῶς ἔχων τυγχάνει;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ἄν, ὦ ξένε; ἀλλὰ σχεδὸν ἤδη

σαφὲς ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι τῶν τῆς παιδιᾶς μετεχόντων
ἐστί τις [μερῶν].

ΞΕ. Εἰς γόητα μὲν δὴ καὶ μιμητὴν ἄρα θετέον
αὐτόν τινα.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ θετέον;

XXIII. ΞΕ. Ἄγε δή, νῦν ἡμέτερον ἔργον ἤδη τὸν
B θῆρα μηκέτ᾽ ἀνεῖναι· σχεδὸν γὰρ αὐτὸν | περιειλήφαμεν
ἐν ἀμφιβληστρικῷ τινι τῶν ἐν τοῖς λόγοις περὶ τὰ τοι-
αῦτα ὀργάνων, ὥστε οὐκέτ᾽ ἐκφεύξεται τόδε γε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τὸ μὴ οὐ τοῦ γένους εἶναι τοῦ τῶν θαυματο-
ποιῶν τις εἷς.

ΘΕΑΙ. Κἀμοὶ τοῦτό γε οὕτω περὶ αὐτοῦ ξυνδοκεῖ.

ΞΕ. Δέδοκται τοίνυν ὅτι τάχιστα διαιρεῖν τὴν εἰ-
δωλοποιικὴν τέχνην, καὶ καταβάντας εἰς αὐτήν, ἐὰν
μὲν ἡμᾶς εὐθὺς ὁ σοφιστὴς ὑπομείνῃ, συλλαβεῖν αὐτὸν
C κατὰ τὰ ἐπεσταλμένα ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ λόγου, | κἀκείνῳ
παραδόντας ἀποφῆναι τὴν ἄγραν· ἐὰν δ᾽ ἄρα κατὰ
μέρη τῆς μιμητικῆς δύηταί πῃ, ξυνακολουθεῖν αὐτῷ
διαιροῦντας ἀεὶ τὴν ὑποδεχομένην αὐτὸν μοῖραν,
ἕωσπερ ἂν ληφθῇ. πάντως οὔτε οὗτος οὔτε ἄλλο γένος
οὐδὲν μή ποτε ἐκφυγὸν ἐπεύξηται τὴν τῶν οὕτω δυ-
ναμένων μετιέναι καθ᾽ ἕκαστά τε καὶ ἐπὶ πάντα
μέθοδον.

ΘΕΑΙ. Λέγεις εὖ, καὶ ταῦτα ταύτῃ ποιητέον.

ΞΕ. Κατὰ δὴ τὸν παρεληλυθότα τρόπον τῆς διαιρέ-
D σεως ἔγωγέ μοι | καὶ νῦν φαίνομαι δύο καθορᾶν εἴδη
τῆς μιμητικῆς· τὴν δὲ ζητουμένην ἰδέαν, ἐν ὁποτέρῳ
ποθ᾽ ἡμῖν οὖσα τυγχάνει, καταμαθεῖν οὐδέπω μοι δοκῶ
νῦν δυνατὸς εἶναι.

ΘΕΑΙ. *Σὺ δ' ἀλλ' εἰπὲ πρῶτον καὶ δίελε ἡμῖν,*
τίνε τὼ δύο λέγεις.

ΞΕ. *Μίαν μὲν τὴν εἰκαστικὴν ὁρῶν ἐν αὐτῇ τέχνην.*
ἔστι δ' αὕτη μάλιστα, ὁπόταν κατὰ τὰς τοῦ παραδείγμα-
τος συμμετρίας τις ἐν μήκει καὶ πλάτει καὶ βάθει, καὶ
πρὸς τούτοις ἔτι χρώματα ἀποδιδοὺς τὰ | προσήκοντα E
ἑκάστοις, τὴν τοῦ μιμήματος γένεσιν ἀπεργάζηται.

ΘΕΑΙ. *Τί δ'; οὐ πάντες οἱ μιμούμενοί τι τοῦτ'*
ἐπιχειροῦσι δρᾶν;

ΞΕ. *Οὔκουν ὅσοι γε τῶν μεγάλων πού τι πλάττου-*
σιν ἔργων ἢ γράφουσιν. εἰ γὰρ ἀποδιδοῖεν τὴν τῶν
καλῶν ἀληθινὴν συμμετρίαν, οἶσθ' ὅτι σμικρότερα μὲν
τοῦ δέοντος τὰ ἄνω, μείζω δὲ τὰ | κάτω φαίνοιτ' ἂν διὰ 236
τὸ τὰ μὲν πόρρωθεν, τὰ δ' ἐγγύθεν ὑφ' ἡμῶν ὁρᾶσθαι.
ἆρ' οὖν οὐ χαίρειν τὸ ἀληθὲς ἐάσαντες οἱ δημιουργοὶ
νῦν οὐ τὰς οὔσας συμμετρίας, ἀλλὰ τὰς δοξούσας εἶναι
καλὰς τοῖς εἰδώλοις ἐναπεργάζονται;

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Τὸ μὲν ἄρα ἕτερον οὐ δίκαιον, εἰκός γε ὄν,*
***εἰκόνα** καλεῖν;*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

| ΞΕ. *Καὶ τῆς γε μιμητικῆς τὸ ἐπὶ τούτῳ μέρος* B
κλητέον, ὅπερ εἴπομεν ἐν τῷ πρόσθεν, εἰκαστικήν;

ΘΕΑΙ. *Κλητέον.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ φαινόμενον μὲν διὰ τὴν οὐκ ἐκ*
καλοῦ θέαν ἐοικέναι τῷ καλῷ, δύναμιν δὲ εἴ τις λάβοι
τὰ τηλικαῦτα ἱκανῶς ὁρᾶν, μηδ' εἰκὸς ᾧ φησιν ἐοι-
κέναι, τί καλοῦμεν; ἆρ' οὐκ, ἐπείπερ φαίνεται μέν,
*ἔοικε δὲ οὔ, **φάντασμα**;*

ΘΕΑΙ. *Τί μήν;*

ΞΕ. Οὐκοῦν πάμπολυ καὶ κατὰ τὴν ζωγραφίαν
C τοῦτο τὸ | μέρος ἐστὶ καὶ κατὰ ξύμπασαν μιμητικήν;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Τὴν δὴ φάντασμα ἀλλ' οὐκ εἰκόνα ἀπεργαζομένην τέχνην ἆρ' οὐ φανταστικὴν ὀρθότατ' ἂν προσαγορεύοιμεν;

ΘΕΑΙ. Πολύ γε.

ΞΕ. Τούτω τοίνυν τὼ δύο ἔλεγον εἴδη τῆς εἰδωλοποιικῆς, εἰκαστικὴν καὶ φανταστικήν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Ὃ δέ γε καὶ τότ' ἠμφεγνόουν, ἐν ποτέρᾳ τὸν σοφιστὴν θετέον, οὐδὲ νῦν πω δύναμαι θεάσασθαι
D σαφῶς, ἀλλ' ὄντως | θαυμαστὸς ἀνὴρ καὶ κατιδεῖν παγχάλεπος, ἐπεὶ καὶ νῦν μάλα εὖ καὶ κομψῶς εἰς ἄπορον εἶδος διερευνήσασθαι καταπέφευγεν.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΞΕ. Ἆρ' οὖν αὐτὸ γιγνώσκων ξύμφῃς, ἤ σε οἷον ῥύμη τις ὑπὸ τοῦ λόγου συνειθισμένον συνεπεσπάσατο πρὸς τὸ ταχὺ ξυμφῆσαι;

ΘΕΑΙ. Πῶς καὶ πρὸς τί τοῦτο εἴρηκας;

XXIV. ΞΕ. Ὄντως, ὦ μακάριε, ἐσμὲν ἐν παντά-
E πασι χαλεπῇ σκέψει. τὸ γὰρ φαίνεσθαι | τοῦτο καὶ τὸ δοκεῖν, εἶναι δὲ μή, καὶ τὸ λέγειν μὲν ἄττα, ἀληθῆ δὲ μή, πάντα ταῦτά ἐστι μεστὰ ἀπορίας ἀεὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ καὶ νῦν. ὅπως γὰρ εἰπόντα χρὴ ψευδῆ λέγειν ἢ δοξάζειν ὄντως εἶναι, καὶ τοῦτο φθεγξάμενον ἐναν-
237 τιολογίᾳ μὴ συνέχεσθαι, παντάπασιν, ὦ | Θεαίτητε, χαλεπόν.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Τετόλμηκεν ὁ λόγος οὗτος ὑποθέσθαι τὸ μὴ

ὂν εἶναι· ψεῦδος γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως ἐγίγνετο ὄν. Παρμενίδης δὲ ὁ μέγας, ὦ παῖ, παισὶν ἡμῖν οὖσιν ἀρχόμενός τε καὶ διὰ τέλους τοῦτο ἀπεμαρτύρατο, πεζῇ τε ὧδε ἑκάστοτε λέγων καὶ μετὰ μέτρων·

οὐ γὰρ μή ποτε τοῦτο δαμῇς, φησίν, εἶναι μὴ ἐόντα·
ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα.

παρ' ἐκείνου τε οὖν μαρτυρεῖται, καὶ | μάλιστά γε δὴ B
πάντων ὁ λόγος αὐτὸς ἂν δηλώσειε μέτρια βασανισθείς. τοῦτο οὖν αὐτὸ πρῶτον θεασώμεθα, εἰ μή τί σοι διαφέρει.

ΘΕΑΙ. Τὸ μὲν ἐμὸν ὅπῃ βούλει τίθεσο, τὸν δὲ λόγον, ᾗ βέλτιστα διέξεισι, σκοπῶν αὐτός τε ἴθι κἀμὲ κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄγε.

XXV. ΞΕ. Ἀλλὰ χρὴ δρᾶν ταῦτα. καί μοι λέγε· τὸ μηδαμῶς ὂν τολμῶμέν που φθέγγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Μὴ τοίνυν ἔριδος ἕνεκα μηδὲ παιδιᾶς, ἀλλ'
εἰ σπουδῇ δέοι | συννοήσαντά τινα ἀποκρίνασθαι τῶν C
ἀκροατῶν, ποῖ χρὴ τοὔνομ' ἐπιφέρειν τοῦτο τὸ μὴ ὄν· τί δοκοῦμεν ἂν εἰς τί καὶ ἐπὶ ποῖον αὐτόν τε καταχρήσασθαι καὶ τῷ πυνθανομένῳ δεικνύναι;

ΘΕΑΙ. Χαλεπὸν ἤρου καὶ σχεδὸν εἰπεῖν οἵῳ γε ἐμοὶ παντάπασιν ἄπορον.

ΞΕ. Ἀλλ' οὖν τοῦτό γε δῆλον, ὅτι τῶν ὄντων ἐπί τι τὸ μὴ ὂν οὐκ οἰστέον.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἄν;

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπείπερ οὐκ ἐπὶ τὸ ὄν, οὐδ' ἐπὶ τὸ τὶ φέρων ὀρθῶς ἄν τις φέροι.

ΘΕΑΙ. Πῶς δή;

| ΞΕ. Καὶ τοῦτο ἡμῖν που φανερόν, ὡς καὶ τὸ τὶ D

τοῦτο ῥῆμα ἐπ' ὄντι λέγομεν ἑκάστοτε· μόνον γὰρ αὐτὸ λέγειν, ὥσπερ γυμνὸν καὶ ἀπηρημωμένον ἀπὸ τῶν ὄντων ἁπάντων, ἀδύνατον· ἦ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον.

ΞΕ. Ἆρα τῇδε σκοπῶν ξύμφῃς ὡς ἀνάγκη τόν τι λέγοντα ἕν γέ τι λέγειν;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ἑνὸς γὰρ δὴ τό γε τὶ φήσεις σημεῖον εἶναι, τὸ δὲ τινὲ δυοῖν, τὸ δὲ τινὲς πολλῶν.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

E | ΞΕ. Τὸν δὲ δὴ μὴ τὶ λέγοντα ἀναγκαιότατον, ὡς ἔοικε, παντάπασι μηδὲν λέγειν.

ΘΕΑΙ. Ἀναγκαιότατον μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἆρ' οὖν οὐδὲ τοῦτο συγχωρητέον, τὸ τὸν τοιοῦτον λέγειν μέν [τι], λέγειν μέντοι μηδέν, ἀλλ' οὐδὲ λέγειν φατέον, ὅς γ' ἂν ἐπιχειρῇ μὴ ὂν φθέγγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Τέλος γοῦν ἂν ἀπορίας ὁ λόγος ἔχοι.

238 | XXVI. ΞΕ. Μήπω μέγ' εἴπῃς· ἔτι γάρ, ὦ μακάριε, ἔστι, καὶ ταῦτά γε τῶν ἀποριῶν ἡ μεγίστη καὶ πρώτη. περὶ γὰρ αὐτὴν αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν οὖσα τυγχάνει.

ΘΕΑΙ. Πῶς φῄς; λέγε καὶ μηδὲν ἀποκνήσῃς.

ΞΕ. Τῷ μὲν ὄντι που προσγένοιτ' ἄν τι τῶν ὄντων ἕτερον.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Μὴ ὄντι δέ τι τῶν ὄντων ἆρα προσγίγνεσθαι φήσομεν δυνατὸν εἶναι;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Ἀριθμὸν δὴ τὸν ξύμπαντα τῶν ὄντων τίθεμεν.

B ΘΕΑΙ. | Εἴπερ γε καὶ ἄλλο τι θετέον ὡς ὄν.

ΞΕ. *Μὴ τοίνυν μηδ' ἐπιχειρῶμεν ἀριθμοῦ μήτε πλῆθος μήτε τὸ ἓν πρὸς τὸ μὴ ὂν προσφέρειν.*

ΘΕΑΙ. *Οὔκουν ἂν ὀρθῶς γε, ὡς ἔοικεν, ἐπιχειροῖμεν, ὥς φησιν ὁ λόγος.*

ΞΕ. *Πῶς οὖν ἂν ἢ διὰ τοῦ στόματος φθέγξαιτο ἄν τις ἢ καὶ τῇ διανοίᾳ τὸ παράπαν λάβοι τὰ μὴ ὄντα ἢ τὸ μὴ ὂν χωρὶς ἀριθμοῦ;*

ΘΕΑΙ. *Λέγε πῇ;*

ΞΕ. *Μὴ ὄντα μὲν ἐπειδὰν λέγωμεν, ἆρα οὐ πλῆθος | ἐπιχειροῦμεν ἀριθμοῦ προστιθέναι;* C

ΘΕΑΙ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Μὴ ὂν δέ, ἆρα οὐ τὸ ἓν αὖ;*

ΘΕΑΙ. *Σαφέστατά γε.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν οὔτε δίκαιόν γε οὔτε ὀρθόν φαμεν ὂν ἐπιχειρεῖν μὴ ὄντι προσαρμόττειν.*

ΘΕΑΙ. *Λέγεις ἀληθέστατα.*

ΞΕ. *Συννοεῖς οὖν ὡς οὔτε φθέγξασθαι δυνατὸν ὀρθῶς οὔτ' εἰπεῖν οὔτε διανοηθῆναι τὸ μὴ ὂν αὐτὸ καθ' αὑτό, ἀλλ' ἔστιν ἀδιανόητόν τε καὶ ἄρρητον καὶ ἄφθεγκτον καὶ ἄλογον;*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἆρ' οὖν | ἐψευσάμην ἄρτι λέγων τὴν μεγί-* D
στην ἀπορίαν ἐρεῖν αὐτοῦ πέρι;

ΘΕΑΙ. *Τοῦ δὲ ἔτι μείζω τινὰ λέγειν ἄλλην ἔχομεν;*

ΞΕ. *Τί δέ, ὦ θαυμάσιε; οὐκ ἐννοεῖς αὐτοῖς τοῖς λεχθεῖσιν ὅτι καὶ τὸν ἐλέγχοντα εἰς ἀπορίαν καθίστησι τὸ μὴ ὂν οὕτως, ὥστε, ὁπόταν αὐτὸ ἐπιχειρῇ τις ἐλέγχειν, ἐναντία αὐτὸν αὑτῷ περὶ ἐκεῖνο ἀναγκάζεσθαι λέγειν;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς φῄς; εἰπὲ ἔτι σαφέστερον.*

ΞΕ. *Οὐδὲν δεῖ τὸ σαφέστερον ἐν ἐμοὶ σκοπεῖν. ἐγὼ*

E μὲν γὰρ | ὑποθέμενος οὔτε ἑνὸς οὔτε τῶν πολλῶν τὸ μὴ ὂν δεῖν μετέχειν, ἄρτι τε καὶ νῦν οὕτως ἓν αὐτὸ εἴρηκα· τὸ μὴ ὂν γὰρ φημί. ξυνιεῖς τοι;

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν αὖ καὶ σμικρὸν ἔμπροσθεν ἄφθεγκτόν τε αὐτὸ καὶ ἄρρητον καὶ ἄλογον ἔφην εἶναι. ξυνέπει;*

ΘΕΑΙ. *Ξυνέπομαι. πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Οὐκοῦν τό γε εἶναι προσάπτειν πειρώμενος*
239 *ἐναντία | τοῖς πρόσθεν ἔλεγον;*

ΘΕΑΙ. *Φαίνει.*

ΞΕ. *Τί δέ; τοῦτο προσάπτων οὐχ ὡς ἑνὶ διελεγόμην;*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἄλογόν τε λέγων καὶ ἄρρητον καὶ ἄφθεγκτον ὥς γε πρὸς ἓν τὸν λόγον ἐποιούμην.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Φαμὲν δέ γε δεῖν, εἴπερ ὀρθῶς τις λέξει, μήτε ὡς ἓν μήτε ὡς πολλὰ διορίζειν αὐτό, μηδὲ τὸ παράπαν αὐτὸ καλεῖν· ἑνὸς γὰρ εἴδει καὶ κατὰ ταύτην ἂν τὴν πρόσρησιν προσαγορεύοιτο.*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασί γε.*

B XXVII. ΞΕ. *Τὸν μὲν τοίνυν ἐμέ γ' | ἔτι τί τις ἂν λέγοι; καὶ γὰρ πάλαι καὶ τὰ νῦν ἡττημένον ἂν εὕροι περὶ τὸν τοῦ μὴ ὄντος ἔλεγχον. ὥστε ἐν ἔμοιγε λέγοντι, καθάπερ εἶπον, μὴ σκοπῶμεν τὴν ὀρθολογίαν περὶ τὸ μὴ ὄν, ἀλλ' ἔα δὴ νῦν ἐν σοὶ σκεψώμεθα.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς φῄς;*

ΞΕ. *Ἴθι ἡμῖν εὖ καὶ γενναίως, ἅτε νέος ὤν, ὅτι μάλιστα δύνασαι συντείνας πειράθητι, μήτε οὐσίαν μήτε*

τὸ ἓν μήτε πλῆθος ἀριθμοῦ προστιθεὶς τῷ μὴ ὄντι, κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον φθέγξασθαί τι περὶ αὐτοῦ.

ΘΕΑΙ. *Πολλὴ μέντ' ἄν με καὶ ἄτοπος ἔχοι | προ-* C
θυμία τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰ σὲ τοιαῦθ' ὁρῶν πάσχοντα αὐτὸς ἐπιχειροίην.

ΞΕ. *Ἀλλ' εἰ δοκεῖ, σὲ μὲν καὶ ἐμὲ χαίρειν ἐῶμεν· ἕως δ' ἄν τινι δυναμένῳ δρᾶν τοῦτο ἐντυγχάνωμεν, μέχρι τούτου λέγωμεν ὡς παντὸς μᾶλλον πανούργως εἰς ἄπορον ὁ σοφιστὴς τόπον καταδέδυκεν.*

ΘΕΑΙ. *Καὶ μάλα δὴ φαίνεται.*

ΞΕ. *Τοιγαροῦν εἴ τινα φήσομεν αὐτὸν ἔχειν φαν-*
ταστικὴν τέχνην, ῥᾳδίως ἐκ ταύτης τῆς | χρείας τῶν D
λόγων ἀντιλαμβανόμενος ἡμῶν εἰς τοὐναντίον ἀποστρέψει τοὺς λόγους, ὅταν εἰδωλοποιὸν αὐτὸν καλῶμεν, ἀνερωτῶν τί ποτε τὸ παράπαν εἴδωλον λέγομεν. σκοπεῖν οὖν, ὦ Θεαίτητε, χρή, τί τις τῷ νεανίᾳ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρινεῖται.

ΘΕΑΙ. *Δῆλον ὅτι φήσομεν τά τε ἐν τοῖς ὕδασι καὶ κατόπτροις εἴδωλα, ἔτι καὶ τὰ γεγραμμένα καὶ τὰ τετυπωμένα καὶ τἆλλα, ὅσα που τοιαῦτ' ἔσθ' ἕτερα.*

XXVIII. ΞΕ. *Φανερός, ὦ Θεαίτητε, εἶ | σοφιστὴν* E
οὐχ ἑωρακώς.

ΘΕΑΙ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Δόξει σοι μύειν ἢ παντάπασιν οὐκ ἔχειν ὄμματα.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Τὴν ἀπόκρισιν ὅταν οὕτως αὐτῷ διδῷς [ἐὰν ἐν κατόπτροις ἢ πλάσμασι λέγῃς τι], καταγελάσεταί σου τῶν λόγων, ὅταν ὡς βλέποντι λέγῃς αὐτῷ, προσποιού-*
μενος οὔτε κάτοπτρα οὔτε ὕδατα | γιγνώσκειν οὔτε τὸ 240
παράπαν ὄψιν, τὸ δ' ἐκ τῶν λόγων ἐρωτήσει σε μόνον.

ΘΕΑΙ. *Ποῖον;*

ΞΕ. *Τὸ διὰ πάντων τούτων, ἃ πολλὰ εἰπὼν ἠξίωσας ἑνὶ προσειπεῖν ὀνόματι, φθεγξάμενος εἴδωλον ἐπὶ πᾶσιν ὡς ἓν ὄν. λέγε οὖν καὶ ἀμύνου μηδὲν ὑποχωρῶν τὸν ἄνδρα.*

ΘΕΑΙ. *Τί δῆτα, ὦ ξένε, εἴδωλον ἂν φαῖμεν εἶναι πλήν γε τὸ πρὸς τἀληθινὸν ἀφωμοιωμένον ἕτερον τοιοῦτον;*

ΞΕ. *Ἕτερον δὲ λέγεις τοιοῦτον ἀληθινόν, ἢ ἐπὶ*
B *τίνι τὸ* | *τοιοῦτον εἶπες;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδαμῶς ἀληθινόν γε, ἀλλ' ἐοικὸς μέν.*

ΞΕ. *Ἆρα τὸ ἀληθινὸν ὄντως ὂν λέγων;*

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ μὴ ἀληθινὸν ἆρ' ἐναντίον ἀληθοῦς;*

ΘΕΑΙ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Οὐκ ὄντως ὂν ἄρα λέγεις τὸ ἐοικός, εἴπερ αὐτό γε μὴ ἀληθινὸν ἐρεῖς.*

ΘΕΑΙ. *Ἀλλ' ἔστι γε μήν πως.*

ΞΕ. *Οὔκουν ἀληθῶς γε, φῄς.*

ΘΕΑΙ. *Οὐ γὰρ οὖν· πλήν γ' εἰκὼν ὄντως.*

ΞΕ. *Οὐκ ὂν ὄντως ὂν ἄρα ὄντως ἐστὶν ὄντος ἣν λέγομεν εἰκόνα;*

C ΘΕΑΙ. | *Κινδυνεύει τοιαύτην τινὰ πεπλέχθαι συμπλοκὴν τὸ μὴ ὂν τῷ ὄντι, καὶ μάλα ἄτοπον.*

ΞΕ. *Πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον; ὁρᾷς γοῦν ὅτι καὶ νῦν διὰ τῆς ἐπαλλάξεως ταύτης ὁ πολυκέφαλος σοφιστὴς ἠνάγκακεν ἡμᾶς τὸ μὴ ὂν οὐχ ἑκόντας ὁμολογεῖν εἶναί πως.*

ΘΕΑΙ. *Ὁρῶ καὶ μάλα.*

ΞΕ. *Τί δὲ δή; τὴν τέχνην αὐτοῦ τίνα ἀφορίσαντες ἡμῖν αὐτοῖς συμφωνεῖν οἷοί τε ἐσόμεθα;*

ΘΕΑΙ. Πῇ καὶ τὸ ποῖόν τι φοβούμενος οὕτω λέγεις;

ΞΕ. | Ὅταν περὶ τὸ φάντασμα αὐτὸν ἀπατᾶν D
φῶμεν καὶ τὴν τέχνην εἶναί τινα ἀπατητικὴν αὐτοῦ, τότε πότερον ψευδῆ δοξάζειν τὴν ψυχὴν ἡμῶν φήσομεν ὑπὸ τῆς ἐκείνου τέχνης, ἢ τί ποτ' ἐροῦμεν;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο· τί γὰρ ἂν ἄλλο εἴπαιμεν;

ΞΕ. Ψευδὴς δ' αὖ δόξα ἔσται τἀναντία τοῖς οὖσι δοξάζουσα, ἢ πῶς;

ΘΕΑΙ. Τἀναντία.

ΞΕ. Λέγεις ἄρα τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν τὴν ψευδῆ δόξαν;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΞΕ. Πότερον μὴ εἶναι τὰ μὴ | ὄντα δοξάζουσαν, E
ἤ πως εἶναι τὰ μηδαμῶς ὄντα;

ΘΕΑΙ. Εἶναί πως τὰ μὴ ὄντα δεῖ γε, εἴπερ ψεύσεταί ποτέ τίς τι καὶ κατὰ βραχύ.

ΞΕ. Τί δ'; οὐ καὶ μηδαμῶς εἶναι τὰ πάντως ὄντα δοξάζεται;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τοῦτο δὴ ψεῦδος;

ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτο.

ΞΕ. Καὶ λόγος, οἶμαι, ψευδὴς οὕτω κατὰ ταὐτὰ
νομισθήσεται τά τε ὄντα λέγων μὴ εἶναι | καὶ τὰ μὴ 241
ὄντα εἶναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλως τοιοῦτος γένοιτο;

ΞΕ. Σχεδὸν οὐδαμῶς· ἀλλὰ ταῦτα ὁ σοφιστὴς οὐ φήσει. ἢ τίς μηχανὴ συγχωρεῖν τινα τῶν εὖ φρονούντων, ὅταν ἄφθεγκτα καὶ ἄρρητα καὶ ἄλογα καὶ ἀδιανόητα προδιωμολογημένα ᾖ τὰ πρὸ τούτων ὁμολογηθέντα; μανθάνομεν, ὦ Θεαίτητε, ἃ λέγει;

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὐ μανθάνομεν, ὅτι τἀναντία
φήσει λέγειν ἡμᾶς τοῖς νῦν δή, ψευδῆ τολμήσαντας
B εἰπεῖν ὡς ἔστιν ἐν δόξαις τε καὶ κατὰ λόγους; τῷ | γὰρ
μὴ ὄντι τὸ ὂν προσάπτειν ἡμᾶς πολλάκις ἀναγκάζεσθαι,
διομολογησαμένους νῦν δή που τοῦτο εἶναι πάντων
ἀδυνατώτατον.*

XXIX. ΞΕ. *Ὀρθῶς ἀπεμνημόνευσας. ἀλλ' ὥρα
δὴ βουλεύσασθαι τί χρὴ δρᾶν τοῦ σοφιστοῦ πέρι· τὰς
γὰρ ἀντιλήψεις καὶ ἀπορίας, ἐὰν αὐτὸν διερευνῶμεν
ἐν τῇ τῶν ψευδουργῶν καὶ γοήτων τέχνῃ τιθέντες,
ὁρᾷς ὡς εὔποροι καὶ πολλαί.*

ΘΕΑΙ. *Καὶ μάλα.*

ΞΕ. *Μικρὸν μέρος τοίνυν αὐτῶν διεληλύθαμεν,
C οὐσῶν ὡς | ἔπος εἰπεῖν ἀπεράντων.*

ΘΕΑΙ. *Ἀδύνατον γὰρ ἄν, ὡς ἔοικεν, εἴη τὸν
σοφιστὴν ἑλεῖν, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει.*

ΞΕ. *Τί οὖν; ἀποστησόμεθα νῦν μαλθακισθέντες;*

ΘΕΑΙ. *Οὔκουν ἔγωγέ φημι δεῖν, εἰ καὶ κατὰ σμικρὸν οἷοί τ' ἐπιλαβέσθαι πῃ τἀνδρός ἐσμεν.*

ΞΕ. *Ἕξεις οὖν συγγνώμην καὶ καθάπερ νῦν εἶπες ἀγαπήσεις, ἐάν πῃ καὶ κατὰ βραχὺ παρασπασώμεθα οὕτως ἰσχυροῦ λόγου;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὐχ ἕξω;*

D ΞΕ. *Τόδε τοίνυν ἔτι | μᾶλλον παραιτοῦμαί σε.*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Μή με οἷον πατραλοίαν ὑπολάβῃς γίγνεσθαί τινα.*

ΘΕΑΙ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Τὸν τοῦ πατρὸς Παρμενίδου λόγον ἀναγκαῖον ἡμῖν ἀμυνομένοις ἔσται βασανίζειν, καὶ βιάζεσθαι*

τό τε μὴ ὂν ὡς ἔστι κατά τι καὶ τὸ ὂν αὖ πάλιν ὡς οὐκ ἔστι πη.

ΘΕΑΙ. *Φαίνεται τὸ τοιοῦτον διαμαχητέον ἐν τοῖς λόγοις.*

ΞΕ. *Πῶς γὰρ οὐ φαίνεται καὶ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο τυφλῷ; τούτων γὰρ μήτε ἐλεγχθέντων μήτε | ὁμο-* E
λογηθέντων σχολῇ ποτέ τις οἷός τε ἔσται περὶ λόγων ψευδῶν λέγων ἢ δόξης, εἴτε εἰδώλων εἴτε εἰκόνων εἴτε μιμημάτων εἴτε φαντασμάτων αὐτῶν, ἢ καὶ περὶ τεχνῶν τῶν ὅσαι περὶ ταῦτά εἰσι, μὴ καταγέλαστος εἶναι τὰ ἐναντία ἀναγκαζόμενος αὑτῷ λέγειν.

ΘΕΑΙ. *Ἀληθέστατα.*

| ΞΕ. *Διὰ ταῦτα μέντοι τολμητέον ἐπιτίθεσθαι* 242
τῷ πατρικῷ λόγῳ νῦν, ἢ τὸ παράπαν ἐατέον, εἰ τοῦτό τις εἴργει δρᾶν ὄκνος.

ΘΕΑΙ. *Ἀλλ' ἡμᾶς τοῦτό γε μηδὲν μηδαμῇ εἴρξῃ.*

ΞΕ. *Τρίτον τοίνυν ἔτι σε σμικρόν τι παραιτήσομαι.*

ΘΕΑΙ. *Λέγε μόνον.*

ΞΕ. *Εἶπον νῦν δή που λέγων ὡς πρὸς τὸν περὶ ταῦτ' ἔλεγχον ἀεί τε ἀπειρηκὼς ἐγὼ τυγχάνω καὶ δὴ καὶ τὰ νῦν.*

ΘΕΑΙ. *Εἶπες.*

ΞΕ. *Φοβοῦμαι δὴ τὰ εἰρημένα, μή ποτε διὰ ταῦτά σοι μανικὸς εἶναι δόξω παρὰ πόδα μεταβαλὼν ἐμαυτὸν ἄνω καὶ | κάτω. σὴν γὰρ δὴ χάριν ἐλέγχειν τὸν λόγον* B
ἐπιθησόμεθα, ἐάνπερ ἐλέγχωμεν.

ΘΕΑΙ. *Ὡς τοίνυν ἔμοιγε μηδαμῇ δόξων μηδὲν πλημμελεῖν, ἂν ἐπὶ τὸν ἔλεγχον τοῦτον καὶ τὴν ἀπόδειξιν ἴῃς, θαρρῶν ἴθι τούτου γε ἕνεκα.*

XXX. ΞΕ. *Φέρε δή, τίνα ἀρχήν τις ἂν ἄρξαιτο*

παρακινδυνευτικοῦ λόγου; δοκῶ μὲν γὰρ τήνδ', ὦ παῖ, τὴν ὁδὸν ἀναγκαιοτάτην ἡμῖν εἶναι τρέπεσθαι.

ΘΕΑΙ. *Ποίαν δή;*

ΞΕ. *Τὰ δοκοῦντα νῦν ἐναργῶς ἔχειν ἐπισκέψασθαι*
C *πρῶτον, μή πῃ | τεταραγμένοι μὲν ὦμεν περὶ ταῦτα, ῥᾳδίως δ' ἀλλήλοις ὁμολογῶμεν ὡς εὐκρινῶς ἔχοντες.*

ΘΕΑΙ. *Λέγε σαφέστερον ὃ λέγεις.*

ΞΕ. *Εὐκόλως μοι δοκεῖ Παρμενίδης ἡμῖν διειλέχθαι καὶ πᾶς ὅστις πώποτε ἐπὶ κρίσιν ὥρμησε τοῦ τὰ ὄντα διορίσασθαι πόσα τε καὶ ποῖά ἐστιν.*

ΘΕΑΙ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Μῦθόν τινα ἕκαστος φαίνεταί μοι διηγεῖσθαι παισὶν ὡς οὖσιν ἡμῖν, ὁ μὲν ὡς τρία τὰ ὄντα, πολεμεῖ*
D *δὲ ἀλλήλοις ἐνίοτε αὐτῶν ἄττα πῃ, τοτὲ δὲ καὶ φίλα | γιγνόμενα γάμους τε καὶ τόκους καὶ τροφὰς τῶν ἐκγόνων παρέχεται· δύο δὲ ἕτερος εἰπών, ὑγρὸν καὶ ξηρὸν ἢ θερμὸν καὶ ψυχρόν, συνοικίζει τε αὐτὰ καὶ ἐκδίδωσι· τὸ δὲ παρ' ἡμῖν Ἐλεατικὸν ἔθνος, ἀπὸ Ξενοφάνους τε καὶ ἔτι πρόσθεν ἀρξάμενον, ὡς ἑνὸς ὄντος τῶν πάντων καλουμένων οὕτω διεξέρχεται τοῖς μύθοις. Ἰάδες δὲ καὶ Σικελαί τινες ὕστερον Μοῦσαι ξυννενοήκασιν ὅτι*
E *συμπλέκειν ἀσφαλέστατον | ἀμφότερα καὶ λέγειν ὡς τὸ ὂν πολλά τε καὶ ἕν ἐστιν, ἔχθρᾳ δὲ καὶ φιλίᾳ συνέχεται. διαφερόμενον γὰρ ἀεὶ ξυμφέρεται, φασὶν αἱ συντονώτεραι τῶν Μουσῶν· αἱ δὲ μαλακώτεραι τὸ μὲν ἀεὶ ταῦτα οὕτως ἔχειν ἐχάλασαν, ἐν μέρει δὲ τοτὲ μὲν ἓν εἶναί φασι τὸ πᾶν καὶ φίλον ὑπ' Ἀφροδίτης, τοτὲ*
243 *δὲ | πολλὰ καὶ πολέμιον αὐτὸ αὑτῷ διὰ νεῖκός τι. ταῦτα δὲ πάντα εἰ μὲν ἀληθῶς τις ἢ μὴ τούτων εἴρηκε, χαλεπὸν καὶ πλημμελὲς οὕτω μεγάλα κλεινοῖς καὶ*

παλαιοῖς ἀνδράσιν ἐπιτιμᾶν· ἐκεῖνο δὲ ἀνεπίφθονον ἀποφήνασθαι.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὅτι λίαν τῶν πολλῶν ἡμῶν ὑπεριδόντες ὠλιγώρησαν· οὐδὲν γὰρ φροντίσαντες εἴτ' ἐπακολουθοῦμεν αὐτοῖς λέγουσιν εἴτε ἀπολειπόμεθα, περαίνουσι τὸ σφέτερον αὐτῶν | ἕκαστοι. B

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Ὅταν τις αὐτῶν φθέγξηται λέγων ὡς ἔστιν ἢ γέγονεν ἢ γίγνεται πολλὰ ἢ ἓν ἢ δύο, καὶ θερμὸν αὖ ψυχρῷ συγκεραννύμενον, ἄλλοθί πῃ διακρίσεις καὶ συγκρίσεις ὑποτιθείς, τούτων, ὦ Θεαίτητε, ἑκάστοτε σύ τι πρὸς θεῶν ξυνιεῖς ὅτι λέγουσιν; ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτε μὲν ἦν νεώτερος, τοῦτό τε τὸ νῦν ἀπορούμενον ὁπότε τις εἴποι, τὸ μὴ ὄν, ἀκριβῶς ᾤμην ξυνιέναι. νῦν δὲ ὁρᾷς ἵν' ἐσμὲν αὐτοῦ πέρι τῆς ἀπορίας.

| ΘΕΑΙ. Ὁρῶ. C

ΞΕ. Τάχα τοίνυν ἴσως οὐχ ἧττον καὶ κατὰ τὸ ὂν ταὐτὸν τοῦτο πάθος εἰληφότες ἐν τῇ ψυχῇ περὶ μὲν τοῦτο εὐπορεῖν φαμεν καὶ μανθάνειν ὁπόταν τις αὐτὸ φθέγξηται, περὶ δὲ θάτερον οὔ, πρὸς ἀμφότερα ὁμοίως ἔχοντες.

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὴ τῶν προειρημένων ἡμῖν ταὐτὸν τοῦτο εἰρήσθω.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

XXXI. ΞΕ. Τῶν μὲν τοίνυν πολλῶν πέρι καὶ μετὰ τοῦτο σκεψόμεθ', ἂν δόξῃ, περὶ | δὲ τοῦ μεγίστου D τε καὶ ἀρχηγοῦ πρώτου νῦν σκεπτέον.

ΘΕΑΙ. Τίνος δὴ λέγεις; ἢ δῆλον ὅτι τὸ ὂν φῂς

πρῶτον δεῖν διερευνήσασθαι, τί ποθ' οἱ λέγοντες αὐτὸ δηλοῦν ἡγοῦνται;

ΞΕ. *Κατὰ πόδα γε, ὦ Θεαίτητε, ὑπέλαβες. λέγω γὰρ δὴ ταύτῃ δεῖν ποιεῖσθαι τὴν μέθοδον ἡμᾶς, οἷον αὐτῶν παρόντων ἀναπυνθανομένους ὧδε· φέρε, ὁπόσοι θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἤ τινε δύο τοιούτω τὰ πάντ' εἶναί*
E *φατε, τί ποτε ἄρα τοῦτ' ἐπ' ἀμφοῖν φθέγγεσθε, | λέγοντες ἄμφω καὶ ἑκάτερον εἶναι; τί τὸ εἶναι τοῦτο ὑπολάβωμεν ὑμῶν; πότερον τρίτον παρὰ τὰ δύο ἐκεῖνα, καὶ τρία τὸ πᾶν ἀλλὰ μὴ δύο ἔτι καθ' ὑμᾶς τιθῶμεν; οὐ γάρ που τοῖν γε δυοῖν καλοῦντες θάτερον ὂν ἀμφότερα ὁμοίως εἶναι λέγετε· σχεδὸν γὰρ ἂν ἀμφοτέρως ἕν, ἀλλ' οὐ δύο εἴτην.*

ΘΕΑΙ. *Ἀληθῆ λέγεις.*

ΞΕ. *Ἀλλ' ἄρα τὰ ἄμφω βούλεσθε καλεῖν ὄν;*

ΘΕΑΙ. *Ἴσως.*

244 ΞΕ. *Ἀλλ', ὦ φίλοι, φήσομεν, | κἂν οὕτω τὰ δύο λέγοιτε ἂν σαφέστατα ἕν.*

ΘΕΑΙ. *Ὀρθότατα εἴρηκας.*

ΞΕ. *Ἐπειδὴ τοίνυν ἡμεῖς ἠπορήκαμεν, ὑμεῖς αὐτὰ ἡμῖν ἐμφανίζετε ἱκανῶς, τί ποτε βούλεσθε σημαίνειν ὁπόταν ὂν φθέγγησθε. δῆλον γὰρ ὡς ὑμεῖς μὲν ταῦτα πάλαι γιγνώσκετε, ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ μὲν ᾠόμεθα, νῦν δ' ἠπορήκαμεν. διδάσκετε οὖν πρῶτον τοῦτ' αὐτὸ ἡμᾶς, ἵνα μὴ δοξάζωμεν μανθάνειν μὲν τὰ λεγόμενα παρ' ὑμῶν, τὸ δὲ τούτου γίγνηται πᾶν τοὐναντίον. ταῦτα*
B *δὴ | λέγοντές τε καὶ ἀξιοῦντες παρά τε τούτων καὶ παρὰ τῶν ἄλλων, ὅσοι πλεῖον ἑνὸς λέγουσι τὸ πᾶν εἶναι, μῶν, ὦ παῖ, τὶ πλημμελήσομεν;*

ΘΕΑΙ. *Ἥκιστά γε.*

XXXII. ΞΕ. Τί δέ; παρὰ τῶν ἓν τὸ πᾶν λεγόντων ἆρ᾽ οὐ πευστέον εἰς δύναμιν τί ποτε λέγουσι τὸ ὄν;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τόδε τοίνυν ἀποκρινέσθων. ἕν πού φατε μόνον εἶναι; φαμὲν γάρ, φήσουσιν. ἦ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δέ; ὄν καλεῖτέ τι;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πότερον ὅπερ ἕν, ἐπὶ τῷ | αὐτῷ προσχρώ- C
μενοι δυοῖν ὀνόμασιν, ἢ πῶς;

ΘΕΑΙ. Τίς οὖν αὐτοῖς ἡ μετὰ τοῦτ᾽, ὦ ξένε, ἀπόκρισις;

ΞΕ. Δῆλον, ὦ Θεαίτητε, ὅτι τῷ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὑποθεμένῳ πρὸς τὸ νῦν ἐρωτηθὲν καὶ πρὸς ἄλλο δὲ ὁτιοῦν οὐ πάντων ῥᾷστον ἀποκρίνασθαι.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Τό τε δύο ὀνόματα ὁμολογεῖν εἶναι μηδὲν θέμενον πλὴν ἓν καταγέλαστόν που.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ᾽ οὔ;

ΞΕ. Καὶ τὸ παράπαν γε ἀποδέχεσθαί του λέγοντος,
ὡς ἔστιν | ὄνομά τι, λόγον οὐκ ἂν ἔχοι. D

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τιθείς τε τοὔνομα τοῦ πράγματος ἕτερον δύο λέγει πού τινε.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἂν ταὐτόν γε αὐτῷ τιθῇ τοὔνομα, ἢ μηδενὸς ὄνομα ἀναγκασθήσεται λέγειν, εἰ δέ τινος αὐτὸ φήσει, συμβήσεται τὸ ὄνομα ὀνόματος ὄνομα μόνον, ἄλλου δὲ οὐδενὸς ὄν.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. *Καὶ τὸ ἕν γε, ἑνὸς ἓν ὂν μόνον, καὶ τοῦτο ὀνόματος αὖ τὸ ἓν ὄν.*

ΘΕΑΙ. *Ἀνάγκη.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ ὅλον ἕτερον τοῦ ὄντος ἑνὸς ἢ ταὐτὸν φήσουσι τούτῳ;*

E | ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὐ φήσουσί τε καὶ φασίν;*

ΞΕ. *Εἰ τοίνυν ὅλον ἐστίν, ὥσπερ καὶ Παρμενίδης λέγει,*

πάντοθεν εὐκύκλου σφαίρης ἐναλίγκιον ὄγκῳ,
μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντῃ· τὸ γὰρ οὔτε τι μεῖζον
οὔτε τι βαιότερον πελέναι χρεόν ἐστι τῇ ἢ τῇ,

τοιοῦτόν γε ὂν τὸ ὂν μέσον τε καὶ ἔσχατα ἔχει, ταῦτα δὲ ἔχον πᾶσα ἀνάγκη μέρη ἔχειν· ἢ πῶς;

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

245 ΞΕ. *Ἀλλὰ | μὴν τό γε μεμερισμένον πάθος μὲν τοῦ ἑνὸς ἔχειν ἐπὶ τοῖς μέρεσι πᾶσιν οὐδὲν ἀποκωλύει, καὶ ταύτῃ δὴ πᾶν τε ὂν καὶ ὅλον ἓν εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Τί δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τὸ δὲ πεπονθὸς ταῦτα ἆρ' οὐκ ἀδύνατον αὐτό γε τὸ ἓν αὐτὸ εἶναι;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ἀμερὲς δήπου δεῖ παντελῶς τό γε ἀληθῶς ἓν κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον εἰρῆσθαι.*

ΘΕΑΙ. *Δεῖ γὰρ οὖν.*

B ΞΕ. *Τὸ δέ γε τοιοῦτον ἐκ | πολλῶν μερῶν ὂν οὐ συμφωνήσει τῷ [ὅλῳ] λόγῳ.*

ΘΕΑΙ. *Μανθάνω.*

ΞΕ. *Πότερον δὴ πάθος ἔχον τὸ ὂν τοῦ ἑνὸς οὕτως ἕν τε ἔσται καὶ ὅλον, ἢ παντάπασι μὴ λέγωμεν ὅλον εἶναι τὸ ὄν;*

ΘΕΑΙ. *Χαλεπὴν προβέβληκας αἵρεσιν.*

ΞΕ. *Ἀληθέστατα μέντοι λέγεις. πεπονθός τε γὰρ τὸ ὂν ἓν εἶναί πως, οὐ ταὐτὸν ὂν τῷ ἑνὶ φαίνεται, καὶ πλέονα δὴ τὰ πάντα ἑνὸς ἔσται.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἐάν γε τὸ ὂν ᾖ μὴ ὅλον διὰ τὸ | πεπονθέναι τὸ ὑπ' ἐκείνου πάθος, ᾖ δὲ αὐτὸ τὸ ὅλον,* C
ἐνδεὲς τὸ ὂν ἑαυτοῦ ξυμβαίνει.

ΘΕΑΙ. *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον ἑαυτοῦ στερόμενον οὐκ ὂν ἔσται τὸ ὄν.*

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Καὶ ἑνός γε αὖ πλείω τὰ πάντα γίγνεται, τοῦ τε ὄντος καὶ τοῦ ὅλου χωρὶς ἰδίαν ἑκατέρου φύσιν εἰληφότος.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Μὴ ὄντος δέ γε τὸ παράπαν τοῦ ὅλου, ταὐτά τε ταῦτα ὑπάρχει τῷ ὄντι καὶ πρὸς τῷ μὴ εἶναι μηδ' |*
ἂν γενέσθαι ποτὲ ὄν. D

ΘΕΑΙ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Τὸ γενόμενον ἀεὶ γέγονεν ὅλον· ὥστε οὔτε οὐσίαν οὔτε γένεσιν ὡς οὖσαν δεῖ προσαγορεύειν [τὸ ἓν ἢ] τὸ ὅλον ἐν τοῖς οὖσι μὴ τιθέντα.*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασιν ἔοικε ταῦθ' οὕτως ἔχειν.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν οὐδ' ὁποσονοῦν τι δεῖ τὸ μὴ ὅλον εἶναι· ποσόν τι γὰρ ὄν, ὁπόσον ἂν ᾖ, τοσοῦτον ὅλον ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ γε.*

ΞΕ. *Καὶ τοίνυν ἄλλα μυρία ἀπεράντους ἀπορίας*
ἕκαστον εἰληφὸς φανεῖται τῷ τὸ ὂν | εἴτε δύο τινὲ εἴτε E
ἓν μόνον εἶναι λέγοντι.

ΘΕΑΙ. *Δηλοῖ σχεδὸν καὶ τὰ νῦν ὑποφαίνοντα· συνάπτεται γὰρ ἕτερον ἐξ ἄλλου, μείζω καὶ χαλεπωτέραν φέρον περὶ τῶν ἔμπροσθεν ἀεὶ ῥηθέντων πλάνην.*

XXXIII. ΞΕ. *Τοὺς μὲν τοίνυν διακριβολογουμένους ὄντος τε πέρι καὶ μὴ πάντας μὲν οὐ διεληλύθαμεν, ὅμως δὲ ἱκανῶς ἐχέτω· τοὺς δὲ ἄλλως λέγοντας αὖ θεατέον, ἵν' ἐκ πάντων εἰδῶμεν ὅτι τὸ ὂν τοῦ μὴ*
246 *ὄντος οὐδὲν εὐπορώτερον | εἰπεῖν ὅτι ποτ' ἔστιν.*

ΘΕΑΙ. *Οὐκοῦν πορεύεσθαι χρὴ καὶ ἐπὶ τούτους.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἔοικέ γε ἐν αὐτοῖς οἷον γιγαντομαχία τις εἶναι διὰ τὴν ἀμφισβήτησιν περὶ τῆς οὐσίας πρὸς ἀλλήλους.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Οἱ μὲν εἰς γῆν ἐξ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου πάντα ἕλκουσι, ταῖς χερσὶν ἀτεχνῶς πέτρας καὶ δρῦς περιλαμβάνοντες. τῶν γὰρ τοιούτων ἐφαπτόμενοι πάντων διισχυρίζονται τοῦτο εἶναι μόνον ὃ παρέχει προσβολὴν καὶ ἐπαφήν τινα, ταὐτὸν σῶμα καὶ οὐσίαν ὁριζό-*
B *μενοι, τῶν δὲ ἄλλων | εἴ τίς τί φησι μὴ σῶμα ἔχον εἶναι, καταφρονοῦντες τὸ παράπαν καὶ οὐδὲν ἐθέλοντες ἄλλο ἀκούειν.*

ΘΕΑΙ. *Ἦ δεινοὺς εἴρηκας ἄνδρας· ἤδη γὰρ καὶ ἐγὼ τούτων συχνοῖς προσέτυχον.*

ΞΕ. *Τοιγαροῦν οἱ πρὸς αὐτοὺς ἀμφισβητοῦντες μάλα εὐλαβῶς ἄνωθεν ἐξ ἀοράτου ποθὲν ἀμύνονται, νοητὰ ἄττα καὶ ἀσώματα εἴδη βιαζόμενοι τὴν ἀληθινὴν οὐσίαν εἶναι· τὰ δὲ ἐκείνων σώματα καὶ τὴν λεγομένην*
C *ὑπ' αὐτῶν ἀλήθειαν κατὰ σμικρὰ | διαθραύοντες ἐν τοῖς λόγοις γένεσιν ἀντ' οὐσίας φερομένην τινὰ προσ-*

αγορεύουσιν. ἐν μέσῳ δὲ περὶ ταῦτα ἄπλετος ἀμφοτέρων μάχη τις, ὦ Θεαίτητε, ἀεὶ ξυνέστηκεν

ΘΕΑΙ. *Ἀληθῆ.*

ΞΕ. *Παρ' ἀμφοῖν τοίνυν τοῖν γενοῖν κατὰ μέρος λάβωμεν λόγον ὑπὲρ ἧς τίθενται τῆς οὐσίας.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς οὖν δὴ ληψόμεθα;*

ΞΕ. *Παρὰ μὲν τῶν ἐν εἴδεσιν αὐτὴν τιθεμένων
ῥᾷον· ἡμερώτεροι γάρ· παρὰ δὲ τῶν εἰς σῶμα πάντα
ἑλκόντων βίᾳ | χαλεπώτερον, ἴσως δὲ καὶ σχεδὸν ἀδύ-* D
νατον. ἀλλ' ὧδέ μοι δεῖν δοκεῖ περὶ αὐτῶν δρᾶν.

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Μάλιστα μέν, εἴ πῃ δυνατὸν ἦν, ἔργῳ βελτίους αὐτοὺς ποιεῖν· εἰ δὲ τοῦτο μὴ ἐγχωρεῖ, λόγῳ ποιῶμεν, ὑποτιθέμενοι νομιμώτερον αὐτοὺς ἢ νῦν ἐθέλοντας ἂν ἀποκρίνασθαι. τὸ γὰρ ὁμολογηθὲν παρὰ βελτιόνων που κυριώτερον ἢ τὸ παρὰ χειρόνων· ἡμεῖς δὲ οὐ τούτων φροντίζομεν, ἀλλὰ τἀληθὲς ζητοῦμεν.*

ΘΕΑΙ. | *Ὀρθότατα.* E

XXXIV. ΞΕ. *Κέλευε δὴ τοὺς βελτίους γεγονότας ἀποκρίνασθαί σοι, καὶ τὸ λεχθὲν παρ' αὐτῶν ἀφερμήνευε.*

ΘΕΑΙ. *Ταῦτ' ἔσται.*

ΞΕ. *Λεγόντων δὴ θνητὸν ζῷον εἴ φασιν εἶναί τι.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τοῦτο δὲ οὐ σῶμα ἔμψυχον ὁμολογοῦσιν;*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Τιθέντες τι τῶν ὄντων ψυχήν;*

| ΘΕΑΙ. *Ναί.* 247

ΞΕ. *Τί δέ; ψυχὴν οὐ τὴν μὲν δικαίαν, τὴν δὲ ἄδικόν φασιν εἶναι, καὶ τὴν μὲν φρόνιμον, τὴν δὲ ἄφρονα;*

ΘΕΑΙ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Ἀλλ' οὐ δικαιοσύνης ἕξει καὶ παρουσίᾳ τοιαύτην αὐτῶν ἑκάστην γίγνεσθαι, καὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἐναντίαν;*

ΘΕΑΙ. *Ναί, καὶ ταῦτα ξύμφασιν.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν τό γε δυνατόν τῳ παραγίγνεσθαι καὶ ἀπογίγνεσθαι πάντως εἶναί τι φήσουσιν.*

ΘΕΑΙ. *Φασὶ μὲν οὖν.*

B ΞΕ. *Οὔσης οὖν δικαιοσύνης καὶ | φρονήσεως καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς καὶ τῶν ἐναντίων, καὶ δὴ καὶ ψυχῆς, ἐν ᾗ ταῦτα ἐγγίγνεται, πότερον ὁρατὸν καὶ ἁπτὸν εἶναί φασί τι αὐτῶν ἢ πάντα ἀόρατα;*

ΘΕΑΙ. *Σχεδὸν οὐδὲν τούτων γε ὁρατόν.*

ΞΕ. *Τί δέ; τῶν τοιούτων μῶν σῶμά τι λέγουσιν ἴσχειν;*

ΘΕΑΙ. *Τοῦτο οὐκέτι κατὰ ταὐτὰ ἀποκρίνονται πᾶν, ἀλλὰ τὴν μὲν ψυχὴν αὐτὴν δοκεῖν σφίσι σῶμά τι κεκτῆσθαι, φρόνησιν δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ὧν ἠρώτηκας, αἰσχύνονται τὸ τολμᾶν ἢ μηδὲν τῶν | ὄν-*
C *των αὐτὰ ὁμολογεῖν ἢ πάντ' εἶναι σώματα διισχυρίζεσθαι.*

ΞΕ. *Σαφῶς γὰρ ἡμῖν, ὦ Θεαίτητε, βελτίους γεγόνασιν ἄνδρες· ἐπεὶ τούτων οὐδ' ἂν ἓν ἐπαισχυνθεῖεν οἵ γε αὐτῶν σπαρτοί τε καὶ αὐτόχθονες, ἀλλὰ διατείνοιντ' ἂν πᾶν, ὃ μὴ δυνατοὶ ταῖς χερσὶ ξυμπιέζειν εἰσίν, ὡς ἄρα τοῦτο οὐδὲν τὸ παράπαν ἐστίν.*

ΘΕΑΙ. *Σχεδὸν οἷα διανοοῦνται λέγεις.*

ΞΕ. *Πάλιν τοίνυν ἀνερωτῶμεν αὐτούς· εἰ γάρ τι καὶ σμικρὸν ἐθέλουσι τῶν ὄντων συγχωρεῖν ἀσώ-*
D *ματον, | ἐξαρκεῖ. τὸ γὰρ ἐπί τε τούτοις ἅμα καὶ ἐπ'*

ἐκείνοις ὅσα ἔχει σῶμα ξυμφυὲς γεγονός, εἰς ὃ βλέποντες ἀμφότερα εἶναι λέγουσι, τοῦτο αὐτοῖς ῥητέον. τάχ' οὖν ἴσως ἂν ἀποροῖεν. εἰ δή τι τοιοῦτον πεπόνθασι, σκόπει, προτεινομένων ἡμῶν, ἆρ' ἐθέλοιεν ἂν δέχεσθαι καὶ ὁμολογεῖν τοιόνδ' εἶναι τὸ ὄν.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δή; λέγε, καὶ τάχα εἰσόμεθα.

ΞΕ. Λέγω δὴ τὸ καὶ ὁποιανοῦν τινα κεκτημένον δύναμιν εἴτ' εἰς τὸ ποιεῖν ἕτερον ὁτιοῦν πεφυκὸς εἴτ' εἰς | τὸ παθεῖν καὶ σμικρότατον ὑπὸ τοῦ φαυλοτάτου, E
κἂν εἰ μόνον εἰς ἅπαξ, πᾶν τοῦτο ὄντως εἶναι· τίθεμαι γὰρ ὅρον ὁρίζειν τὰ ὄντα, ὡς ἔστιν οὐκ ἄλλο τι πλὴν δύναμις.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἐπείπερ αὐτοί γε οὐκ ἔχουσιν ἐν τῷ παρόντι τούτου βέλτιον λέγειν, δέχονται τοῦτο.

ΞΕ. Καλῶς· ἴσως γὰρ ἂν εἰς ὕστερον ἡμῖν τε καὶ τούτοις ἕτερον ἂν φανείη. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοῦτο | ἡμῖν ἐνταῦθα μενέτω ξυνομολογηθέν. 248

ΘΕΑΙ. Μένει.

XXXV. ΞΕ. Πρὸς δὴ τοὺς ἑτέρους ἴωμεν, τοὺς τῶν εἰδῶν φίλους· σὺ δ' ἡμῖν καὶ τὰ παρὰ τούτων ἀφερμήνευε.

ΘΕΑΙ. Ταῦτ' ἔσται.

ΞΕ. Γένεσιν, τὴν δὲ οὐσίαν χωρίς που διελόμενοι λέγετε; ἦ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ σώματι μὲν ἡμᾶς γενέσει δι' αἰσθήσεως κοινωνεῖν, διὰ λογισμοῦ δὲ ψυχῇ πρὸς τὴν ὄντως οὐσίαν, ἣν ἀεὶ κατὰ ταὐτὰ ὡσαύτως ἔχειν φατέ, γένεσιν δὲ ἄλλοτε ἄλλως.

| ΘΕΑΙ. Φαμὲν γὰρ οὖν. B

ΞΕ. *Τὸ δὲ δὴ κοινωνεῖν, ὦ πάντων ἄριστοι, τί τοῦθ' ὑμᾶς ἐπ' ἀμφοῖν λέγειν φῶμεν; ἆρ' οὐ τὸ νῦν δὴ παρ' ἡμῶν ῥηθέν;*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Πάθημα ἢ ποίημα ἐκ δυνάμεώς τινος ἀπὸ τῶν πρὸς ἄλληλα ξυνιόντων γιγνόμενον. τάχ' οὖν, ὦ Θεαίτητε, αὐτῶν τὴν πρὸς ταῦτα ἀπόκρισιν σὺ μὲν οὐ κατακούεις, ἐγὼ δὲ ἴσως διὰ συνήθειαν.*

ΘΕΑΙ. *Τίν' οὖν δὴ λέγουσι λόγον;*

C ΞΕ. *Οὐ συγχωροῦσιν ἡμῖν τὸ νῦν δὴ | ῥηθὲν πρὸς τοὺς γηγενεῖς οὐσίας πέρι.*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Ἱκανὸν ἔθεμεν ὅρον που τῶν ὄντων, ὅταν τῳ παρῇ ἡ τοῦ πάσχειν ἢ δρᾶν καὶ πρὸς τὸ σμικρότατον δύναμις;*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Πρὸς δὴ ταῦτα τόδε λέγουσιν, ὅτι γενέσει μὲν μέτεστι τοῦ πάσχειν καὶ ποιεῖν δυνάμεως, πρὸς δὲ οὐσίαν τούτων οὐδετέρου τὴν δύναμιν ἁρμόττειν φασίν.*

ΘΕΑΙ. *Οὐκοῦν λέγουσί τι;*

ΞΕ. *Πρὸς ὅ γε λεκτέον ἡμῖν, ὅτι δεόμεθα παρ'*
D *αὐτῶν ἔτι πυθέσθαι | σαφέστερον, εἰ προσομολογοῦσι τὴν μὲν ψυχὴν γιγνώσκειν, τὴν δ' οὐσίαν γιγνώσκεσθαι.*

ΘΕΑΙ. *Φασὶ μὴν τοῦτό γε.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ γιγνώσκειν ἢ τὸ γιγνώσκεσθαί φατε ποίημα ἢ πάθος ἢ ἀμφότερον; ἢ τὸ μὲν πάθημα, τὸ δὲ θάτερον; ἢ παντάπασιν οὐδέτερον οὐδετέρου τούτων μεταλαμβάνειν;*

ΘΕΑΙ. *Δῆλον ὡς οὐδέτερον οὐδετέρου· τἀναντία γὰρ ἂν τοῖς ἔμπροσθεν λέγοιεν.*

ΞΕ. *Μανθάνω· τόδε γε, ὡς τὸ γιγνώσκειν εἴπερ*
ἔσται ποιεῖν τι, τὸ | γιγνωσκόμενον ἀναγκαῖον αὖ ξυμ- E
βαίνει πάσχειν. τὴν οὐσίαν δὴ κατὰ τὸν λόγον τοῦτον
γιγνωσκομένην ὑπὸ τῆς γνώσεως, καθ' ὅσον γιγνώ-
σκεται, κατὰ τοσοῦτον κινεῖσθαι διὰ τὸ πάσχειν, ὃ δή
φαμεν οὐκ ἂν γενέσθαι περὶ τὸ ἠρεμοῦν.

ΘΕΑΙ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Τί δὲ πρὸς Διός; ὡς ἀληθῶς κίνησιν καὶ*
ζωὴν καὶ ψυχὴν καὶ φρόνησιν ἦ ῥᾳδίως πεισθησόμεθα
τῷ παντελῶς ὄντι μὴ παρεῖναι, μηδὲ ζῆν αὐτὸ μηδὲ |
φρονεῖν, ἀλλὰ σεμνὸν καὶ ἅγιον, νοῦν οὐκ ἔχον, ἀκί- 249
νητον ἑστὸς εἶναι;

ΘΕΑΙ. *Δεινὸν μέντ' ἄν, ὦ ξένε, λόγον συγχωροῖμεν.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ νοῦν μὲν ἔχειν, ζωὴν δὲ μὴ φῶμεν;*

ΘΕΑΙ. *Καὶ πῶς;*

ΞΕ. *Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀμφότερα ἐνόντ' αὐτῷ λέγο-*
μεν, οὐ μὴν ἐν ψυχῇ γε φήσομεν αὐτὸ ἔχειν αὐτά;

ΘΕΑΙ. *Καὶ τίν' ἂν ἕτερον ἔχοι τρόπον;*

ΞΕ. *Ἀλλὰ δῆτα νοῦν μὲν καὶ ζωὴν καὶ ψυχήν,*
ἀκίνητον μέντοι τὸ παράπαν ἔμψυχον ὂν ἑστάναι;

ΘΕΑΙ. *Πάντα ἔμοιγε ἄλογα | ταῦτ' εἶναι φαίνεται.* B

ΞΕ. *Καὶ τὸ κινούμενον δὴ καὶ κίνησιν συγχωρη-*
τέον ὡς ὄντα.

ΘΕΑΙ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Ξυμβαίνει δ' οὖν, ὦ Θεαίτητε, ἀκινήτων τε*
ὄντων νοῦν μηδενὶ περὶ μηδενὸς εἶναι μηδαμοῦ.

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἐὰν αὖ φερόμενα καὶ κινούμενα*
πάντ' εἶναι συγχωρῶμεν, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ταὐτὸν
τοῦτο ἐκ τῶν ὄντων ἐξαιρήσομεν.

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Τὸ κατὰ ταὐτὰ καὶ ὡσαύτως καὶ περὶ τὸ αὐτὸ*
C *δοκεῖ σοι χωρὶς* | *στάσεως γενέσθαι ποτ' ἄν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδαμῶς.*

ΞΕ. *Τί δ'; ἄνευ τούτων νοῦν καθορᾷς ὄντα ἢ γενόμενον ἂν καὶ ὁπουοῦν;*

ΘΕΑΙ. *Ἥκιστα.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν πρός γε τοῦτον παντὶ λόγῳ μαχετέον, ὃς ἂν ἐπιστήμην ἢ φρόνησιν ἢ νοῦν ἀφανίζων ἰσχυρίζηται περί τινος ὁπῃοῦν.*

ΘΕΑΙ. *Σφόδρα γε.*

ΞΕ. *Τῷ δὴ φιλοσόφῳ καὶ ταῦτα μάλιστα τιμῶντι πᾶσα, ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη διὰ ταῦτα, μήτε τῶν ἓν ἢ*
D *καὶ τὰ πολλὰ εἴδη λεγόντων τὸ πᾶν ἑστηκὸς* | *ἀποδέχεσθαι, τῶν τε αὖ πανταχῇ τὸ ὂν κινούντων μηδὲ τὸ παράπαν ἀκούειν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῶν παίδων εὐχήν, ὅσα ἀκίνητα καὶ κεκινημένα, τὸ ὄν τε καὶ τὸ πᾶν ξυναμφότερα λέγειν.*

ΘΕΑΙ. *Ἀληθέστατα.*

XXXVI. ΞΕ. *Τί οὖν; ἆρ' οὐκ ἐπιεικῶς ἤδη φαινόμεθα περιειληφέναι τῷ λόγῳ τὸ ὄν;*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Βαβαὶ μέντ' ἂν ἄρα, ὦ Θεαίτητε, ὥς μοι δοκοῦμεν νῦν αὐτοῦ γνώσεσθαι πέρι τὴν ἀπορίαν τῆς σκέψεως.*

E | ΘΕΑΙ. *Πῶς αὖ καὶ τί τοῦτ' εἴρηκας;*

ΞΕ. *Ὦ μακάριε, οὐκ ἐννοεῖς ὅτι νῦν ἐσμεν ἐν ἀγνοίᾳ τῇ πλείστῃ περὶ αὐτοῦ, φαινόμεθα δὲ τὶ λέγειν ἡμῖν αὐτοῖς;*

ΘΕΑΙ. *Ἐμοὶ γοῦν· ὅπῃ δ' αὖ λελήθαμεν οὕτως ἔχοντες, οὐ πάνυ ξυνίημι.*

ΞΕ. *Σκόπει δὴ σαφέστερον, εἰ ταῦτα νῦν ξυνομολογοῦντες | δικαίως ἂν ἐπερωτηθεῖμεν ἅπερ αὐτοὶ τότε* 250
ἠρωτῶμεν τοὺς λέγοντας εἶναι τὸ πᾶν θερμὸν καὶ ψυχρόν.

ΘΕΑΙ. *Ποῖα; ὑπόμνησόν με.*

ΞΕ. *Πάνυ μὲν οὖν· καὶ πειράσομαί γε δρᾶν τοῦτο, ἐρωτῶν σὲ καθάπερ ἐκείνους τότε, ἵνα ἅμα τι καὶ προΐωμεν.*

ΘΕΑΙ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Εἶεν δή, κίνησιν καὶ στάσιν ἆρ' οὐκ ἐναντιώτατα λέγεις ἀλλήλοις;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Καὶ μὴν εἶναί γε ὁμοίως φῂς ἀμφότερα αὐτὰ καὶ ἑκάτερον;*

ΘΕΑΙ. | *Φημὶ γὰρ οὖν.* B

ΞΕ. *Ἆρα κινεῖσθαι λέγων ἀμφότερα καὶ ἑκάτερον, ὅταν εἶναι συγχωρῇς;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδαμῶς.*

ΞΕ. *Ἀλλ' ἑστάναι σημαίνεις λέγων αὐτὰ ἀμφότερα εἶναι;*

ΘΕΑΙ. *Καὶ πῶς;*

ΞΕ. *Τρίτον ἄρα τι παρὰ ταῦτα τὸ ὂν ἐν τῇ ψυχῇ τιθείς, ὡς ὑπ' ἐκείνου τήν τε στάσιν καὶ τὴν κίνησιν περιεχομένην, συλλαβὼν καὶ ἀπιδὼν αὐτῶν πρὸς τὴν τῆς οὐσίας κοινωνίαν, οὕτως εἶναι προσεῖπες ἀμφότερα;*

ΘΕΑΙ. *Κινδυνεύομεν ὡς | ἀληθῶς τρίτον ἀπο-* C
μαντεύεσθαί τι τὸ ὄν, ὅταν κίνησιν καὶ στάσιν εἶναι λέγωμεν.

ΞΕ. *Οὐκ ἄρα κίνησις καὶ στάσις ἐστὶ ξυναμφότερον τὸ ὄν, ἀλλ' ἕτερον δή τι τούτων.*

ΘΕΑΙ. *Ἔοικεν.*

ΞΕ. *Κατὰ τὴν αὑτοῦ φύσιν ἄρα τὸ ὂν οὔτε ἕστηκεν οὔτε κινεῖται.*

ΘΕΑΙ. *Σχεδόν.*

ΞΕ. *Ποῖ δὴ χρὴ τὴν διάνοιαν ἔτι τρέπειν τὸν βουλόμενον ἐναργές τι περὶ αὐτοῦ παρ' ἑαυτῷ βεβαιώσασθαι;*

ΘΕΑΙ. *Ποῖ γάρ;*

ΞΕ. *Οἶμαι μὲν οὐδαμόσε ἔτι ῥᾴδιον. εἰ γάρ τι*
D *μὴ | κινεῖται, πῶς οὐχ ἕστηκεν; ἢ τὸ μηδαμῶς ἑστὸς πῶς οὐκ αὖ κινεῖται; τὸ δὲ ὂν ἡμῖν νῦν ἐκτὸς τούτων ἀμφοτέρων ἀναπέφανται. ἦ δυνατὸν οὖν τοῦτο;*

ΘΕΑΙ. *Πάντων μὲν οὖν ἀδυνατώτατον.*

ΞΕ. *Τόδε τοίνυν μνησθῆναι δίκαιον ἐπὶ τούτοις.*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Ὅτι τοῦ μὴ ὄντος ἐρωτηθέντες τοὔνομα ἐφ' ὅτι ποτὲ δεῖ φέρειν, πάσῃ συνεσχόμεθα ἀπορίᾳ. μέμνησαι;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Μῶν οὖν ἐν ἐλάττονί τινι νῦν ἐσμεν ἀπορίᾳ*
E *| περὶ τὸ ὄν;*

ΘΕΑΙ. *Ἐμοὶ μέν, ὦ ξένε, εἰ δυνατὸν εἰπεῖν, ἐν πλείονι φαινόμεθα.*

ΞΕ. *Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐνταῦθα κείσθω διηπορημένον· ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἴσου τό τε ὂν καὶ τὸ μὴ ὂν ἀπορίας μετειλήφατον, νῦν ἐλπὶς ἤδη καθ' ἅπερ ἂν αὐτῶν θάτερον εἴτε ἀμυδρότερον εἴτε σαφέστερον ἀναφαίνηται, καὶ θάτερον οὕτως ἀναφαίνεσθαι· καὶ ἐὰν*
251 *αὖ μηδέτερον ἰδεῖν | δυνώμεθα, τὸν γοῦν λόγον ὅπηπερ ἂν οἷοί τε ὦμεν εὐπρεπέστατα διωσόμεθα οὕτως ἀμφοῖν ἅμα.*

ΘΕΑΙ. *Καλῶς.*

ΞΕ. *Λέγωμεν δὴ καθ' ὅντινά ποτε τρόπον πολλοῖς ὀνόμασι ταὐτὸν τοῦτο ἑκάστοτε προσαγορεύομεν.*

ΘΕΑΙ. *Οἷον δὴ τί; παράδειγμα εἰπέ.*

XXXVII. ΞΕ. *Λέγομεν ἄνθρωπον δή που πόλλ'
ἄττα ἐπονομάζοντες, τά τε χρώματα ἐπιφέροντες αὐτῷ
καὶ τὰ σχήματα καὶ μεγέθη καὶ κακίας καὶ ἀρετάς, ἐν
οἷς πᾶσι καὶ ἑτέροις μυρίοις οὐ μόνον | ἄνθρωπον αὐ-* B
*τὸν εἶναί φαμεν, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸν καὶ ἕτερα ἄπειρα,
καὶ τἆλλα δὴ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον οὕτως ἓν ἕκαστον
ὑποθέμενοι πάλιν αὐτὸ πολλὰ καὶ πολλοῖς ὀνόμασι
λέγομεν.*

ΘΕΑΙ. *Ἀληθῆ λέγεις.*

ΞΕ. *Ὅθεν γε, οἶμαι, τοῖς τε νέοις καὶ τῶν γερόν-
των τοῖς ὀψιμαθέσι θοίνην παρεσκευάκαμεν· εὐθὺς γὰρ
ἀντιλαβέσθαι παντὶ πρόχειρον ὡς ἀδύνατον τά τε πολλὰ
ἓν καὶ τὸ ἓν πολλὰ εἶναι, καὶ δή που χαίρουσιν οὐκ
ἐῶντες ἀγαθὸν λέγειν | ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀγα-* C
*θὸν ἀγαθόν, τὸν δὲ ἄνθρωπον ἄνθρωπον. ἐντυγχάνεις
γάρ, ὦ Θεαίτητε, ὡς ἐγᾦμαι, πολλάκις τὰ τοιαῦτα
ἐσπουδακόσιν, ἐνίοτε πρεσβυτέροις ἀνθρώποις, καὶ ὑπὸ
πενίας τῆς περὶ φρόνησιν κτήσεως τὰ τοιαῦτα τεθαυ-
μακόσι, καὶ δή τι καὶ πάσσοφον οἰομένοις τοῦτο αὐτὸ
ἀνευρηκέναι.*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἵνα τοίνυν πρὸς ἅπαντας ἡμῖν ὁ λόγος ᾖ
τοὺς πώποτε περὶ οὐσίας καὶ ὁτιοῦν διαλεχθέντας,
ἔστω καὶ πρὸς τούτους | καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅσοις* D
*ἔμπροσθεν διειλέγμεθα, τὰ νῦν ὡς ἐν ἐρωτήσει λεχθη-
σόμενα.*

ΘΕΑΙ. *Τὰ ποῖα δή;*

ΞΕ. *Πότερον μήτε τὴν οὐσίαν κινήσει καὶ στάσει
προσάπτωμεν μήτε ἄλλο ἄλλῳ μηδὲν μηδενί, ἀλλ᾽ ὡς
ἄμικτα ὄντα καὶ ἀδύνατον μεταλαμβάνειν ἀλλήλων οὕ-
τως αὐτὰ ἐν τοῖς παρ᾽ ἡμῖν λόγοις τιθῶμεν; ἢ πάντα
εἰς ταὐτὸν ξυνάγωμεν ὡς δυνατὰ ἐπικοινωνεῖν ἀλλή-
λοις; ἢ τὰ μέν, τὰ δὲ μή; τούτων, ὦ Θεαίτητε, τί ποτ᾽*
E *ἂν | αὐτοὺς προαιρεῖσθαι φήσαιμεν;*

ΘΕΑΙ. *Ἐγὼ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν οὐδὲν ἔχω πρὸς
ταῦτα ἀποκρίνασθαι· τί οὖν οὐ καθ᾽ ἓν ἀποκρινόμενος
ἐφ᾽ ἑκάστου τὰ ξυμβαίνοντα ἐσκέψω;*

ΞΕ. *Καλῶς λέγεις, καὶ τιθῶμέν γε αὐτοὺς λέγειν,
εἰ βούλει, πρῶτον μηδενὶ μηδὲν μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν
κοινωνίας εἰς μηδέν. οὐκοῦν κίνησίς τε καὶ στάσις
οὐδαμῇ μεθέξετον οὐσίας;*

252 ΘΕΑΙ. | *Οὐ γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Τί δέ; ἔσται πότερον αὐτῶν οὐσίας μὴ προσ-
κοινωνοῦν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐκ ἔσται.*

ΞΕ. *Ταχὺ δὴ ταύτῃ γε τῇ συνομολογίᾳ πάντα
ἀνάστατα γέγονεν, ὡς ἔοικεν, ἅμα τε τῶν τὸ πᾶν κινούν-
των καὶ τῶν ὡς ἓν ἱστάντων καὶ ὅσοι κατ᾽ εἴδη τὰ
ὄντα κατὰ ταὐτὰ ὡσαύτως ἔχοντα εἶναί φασιν ἀεί·
πάντες γὰρ οὗτοι τό γε εἶναι προσάπτουσιν, οἱ μὲν
ὄντως κινεῖσθαι λέγοντες, οἱ δὲ ὄντως ἑστηκότ᾽ εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

B ΞΕ. *Καὶ μὴν καὶ ὅσοι τοτὲ μὲν | ξυντιθέασι τὰ
πάντα, τοτὲ δὲ διαιροῦσιν, εἴτε εἰς ἓν καὶ ἐξ ἑνὸς
ἄπειρα εἴτε εἰς πέρας ἔχοντα στοιχεῖα διαιρούμενοι καὶ
ἐκ τούτων συντιθέντες, ὁμοίως μὲν ἐὰν ἐν μέρει τοῦτο*

τιθῶσι γιγνόμενον, ὁμοίως δὲ καὶ ἐὰν ἀεί, κατὰ πάντα ταῦτα λέγοιεν ἂν οὐδέν, εἴπερ μηδεμία ἔστι ξύμμιξις.

ΘΕΑΙ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Ἔτι τοίνυν ἂν αὐτοὶ πάντων καταγελαστότατα μετίοιεν τὸν λόγον οἱ μηδὲν ἐῶντες κοινωνίᾳ παθήματος ἑτέρου θάτερον προσαγορεύειν.*

| ΘΕΑΙ. *Πῶς;* C

ΞΕ. *Τῷ τε εἶναί που περὶ πάντα ἀναγκάζονται χρῆσθαι καὶ τῷ χωρὶς καὶ τῷ ἄλλων καὶ τῷ καθ' αὑτὸ καὶ μυρίοις ἑτέροις, ὧν ἀκρατεῖς ὄντες εἴργεσθαι καὶ μὴ συνάπτειν ἐν τοῖς λόγοις οὐκ ἄλλων δέονται τῶν ἐξελεγξόντων, ἀλλὰ τὸ λεγόμενον οἴκοθεν τὸν πολέμιον καὶ ἐναντιωσόμενον ἔχοντες, ἐντὸς ὑποφθεγγόμενον ὥσπερ τὸν ἄτοπον Εὐρυκλέα περιφέροντες ἀεὶ πορεύονται.*

| ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ λέγεις ὅμοιόν τε καὶ ἀληθές.* D

ΞΕ. *Τί δ', ἂν πάντα ἀλλήλοις ἐῶμεν δύναμιν ἔχειν ἐπικοινωνίας;*

ΘΕΑΙ. *Τοῦτο μὲν οἷός τε κἀγὼ διαλύειν.*

ΞΕ. *Πῶς;*

ΘΕΑΙ. *Ὅτι κίνησίς τε αὐτὴ παντάπασιν ἵσταιτ' ἂν καὶ στάσις αὖ πάλιν αὐτὴ κινοῖτο, εἴπερ ἐπιγιγνοίσθην ἐπ' ἀλλήλοιν.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γέ που ταῖς μεγίσταις ἀνάγκαις ἀδύνατον, κίνησίν τε ἵστασθαι καὶ στάσιν κινεῖσθαι;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Τὸ τρίτον δὴ μόνον λοιπόν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

XXXVIII. ΞΕ. *Καὶ μὴν ἕν γέ | τι τούτων ἀναγ-* E

καῖον, ἢ πάντα ἢ μηδὲν ἢ τὰ μὲν ἐθέλειν, τὰ δὲ μὴ συμμίγνυσθαι.

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Καὶ μὴν τά γε δύο ἀδύνατον εὑρέθη.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Πᾶς ἄρα ὁ βουλόμενος ὀρθῶς ἀποκρίνεσθαι τὸ λοιπὸν τῶν τριῶν θήσει.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ὅτε δὴ τὰ μὲν ἐθέλει τοῦτο δρᾶν, τὰ δ' οὔ,*
253 *σχεδὸν οἷον τὰ γράμματα | πεπονθότ' ἂν εἴη. καὶ γὰρ ἐκείνων τὰ μὲν ἀναρμοστεῖ που πρὸς ἄλληλα, τὰ δὲ ξυναρμόττει.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τὰ δέ γε φωνήεντα διαφερόντως τῶν ἄλλων οἷον δεσμὸς διὰ πάντων κεχώρηκεν, ὥστε ἄνευ τινὸς αὐτῶν ἀδύνατον ἁρμόττειν καὶ τῶν ἄλλων ἕτερον ἑτέρῳ.*

ΘΕΑΙ. *Καὶ μάλα γε.*

ΞΕ. *Πᾶς οὖν οἶδεν ὁποῖα ὁποίοις δυνατὰ κοινωνεῖν, ἢ τέχνης δεῖ τῷ μέλλοντι δρᾶν ἱκανῶς αὐτά;*

ΘΕΑΙ. *Τέχνης.*

ΞΕ. *Ποίας;*

ΘΕΑΙ. *Τῆς γραμματικῆς.*

ΞΕ. *Τί δέ; περὶ τοὺς τῶν ὀξέων καὶ βαρέων |*
B *φθόγγους ἆρ' οὐχ οὕτως; ὁ μὲν τοὺς συγκεραννυμένους τε καὶ μὴ τέχνην ἔχων γιγνώσκειν μουσικός, ὁ δὲ μὴ ξυνιεὶς ἄμουσος;*

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Καὶ κατὰ τῶν ἄλλων δὴ τεχνῶν καὶ ἀτεχνιῶν τοιαῦτα εὑρήσομεν ἕτερα.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τί δ'; ἐπειδὴ καὶ τὰ γένη πρὸς ἄλληλα κατὰ ταὐτὰ μίξεως ἔχειν ὡμολογήκαμεν, ἆρ' οὐ μετ' ἐπιστήμης τινὸς ἀναγκαῖον διὰ τῶν λόγων πορεύεσθαι τὸν ὀρθῶς μέλλοντα δείξειν ποῖα ποίοις συμφωνεῖ τῶν γενῶν καὶ ποῖα ἄλληλα οὐ δέχεται; καὶ δὴ | καὶ διὰ* C
πάντων εἰ συνέχοντα ἄττ' αὐτά ἐστιν, ὥστε συμμίγνυσθαι δυνατὰ εἶναι, καὶ πάλιν ἐν ταῖς διαιρέσεσιν, εἰ δι' ὅλων ἕτερα τῆς διαιρέσεως αἴτια;

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὐκ ἐπιστήμης δεῖ, καὶ σχεδόν γε ἴσως τῆς μεγίστης;*

XXXIX. ΞΕ. *Τίν' οὖν αὖ προσεροῦμεν, ὦ Θεαίτητε, ταύτην; ἢ πρὸς Διὸς ἐλάθομεν εἰς τὴν τῶν ἐλευθέρων ἐμπεσόντες ἐπιστήμην, καὶ κινδυνεύομεν ζητοῦντες τὸν σοφιστὴν πρότερον ἀνευρηκέναι τὸν φιλόσοφον;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς λέγεις;*

ΞΕ. *Τὸ κατὰ γένη διαιρεῖσθαί καὶ | μήτε ταὐτὸν* D
εἶδος ἕτερον ἡγήσασθαι μήτε ἕτερον ὂν ταὐτὸν μῶν οὐ τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιστήμης εἶναι;

ΘΕΑΙ. *Ναί, φήσομεν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ὅ γε τοῦτο δυνατὸς δρᾶν μίαν ἰδέαν διὰ πολλῶν, ἑνὸς ἑκάστου κειμένου χωρίς, πάντῃ διατεταμένην ἱκανῶς διαισθάνεται, καὶ πολλὰς ἑτέρας ἀλλήλων ὑπὸ μιᾶς ἔξωθεν περιεχομένας, καὶ μίαν αὖ δι' ὅλων πολλῶν ἐν ἑνὶ ξυνημμένην, καὶ πολλὰς χωρὶς πάντῃ διωρισμένας; τοῦτο δ' | ἔστιν, ᾗ τε κοινωνεῖν* E
ἕκαστα δύναται καὶ ὅπῃ μή, διακρίνειν κατὰ γένος ἐπίστασθαι.

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν τό γε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλῳ δώ-*

σεις, ὡς ἐγῷμαι, πλὴν τῷ καθαρῶς τε καὶ δικαίως φιλοσοφοῦντι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλῳ δοίη τις;

ΞΕ. Τὸν μὲν δὴ φιλόσοφον ἐν τοιούτῳ τινὶ τόπῳ
καὶ νῦν καὶ ἔπειτα ἀνευρήσομεν, ἐὰν ζητῶμεν, ἰδεῖν
254 μὲν χαλεπὸν | ἐναργῶς καὶ τοῦτον, ἕτερον μὴν τρόπον
ἥ τε τοῦ σοφιστοῦ χαλεπότης ἥ τε τούτου.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Ὁ μὲν ἀποδιδράσκων εἰς τὴν τοῦ μὴ ὄντος σκοτεινότητα, τριβῇ προσαπτόμενος αὐτῆς, διὰ τὸ σκοτεινὸν τοῦ τόπου κατανοῆσαι χαλεπός· ἦ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΞΕ. Ὁ δέ γε φιλόσοφος, τῇ τοῦ ὄντος ἀεὶ διὰ
λογισμῶν προσκείμενος ἰδέᾳ, διὰ τὸ λαμπρὸν αὖ τῆς
χώρας οὐδαμῶς εὐπετὴς ὀφθῆναι· τὰ γὰρ τῆς τῶν
B πολλῶν ψυχῆς ὄμματα καρτερεῖν | πρὸς τὸ θεῖον ἀφ-
ορῶντα ἀδύνατα.

ΘΕΑΙ. Καὶ ταῦτα εἰκὸς οὐχ ἧττον ἐκείνων οὕτως ἔχειν.

ΞΕ. Οὐκοῦν περὶ μὲν τούτου καὶ τάχα ἐπισκεψόμεθα σαφέστερον, ἂν ἔτι βουλομένοις ἡμῖν ᾖ· περὶ δὲ τοῦ σοφιστοῦ που δῆλον ὡς οὐκ ἀνετέον, πρὶν ἂν ἱκανῶς αὐτὸν θεασώμεθα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες.

XL. ΞΕ. Ὅτ' οὖν δὴ τὰ μὲν ἡμῖν τῶν γενῶν ὁμο-
λόγηται κοινωνεῖν ἐθέλειν ἀλλήλοις, τὰ δὲ μή, καὶ τὰ
μὲν ἐπ' ὀλίγον, τὰ δ' ἐπὶ πολλά, τὰ δὲ καὶ διὰ πάντων
C οὐδὲν κωλύειν τοῖς πᾶσι | κεκοινωνηκέναι, τὸ δὴ μετὰ
τοῦτο ξυνεπισπώμεθα τῷ λόγῳ τῇδε σκοποῦντες, μὴ
περὶ πάντων τῶν εἰδῶν, ἵνα μὴ ταραττώμεθα ἐν πολλοῖς,

ἀλλὰ προελόμενοι τῶν μεγίστων λεγομένων ἄττα, πρῶτον μὲν ποῖα ἕκαστά ἐστιν, ἔπειτα κοινωνίας ἀλλήλων πῶς ἔχει δυνάμεως, ἵνα τό τε ὂν καὶ μὴ ὂν εἰ μὴ πάσῃ σαφηνείᾳ δυνάμεθα λαβεῖν, ἀλλ' οὖν λόγου γε ἐνδεεῖς μηδὲν γιγνώμεθα περὶ αὐτῶν, καθ' ὅσον ὁ τρόπος ἐνδέχεται τῆς νῦν σκέψεως, ἐὰν ἄρα ἡμῖν πῃ παρεικάθῃ τὸ μὴ | ὂν λέγουσιν ὡς ἔστιν ὄντως μὴ ὂν ἀθῴοις ἀπαλλάττειν. D

ΘΕΑΙ. *Οὐκοῦν χρή.*

ΞΕ. *Μέγιστα μὴν τῶν γενῶν, ἃ νῦν δὴ διῇμεν, τό τε ὂν αὐτὸ καὶ στάσις καὶ κίνησις.*

ΘΕΑΙ. *Πολύ γε.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν τώ γε δύο φαμὲν αὐτοῖν ἀμίκτω πρὸς ἀλλήλω.*

ΘΕΑΙ. *Σφόδρα γε.*

ΞΕ. *Τὸ δέ γε ὂν μικτὸν ἀμφοῖν· ἐστὸν γὰρ ἄμφω που.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τρία δὴ γίγνεται ταῦτα.*

ΘΕΑΙ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Οὐκοῦν αὐτῶν ἕκαστον τοῖν μὲν δυοῖν ἕτερόν ἐστιν, αὐτὸ δ' ἑαυτῷ ταὐτόν.*

ΘΕΑΙ. | *Οὕτως.* E

ΞΕ. *Τί ποτ' αὖ νῦν οὕτως εἰρήκαμεν τό τε ταὐτὸν καὶ θάτερον; πότερα δύο γένη τινὲ αὐτώ, τῶν μὲν τριῶν ἄλλω, ξυμμιγνυμένω μὴν ἐκείνοις ἐξ ἀνάγκης ἀεί, καὶ περὶ πέντε ἀλλ' οὐ περὶ τριῶν ὡς ὄντων αὐτῶν σκεπτέον, ἢ τό τε ταὐτὸν τοῦτο καὶ θάτερον | ὡς* 255
ἐκείνων τι προσαγορεύοντες λανθάνομεν ἡμᾶς αὐτούς;

ΘΕΑΙ. *Ἴσως.*

ΞΕ. *Ἀλλ' οὔ τι μὴν κίνησίς γε καὶ στάσις οὔθ' ἕτερον οὔτε ταὐτόν ἐστι.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὅτιπερ ἂν κοινῇ προσείπωμεν κίνησιν καὶ στάσιν, τοῦτο οὐδέτερον αὐτοῖν οἷόν τε εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Κίνησίς τε στήσεται καὶ στάσις αὖ κινηθήσεται· περὶ γὰρ ἀμφότερα θάτερον ὁποτερονοῦν γιγνόμενον αὐτοῖν ἀναγκάσει μεταβάλλειν αὖ θάτερον ἐπὶ*
B *τοὐναντίον τῆς αὑτοῦ φύσεως, ἅτε | μετασχὸν τοῦ ἐναντίου.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ γε.*

ΞΕ. *Μετέχετον μὴν ἄμφω ταὐτοῦ καὶ θατέρου.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Μὴ τοίνυν λέγωμεν κίνησίν γ' εἶναι ταὐτὸν ἢ θάτερον, μηδ' αὖ στάσιν.*

ΘΕΑΙ. *Μὴ γάρ.*

ΞΕ. *Ἀλλ' ἆρα τὸ ὂν καὶ τὸ ταὐτὸν ὡς ἕν τι διανοητέον ἡμῖν;*

ΘΕΑΙ. *Ἴσως.*

ΞΕ. *Ἀλλ' εἰ τὸ ὂν καὶ τὸ ταὐτὸν μηδὲν διάφορον σημαίνετον, κίνησιν αὖ πάλιν καὶ στάσιν ἀμφότερα εἶναι λέγοντες ἀμφότερα οὕτως αὐτὰ ταὐτὸν ὡς ὄντα*
C | *προσεροῦμεν.*

ΘΕΑΙ. *Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον.*

ΞΕ. *Ἀδύνατον ἄρα ταὐτὸν καὶ τὸ ὂν ἓν εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Σχεδόν.*

ΞΕ. *Τέταρτον δὴ πρὸς τοῖς τρισὶν εἴδεσιν εἶδος τὸ ταὐτὸν τιθῶμεν;*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ θάτερον ἆρα ἡμῖν λεκτέον πέμπτον; ἢ τοῦτο καὶ τὸ ὂν ὡς δύ' ἄττα ὀνοματα ἐφ' ἑνὶ γένει διανοεῖσθαι δεῖ;*

ΘΕΑΙ. *Τάχ' ἄν.*

ΞΕ. *Ἀλλ' οἶμαί σε συγχωρεῖν τῶν ὄντων τὰ μὲν αὐτὰ καθ' αὑτά, τὰ δὲ πρὸς ἄλληλα ἀεὶ λέγεσθαι.*

ΘΕΑΙ. *Τί δ' οὔ;*

| ΞΕ. *Τὸ δ' ἕτερον ἀεὶ πρὸς ἕτερον· ἦ γάρ;* D

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Οὐκ ἄν, εἴ γε τὸ ὂν καὶ τὸ θάτερον μὴ πάμπολυ διεφερέτην· ἀλλ' εἴπερ θάτερον ἀμφοῖν μετεῖχε τοῖν εἰδοῖν ὥσπερ τὸ ὄν, ἦν ἄν ποτέ τι καὶ τῶν ἑτέρων ἕτερον οὐ πρὸς ἕτερον· νῦν δὲ ἀτεχνῶς ἡμῖν ὅτιπερ ἂν ἕτερον ᾖ, συμβέβηκεν ἐξ ἀνάγκης ἑτέρου τοῦτο ὅπερ ἐστὶν εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Λέγεις καθάπερ ἔχει.*

ΞΕ. *Πέμπτον δὴ τὴν θατέρου φύσιν λεκτέον ἐν τοῖς εἴδεσιν οὖσαν, ἐν οἷς | προαιρούμεθα.* E

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ διὰ πάντων γε αὐτὴν αὐτῶν φήσομεν εἶναι διεληλυθυῖαν· ἓν ἕκαστον γὰρ ἕτερον εἶναι τῶν ἄλλων οὐ διὰ τὴν αὑτοῦ φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ μετέχειν τῆς ἰδέας τῆς θατέρου.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

XLI. ΞΕ. *Ὧδε δὴ λέγωμεν ἐπὶ τῶν πέντε καθ' ἓν ἀναλαμβάνοντες.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Πρῶτον μὲν κίνησιν, ὡς ἔστι παντάπασιν ἕτερον στάσεως. ἢ πῶς λέγωμεν;*

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Οὐ στάσις ἄρ' ἐστίν.*

ΘΕΑΙ. *Οὐδαμῶς.*

ΞΕ. *Ἔστι δέ γε | διὰ τὸ μετέχειν τοῦ ὄντος.* 256

ΘΕΑΙ. *Ἔστιν.*

ΞΕ. *Αὖθις δὴ πάλιν ἡ κίνησις ἕτερον ταὐτοῦ ἐστιν.*

ΘΕΑΙ. *Σχεδόν.*

ΞΕ. *Οὐ ταὐτὸν ἄρα ἐστίν.*

ΘΕΑΙ. *Οὐ γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν αὖ πῄ γ' ἦν ταὐτὸν διὰ τὸ μετέχειν αὖ πάντ' αὐτοῦ.*

ΘΕΑΙ. *Καὶ μάλα.*

ΞΕ. *Τὴν κίνησιν δὴ ταὐτόν τ' εἶναι καὶ μὴ ταὐτὸν ὁμολογητέον καὶ οὐ δυσχεραντέον. οὐ γὰρ ὅταν εἴπωμεν αὐτὴν ταὐτὸν καὶ μὴ ταὐτόν, ὁμοίως εἰρήκαμεν, ἀλλ'*
B *ὁπόταν μὲν ταὐτόν, διὰ τὴν μέθεξιν ταὐτοῦ | πρὸς ἑαυτὴν οὕτω λέγομεν, ὅταν δὲ μὴ ταὐτόν, διὰ τὴν κοινωνίαν αὖ θατέρου, δι' ἣν ἀποχωριζομένη ταὐτοῦ γέγονεν οὐκ ἐκεῖνο ἀλλ' ἕτερον, ὥστε ὀρθῶς αὖ λέγεται πάλιν οὐ ταὐτόν.*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν κἂν εἴ πῃ μετελάμβανεν αὐτὴ κίνησις στάσεως, οὐδὲν ἂν ἄτοπον ἦν στάσιμον αὐτὴν προσαγορεύειν;*

ΘΕΑΙ. *Ὀρθότατά γε, εἴπερ τῶν γενῶν συγχωρησόμεθα τὰ μὲν ἀλλήλοις ἐθέλειν μίγνυσθαι, τὰ δὲ μή.*

C ΞΕ. *Καὶ μὴν ἐπί γε | τὴν τούτου πρότερον ἀπόδειξιν ἣ τῶν νῦν ἀφικόμεθα, ἐλέγχοντες ὡς ἔστι κατὰ φύσιν ταύτῃ.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Λέγωμεν δὴ πάλιν· ἡ κίνησίς ἐστιν ἕτερον τοῦ ἑτέρου, καθάπερ ταὐτοῦ τε ἦν ἄλλο καὶ τῆς στάσεως;*

ΘΕΑΙ. *Ἀναγκαῖον.*

ΞΕ. *Οὐχ ἕτερον ἄρ' ἐστί πῃ καὶ ἕτερον κατὰ τὸν νῦν δὴ λόγον.*

ΘΕΑΙ. *Ἀληθῆ.*

ΞΕ. *Τί οὖν δὴ τὸ μετὰ τοῦτο; ἆρ' αὖ τῶν μὲν τριῶν ἕτερον αὐτὴν φήσομεν εἶναι, τοῦ δὲ τετάρτου μὴ φῶμεν, ὁμολογήσαντες αὐτὰ εἶναι πέντε, περὶ ὧν*
καὶ ἐν | οἷς προὐθέμεθα σκοπεῖν; D

ΘΕΑΙ. *Καὶ πῶς; ἀδύνατον γὰρ συγχωρεῖν ἐλάττω τὸν ἀριθμὸν τοῦ νῦν δὴ φανέντος.*

ΞΕ. *Ἀδεῶς ἄρα τὴν κίνησιν ἕτερον εἶναι τοῦ ὄντος διαμαχόμενοι λέγωμεν;*

ΘΕΑΙ. *Ἀδεέστατα μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν δὴ σαφῶς ἡ κίνησις ὄντως οὐκ ὄν ἐστι καὶ ὄν, ἐπείπερ τοῦ ὄντος μετέχει;*

ΘΕΑΙ. *Σαφέστατά γε.*

ΞΕ. *Ἔστιν ἄρα ἐξ ἀνάγκης τὸ μὴ ὂν ἐπί τε κινήσεως εἶναι καὶ κατὰ πάντα τὰ γένη. κατὰ πάντα γὰρ*
ἡ θατέρου φύσις ἕτερον ἀπεργαζομένη | τοῦ ὄντος E
ἕκαστον οὐκ ὂν ποιεῖ, καὶ ξύμπαντα δὴ κατὰ ταὐτὰ οὕτως οὐκ ὄντα ὀρθῶς ἐροῦμεν, καὶ πάλιν, ὅτι μετέχει τοῦ ὄντος, εἶναί τε καὶ ὄντα.

ΘΕΑΙ. *Κινδυνεύει.*

ΞΕ. *Περὶ ἕκαστον ἄρα τῶν εἰδῶν πολὺ μέν εστι τὸ ὄν, ἄπειρον δὲ πλήθει τὸ μὴ ὄν.*

ΘΕΑΙ. *Ἔοικεν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν καὶ τὸ ὂν αὐτὸ τῶν ἄλλων | ἕτερον* 257
εἶναι λεκτέον.

ΘΕΑΙ. *Ἀνάγκη.*

ΞΕ. *Καὶ τὸ ὂν ἄρ' ἡμῖν, ὅσαπέρ ἐστι τὰ ἄλλα, κατὰ τοσαῦτα οὐκ ἔστιν· ἐκεῖνα γὰρ οὐκ ὂν ἓν μὲν*

αὐτό ἐστιν, ἀπέραντα δὲ τὸν ἀριθμὸν τἆλλα οὐκ ἔστιν αὖ.

ΘΕΑΙ. *Σχεδὸν οὕτως.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν δὴ καὶ ταῦτα οὐ δυσχεραντέον, ἐπείπερ ἔχει κοινωνίαν ἀλλήλοις ἡ τῶν γενῶν φύσις. εἰ δέ τις ταῦτα μὴ συγχωρεῖ, πείσας ἡμῶν τοὺς ἔμπροσθεν λόγους οὕτω πειθέτω τὰ μετὰ ταῦτα.*

ΘΕΑΙ. *Δικαιότατα εἴρηκας.*

B ΞΕ. *Ἴδωμεν | δὴ καὶ τόδε.*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Ὁπόταν τὸ μὴ ὂν λέγωμεν, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἐναντίον τι λέγομεν τοῦ ὄντος, ἀλλ᾽ ἕτερον μόνον.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Οἷον ὅταν εἴπωμέν τι μὴ μέγα, τότε μᾶλλόν τί σοι φαινόμεθα τὸ σμικρὸν ἢ τὸ ἴσον δηλοῦν τῷ ῥήματι;*

ΘΕΑΙ. *Καὶ πῶς;*

ΞΕ. *Οὐκ ἄρ᾽, ἐναντίον ὅταν ἀπόφασις λέγηται σημαίνειν, συγχωρησόμεθα, τοσοῦτον δὲ μόνον, ὅτι των ἄλλων τὶ μηνύει τὸ μὴ καὶ τὸ οὒ προτιθέμενα*
C *τῶν ἐπιόντων ὀνομάτων, | μᾶλλον δὲ τῶν πραγμάτων περὶ ἅττ᾽ ἂν κέηται τὰ ἐπιφθεγγόμενα ὕστερον τῆς ἀποφάσεως ὀνόματα.*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

XLII. ΞΕ. *Τόδε δὲ διανοηθῶμεν, εἰ καὶ σοὶ ξυνδοκεῖ.*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Ἡ θατέρου μοι φύσις φαίνεται κατακεκερματίσθαι καθάπερ ἐπιστήμη.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Μία μέν ἐστί που καὶ ἐκείνη, τὸ δ᾽ ἐπί τῳ*

γιγνόμενον μέρος αὐτῆς ἕκαστον ἀφορισθὲν ἐπωνυμίαν ἴσχει τινὰ ἑαυτῆς ἰδίαν· διὸ πολλαὶ | τέχναι τ' εἰσὶ D
λεγόμεναι καὶ ἐπιστῆμαι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὰ τῆς θατέρου φύσεως μόρια μιᾶς οὔσης ταὐτὸν πέπονθε τοῦτο.

ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν· ἀλλ' ὅπῃ δὴ λέγωμεν.

ΞΕ. Ἔστι τῷ καλῷ τι θατέρου μόριον ἀντιτιθέμενον;

ΘΕΑΙ. Ἔστιν.

ΞΕ. Τοῦτ' οὖν ἀνώνυμον ἐροῦμεν ἢ τιν' ἔχον ἐπωνυμίαν;

ΘΕΑΙ. Ἔχον· ὃ γὰρ μὴ καλὸν ἑκάστοτε φθεγγόμεθα, τοῦτο οὐκ ἄλλου τινὸς ἕτερόν ἐστιν ἢ τῆς τοῦ καλοῦ φύσεως.

ΞΕ. Ἴθι νυν τόδε μοι λέγε.

| ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον; E

ΞΕ. Ἄλλο τι τῶν ὄντων τινὸς γένους ἀφορισθὲν καὶ πρός τι τῶν ὄντων αὖ πάλιν ἀντιτεθὲν οὕτω ξυμβέβηκεν εἶναι τὸ μὴ καλόν;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ὄντος δὴ πρὸς ὂν ἀντίθεσις, ὡς ἔοικ', εἶναί [τι] συμβαίνει τὸ μὴ καλόν.

ΘΕΑΙ. Ὀρθότατα.

ΞΕ. Τί οὖν; κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἆρα μᾶλλον μὲν τὸ καλὸν ἡμῖν ἐστι τῶν ὄντων, ἧττον δὲ τὸ μὴ καλόν;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΞΕ. Ὁμοίως ἄρα τὸ μὴ | μέγα καὶ τὸ μέγα αὐτὸ 258
εἶναι λεκτέον;

ΘΕΑΙ. Ὁμοίως.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ μὴ δίκαιον τῷ δικαίῳ κατὰ ταὐτὰ θετέον πρὸς τὸ μηδέν τι μᾶλλον εἶναι θάτερον θατέρου;

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Καὶ τἆλλα δὴ ταύτῃ λέξομεν, ἐπείπερ ἡ θατέρου φύσις ἐφάνη τῶν ὄντων οὖσα, ἐκείνης δὲ οὔσης ἀνάγκη δὴ καὶ τὰ μόρια αὐτῆς μηδενὸς ἧττον ὄντα τιθέναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Οὐκοῦν, ὡς ἔοικεν, ἡ τῆς θατέρου μορίου
B φύσεως καὶ τῆς τοῦ ὄντος πρὸς | ἄλληλα ἀντικειμένων ἀντίθεσις οὐδὲν ἧττον, εἰ θέμις εἰπεῖν, αὐτοῦ τοῦ ὄντος οὐσία ἐστίν, οὐκ ἐναντίον ἐκείνῳ σημαίνουσα, ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον, ἕτερον ἐκείνου.

ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε.

ΞΕ. Τίν᾿ οὖν αὐτὴν προσείπωμεν;

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι τὸ μὴ ὄν, ὃ διὰ τὸν σοφιστὴν ἐξητοῦμεν, αὐτό ἐστι τοῦτο.

ΞΕ. Πότερον οὖν, ὥσπερ εἶπες, ἔστιν οὐδενὸς τῶν ἄλλων οὐσίας ἐλλειπόμενον, καὶ δεῖ θαρροῦντα ἤδη λέγειν ὅτι τὸ μὴ ὂν βεβαίως ἐστὶ τὴν αὑτοῦ φύσιν
C ἔχον, ὥσπερ τὸ μέγα ἦν μέγα | καὶ τὸ καλὸν ἦν καλὸν καὶ τὸ μὴ μέγα μὴ μέγα καὶ τὸ μὴ καλὸν μὴ καλόν, οὕτω δὲ καὶ τὸ μὴ ὂν κατὰ ταὐτὸν ἦν τε καὶ ἔστι μὴ ὄν, ἐνάριθμον τῶν πολλῶν ὄντων εἶδος ἕν; ἤ τινα ἔτι πρὸς αὐτό, ὦ Θεαίτητε, ἀπιστίαν ἔχομεν;

ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν.

XLIII. ΞΕ. Οἶσθ᾿ οὖν ὅτι Παρμενίδῃ μακροτέρως τῆς ἀπορρήσεως ἠπιστήκαμεν;

ΘΕΑΙ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Πλεῖον ἢ 'κεῖνος ἀπεῖπε σκοπεῖν, ἡμεῖς εἰς τὸ πρόσθεν ἔτι ζητήσαντες ἀπεδείξαμεν αὐτῷ.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὅτι ὁ μέν | πού φησιν,* D

οὐ γὰρ μή ποτε τοῦτο δαμῇς, εἶναι μὴ ἐόντα,
ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα.

ΘΕΑΙ. *Λέγει γὰρ οὖν οὕτως.*

ΞΕ. *Ἡμεῖς δέ γε οὐ μόνον ὡς ἔστι τὰ μὴ ὄντα ἀπεδείξαμεν, ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος ὃ τυγχάνει ὂν τοῦ μὴ ὄντος ἀπεφηνάμεθα· τὴν γὰρ θατέρου φύσιν ἀποδείξαντες οὖσάν τε καὶ κατακεκερματισμένην ἐπὶ πάντα*
τὰ ὄντα πρὸς | ἄλληλα, τὸ πρὸς τὸ ὂν ἕκαστον μόριον E
αὐτῆς ἀντιτιθέμενον ἐτολμήσαμεν εἰπεῖν ὡς αὐτὸ τοῦτό ἐστιν ὄντως τὸ μὴ ὄν.

ΘΕΑΙ. *Καὶ παντάπασί γε, ὦ ξένε, ἀληθέστατά μοι δοκοῦμεν εἰρηκέναι.*

ΞΕ. *Μὴ τοίνυν ἡμᾶς εἴπῃ τις ὅτι τοὐναντίον τοῦ ὄντος τὸ μὴ ὂν ἀποφαινόμενοι τολμῶμεν λέγειν ὡς ἔστιν. ἡμεῖς γὰρ περὶ μὲν ἐναντίου τινὸς αὐτῷ χαίρειν πάλαι λέγομεν, εἴτ' ἔστιν εἴτε μή, λόγον ἔχον ἢ καὶ*
παντάπασιν | ἄλογον· ὃ δὲ νῦν εἰρήκαμεν εἶναι τὸ μὴ 259
ὄν, ἢ πεισάτω τις ὡς οὐ καλῶς λέγομεν ἐλέγξας, ἢ μέχριπερ ἂν ἀδυνατῇ, λεκτέον καὶ ἐκείνῳ καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι συμμίγνυταί τε ἀλλήλοις τὰ γένη καὶ τό τε ὂν καὶ θάτερον διὰ πάντων, καὶ δι' ἀλλήλων διεληλυθότα τὸ μὲν ἕτερον μετασχὸν τοῦ ὄντος ἔστι μὲν διὰ ταύτην τὴν μέθεξιν, οὐ μὴν ἐκεῖνό γε οὗ μετέσχεν ἀλλ' ἕτερον, ἕτερον δὲ τοῦ ὄντος ὂν ἔστι σαφέστατα
ἐξ ἀνάγκης εἶναι μὴ ὄν· τὸ δὲ ὂν αὖ | θατέρου μετει- B

ληφὸς ἕτερον τῶν ἄλλων ἂν εἴη γενῶν, ἕτερον δ᾽ ἐκεί-
νων ἁπάντων ὂν οὐκ ἔστιν ἕκαστον αὐτῶν οὐδὲ ξύμ-
παντα τὰ ἄλλα πλὴν αὐτό, ὥστε τὸ ὂν ἀναμφισβητήτως
αὖ μυρία ἐπὶ μυρίοις οὐκ ἔστι, καὶ τἆλλα δὴ καθ᾽
ἕκαστον οὕτω καὶ ξύμπαντα πολλαχῇ μὲν ἔστι, πολλαχῇ
δ᾽ οὐκ ἔστιν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Καὶ ταύταις δὴ ταῖς ἐναντιώσεσιν εἴτε ἀπι-
στεῖ τις, σκεπτέον αὐτῷ καὶ λεκτέον βέλτιόν τι τῶν
C νῦν εἰρημένων· εἴτε ὥς τι | χαλεπὸν κατανενοηκὼς χαίρει
τοτὲ μὲν ἐπὶ θάτερα τοτὲ δ᾽ ἐπὶ θάτερα τοὺς λόγους
ἕλκων, οὐκ ἄξια πολλῆς σπουδῆς ἐσπούδακεν, ὡς οἱ νῦν
λόγοι φασί. τοῦτο μὲν γὰρ οὔτε τι κομψὸν οὔτε χαλεπὸν
εὑρεῖν, ἐκεῖνο δ᾽ ἤδη καὶ χαλεπὸν ἅμα καὶ καλόν.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὃ καὶ πρόσθεν εἴρηται, τὸ ταῦτα ἐάσαντα
ὡς δυνατὰ τοῖς λεγομένοις οἷόν τ᾽ εἶναι καθ᾽ ἕκαστον
ἐλέγχοντα ἐπακολουθεῖν, ὅταν τέ τις ἕτερον ὄν πῃ ταὐ-
D τὸν εἶναι φῇ καὶ ὅταν ταὐτὸν ὂν | ἕτερον, ἐκείνῃ καὶ
κατ᾽ ἐκεῖνο ὅ φησι τούτων πεπονθέναι πότερον. τὸ
δὲ ταὐτὸν ἕτερον ἀποφαίνειν ἁμῇ γέ πῃ καὶ τὸ θάτερον
ταὐτὸν καὶ τὸ μέγα σμικρὸν καὶ τὸ ὅμοιον ἀνόμοιον,
καὶ χαίρειν οὕτω τἀναντία ἀεὶ προφέροντα ἐν τοῖς
λόγοις, οὔτε τις ἔλεγχος οὗτος ἀληθινὸς ἄρτι τε τῶν
ὄντων τινὸς ἐφαπτομένου δῆλος νεογενὴς ὤν.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

XLIV. ΞΕ. Καὶ γάρ, ὠγαθέ, τό γε πᾶν ἀπὸ παν-
τὸς ἐπιχειρεῖν ἀποχωρίζειν ἄλλως τε οὐκ ἐμμελὲς καὶ
E δὴ καὶ | παντάπασιν ἀμούσου τινὸς καὶ ἀφιλοσόφου.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. *Τελεωτάτη πάντων λόγων ἐστὶν ἀφάνισις τὸ διαλύειν ἕκαστον ἀπὸ πάντων· διὰ γὰρ τὴν ἀλλήλων τῶν εἰδῶν συμπλοκὴν ὁ λόγος γέγονεν ἡμῖν.*

ΘΕΑΙ. *Ἀληθῆ.*

| ΞΕ. *Σκόπει τοίνυν ὡς ἐν καιρῷ νῦν δὴ τοῖς* 260
τοιούτοις διεμαχόμεθα καὶ προσηναγκάζομεν ἐᾶν ἕτερον ἑτέρῳ μίγνυσθαι.

ΘΕΑΙ. *Πρὸς δὴ τί;*

ΞΕ. *Πρὸς τὸ τὸν λόγον ἡμῖν τῶν ὄντων ἕν τι γενῶν εἶναι. τούτου γὰρ στερηθέντες τὸ μὲν μέγιστον φιλοσοφίας ἂν στερηθεῖμεν, ἔτι δ' ἐν τῷ παρόντι δεῖ λόγον ἡμᾶς διομολογήσασθαι τί ποτ' ἔστιν, εἰ δὲ ἀφῃρέθημεν αὐτὸ μηδ' εἶναι τὸ παράπαν, οὐδὲν ἂν ἔτι που λέγειν οἷοί τ' ἦμεν· ἀφῃρέθημεν δ' ἄν, εἰ |*
συνεχωρήσαμεν μηδεμίαν εἶναι μίξιν μηδενὶ πρὸς μηδέν. B

ΘΕΑΙ. *Ὀρθῶς τοῦτό γε· λόγον δὲ δι' ὅτι νῦν διομολογητέον οὐκ ἔμαθον.*

ΞΕ. *Ἀλλ' ἴσως τῇδ' ἑπόμενος ῥᾷστ' ἂν μάθοις.*

ΘΕΑΙ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Τὸ μὲν δὴ μὴ ὂν ἡμῖν ἕν τι τῶν ἄλλων γένος ὂν ἀνεφάνη, κατὰ πάντα τὰ ὄντα διεσπαρμένον.*

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν τὸ μετὰ τοῦτο σκεπτέον, εἰ δόξῃ τε καὶ λόγῳ μίγνυται.*

ΘΕΑΙ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Μὴ μιγνυμένου μὲν αὐτοῦ τούτοις ἀναγ-*
καῖον | ἀληθῆ πάντ' εἶναι, μιγνυμένου δὲ δόξα τε ψευ- C
δὴς γίγνεται καὶ λόγος· τὸ γὰρ τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν ἢ λέγειν, τοῦτ' ἔστι που τὸ ψεῦδος ἐν διανοίᾳ τε καὶ λόγοις γιγνόμενον.

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Ὄντος δέ γε ψεύδους ἔστιν ἀπάτη.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἀπάτης οὔσης εἰδώλων τε καὶ εἰκόνων ἤδη καὶ φαντασίας πάντα ἀνάγκη μεστὰ εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Τὸν δέ γε σοφιστὴν ἔφαμεν ἐν τούτῳ που*
D *τῷ τόπῳ καταπεφευγέναι μέν, | ἔξαρνον δὲ γεγονέναι τὸ παράπαν μηδ' εἶναι ψεῦδος· τὸ γὰρ μὴ ὂν οὔτε διανοεῖσθαί τινα οὔτε λέγειν· οὐσίας γὰρ οὐδὲν οὐδαμῇ τὸ μὴ ὂν μετέχειν.*

ΘΕΑΙ. *Ἦν ταῦτα.*

ΞΕ. *Νῦν δέ γε τοῦτο μὲν ἐφάνη μετέχον τοῦ ὄντος, ὥστε ταύτῃ μὲν ἴσως οὐκ ἂν μάχοιτο ἔτι· τάχα δ' ἂν φαίη τῶν εἰδῶν τὰ μὲν μετέχειν τοῦ μὴ ὄντος, τὰ δ' οὔ, καὶ λόγον δὴ καὶ δόξαν εἶναι τῶν οὐ μετεχόντων, ὥστε τὴν εἰδωλοποιικὴν καὶ φανταστικήν, ἐν*
E *ᾗ φαμεν αὐτὸν εἶναι, | διαμάχοιτ' ἂν πάλιν ὡς παντάπασιν οὐκ ἔστιν, ἐπειδὴ δόξα καὶ λόγος οὐ κοινωνεῖ τοῦ μὴ ὄντος· ψεῦδος γὰρ τὸ παράπαν οὐκ εἶναι ταύτης μὴ συνισταμένης τῆς κοινωνίας. διὰ ταῦτ' οὖν λόγον πρῶτον καὶ δόξαν καὶ φαντασίαν διερευνητέον ὅτι ποτ' ἔστιν, ἵνα φανέντων καὶ τὴν κοινωνίαν αὐτῶν τῷ μὴ*
261 *ὄντι κατίδωμεν, | κατιδόντες δὲ τὸ ψεῦδος ὂν ἀποδείξωμεν, ἀποδείξαντες δὲ τὸν σοφιστὴν εἰς αὐτὸ ἐνδήσωμεν, εἴπερ ἔνοχός ἐστιν, ἢ καὶ ἀπολύσαντες ἐν ἄλλῳ γένει ζητῶμεν.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ γε, ὦ ξένε, ἔοικεν ἀληθὲς εἶναι τὸ περὶ τὸν σοφιστὴν κατ' ἀρχὰς λεχθέν, ὅτι δυσθήρευτον εἴη τὸ γένος. φαίνεται γὰρ οὖν προβλημάτων*

γέμειν, ὧν ἐπειδάν τι προβάλῃ, τοῦτο πρότερον ἀναγκαῖον διαμάχεσθαι πρὶν ἐπ' αὐτὸν ἐκεῖνον ἀφικέσθαι. νῦν γὰρ μόγις μὲν τὸ μὴ ὂν ὡς οὐκ ἔστι προβληθὲν διεπεράσαμεν, ἕτερον δὲ προβέβληται, καὶ δεῖ δὴ ψεῦ- B
δος ὡς ἔστι καὶ περὶ λόγον καὶ περὶ δόξαν ἀποδεῖξαι, καὶ μετὰ τοῦτο ἴσως ἕτερον, καὶ ἔτ' ἄλλο μετ' ἐκεῖνο· καὶ πέρας, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν φανήσεταί ποτε.

ΞΕ. Θαρρεῖν, ὦ Θεαίτητε, χρὴ τὸν καὶ σμικρόν τι δυνάμενον εἰς τὸ πρόσθεν ἀεὶ προϊέναι. τί γὰρ ὅ γ' ἀθυμῶν ἐν τούτοις δράσειεν ἂν ἐν ἄλλοις, ἢ μηδὲν ἐν ἐκείνοις ἀνύτων ἢ καὶ πάλιν εἰς τοὔπισθεν ἀπωσθείς; σχολῇ που, τὸ κατὰ τὴν παροιμίαν λεγόμενον, ὅ γε τοιοῦτος ἄν ποτε ἕλοι πόλιν. νῦν δ' ἐπεί, ὠγαθέ, C
τοῦτο ὃ λέγεις διαπεπέρανται, τό τοι μέγιστον ἡμῖν τεῖχος ᾑρημένον ἂν εἴη, τὰ δ' ἄλλα ἤδη ῥᾴω καὶ σμικρότερα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες.

XLV. ΞΕ. Λόγον δὴ πρῶτον καὶ δόξαν, καθάπερ ἐρρήθη νῦν δή, λάβωμεν, ἵνα ἐναργέστερον ἀπολογισώμεθα, πότερον αὐτῶν ἅπτεται τὸ μὴ ὂν ἢ παντάπασιν ἀληθῆ μέν ἐστιν ἀμφότερα ταῦτα, ψεῦδος δὲ οὐδέποτε οὐδέτερον.

ΘΕΑΙ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Φέρε δή, καθάπερ ἐπὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν D
γραμμάτων ἐλέγομεν, περὶ τῶν ὀνομάτων πάλιν ὡσαύτως ἐπισκεψώμεθα. φαίνεται γάρ πῃ ταύτῃ τὸ νῦν ζητούμενον.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον οὖν δὴ περὶ τῶν ὀνομάτων ὑπακουστέον;

ΞΕ. Εἴτε πάντα ἀλλήλοις ξυναρμόττει εἴτε μηδέν, εἴτε τὰ μὲν ἐθέλει, τὰ δὲ μή.

ΘΕΑΙ. *Δῆλον τοῦτό γε, ὅτι τὰ μὲν ἐθέλει, τὰ δ' οὔ.*

ΞΕ. *Τὸ τοιόνδε λέγεις ἴσως, ὅτι τὰ μὲν ἐφεξῆς*
E *λεγόμενα | καὶ δηλοῦντά τι ξυναρμόττει, τὰ δὲ τῇ συνεχείᾳ μηδὲν σημαίνοντα ἀναρμοστεῖ.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς τί τοῦτ' εἶπες;*

ΞΕ. *Ὅπερ ᾠήθην ὑπολαβόντα σε προσομολογεῖν. ἔστι γὰρ ἡμῖν που τῶν τῇ φωνῇ περὶ τὴν οὐσίαν δηλωμάτων διττὸν γένος.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

262 ΞΕ. *Τὸ μὲν ὀνόματα, τὸ | δὲ ῥήματα κληθέν.*

ΘΕΑΙ. *Εἰπὲ ἑκάτερον.*

ΞΕ. *Τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς πράξεσιν ὂν δήλωμα ῥῆμά που λέγομεν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τὸ δέ γ' ἐπ' αὖ τοῖς ἐκεῖνα πράττουσι σημεῖον τῆς φωνῆς ἐπιτεθὲν ὄνομα.*

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ἐξ ὀνομάτων μὲν μόνων συνεχῶς λεγομένων οὐκ ἔστι ποτὲ λόγος, οὐδ' αὖ ῥημάτων χωρὶς ὀνομάτων λεχθέντων.*

ΘΕΑΙ. *Ταῦτ' οὐκ ἔμαθον.*

B ΞΕ. *Δῆλον γὰρ ὡς πρὸς ἕτερόν τι | βλέπων ἄρτι ξυνωμολόγεις· ἐπεὶ τοῦτ' αὐτὸ ἐβουλόμην εἰπεῖν, ὅτι συνεχῶς ὧδε λεγόμενα ταῦτα οὐκ ἔστι λόγος.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Οἷον βαδίζει τρέχει καθεύδει, καὶ τἆλλα ὅσα πράξεις σημαίνει ῥήματα, κἂν πάντα τις ἐφεξῆς αὔτ' εἴπῃ, λόγον οὐδέν τι μᾶλλον ἀπεργάζεται.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γάρ;*

ΞΕ. *Οὐκοῦν καὶ πάλιν ὅταν λέγηται λέων ἔλα-
φος ἵππος, ὅσα τε ὀνόματα τῶν τὰς πράξεις αὖ πραττ-
τόντων ὠνομάσθη, καὶ κατὰ | ταύτην δὴ τὴν συνέχειαν* C
*οὐδείς πω ξυνέστη λόγος· οὐδεμίαν γὰρ οὔτε οὕτως
οὔτ' ἐκείνως πρᾶξιν οὐδ' ἀπραξίαν οὐδὲ οὐσίαν ὄντος
οὐδὲ μὴ ὄντος δηλοῖ τὰ φωνηθέντα, πρὶν ἄν τις τοῖς
ὀνόμασι τὰ ῥήματα κεράσῃ· τότε δ' ἥρμοσέν τε καὶ
λόγος ἐγένετο εὐθὺς ἡ πρώτη συμπλοκή, σχεδὸν τῶν
λόγων ὁ πρῶτος καὶ σμικρότατος.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς ἆρ' ὧδε λέγεις;*

ΞΕ. *Ὅταν εἴπῃ τις· ἄνθρωπος μανθάνει, λόγον
εἶναι φῂς τοῦτον ἐλάχιστόν τε καὶ πρῶτον;*

| ΘΕΑΙ. *Ἔγωγε.* D

ΞΕ. *Δηλοῖ γὰρ ἤδη που τότε περὶ τῶν ὄντων ἢ
γιγνομένων ἢ γεγονότων ἢ μελλόντων, καὶ οὐκ ὀνομάζει
μόνον, ἀλλά τι περαίνει, συμπλέκων τὰ ῥήματα τοῖς
ὀνόμασι. διὸ λέγειν τε αὐτὸν ἀλλ' οὐ μόνον ὀνομάζειν
εἴπομεν, καὶ δὴ καὶ τῷ πλέγματι τούτῳ τὸ ὄνομα
ἐφθεγξάμεθα λόγον.*

ΘΕΑΙ. *Ὀρθῶς.*

XLVI. ΞΕ. *Οὕτω δὴ καθάπερ τὰ πράγματα τὰ
μὲν ἀλλήλοις ἥρμοττε, τὰ δ' οὔ, καὶ περὶ τὰ τῆς φωνῆς
αὖ σημεῖα τὰ μὲν οὐχ ἁρμόττει, τὰ δὲ | ἁρμόττοντα* E
αὐτῶν λόγον ἀπειργάσατο.

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἔτι δὴ σμικρὸν τόδε.*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Λόγον ἀναγκαῖον, ὅτανπερ ᾖ, τινὸς εἶναι λό-
γον, μὴ δὲ τινὸς ἀδύνατον.*

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ ποιόν τινα αὐτὸν εἶναι δεῖ;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Προσέχωμεν δὴ τὸν νοῦν ἡμῖν αὐτοῖς.

ΘΕΑΙ. Δεῖ γοῦν.

ΞΕ. Λέξω τοίνυν σοι λόγον συνθεὶς πρᾶγμα πράξει δι' ὀνόματος καὶ ῥήματος· ὅτου δ' ἂν ὁ λόγος ᾖ, σύ μοι φράζειν.

263 ΘΕΑΙ. | Ταῦτ' ἔσται κατὰ δύναμιν.

ΞΕ. Θεαίτητος κάθηται. μῶν μὴ μακρὸς ὁ λόγος;

ΘΕΑΙ. Οὔκ, ἀλλὰ μέτριος.

ΞΕ. Σὸν ἔργον δὴ φράζειν περὶ οὗ τ' ἐστὶ καὶ ὅτου.

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι περὶ ἐμοῦ τε καὶ ἐμός.

ΞΕ. Τί δὲ ὅδ' αὖ;

ΘΕΑΙ. Ποῖος;

ΞΕ. Θεαίτητος, ᾧ νῦν ἐγὼ διαλέγομαι, πέτεται.

ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτον οὐδ' ἂν εἷς ἄλλως εἴποι πλὴν ἐμόν τε καὶ περὶ ἐμοῦ.

ΞΕ. Ποιὸν δέ γέ τινά φαμεν ἀναγκαῖον ἕκαστον εἶναι τῶν λόγων.

B ΘΕΑΙ. | Ναί.

ΞΕ. Τούτων δὴ ποῖόν τινα ἑκάτερον φατέον εἶναι;

ΘΕΑΙ. Τὸν μὲν ψευδῆ που, τὸν δὲ ἀληθῆ.

ΞΕ. Λέγει δὲ αὐτῶν ὁ μὲν ἀληθὴς τὰ ὄντα ὡς ἔστι περὶ σοῦ.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Ὁ δὲ δὴ ψευδὴς ἕτερα τῶν ὄντων.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὰ μὴ ὄντ' ἄρα ὡς ὄντα λέγει.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

ΞΕ. Ὄντων δέ γε ὄντα ἕτερα περὶ σοῦ. πολλὰ

μὲν γὰρ ἔφαμεν ὄντα περὶ ἕκαστον εἶναί που, πολλὰ δὲ οὐκ ὄντα.

ΘΕΑΙ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

| ΞΕ. *Ὃν ὕστερον δὴ λόγον εἴρηκα περὶ σοῦ,* C
πρῶτον μέν, ἐξ ὧν ὡρισάμεθα τί ποτ' ἔστι λόγος,
ἀναγκαιότατον αὐτὸν ἕνα τῶν βραχυτάτων εἶναι.

ΘΕΑΙ. *Νῦν δὴ γοῦν ταύτῃ ξυνωμολογήσαμεν.*

ΞΕ. *Ἔπειτα δέ γε τινός.*

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Εἰ δὲ μὴ ἔστι σός, οὐκ ἄλλου γε οὐδενός.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς γάρ;*

ΞΕ. *Μηδενὸς δὲ ὢν οὐδ' ἂν λόγος εἴη τὸ παράπαν· ἀπεφήναμεν γὰρ ὅτι τῶν ἀδυνάτων ἦν λόγον ὄντα μηδενὸς εἶναι λόγον.*

ΘΕΑΙ. *Ὀρθότατα.*

ΞΕ. | *Περὶ δὴ σοῦ λεγόμενα μέντοι θάτερα ὡς τὰ* D
αὐτὰ καὶ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, παντάπασιν ὡς ἔοικεν ἡ
τοιαύτη σύνθεσις ἔκ τε ῥημάτων γιγνομένη καὶ ὀνομά-
των ὄντως τε καὶ ἀληθῶς γίγνεσθαι λόγος ψευδής.

ΘΕΑΙ. *Ἀληθέστατα μὲν οὖν.*

XLVII. ΞΕ. *Τί δὲ δή; διάνοιά τε καὶ δόξα καὶ φαντασία, μῶν οὐκ ἤδη δῆλον ὅτι ταῦτα τὰ γένη ψευδῆ τε καὶ ἀληθῆ πάνθ' ἡμῶν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐγγίγνεται;*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὧδ' εἴσει ῥᾷον, ἂν πρῶτον λάβῃς, τί ποτ'*
ἔστι καὶ τί | *διαφέρουσιν ἕκαστα ἀλλήλων.* E

ΘΕΑΙ. *Δίδου μόνον.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν διάνοια μὲν καὶ λόγος ταὐτόν· πλὴν ὁ μὲν ἐντὸς τῆς ψυχῆς πρὸς αὑτὴν διάλογος ἄνευ φωνῆς γιγνόμενος τοῦτ' αὐτὸ ἡμῖν ἐπωνομάσθη, διάνοια;*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Τὸ δέ γ' ἀπ' ἐκείνης ῥεῦμα διὰ τοῦ στόματος ἰὸν μετὰ φθόγγου κέκληται λόγος;*

ΘΕΑΙ. *Ἀληθῆ.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἐν λόγοις αὐτὸ ἴσμεν ὄν —*

ΘΕΑΙ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Φάσιν τε καὶ ἀπόφασιν.*

ΘΕΑΙ. *Ἴσμεν.*

264 ΞΕ. *Ὅταν οὖν τοῦτο ἐν | ψυχῇ κατὰ διάνοιαν ἐγγίγνηται μετὰ σιγῆς, πλὴν δόξης ἔχεις ὅτι προσείπῃς αὐτό;*

ΘΕΑΙ. *Καὶ πῶς;*

ΞΕ. *Τί δ' ὅταν μὴ καθ' αὑτὴν ἀλλὰ δι' αἰσθήσεως παρῇ τινι τὸ τοιοῦτον αὖ πάθος, ἆρ' οἷόν τε ὀρθῶς εἰπεῖν ἕτερόν τι πλὴν φαντασίαν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδέν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ἐπείπερ λόγος ἀληθὴς ἦν καὶ ψευδής, τούτων δ' ἐφάνη διάνοια μὲν αὐτῆς πρὸς ἑαυτὴν ψυχῆς διάλογος, δόξα δὲ διανοίας ἀποτελεύτησις, φαίνεται δὲ*
B *ὃ | λέγομεν σύμμιξις αἰσθήσεως καὶ δόξης, ἀνάγκη δὴ καὶ τούτων τῷ λόγῳ ξυγγενῶν ὄντων ψευδῆ τε αὐτῶν ἔνια καὶ ἐνίοτε εἶναι.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Κατανοεῖς οὖν ὅτι πρότερον εὑρέθη ψευδὴς δόξα καὶ λόγος, ἢ κατὰ τὴν προσδοκίαν ἣν ἐφοβήθημεν ἄρτι, μὴ παντάπασιν ἀνήνυτον ἔργον ἐπιβαλλοίμεθα ζητοῦντες αὐτό;*

ΘΕΑΙ. *Κατανοῶ.*

XLVIII. ΞΕ. *Μὴ τοίνυν μηδ' εἰς τὰ λοιπὰ ἀθυ-*
C *μῶμεν. ἐπειδὴ γὰρ πέφανται ταῦτα, τῶν | ἔμπροσθεν ἀναμνησθῶμεν κατ' εἴδη διαιρέσεων.*

ΘΕΑΙ. *Ποίων δή;*

ΞΕ. *Διειλόμεθα τῆς εἰδωλοποιικῆς εἴδη δύο, τὴν μὲν εἰκαστικήν, τὴν δὲ φανταστικήν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ τὸν σοφιστὴν εἴπομεν ὡς ἀποροῖμεν εἰς ὁποτέραν θήσομεν.*

ΘΕΑΙ. *Ἦν ταῦτα.*

ΞΕ. *Καὶ τοῦθ' ἡμῶν ἀπορουμένων ἔτι μείζων κατεχύθη σκοτοδινία, φανέντος τοῦ λόγου τοῦ πᾶσιν ἀμφισβητοῦντος, ὡς οὔτε εἰκὼν οὔτε εἴδωλον οὔτε φάν-*
τασμα εἴη τὸ παράπαν οὐδὲν | διὰ τὸ μηδαμῶς μηδέποτε D
μηδαμοῦ ψεῦδος εἶναι.

ΘΕΑΙ. *Λέγεις ἀληθῆ.*

ΞΕ. *Νῦν δέ γ' ἐπειδὴ πέφανται μὲν λόγος, πέφανται δ' οὖσα δόξα ψευδής, ἐγχωρεῖ δὴ μιμήματα τῶν ὄντων εἶναι καὶ τέχνην ἐκ ταύτης γίγνεσθαι τῆς διαθέσεως ἀπατητικήν.*

ΘΕΑΙ. *Ἐγχωρεῖ.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ὅτι γ' ἦν ὁ σοφιστὴς τούτων πότερον, διωμολογημένον ἡμῖν ἐν τοῖς πρόσθεν ἦν.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Πάλιν τοίνυν ἐπιχειρῶμεν, σχίζοντες διχῇ τὸ*
| προτεθὲν γένος, πορεύεσθαι κατὰ τοὐπὶ δεξιὰ ἀεὶ μέρος E
τοῦ τμηθέντος, ἐχόμενοι τῆς τοῦ σοφιστοῦ κοινωνίας, ἕως
ἂν αὐτοῦ τὰ κοινὰ πάντα περιελόντες, τὴν οἰκείαν λιπόν-
τες φύσιν ἐπιδείξωμεν μάλιστα μὲν ἡμῖν αὐτοῖς, ἔπειτα δὲ |
καὶ τοῖς ἐγγυτάτω γένει τῆς τοιαύτης μεθόδου πεφυκόσιν. 265

ΘΕΑΙ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν τότε μὲν ἠρχόμεθα ποιητικὴν καὶ κτητικὴν τέχνην διαιρούμενοι;*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ τῆς κτητικῆς ἐν θηρευτικῇ καὶ ἀγωνίᾳ καὶ ἐμπορικῇ καί τισιν ἐν τοιούτοις εἴδεσιν ἐφαντάζεθ' ἡμῖν;*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Νῦν δέ γ' ἐπειδὴ μιμητικὴ περιείληφεν αὐτὸν τέχνη, δῆλον ὡς αὐτὴν τὴν ποιητικὴν δίχα διαιρετέον*
B *πρώτην. ἡ γάρ που μίμησις | ποίησίς τίς ἐστιν, εἰδώλων μέντοι, φαμέν, ἀλλ' οὐκ αὐτῶν ἑκάστων· ἦ γάρ;*

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ποιητικῆς δὴ πρῶτον δύο ἔστω μέρη.*

ΘΕΑΙ. *Ποίω;*

ΞΕ. *Τὸ μὲν θεῖον, τὸ δ' ἀνθρώπινον.*

ΘΕΑΙ. *Οὔπω μεμάθηκα.*

XLIX. ΞΕ. *Ποιητικήν, εἴπερ μεμνήμεθα τὰ κατ' ἀρχὰς λεχθέντα, πᾶσαν ἔφαμεν εἶναι δύναμιν, ἥτις ἂν αἰτία γίγνηται τοῖς μὴ πρότερον οὖσιν ὕστερον γίγνεσθαι.*

ΘΕΑΙ. *Μεμνήμεθα.*

C ΞΕ. *Ζῷα δὴ | πάντα θνητὰ καὶ φυτά, ὅσα τ' ἐπὶ γῆς ἐκ σπερμάτων καὶ ῥιζῶν φύεται καὶ ὅσα ἄψυχα ἐν γῇ ξυνίσταται σώματα τηκτὰ καὶ ἄτηκτα, μῶν ἄλλου τινὸς ἢ θεοῦ δημιουργοῦντος φήσομεν ὕστερον γίγνεσθαι πρότερον οὐκ ὄντα; ἢ τῷ τῶν πολλῶν δόγματι καὶ ῥήματι χρώμενοι —*

ΘΕΑΙ. *Ποίῳ;*

ΞΕ. *Τῷ τὴν φύσιν αὐτὰ γεννᾶν ἀπό τινος αἰτίας αὐτομάτης καὶ ἄνευ διανοίας φυούσης, ἢ μετὰ λόγου τε καὶ ἐπιστήμης θείας ἀπὸ θεοῦ γιγνομένης;*

D ΘΕΑΙ. *Ἐγὼ | μὲν ἴσως διὰ τὴν ἡλικίαν πολλάκις ἀμφότερα μεταδοξάζω· νῦν μὴν βλέπων εἰς σὲ καὶ ὑπο-*

λαμβάνων οἴεσθαί σε κατά γε θεὸν αὐτὰ γίγνεσθαι,
ταύτῃ καὶ αὐτὸς νενόμικα.

ΞΕ. *Καλῶς γε, ὦ Θεαίτητε· καὶ εἰ μέν γέ σε ἡγού-
μεθα τῶν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἄλλως πως δοξαζόντων
εἶναι, νῦν ἂν τῷ λόγῳ μετὰ πειθοῦς ἀναγκαίας ἐπεχει-
ροῦμεν ποιεῖν ὁμολογεῖν· ἐπειδὴ δέ σου καταμανθάνω
τὴν φύσιν, ὅτι καὶ ἄνευ τῶν παρ' ἡμῶν λόγων αὐτὴ |
πρόσεισιν ἐφ' ἅπερ νῦν ἕλκεσθαι φῄς, ἐάσω· χρόνος γὰρ* E
*ἐκ περιττοῦ γίγνοιτ' ἄν· ἀλλὰ θήσω τὰ μὲν φύσει λεγό-
μενα ποιεῖσθαι θείᾳ τέχνῃ, τὰ δ' ἐκ τούτων ὑπ' ἀνθρώπων
ξυνιστάμενα ἀνθρωπίνῃ, καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον
δύο ποιητικῆς γένη, τὸ μὲν ἀνθρώπινον εἶναι, τὸ δὲ θεῖον.*

ΘΕΑΙ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Τέμνε δὴ δυοῖν οὔσαιν δίχα ἑκατέραν αὖθις.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Οἷον | τότε μὲν κατὰ πλάτος τέμνων τὴν ποιη-* 266
τικὴν πᾶσαν, νῦν δὲ αὖ κατὰ μῆκος.

ΘΕΑΙ. *Τετμήσθω.*

ΞΕ. *Τέτταρα μὴν αὐτῆς οὕτω τὰ πάντα μέρη γίγνε-
ται, δύο μὲν τὰ πρὸς ἡμῶν, ἀνθρώπεια, δύο δ' αὖ τὰ
πρὸς θεῶν, θεῖα.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τὰ δέ γ' ὡς ἑτέρως αὖ διῃρημένα, μέρος μὲν
ἓν ἀφ' ἑκατέρας τῆς μερίδος αὐτοποιητικόν, τὼ δ' ὑπο-
λοίπω σχεδὸν μάλιστ' ἂν λεγοίσθην εἰδωλοποιικώ· καὶ
κατὰ ταῦτα δὴ πάλιν ἡ ποιητικὴ διχῇ διαιρεῖται.*

ΘΕΑΙ. *Λέγε | ὅπῃ ἑκατέρα αὖθις.* B

L. ΞΕ. *Ἡμεῖς μέν που καὶ τἆλλα ζῷα καὶ ἐξ ὧν τὰ
πεφυκότ' ἐστί, πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ τὰ τούτων ἀδελφά, θεοῦ
γεννήματα πάντα ἴσμεν αὐτὰ ἀπειργασμένα ἕκαστα· ἢ πῶς;*

ΘΕΑΙ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Τούτων δέ γε ἑκάστων εἴδωλα, ἀλλ' οὐκ αὐτά παρέπεται, δαιμονίᾳ καὶ ταῦτα μηχανῇ γεγονότα.*

ΘΕΑΙ. *Ποῖα;*

ΞΕ. *Τά τε ἐν τοῖς ὕπνοις καὶ ὅσα μεθ' ἡμέραν φαντάσματα αὐτοφυῆ λέγεται, σκιὰ μὲν ὅταν ἐν τῷ πυρὶ*
C *σκότος ἐγγίγνηται, | διπλοῦν δὲ ἡνίκ' ἂν φῶς οἰκεῖόν τε καὶ ἀλλότριον περὶ τὰ λαμπρὰ καὶ λεῖα εἰς ἓν ξυνελθὸν τῆς ἔμπροσθεν εἰωθυίας ὄψεως ἐναντίαν αἴσθησιν παρέχον εἶδος ἀπεργάζηται.*

ΘΕΑΙ. *Δύο γὰρ οὖν ἐστι ταῦτα θείας ἔργα ποιήσεως, αὐτό τε καὶ τὸ παρακολουθοῦν εἴδωλον ἑκάστῳ.*

ΞΕ. *Τί δὲ τὴν ἡμετέραν τέχνην; ἆρ' οὐκ αὐτὴν μὲν οἰκίαν οἰκοδομικῇ φήσομεν ποιεῖν, γραφικῇ δέ τιν' ἑτέραν, οἷον ὄναρ ἀνθρώπινον ἐγρηγορόσιν ἀπειργασμένην;*

D ΘΕΑΙ. | *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν καὶ τἆλλα οὕτω κατὰ δύο διττὰ ἔργα τῆς ἡμετέρας αὖ ποιητικῆς πράξεως, τὸ μὲν αὐτό, φαμέν, αὐτουργικῇ, τὸ δὲ εἴδωλον εἰδωλοποιικῇ.*

ΘΕΑΙ. *Νῦν μᾶλλον ἔμαθον, καὶ τίθημι δύο διχῇ ποιητικῆς εἴδη· θείαν μὲν καὶ ἀνθρωπίνην κατὰ θάτερον τμῆμα, κατὰ δὲ θάτερον τὸ μὲν αὐτῶν ὄν, τὸ δὲ ὁμοιωμάτων τινῶν γέννημα.*

LI. ΞΕ. *Τῆς τοίνυν εἰδωλουργικῆς ἀναμνησθῶμεν ὅτι τὸ μὲν εἰκαστικόν, τὸ δὲ φανταστικὸν ἔμελλεν*
E *εἶναι γένος, εἰ τὸ | ψεῦδος ὄντως ὂν ψεῦδος καὶ τῶν ὄντων ἕν τι φανείη πεφυκός.*

ΘΕΑΙ. *Ἦν γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ἐφάνη τε καὶ διὰ ταῦτα δὴ καταριθμήσομεν αὐτὼ νῦν ἀναμφισβητήτως εἴδη δύο;*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τὸ τοίνυν φανταστικὸν αὖθις | διορίζωμεν δίχα.* 267

ΘΕΑΙ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Τὸ μὲν δι᾽ ὀργάνων γιγνόμενον, τὸ δὲ αὐτοῦ παρέχοντος ἑαυτὸν ὄργανον τοῦ ποιοῦντος τὸ φάντασμα.*

ΘΕΑΙ. *Πῶς φῄς;*

ΞΕ. *Ὅταν, οἶμαι, τὸ σὸν σχῆμά τις τῷ ἑαυτοῦ χρώμενος σώματι προσόμοιον ἢ φωνὴν φωνῇ φαίνεσθαι ποιῇ, μίμησις τοῦτο τῆς φανταστικῆς μάλιστα κέκληταί που.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

ΞΕ. *Μιμητικὸν δὴ τοῦτο αὐτῆς προσειπόντες ἀπονειμώμεθα· τὸ δ᾽ ἄλλο πᾶν ἀφῶμεν μαλακισθέντες καὶ παρέντες ἑτέρῳ συναγαγεῖν τε | εἰς ἓν καὶ πρέπουσαν* B
ἐπωνυμίαν ἀποδοῦναί τιν᾽ αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. *Νενεμήσθω, τὸ δὲ μεθείσθω.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν καὶ τοῦτο ἔτι διπλοῦν, ὦ Θεαίτητε, ἄξιον ἡγεῖσθαι· δι᾽ ἃ δέ, σκόπει.*

ΘΕΑΙ. *Λέγε.*

ΞΕ. *Τῶν μιμουμένων οἱ μὲν εἰδότες ὃ μιμοῦνται τοῦτο πράττουσιν, οἱ δ᾽ οὐκ εἰδότες. καίτοι τίνα μείζω διαίρεσιν ἀγνωσίας τε καὶ γνώσεως θήσομεν;*

ΘΕΑΙ. *Οὐδεμίαν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν τό γε ἄρτι λεχθὲν εἰδότων ἦν μίμημα; τὸ γὰρ σὸν σχῆμα καὶ σὲ γιγνώσκων ἄν τις μιμήσαιτο.*

ΘΕΑΙ. | *Πῶς δ᾽ οὔ;* C

ΞΕ. *Τί δὲ δικαιοσύνης τὸ σχῆμα καὶ ὅλης ξυλλήβδην ἀρετῆς; ἆρ᾽ οὐκ ἀγνοοῦντες μέν, δοξάζοντες δέ πῃ, σφόδρα ἐπιχειροῦσι πολλοὶ τὸ δοκοῦν σφίσι τοῦτο ὡς ἐνὸν αὐτοῖς προθυμεῖσθαι φαίνεσθαι ποιεῖν, ὅτι μάλιστα ἔργοις τε καὶ λόγοις μιμούμενοι;*

ΘΕΑΙ. *Καὶ πάνυ γε πολλοί.*

ΞΕ. *Μῶν οὖν πάντες ἀποτυγχάνουσι τοῦ δοκεῖν εἶναι δίκαιοι μηδαμῶς ὄντες; ἢ τούτου πᾶν τοὐναντίον;*

ΘΕΑΙ. *Πᾶν.*

ΞΕ. *Μιμητὴν δὴ τοῦτόν γε ἕτερον ἐκείνου |*
D *λεκτέον οἶμαι, τὸν ἀγνοοῦντα τοῦ γιγνώσκοντος.*

ΘΕΑΙ. *Ναί.*

LII. ΞΕ. *Πόθεν οὖν ὄνομα ἑκατέρῳ τις αὐτῶν λήψεται πρέπον; ἢ δῆλον δὴ χαλεπὸν ὄν, διότι τῆς τῶν γενῶν κατ' εἴδη διαιρέσεως παλαιά τις, ὡς ἔοικεν, αἰτία τοῖς ἔμπροσθεν καὶ ἀσύννους παρῆν, ὥστε μηδ' ἐπιχειρεῖν μηδένα διαιρεῖσθαι· καθὸ δὴ τῶν ὀνομάτων ἀνάγκη μὴ σφόδρα εὐπορεῖν. ὅμως δέ, κἂν εἰ τολμηρότερον εἰρῆσθαι, διαγνώσεως ἕνεκα τὴν μὲν μετὰ δόξης μίμη-*
E *σιν δοξομιμητικὴν | προσείπωμεν, τὴν δὲ μετ' ἐπιστήμης ἱστορικήν τινα μίμησιν.*

ΘΕΑΙ. *Ἔστω.*

ΞΕ. *Θατέρῳ τοίνυν χρηστέον· ὁ γὰρ σοφιστὴς οὐκ ἐν τοῖς εἰδόσιν ἦν, ἀλλ' ἐν τοῖς μιμουμένοις δή.*

ΘΕΑΙ. *Καὶ μάλα.*

ΞΕ. *Τὸν δοξομιμητὴν δὴ σκοπώμεθα ὥσπερ σίδηρον, εἴτε ὑγιὴς εἴτε διπλόην ἔτ' ἔχων τινά ἐστιν ἐν ἑαυτῷ.*

ΘΕΑΙ. *Σκοπῶμεν.*

ΞΕ. *Ἔχει τοίνυν καὶ μάλα συχνήν. ὁ μὲν γὰρ*
268 *εὐήθης | αὐτῶν ἐστιν, οἰόμενος εἰδέναι ταῦτα ἃ δοξάζει· τὸ δὲ θατέρου σχῆμα διὰ τὴν ἐν τοῖς λόγοις κυλίνδησιν ἔχει πολλὴν ὑποψίαν καὶ φόβον, ὡς ἀγνοεῖ ταῦτα ἃ πρὸς τοὺς ἄλλους ὡς εἰδὼς ἐσχημάτισται.*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν ἐστιν ἑκατέρου γένους ὧν εἴρηκας.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν τὸν μὲν ἁπλοῦν μιμητήν τινα, τὸν δὲ εἰρωνικὸν μιμητὴν θήσομεν;*

ΘΕΑΙ. *Εἰκὸς γοῦν.*

ΞΕ. *Τούτου δ' αὖ τὸ γένος ἓν ἢ δύο φῶμεν;*

ΘΕΑΙ. *Ὅρα σύ.*

ΞΕ. *Σκοπῶ· καί μοι διττὼ | καταφαίνεσθόν τινε·* B
τὸν μὲν δημοσίᾳ τε καὶ μακροῖς λόγοις πρὸς πλήθη δυνατὸν εἰρωνεύεσθαι καθορῶ, τὸν δὲ ἰδίᾳ τε καὶ βραχέσι λόγοις ἀναγκάζοντα τὸν προσδιαλεγόμενον ἐναντιολογεῖν αὐτὸν αὑτῷ.

ΘΕΑΙ. *Λέγεις ὀρθότατα.*

ΞΕ. *Τίνα οὖν ἀποφαινώμεθα τὸν μακρολογώτερον εἶναι; πότερα πολιτικὸν ἢ δημολογικόν;*

ΘΕΑΙ. *Δημολογικόν.*

ΞΕ. *Τί δὲ τὸν ἕτερον ἐροῦμεν; σοφὸν ἢ σοφιστικόν;*

ΘΕΑΙ. *Τὸ μέν που σοφὸν ἀδύνατον, ἐπείπερ οὐκ*
εἰδότα | αὐτὸν ἔθεμεν· μιμητὴς δ' ὢν τοῦ σοφοῦ δῆλον C
ὅτι παρωνύμιον αὐτοῦ τι λήψεται, καὶ σχεδὸν ἤδη μεμάθηκα ὅτι τοῦτον δεῖ προσειπεῖν ἀληθῶς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν παντάπασιν ὄντως σοφιστήν.

ΞΕ. *Οὐκοῦν συνδήσομεν αὐτοῦ, καθάπερ ἔμπροσθεν, τοὔνομα συμπλέξαντες ἀπὸ τελευτῆς ἐπ' ἀρχήν;*

ΘΕΑΙ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Τὸ δὴ τῆς ἐναντιοποιολογικῆς εἰρωνικοῦ μέρους τῆς δοξαστικῆς μιμητικόν, τοῦ φανταστικοῦ γένους*
ἀπὸ τῆς | εἰδωλοποιικῆς οὐ θεῖον ἀλλ' ἀνθρωπικὸν τῆς D
ποιήσεως ἀφωρισμένον ἐν λόγοις τὸ θαυματοποιικὸν μόριον, ταύτης τῆς γενεᾶς τε καὶ αἵματος ὃς ἂν φῇ τὸν ὄντως σοφιστὴν εἶναι, τἀληθέστατα, ὡς ἔοικεν, ἐρεῖ.

ΘΕΑΙ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

[ἢ περὶ βασιλείας, λογικός].

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΞΕΝΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ.

St. II

257 I. ΣΩ. *Ἦ πολλὴν χάριν ὀφείλω σοι τῆς Θεαιτήτου γνωρίσεως, ὦ Θεόδωρε, ἅμα καὶ τῆς τοῦ ξένου.*

ΘΕΟ. *Τάχα δέ γε, ὦ Σώκρατες, ὀφειλήσεις ταύτης τριπλασίαν, ἐπειδὰν τόν τε πολιτικὸν ἀπεργάσωνταί σοι καὶ τὸν φιλόσοφον.*

ΣΩ. *Εἶεν· οὕτω τοῦτο, ὦ φίλε Θεόδωρε, φήσομεν ἀκηκοότες εἶναι τοῦ περὶ λογισμοὺς καὶ τὰ γεωμετρικὰ κρατίστου;*

B | ΘΕΟ. *Πῶς, ὦ Σώκρατες;*

ΣΩ. *Τῶν ἀνδρῶν ἕκαστον θέντος τῆς ἴσης ἀξίας, οἳ τῇ τιμῇ πλέον ἀλλήλων ἀφεστᾶσιν ἢ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τὴν τῆς ὑμετέρας τέχνης.*

ΘΕΟ. *Εὖ γε νὴ τὸν ἡμέτερον θεόν, ὦ Σώκρατες, τὸν Ἄμμωνα, καὶ δικαίως, καὶ πάνυ μὲν οὖν μνημονικῶς ἐπέπληξάς μοι τὸ περὶ τοὺς λογισμοὺς ἁμάρτημα. καὶ σὲ μὲν ἀντὶ τούτων εἰς αὖθις μέτειμι· σὺ δ' ἡμῖν, ὦ ξένε, μηδαμῶς ἀποκάμῃς χαριζόμενος, ἀλλ' ἑξῆς, εἴτε*

C *τὸν πολιτικὸν ἄνδρα πρότερον | εἴτε τὸν φιλόσοφον προαιρεῖ, προελόμενος διέξελθε.*

ΞΕ. *Ταῦτ', ὦ Θεόδωρε, ποιητέον, ἐπείπερ ἅπαξ*

γε ἐγκεχειρήκαμεν, καὶ οὐκ ἀποστατέον πρὶν ἂν αὐτῶν πρὸς τὸ τέλος ἔλθωμεν. ἀλλὰ γὰρ περὶ Θεαιτήτου τοῦδε τί χρὴ δρᾶν με;

ΘΕΟ. *Τοῦ πέρι;*

ΞΕ. *Διαναπαύσωμεν αὐτὸν μεταλαβόντες αὐτοῦ τὸν συγγυμναστὴν τόνδε Σωκράτη; ἢ πῶς συμβουλεύεις;*

ΘΕΟ. *Καθάπερ εἶπες, μεταλάμβανε· νέω γὰρ ὄντε ῥᾳον οἴσετον πάντα πόνον ἀναπαυομένω.*

| ΣΩ. *Καὶ μὴν κινδυνεύετον, ὦ ξένε, ἄμφω ποθὲν* D
ἐμοὶ ξυγγένειαν ἔχειν τινά. τὸν μέν γε οὖν ὑμεῖς κατὰ τὴν τοῦ προσώπου φύσιν ὅμοιον ἐμοὶ φαίνεσθαί φατε,
τοῦ δ' ἡμῖν ἡ κλῆσις ὁμώνυμος οὖσα καὶ ἡ | πρόσρησις 258
παρέχεταί τινα οἰκειότητα. δεῖ δὴ τούς γε ξυγγενεῖς ἡμᾶς ἀεὶ προθύμως διὰ λόγων ἀναγνωρίζειν. Θεαιτήτῳ μὲν οὖν αὐτός τε συνέμιξα χθὲς διὰ λόγων καὶ νῦν ἀκήκοα ἀποκρινομένου, Σωκράτους δὲ οὐδέτερα· δεῖ δὲ σκέψασθαι καὶ τοῦτον. ἐμοὶ μὲν οὖν εἰς αὖθις, σοὶ δὲ νῦν ἀποκρινέσθω.

ΞΕ. *Ταῦτ' ἔσται. ὦ Σώκρατες, ἀκούεις δὴ Σωκράτους;*

ΝΕΟΣ ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Συγχωρεῖς οὖν οἷς λέγει;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Οὐ | τὰ σὰ κωλύειν φαίνεται, δεῖ δὲ ἴσως* B
ἔτι ἧττον τἀμὰ διακωλύειν. ἀλλὰ δὴ μετὰ τὸν σοφιστὴν ἀναγκαῖον, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, τὸν πολιτικὸν ἄνδρα διαζητεῖν νῷν· καί μοι λέγε, πότερον τῶν ἐπιστημόνων τιν' ἡμῖν καὶ τοῦτον θετέον, ἢ πῶς;

ΝΕ. ΣΩ. *Οὕτως.*

II. ΞΕ. *Τὰς ἐπιστήμας ἄρα διαληπτέον, ὥσπερ ἡνίκα τὸν πρότερον ἐσκοποῦμεν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τάχ' ἄν.*

ΞΕ. *Οὐ μὲν δὴ κατὰ ταὐτόν γε, ὦ Σώκρατες, φαίνεταί μοι τμῆμα.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

C | ΞΕ. *Κατ' ἄλλο.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔοικέ γε.*

ΞΕ. *Τὴν οὖν πολιτικὴν ἀτραπὸν πῇ τις ἀνευρήσει; δεῖ γὰρ αὐτὴν ἀνευρεῖν, καὶ χωρὶς ἀφελόντας ἀπὸ τῶν ἄλλων ἰδέαν αὐτῇ μίαν ἐπισφραγίσασθαι, καὶ ταῖς ἄλλαις ἐκτροπαῖς ἓν ἄλλο εἶδος ἐπισημηναμένους ἁπάσας τὰς ἐπιστήμας ὡς οὔσας δύο εἴδη διανοηθῆναι τὴν ψυχὴν ἡμῶν ποιῆσαι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τοῦτ' ἤδη σόν, οἶμαι, τὸ ἔργον, ὦ ξένε, ἀλλ' οὐκ ἐμὸν γίγνεται.*

D ΞΕ. *Δεῖ γε μήν, ὦ Σώκρατες, αὐτὸ | εἶναι καὶ σόν, ὅταν ἐμφανὲς ἡμῖν γένηται.*

ΝΕ. ΣΩ. *Καλῶς εἶπες.*

ΞΕ. *Ἆρ' οὖν οὐκ ἀριθμητικὴ μὲν καί τινες ἕτεραι ταύτῃ συγγενεῖς τέχναι ψιλαὶ τῶν πράξεών εἰσι, τὸ δὲ γνῶναι παρέσχοντο μόνον;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔστιν οὕτως.*

ΞΕ. *Αἱ δέ γε περὶ τεκτονικὴν αὖ καὶ σύμπασαν χειρουργίαν ὥσπερ ἐν ταῖς πράξεσιν ἐνοῦσαν σύμφυτον*
E *τὴν ἐπιστήμην | κέκτηνται, καὶ συναποτελοῦσι τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτῶν σώματα πρότερον οὐκ ὄντα.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Ταύτῃ τοίνυν συμπάσας ἐπιστήμας διαίρει, τὴν μὲν πρακτικὴν προσειπών, τὴν δὲ μόνον γνωστικήν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔστω σοι ταῦθ᾽ ὡς μιᾶς ἐπιστήμης τῆς ὅλης εἴδη δύο.*

ΞΕ. *Πότερον οὖν τὸν πολιτικὸν καὶ βασιλέα καὶ δεσπότην καὶ ἔτ᾽ οἰκονόμον θήσομεν ὡς ἓν πάντα ταῦτα προσαγορεύοντες, ἢ τοσαύτας τέχνας αὐτὰς εἶναι φῶμεν, ὅσαπερ ὀνόματα ἐρρήθη; μᾶλλον δέ μοι δεῦρο ἕπου.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῇ;*

| ΞΕ. *Τῇδε. εἴ τῴ τις τῶν δημοσιευόντων ἰατρῶν* 259
ἱκανὸς ξυμβουλεύειν ἰδιωτεύων αὐτός, ἆρ᾽ οὐκ ἀναγκαῖον αὐτῷ προσαγορεύεσθαι τοὔνομα τῆς τέχνης ταὐτὸν ὅπερ ᾧ συμβουλεύει;

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τί δ᾽; ὅστις βασιλεύοντι χώρας ἀνδρὶ παραινεῖν δεινὸς ἰδιώτης ὢν αὐτός, ἆρ᾽ οὐ φήσομεν ἔχειν αὐτὸν τὴν ἐπιστήμην ἣν ἔδει τὸν ἄρχοντα αὐτὸν κεκτῆσθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Φήσομεν.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν ἥ γε ἀληθινοῦ βασιλέως | βασιλική;* B

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Ταύτην δὲ ὁ κεκτημένος οὐκ, ἄντε ἄρχων ἄντ᾽ ἰδιώτης ὢν τυγχάνῃ, πάντως κατά γε τὴν τέχνην αὐτὴν βασιλικὸς ὀρθῶς προσρηθήσεται;*

ΝΕ. ΣΩ. *Δίκαιον γοῦν.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν οἰκονόμος γε καὶ δεσπότης ταὐτόν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Τί δέ; μεγάλης σχῆμα οἰκήσεως ἢ σμικρᾶς αὖ πόλεως ὄγκος μῶν τι πρὸς ἀρχὴν διοίσετον;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐδέν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν, ὃ νῦν δὴ διεσκοπούμεθα, | φανερὸν* C
ὡς ἐπιστήμη μία περὶ πάντ᾽ ἐστὶ ταῦτα· ταύτην δὲ εἴτε

βασιλικὴν εἴτε πολιτικὴν εἴτε οἰκονομικήν τις ὀνομάζει, μηδὲν αὐτῷ διαφερώμεθα.

ΝΕ. ΣΩ. Τί γάρ;

III. ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τόδε γε δῆλον, ὡς βασιλεὺς ἅπας χερσὶ καὶ ξύμπαντι τῷ σώματι σμίκρ' ἄττα εἰς τὸ κατέχειν τὴν ἀρχὴν δύναται πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς σύνεσιν καὶ ῥώμην.

ΝΕ. ΣΩ. Δῆλον.

ΞΕ. Τῆς δὴ γνωστικῆς μᾶλλον ἢ τῆς χειροτεχνι-
D κῆς καὶ ὅλως πρακτικῆς | βούλει τὸν βασιλέα φῶμεν
οἰκειότερον εἶναι;

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Τὴν ἄρα πολιτικὴν καὶ πολιτικὸν καὶ βασιλικὴν καὶ βασιλικὸν εἰς ταὐτὸν ὡς ἓν πάντα ταῦτα ξυνθήσομεν;

ΝΕ. ΣΩ. Δῆλον.

ΞΕ. Οὐκοῦν πορευοίμεθ' ἂν ἑξῆς, εἰ μετὰ ταῦτα τὴν γνωστικὴν διοριζοίμεθα;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Πρόσεχε δὴ τὸν νοῦν, ἂν ἄρα ἐν αὐτῇ τινα διαφυὴν κατανοήσωμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Φράζε ποίαν.

E ΞΕ. Τοιάνδε. λογιστική πού τις ἡμῖν ἦν | τέχνη.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τῶν γνωστικῶν γε, οἶμαι, παντάπασι τεχνῶν.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ. Γνούσῃ δὲ λογιστικῇ τὴν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς διαφορὰν μῶν τι πλέον ἔργον δώσομεν ἢ τὰ γνωσθέντα κρῖναι;

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. *Καὶ γὰρ ἀρχιτέκτων γε πᾶς οὐκ αὐτὸς ἐργατικός, ἀλλὰ ἐργατῶν ἄρχων.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Παρεχόμενός γέ που γνῶσιν, ἀλλ' οὐ χειρουργίαν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Δικαίως δὴ μετέχειν | ἂν λέγοιτο τῆς γνω-* 260
στικῆς ἐπιστήμης.

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Τούτῳ δέ γε, οἶμαι, προσήκει κρίναντι μὴ τέλος ἔχειν μηδ' ἀπηλλάχθαι, καθάπερ ὁ λογιστὴς ἀπήλλακτο, προστάττειν δὲ ἑκάστοις τῶν ἐργατῶν τό γε πρόσφορον, ἕως ἂν ἀπεργάσωνται τὸ προσταχθέν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν γνωστικαὶ μὲν αἵ τε τοιαῦται ξύμπασαι καὶ ὁπόσαι ξυνέπονται τῇ λογιστικῇ, κρίσει δὲ*
καὶ ἐπιτάξει | διαφέρετον ἀλλήλοιν τούτω τὼ γένεε; B

ΝΕ. ΣΩ. *Φαίνεσθον.*

ΞΕ. *Ἆρ' οὖν συμπάσης τῆς γνωστικῆς εἰ τὸ μὲν ἐπιτακτικὸν μέρος, τὸ δὲ κριτικὸν διαιρούμενοι προσείποιμεν, ἐμμελῶς ἂν φαῖμεν διῃρῆσθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Κατά γε τὴν ἐμὴν δόξαν.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν τοῖς γε κοινῇ τι πράττουσιν ἀγαπητὸν ὁμονοεῖν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τούτου τοίνυν μέχριπερ ἂν αὐτοὶ κοινωνῶμεν, ἐατέον τά γε τῶν ἄλλων δοξάσματα χαίρειν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

IV. | ΞΕ. *Φέρε δή, τούτοιν τοῖν τέχναιν ἡμῖν τὸν* C
βασιλικὸν ἐν ποτέρᾳ θετέον; ἆρ' ἐν τῇ κριτικῇ, καθά-

περ τινὰ θεατήν, ἢ μᾶλλον τῆς ἐπιτακτικῆς ὡς ὄντα
αὐτὸν τέχνης θήσομεν, δεσπόζοντά γε;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ μᾶλλον;

ΞΕ. Τὴν ἐπιτακτικὴν δὴ τέχνην πάλιν ἂν εἴη
θεατέον εἴ πῃ διέστηκε. καί μοι δοκεῖ τῇδέ πῃ, καθάπερ
ἡ τῶν καπήλων τέχνη τῆς τῶν αὐτοπωλῶν διώρισται
D τέχνης, καὶ τὸ βασιλικὸν | γένος ἔοικεν ἀπὸ τοῦ τῶν
κηρύκων γένους ἀφωρίσθαι.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Πωληθέντα που πρότερον ἔργα ἀλλότρια παρα-
δεχόμενοι δεύτερον πωλοῦσι πάλιν οἱ κάπηλοι.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ κηρυκικὸν φῦλον ἐπιταχθέντ'
ἀλλότρια νοήματα παραδεχόμενον αὐτὸ δεύτερον ἐπι-
τάττει πάλιν ἑτέροις.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθέστατα.

ΞΕ. Τί οὖν; εἰς ταὐτὸν μίξομεν βασιλικὴν ἑρμη-
E νευτικῇ, κελευστικῇ, μαντικῇ, | κηρυκικῇ, καὶ πολλαῖς
ἑτέραις τούτων τέχναις συγγενέσιν, αἳ σύμπασαι τό γ'
ἐπιτάττειν ἔχουσιν; ἢ βούλει, καθάπερ εἰκάζομεν νῦν
δή, καὶ τοὔνομα παρεικάσωμεν, ἐπειδὴ καὶ σχεδὸν ἀνώ-
νυμον ὂν τυγχάνει τὸ τῶν αὐτεπιτακτῶν γένος, καὶ
ταύτῃ ταῦτα διελώμεθα, τὸ μὲν τῶν βασιλέων γένος
εἰς τὴν αὐτεπιτακτικὴν θέντες, τοῦ δὲ ἄλλου παντὸς
ἀμελήσαντες, ὄνομα ἕτερον αὐτοῖς παραχωρήσαντες θέ-
σθαι τινά; τοῦ γὰρ ἄρχοντος ἕνεκα ἡμῖν ἡ μέθοδος
261 ἦν, ἀλλ' οὐχὶ τοῦ | ἐναντίου.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

V. ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ τοῦτο μετρίως ἀφέστηκεν
ἀπ' ἐκείνων, ἀλλοτριότητι διορισθὲν πρὸς οἰκειότητα,

τοῦτο αὐτὸ πάλιν αὖ διαιρεῖν ἀναγκαῖον, εἴ τινα τομὴν ἔτι ἔχομεν ὑπείκουσαν ἐν τούτῳ;

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν φαινόμεθα ἔχειν· ἀλλ' ἐπακολουθῶν σύντεμνε.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Πάντας ὁπόσους ἂν ἄρχοντας διανοηθῶμεν
ἐπιτάξει προσχρωμένους, ἆρ' οὐχ εὑρήσομεν γενέσεώς
τινος | ἕνεκα προστάττοντας;* B

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Καὶ μὴν τά γε γιγνόμενα πάντα δίχα διαλαβεῖν οὐ παντάπασι χαλεπόν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Τὰ μὲν ἄψυχα αὐτῶν ἐστί που ξυμπάντων, τὰ δ' ἔμψυχα.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τούτοις δέ γε αὐτοῖς τὸ τοῦ γνωστικοῦ μέρος ἐπιτακτικὸν ὄν, εἴπερ βουλόμεθα τέμνειν, τεμοῦμεν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Κατὰ τί;*

ΞΕ. *Τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς τῶν ἀψύχων γενέσεσιν αὐ-
τοῦ τάττοντες, τὸ δ' ἐπὶ ταῖς τῶν ἐμψύχων· καὶ | πᾶν* C
οὕτως ἤδη διαιρήσεται δίχα.

ΝΕ. ΣΩ. *Παντάπασί γε.*

ΞΕ. *Τὸ μὲν τοίνυν αὐτῶν παραλίπωμεν, τὸ δ' ἀναλάβωμεν, ἀναλαβόντες δὲ μερισώμεθα εἰς δύο τὸ σύμπαν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγεις δ' αὐτοῖν ἀναληπτέον εἶναι πότερον;*

ΞΕ. *Πάντως που τὸ περὶ τὰ ζῷα ἐπιτακτικόν. οὐ γὰρ δὴ τό γε τῆς βασιλικῆς ἐπιστήμης ἐστί ποτε*

τῶν ἀψύχων ἐπιστατοῦν, οἷον ἀρχιτεκτονικόν, ἀλλὰ γενναιότερον ἐν τοῖς ζῴοις, καὶ περὶ αὐτὰ ταῦτα τὴν |
D *δύναμιν ἀεὶ κεκτημένον.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Τήν γε μὴν τῶν ζῴων γένεσιν καὶ τροφὴν τὴν μέν τις ἂν ἴδοι μονοτροφίαν οὖσαν, τὴν δὲ κοινὴν τῶν ἐν ταῖς ἀγέλαις θρεμμάτων ἐπιμέλειαν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Ἀλλ' οὐ μὴν τόν γε πολιτικὸν εὑρήσομεν ἰδιοτρόφον, ὥσπερ βοηλάτην ἤ τινα ἱπποκόμον, ἀλλ' ἱπποφορβῷ τε καὶ βουφορβῷ μᾶλλον προσεοικότα.*

ΝΕ. ΣΩ. *Φαίνεταί γε δὴ ῥηθὲν νῦν.*

E ΞΕ. *Πότερον οὖν τῆς ζωοτροφίας τὴν* | *τῶν ξυμπόλλων κοινὴν τροφὴν ἀγελαιοτροφίαν ἢ κοινοτροφικήν τινα ὀνομάζωμεν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὁπότερον ἂν ἐν τῷ λόγῳ ξυμβαίνῃ.*

VI. ΞΕ. *Καλῶς γε, ὦ Σώκρατες· κἂν διαφυλάξῃς τὸ μὴ σπουδάζειν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι, πλουσιώτερος εἰς τὸ γῆρας ἀναφανήσει φρονήσεως. νῦν δὲ τοῦτο μέν, καθάπερ διακελεύει, ποιητέον· τὴν δὲ ἀγελαιοτροφικὴν ἆρ' ἐννοεῖς πῇ τις δίδυμον ἀποφήνας τὸ ζητούμενον*
262 *ἐν διπλασίοισι* | *τὰ νῦν ἐν τοῖς ἡμίσεσιν εἰς τότε ποιήσει ζητεῖσθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Προθυμήσομαι. καί μοι δοκεῖ τῶν μὲν ἀνθρώπων ἑτέρα τις εἶναι, τῶν δὲ αὖ θηρίων ἄλλη τροφή.*

ΞΕ. *Παντάπασί γε προθυμότατα καὶ ἀνδρειότατα διῄρησαι· μὴ μέντοι τοῦτό γε εἰς αὖθις κατὰ δύναμιν πάσχωμεν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Μὴ σμικρὸν μόριον ἓν πρὸς μεγάλα καὶ*

πολλὰ ἀφαιρῶμεν, μηδὲ εἴδους χωρίς· | ἀλλὰ τὸ μέρος B
ἅμα εἶδος ἐχέτω. κάλλιστον μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων
εὐθὺς διαχωρίζειν τὸ ζητούμενον, ἂν ὀρθῶς ἔχῃ, καθάπερ
ὀλίγον σὺ πρότερον οἰηθεὶς ἔχειν τὴν διαίρεσιν ἐπέ-
σπευσας τὸν λόγον, ἰδὼν ἐπ' ἀνθρώπους πορευόμενον·
ἀλλὰ γάρ, ὦ φίλε, λεπτουργεῖν οὐκ ἀσφαλές, διὰ μέσων
δὲ ἀσφαλέστερον ἰέναι τέμνοντας, καὶ μᾶλλον ἰδέαις
ἄν τις προστυγχάνοι. τοῦτο δὲ διαφέρει τὸ πᾶν πρὸς |
τὰς ζητήσεις. C

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς, ὦ ξένε, λέγεις τοῦτο;

ΞΕ. Πειρατέον ἔτι σαφέστερον φράζειν εὐνοίᾳ τῆς σῆς φύσεως, ὦ Σώκρατες. ἐν τῷ μὲν οὖν παρεστηκότι τὰ νῦν δηλῶσαι μηδὲν ἐνδεῶς ἀδύνατον· ἐπιχειρητέον δέ τι καὶ σμικρῷ πλέον αὐτὸ προαγαγεῖν εἰς τὸ πρόσθεν σαφηνείας ἕνεκα.

ΝΕ. ΣΩ. Ποῖον οὖν δὴ φράζεις διαιρουμένους ἡμᾶς οὐκ ὀρθῶς ἄρτι δρᾶν;

ΞΕ. Τοιόνδε, οἷον εἴ τις τἀνθρώπινον ἐπιχειρήσας
δίχα διελέσθαι γένος | διαιροῖ καθάπερ οἱ πολλοὶ τῶν D
ἐνθάδε διανέμουσι, τὸ μὲν Ἑλληνικὸν ὡς ἓν ἀπὸ πάν-
των ἀφαιροῦντες χωρίς, σύμπασι δὲ τοῖς ἄλλοις γένεσιν,
ἀπείροις οὖσι καὶ ἀμίκτοις καὶ ἀσυμφώνοις πρὸς ἄλληλα,
βάρβαρον μιᾷ κλήσει προσειπόντες [αὐτὸ] διὰ ταύτην
τὴν μίαν κλῆσιν καὶ γένος ἓν αὐτὸ εἶναι προσδοκῶσιν·
ἢ εἰ τὸν ἀριθμόν τις αὖ νομίζοι κατ' εἴδη δύο διαιρεῖν
μυριάδα ἀποτεμνόμενος ἀπὸ πάντων, ὡς ἓν εἶδος ἀποχω-
ρίζων, καὶ τῷ λοιπῷ | δὴ παντὶ θέμενος ἓν ὄνομα διὰ E
τὴν κλῆσιν αὖ καὶ τοῦτ' ἀξιοῖ γένος ἐκείνου χωρὶς
ἕτερον ἓν γίγνεσθαι. κάλλιον δέ που καὶ μᾶλλον κατ'
εἴδη καὶ δίχα διαιροῖτ' ἄν, εἰ τὸν μὲν ἀριθμὸν ἀρτίῳ

καὶ περιττῷ τις τέμνοι, τὸ δὲ αὖ τῶν ἀνθρώπων γένος
ἄρρενι καὶ θήλει, Λυδοὺς δὲ ἢ Φρύγας ἤ τινας ἑτέρους
πρὸς ἅπαντας τάττων ἀποσχίζοι τότε, ἡνίκα ἀποροῖ
263 γένος ἅμα καὶ μέρος εὑρίσκειν ἑκάτερον | τῶν σχισθέντων.

VII. ΝΕ. ΣΩ. Ὀρθότατα· ἀλλὰ γὰρ τοῦτο αὐτό,
ὦ ξένε, πῶς ἄν τις γένος καὶ μέρος ἐναργέστερον γνοίη,
ὡς οὐ ταὐτόν ἐστον ἀλλ' ἕτερον ἀλλήλοιν;

ΞΕ. Ὦ βέλτιστε ἀνδρῶν, οὐ φαῦλον προστάττεις,
Σώκρατες. ἡμεῖς μὲν καὶ νῦν μακροτέραν τοῦ δέοντος
ἀπὸ τοῦ προτεθέντος λόγου πεπλανήμεθα, σὺ δὲ ἔτι
πλέον ἡμᾶς κελεύεις πλανηθῆναι. νῦν μὲν οὖν, ὥσπερ
εἰκός, ἐπανίωμεν πάλιν· ταῦτα δὲ εἰς αὖθις κατὰ σχολὴν
B καθάπερ | ἰχνεύοντες μέτιμεν. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦτό γε
αὖ παντάπασι φύλαξαι, μή ποτε παρ' ἐμοῦ δόξῃς αὐτὸ
ἐναργῶς διωρισμένον ἀκηκοέναι.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Εἶδός τε καὶ μέρος ἕτερον ἀλλήλων εἶναι.

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Ὡς εἶδος μὲν ὅταν ᾖ του, καὶ μέρος αὐτὸ
ἀναγκαῖον εἶναι τοῦ πράγματος, ὅτουπερ ἂν εἶδος
λέγηται· | μέρος δὲ εἶδος οὐδεμία ἀνάγκη. ταύτῃ με ἢ
'κείνῃ μᾶλλον, ὦ Σώκρατες, ἀεὶ φάθι λέγειν.

ΝΕ. ΣΩ. Ταῦτ' ἔσται.

C | ΞΕ. Φράσον δή μοι τὸ μετὰ τοῦτο.

ΝΕ. ΣΩ. Ποῖον;

ΞΕ. Τὸ τῆς ἀποπλανήσεως ὁπόθεν ἡμᾶς δεῦρ'
ἤγαγεν. οἶμαι μὲν γὰρ μάλιστα, ὅθεν ἐρωτηθεὶς σὺ
τὴν **ἀγελαιοτροφίαν** ὅπῃ διαιρετέον εἶπες μάλα προθύ-
μως δύ' εἶναι ζῴων γένη, τὸ μὲν ἀνθρώπινον, ἕτερον
δὲ τῶν ἄλλων ξυμπάντων θηρίων ἕν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Καὶ ἔμοιγε δὴ τότ' ἐφάνης μέρος ἀφαιρῶν ἡγεῖσθαι καταλιπεῖν τὸ λοιπὸν αὖ πάντων γένος ἕν, ὅτι πᾶσι ταὐτὸν ἐπονομάζειν | ἔσχες ὄνομα, θηρία καλέσας. D

ΝΕ. ΣΩ. Ἦν καὶ ταῦτα οὕτως.

ΞΕ. Τὸ δέ γε, ὦ πάντων ἀνδρειότατε, τάχ' ἄν, εἴ που φρόνιμόν ἐστί τι ζῷον ἕτερον, οἷον δοκεῖ τὸ τῶν γεράνων, ἤ τι τοιοῦτον ἄλλο, [ὃ] κατὰ ταὐτὰ ἴσως διονομάζοι, καθάπερ καὶ σύ, γεράνους μὲν ἓν γένος ἀντιτιθὲν τοῖς ἄλλοις ζῴοις καὶ σεμνῦνον αὐτὸ ἑαυτό, τὰ δὲ ἄλλα μετὰ τῶν ἀνθρώπων ξυλλαβὸν εἰς ταὐτὸ οὐδὲν ἄλλο πλὴν ἴσως θηρία προσείποι. πειραθῶμεν οὖν ἡμεῖς ἐξευλαβεῖσθαι | πάνθ' ὁπόσα τοιαῦτα. E

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Μὴ πᾶν τὸ τῶν ζῴων γένος διαιρούμενοι, ἵνα ἧττον αὐτὰ πάσχωμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδὲν γὰρ δεῖ.

ΞΕ. Καὶ γὰρ οὖν καὶ τότε ἡμαρτάνετο ταύτῃ.

ΝΕ. ΣΩ. Τί δή;

ΞΕ. Τῆς γνωστικῆς ὅσον ἐπιτακτικὸν ἡμῖν μέρος ἦν που τοῦ ζῳοτροφικοῦ γένους, ἀγελαίων μὴν ζῴων. ἦ γάρ;

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Διῄρητο τοίνυν ἤδη καὶ τότε ξύμπαν τὸ ζῷον | τῷ τιθασῷ καὶ ἀγρίῳ. τὰ μὲν γὰρ ἔχοντα τιθασεύεσθαι φύσιν ἥμερα προσείρηται, τὰ δὲ μὴ ἔχοντα ἄγρια. 264

ΝΕ. ΣΩ. Καλῶς.

ΞΕ. Ἣν δέ γε θηρεύομεν ἐπιστήμην, ἐν τοῖς ἡμέροις ἦν τε καὶ ἔστιν, ἐπὶ τοῖς ἀγελαίοις μὴν ζητητέα θρέμμασιν.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. *Μὴ τοίνυν διαιρώμεθα ὥσπερ τότε πρὸς ἅπαντα ἀποβλέψαντες, μηδὲ σπεύσαντες, ἵνα δὴ ταχὺ*
B *γενώμεθα πρὸς τῇ πολιτικῇ. πεποίηκε | γὰρ ἡμᾶς καὶ νῦν παθεῖν τὸ κατὰ τὴν παροιμίαν πάθος.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖον;*

ΞΕ. *Οὐχ ἡσύχους εὖ διαιροῦντας ἠνυκέναι βραδύτερον.*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ καλῶς γε, ὦ ξένε, πεποίηκεν.*

VIII. ΞΕ. *Ταῦτ' ἔστω. πάλιν δ' οὖν ἐξ ἀρχῆς τὴν κοινοτροφικὴν πειρώμεθα διαιρεῖν· ἴσως γὰρ καὶ τοῦτο, ὃ σὺ προθυμεῖ, διαπεραινόμενος ὁ λόγος αὐτός σοι κάλλιον μηνύσει. καί μοι φράζε.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖον δή;*

ΞΕ. *Τόδε, εἴ τινων πολλάκις ἄρα διακήκοας· οὐ*
C *γὰρ δὴ | προστυχής γε αὐτὸς οἶδ' ὅτι γέγονας ταῖς ἐν τῷ Νείλῳ τιθασείαις τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ἐν ταῖς βασιλικαῖς λίμναις. ἐν μὲν γὰρ κρήναις τάχ' ἂν ἴσως εἴης ᾐσθημένος.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τεθέαμαι κἀκεῖνα πολλῶν ἀκήκοα.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν χηνοβωτίας γε καὶ γερανοβωτίας, εἰ καὶ μὴ πεπλάνησαι περὶ τὰ Θετταλικὰ πεδία, πέπυσαι γοῦν καὶ πιστεύεις εἶναι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

D ΞΕ. *Τοῦ δ' | ἕνεκά τοι πάντα ἠρώτησα ταυτα; διότι τῆς τῶν ἀγελαίων τροφῆς ἔστι μὴν ἔνυδρον, ἔστι δὲ καὶ ξηροβατικόν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔστι γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Ἆρ' οὖν καὶ σοὶ ξυνδοκεῖ ταύτῃ δεῖν διχάζειν τὴν κοινοτροφικὴν ἐπιστήμην, ἐφ' ἑκατέρῳ τούτων τὸ*

μέρος αὐτῆς ἐπινέμοντας ἑκάτερον, τὸ μὲν ἕτερον ὑγροτροφικὸν ὀνομάζοντας, τὸ δ' ἕτερον ξηροτροφικόν;

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔμοιγε.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν καὶ τὸ βασιλικὸν οὕτως οὐ ζητήσομεν*
| *ὁποτέρας ἐστὶ τῆς τέχνης· δῆλον γὰρ δὴ παντί.* E

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Πᾶς μὲν δὴ τό γε ξηροτροφικὸν τῆς ἀγελαιοτροφίας διέλοιτ' ἂν φῦλον.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Τῷ πτηνῷ τε καὶ πεζῷ διορισάμενος.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθέστατα.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ πολιτικὸν ἦ περὶ τὸ πεζὸν ζητητέον; ἢ οὐκ οἴει καὶ τὸν ἀφρονέστατον ὡς ἔπος εἰπεῖν δοξάζειν οὕτως;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔγωγε.*

ΞΕ. *Τὴν δὲ πεζονομικήν, καθάπερ ἄρτιον ἀριθμόν, δεῖ τεμνομένην δίχα ἀποφαίνειν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Δῆλον.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἐφ' ὅ γε μέρος ὥρμηκεν ἡμῖν | ὁ* 265
λόγος, ἐπ' ἐκεῖνο δύο τινὲ καθορᾶν ὁδὼ τεταμένα φαίνεται, τὴν μὲν θάττω, πρὸς μέγα μέρος σμικρὸν διαιρουμένην, τὴν δέ, ὅπερ ἐν τῷ πρόσθεν ἐλέγομεν, ὅτι δεῖ μεσοτομεῖν ὡς μάλιστα, τοῦτ' ἔχουσαν μᾶλλον, μακροτέραν γε μήν. ἔξεστιν οὖν, ὁποτέραν ἂν βουληθῶμεν, ταύτην πορευθῆναι.

ΝΕ. ΣΩ. *Τί δέ; ἀμφοτέρας ἀδύνατον;*

ΞΕ. *Ἅμα γ', ὦ θαυμαστέ· ἐν μέρει γε μὴν δῆλον ὅτι δυνατόν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἐν μέρει τοίνυν ἔγωγε ἀμφοτέρας |*
αἱροῦμαι. B

ΞΕ. Ῥᾴδιον, ἐπειδὴ τὸ λοιπὸν βραχύ. κατ' ἀρχὰς μὴν καὶ μεσοῦσιν ἅμα τῆς πορείας χαλεπὸν ἂν ἦν ἡμῖν τὸ πρόσταγμα· νῦν δ', ἐπειδὴ δοκεῖ ταύτῃ, τὴν μακροτέραν πρότερον ἴωμεν· νεαλέστεροι γὰρ ὄντες ῥᾷον αὐτὴν πορευσόμεθα. τὴν δὲ δὴ διαίρεσιν ὅρα.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγε.

IX. ΞΕ. Τὰ πεζὰ ἡμῖν τῶν ἡμέρων, ὅσαπερ ἀγελαῖα, διῃρημένα ἐστὶ φύσει δίχα.

ΝΕ. ΣΩ. Τίνι;

ΞΕ. Τῷ τῶν μὲν τὴν γένεσιν ἄκερων εἶναι, τῶν δὲ κερασφόρον.

C | ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται.

ΞΕ. Τὴν δὴ πεζονομικὴν διελὼν ἀπόδος ἑκατέρῳ τῷ μέρει λόγῳ χρώμενος. ἂν γὰρ ὀνομάζειν αὐτὰ βουληθῇς, ἔσται σοι περιπεπλεγμένον μᾶλλον τοῦ δέοντος.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς οὖν χρὴ λέγειν;

ΞΕ. Ὧδε· τῆς πεζονομικῆς ἐπιστήμης δίχα διαιρεθείσης τὸ μόριον θάτερον ἐπὶ τῷ κεροφόρῳ μέρει τῷ τῆς ἀγέλης ἐπιτετάχθαι, τὸ δὲ ἕτερον ἐπὶ τῷ τῆς ἀκεράτου.

ΝΕ. ΣΩ. Ταῦτ' ἔστω ταύτῃ λεχθέντα· πάντως |
D γὰρ ἱκανῶς δεδήλωται.

ΞΕ. Καὶ μὴν ὅ γε βασιλεὺς ἡμῖν αὖ καταφανὴς ὅτι κολοβὸν ἀγέλην τινὰ κεράτων νομεύει.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ δῆλος;

ΞΕ. Ταύτην τοίνυν καταθραύσαντες τὸ γιγνόμενον αὐτῷ πειρώμεθα ἀποδοῦναι.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Πότερον οὖν βούλει τῷ σχιστῷ τε καὶ τῷ καλουμένῳ μώνυχι διαιρεῖν αὐτὴν ἢ τῇ κοινογονίᾳ τε καὶ ἰδιογονίᾳ; μανθάνεις γάρ που.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὅτι τὸ μὲν τῶν ἵππων καὶ ὄνων | πέφυκεν E
ἐξ ἀλλήλων γεννᾶν.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε λοιπὸν ἔτι τῆς λείας ἀγέλης τῶν ἡμέρων ἀμιγὲς γένει πρὸς ἄλληλα.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὔ;

ΞΕ Τί δ'; ὁ πολιτικὸς ἄρ' ἐπιμέλειαν ἔχειν φαίνεται πότερα κοινογενοῦς φύσεως ἢ τινος ἰδιογενοῦς;

ΝΕ. ΣΩ. Δῆλον ὅτι τῆς ἀμίκτου.

ΞΕ. Ταύτην δὴ δεῖ καθάπερ τὰ ἔμπροσθεν, ὡς ἔοικεν, ἡμᾶς δίχα διαστέλλειν.

ΝΕ. ΣΩ. Δεῖ γὰρ οὖν.

| ΞΕ. Καὶ μὴν τό γε ζῷον, ὅσον ἥμερον καὶ 266
ἀγελαῖον, σχεδὸν πλὴν γενοῖν δυοῖν πᾶν ἤδη κατακεκερμάτισται. τὸ γὰρ τῶν κυνῶν οὐκ ἐπάξιον καταριθμεῖν γένος ὡς ἐν ἀγελαίοις θρέμμασιν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐ γὰρ οὖν. ἀλλὰ τίνι δὴ τὼ δύο διαιροῦμεν;

ΞΕ. Ὧιπερ καὶ δίκαιόν γε Θεαίτητόν τε καὶ σὲ διανέμειν, ἐπειδὴ καὶ γεωμετρίας ἅπτεσθον.

ΝΕ. ΣΩ. Τῷ;

ΞΕ. Τῇ διαμέτρῳ δήπου καὶ πάλιν τῇ τῆς διαμέτρου διαμέτρῳ.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς εἶπες;

ΞΕ. Ἡ φύσις, ἣν τὸ γένος ἡμῶν | τῶν ἀνθρώπων B
κέκτηται, μῶν ἄλλως πως εἰς τὴν πορείαν πέφυκεν ἢ καθάπερ ἡ διάμετρος ἡ δυνάμει δίπους;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκ ἄλλως.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἥ γε τοῦ λοιποῦ γένους πάλιν ἐστὶ

κατὰ δύναμιν αὖ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως διάμετρος, εἴπερ δυοῖν γέ ἐστι ποδοῖν δὶς πεφυκυῖα.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐκ ἔστι; καὶ δὴ καὶ σχεδὸν ὃ βούλει δηλοῦν μανθάνω.

ΞΕ. Πρὸς δὴ τούτοις ἕτερον αὖ τι τῶν πρὸς γέλωτα εὐδοκιμησάντων ἄν, ὦ Σώκρατες, ἆρα καθορῶμεν
C ἡμῖν | γεγονὸς ἐν τοῖς διῃρημένοις;

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τἀνθρώπινον ἡμῶν ἅμα γένος ξυνειληχὸς καὶ ξυνδεδραμηκὸς γένει τῷ τῶν ὄντων γενναιοτάτῳ καὶ ἅμα εὐχερεστάτῳ.

ΝΕ. ΣΩ. Καθορῶ καὶ μάλ' ἀτόπως ξυμβαῖνον.

ΞΕ. Τί δ'; οὐκ εἰκὸς ὕστατα ἀφικνεῖσθαι τὰ βραδύτατα;

ΝΕ. ΣΩ. Ναί, τοῦτό γε.

ΞΕ. Τὸ δέ γε οὐκ ἐννοοῦμεν, ὡς ἔτι γελοιότερος ὁ βασιλεὺς φαίνεται μετὰ τῆς ἀγέλης ξυνδιαθέων καὶ ξύνδρομα πεπορευμένος τῷ τῶν ἀνδρῶν αὖ πρὸς τὸν
D εὐχερῆ βίον | ἄριστα γεγυμνασμένῳ;

ΝΕ. ΣΩ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Νῦν γάρ, ὦ Σώκρατες, ἐκεῖνό ἐστι καταφανὲς μᾶλλον τὸ ῥηθὲν τότ' ἐν τῇ περὶ τὸν σοφιστὴν ζητήσει.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὅτι τῇ τοιᾷδε μεθόδῳ τῶν λόγων οὔτε σεμνοτέρου μᾶλλον ἐμέλησεν ἢ μή, τόν τε σμικρότερον οὐδὲν ἠτίμακε πρὸ τοῦ μείζονος, ἀεὶ δὲ καθ' αὑτὴν περαίνει τἀληθέστατον.

ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν μετὰ τοῦτο, ἵνα μή με φθῇς ἐρωτήσας,

τὴν βραχυτέραν ὁδόν, ἥτις τότε ἦν ἐπὶ τὸν τοῦ βασιλέως | ὅρον, αὐτός σοι πρότερον ἔλθω; E

ΝΕ. ΣΩ. Σφόδρα γε.

ΞΕ. Λέγω δὴ δεῖν τότε εὐθὺς τὸ πεζὸν τῷ δίποδι πρὸς τὸ τετράπουν γένος διανεῖμαι, κατιδόντα δὲ τἀνθρώπινον ἔτι μόνῳ τῷ πτηνῷ ξυνειληχὸς τὴν δίποδα ἀγέλην πάλιν τῷ ψιλῷ καὶ τῷ πτεροφυεῖ τέμνειν, τμηθείσης δὲ αὐτῆς καὶ τότ' ἤδη τῆς ἀνθρωπονομικῆς δηλωθείσης τέχνης, φέροντα τὸν πολιτικὸν καὶ βασιλικὸν οἷον ἡνίοχον εἰς αὐτὴν ἐνστήσαντα, παραδοῦναι τὰς τῆς πόλεως ἡνίας ὡς οἰκείας καὶ αὐτῷ ταύτης οὔσης τῆς ἐπιστήμης.

| ΝΕ. ΣΩ. Καλῶς καὶ καθαπερεὶ χρέος ἀπέδωκάς 267
μοι τὸν λόγον, προσθεὶς τὴν ἐκτροπὴν οἷον τόκον καὶ ἀναπληρώσας αὐτόν.

X. ΞΕ. Φέρε δή, καὶ ξυνείρωμεν ἐπανελθόντες ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μέχρι τῆς τελευτῆς τὸν λόγον τοῦ ὀνόματος τῆς τοῦ πολιτικοῦ τέχνης.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τῆς γνωστικῆς τοίνυν ἐπιστήμης ἡμῖν ἦν κατ' ἀρχὰς μέρος ἐπιτακτικόν· τούτου δὲ ἀπεικασθὲν τὸ μόριον αὐτεπιτακτικὸν ἐρρήθη. ζῳοτροφικὴ δὲ | πάλιν B
αὐτεπιτακτικῆς οὐ τὸ σμικρότατον τῶν γενῶν ἀπεσχίζετο· καὶ ζῳοτροφικῆς εἶδος ἀγελαιοτροφικόν, ἀγελαιοτροφικοῦ δ' αὖ πεζονομικόν· τοῦ δὲ πεζονομικοῦ μάλιστα ἀπετέμνετο τέχνη τῆς ἀκεράτου φύσεως θρεπτική. ταύτης δ' αὖ τὸ μέρος οὐκ ἔλαττον τριπλοῦν συμπλέκειν ἀναγκαῖον, ἂν εἰς ἕν τις αὐτὸ ὄνομα ξυναγαγεῖν βουληθῇ, γενέσεως ἀμίκτου νομευτικὴν ἐπιστήμην προσαγορεύων. τὸ δ' ἀπὸ τούτου τμῆμα, ἐπὶ ποίμνῃ | δίποδι C

μέρος ἀνθρωπονομικὸν ἔτι λειφθὲν μόνον, τοῦτ' αὐτό ἐστιν ἤδη τὸ ζητηθέν, ἅμα βασιλικὸν ταὐτὸν κληθὲν καὶ πολιτικόν.

ΝΕ. ΣΩ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἆρά γ', ὦ Σώκρατες, ἀληθῶς ἡμῖν τοῦτο, καθάπερ σὺ νῦν εἴρηκας, οὕτως ἐστὶ καὶ πεπραγμένον;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον δή;*

ΞΕ. *Τὸ παντάπασιν ἱκανῶς εἰρῆσθαι τὸ προτεθέν; ἢ τοῦτ' αὐτὸ καὶ μάλιστα ἡ ζήτησις ἐλλείπει, τὸ τὸν λόγον εἰρῆσθαι μέν πως, οὐ μὴν παντάπασί γε τελέως*
D | *ἀπειργάσθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς εἶπες;*

ΞΕ. *Ἐγὼ νῷν πειράσομαι τοῦτ' αὐτὸ ὃ διανοοῦμαι νῦν ἔτι μᾶλλον δηλῶσαι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγοις ἄν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν τῶν νομευτικῶν ἡμῖν πολλῶν φανεισῶν ἄρτι τεχνῶν μία τις ἦν ἡ πολιτικὴ καὶ μιᾶς τινος ἀγέλης ἐπιμέλεια;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Ταύτην δέ γε διώριζεν ὁ λόγος οὐχ ἵππων εἶναι τροφὸν οὐδ' ἄλλων θηρίων, ἀλλ' ἀνθρώπων κοινοτροφικὴν ἐπιστήμην.*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὕτως.*

E XI. ΞΕ. *Τὸ | δὴ τῶν νομέων πάντων διάφορον καὶ τὸ τῶν βασιλέων θεασώμεθα.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Εἴ τις τῶν ἄλλων τὸ τέχνης ἄλλης ὄνομα ἔχων κοινῇ τῆς ἀγέλης ξύντροφος εἶναί φησι καὶ προσποιεῖται.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς φῄς;*

ΞΕ. *Οἷον οἱ ἔμποροι καὶ γεωργοὶ καὶ σιτουργοὶ πάντες, καὶ πρὸς τούτοις γυμνασταὶ καὶ τὸ τῶν ἰατρῶν γένος, οἶσθ' ὅτι τοῖς περὶ τὰ ἀνθρώπινα νομεῦσιν, οὓς πολιτικοὺς ἐκαλέσαμεν, παντάπασι τῷ λόγῳ | διαμάχοιντ'* 268 *ἂν οὗτοι σύμπαντες, ὡς σφεῖς τῆς τροφῆς ἐπιμελοῦνται τῆς ἀνθρωπίνης, οὐ μόνον ἀγελαίων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἀρχόντων αὐτῶν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐκοῦν ὀρθῶς ἂν λέγοιεν;*

ΞΕ. *Ἴσως. καὶ τοῦτο μὲν ἐπισκεψόμεθα, τόδε δὲ ἴσμεν, ὅτι βουκόλῳ γε οὐδεὶς ἀμφισβητήσει περὶ τούτων οὐδενός, ἀλλ' αὐτὸς τῆς ἀγέλης τροφὸς ὁ βουφορβός, αὐτὸς ἰατρός, αὐτὸς οἷον νυμφευτὴς καὶ περὶ τοὺς τῶν γιγνομένων τόκους καὶ λοχείας | μόνος ἐπιστήμων τῆς* B *μαιευτικῆς· ἔτι τοίνυν παιδιᾶς καὶ μουσικῆς ἐφ' ὅσον αὐτοῦ τὰ θρέμματα φύσει μετείληφεν, οὐκ ἄλλος κρείττων παραμυθεῖσθαι καὶ κηλῶν πραΰνειν, μετά τε ὀργάνων καὶ ψιλῷ τῷ στόματι τὴν τῆς αὐτοῦ ποίμνης ἄριστα μεταχειριζόμενος μουσικήν· καὶ δὴ καὶ τῶν ἄλλων περὶ νομέων ὁ αὐτὸς τρόπος. ἢ γάρ;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθότατα.*

ΞΕ. *Πῶς οὖν ἡμῖν ὁ λόγος ὀρθὸς φανεῖται καὶ ἀκέραιος ὁ περὶ τοῦ βασιλέως, ὅταν αὐτὸν νομέα καὶ τροφὸν | ἀγέλης ἀνθρωπίνης θῶμεν μόνον ἐκκρίνοντες* C *μυρίων ἄλλων ἀμφισβητούντων;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐδαμῶς.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ὀρθῶς ὀλίγον ἔμπροσθεν ἐφοβήθημεν ὑποπτεύσαντες, μὴ λέγοντες μέν τι τυγχάνοιμεν σχῆμα βασιλικόν, οὐ μὴν ἀπειργασμένοι γε εἶμέν πω δι' ἀκριβείας τὸν πολιτικόν, ἕως ἂν τοὺς περικεχυμένους αὐτῷ καὶ τῆς συννομῆς αὐτῷ ἀντιποιουμένους περι-*

ελόντες καὶ χωρίσαντες ἀπ' ἐκείνων καθαρὸν μόνον αὐτὸν ἀποφήνωμεν;

D | ΝΕ. ΣΩ. Ὀρθότατα μὲν οὖν.

ΞΕ. Τοῦτο τοίνυν, ὦ Σώκρατες, ἡμῖν ποιητέον, εἰ μὴ μέλλομεν ἐπὶ τῷ τέλει καταισχῦναι τὸν λόγον.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οὐδαμῶς τοῦτό γε δραστέον.

XII. ΞΕ. Πάλιν τοίνυν ἐξ ἄλλης ἀρχῆς δεῖ καθ' ἑτέραν ὁδὸν πορευθῆναί τινα.

ΝΕ. ΣΩ. Ποίαν δή;

ΞΕ. Σχεδὸν παιδιὰν ἐγκερασαμένους· συχνῷ γὰρ μέρει δεῖ μεγάλου μύθου προσχρήσασθαι, καὶ τὸ λοιπὸν δή, καθάπερ ἐν τοῖς πρόσθεν, μέρος ἀεὶ μέρους

E ἀφαιρουμένους | ἐπ' ἄκρον ἀφικνεῖσθαι τὸ ζητούμενον. οὐκοῦν χρή;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἀλλὰ δὴ τῷ μύθῳ μου πάνυ πρόσεχε τὸν νοῦν, καθάπερ οἱ παῖδες· πάντως οὐ πολλὰ ἐκφεύγεις παιδείας ἔτη.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγοις ἄν.

ΞΕ. Ἦν τοίνυν καὶ ἔτι ἔσται τῶν πάλαι λεχθέντων πολλά τε ἄλλα καὶ δὴ καὶ τὸ περὶ τὴν Ἀτρέως τε καὶ Θυέστου λεχθεῖσαν ἔριν φάσμα. ἀκήκοας γάρ που καὶ ἀπομνημονεύεις ὅ φασι γενέσθαι τότε.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ περὶ τῆς χρυσῆς ἀρνὸς ἴσως σημεῖον φράζεις.

269 | ΞΕ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ τὸ περὶ τῆς μεταβολῆς δύσεώς τε καὶ ἀνατολῆς ἡλίου καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, ὡς ἄρα ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τὸν τόπον ἐδύετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, τότε δὲ δὴ μαρτυρήσας ἄρα ὁ θεὸς Ἀτρεῖ μετέβαλεν αὐτὸ ἐπὶ τὸ νῦν σχῆμα.

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγεται γὰρ οὖν δὴ καὶ τοῦτο.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν αὖ καὶ τήν γε βασιλείαν ἣν ἦρξε Κρόνος πολλῶν ἀκηκόαμεν.*

| ΝΕ. ΣΩ. *Πλείστων μὲν οὖν.* B

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ τοὺς ἔμπροσθεν φύεσθαι γηγενεῖς καὶ μὴ ἐξ ἀλλήλων γεννᾶσθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ τοῦτο ἓν τῶν πάλαι λεχθέντων.*

ΞΕ. *Ταῦτα τοίνυν ἔστι μὲν ξύμπαντα ἐκ ταὐτοῦ πάθους, καὶ πρὸς τούτοις ἕτερα μυρία καὶ τούτων ἔτι θαυμαστότερα, διὰ δὲ χρόνου πλῆθος τὰ μὲν αὐτῶν ἀπέσβηκε, τὰ δὲ διεσπαρμένα εἴρηται χωρὶς ἕκαστα ἀπ' ἀλλήλων. ὃ δ' ἐστὶ πᾶσι τούτοις | αἴτιον τὸ πάθος,* C
οὐδεὶς εἴρηκε, νῦν δὲ δὴ λεκτέον· εἰς γὰρ τὴν τοῦ βασιλέως ἀπόδειξιν πρέψει ῥηθέν.

XIII. ΝΕ. ΣΩ. *Κάλλιστ' εἶπες, καὶ λέγε μηδὲν ἐλλείπων.*

ΞΕ. *Ἀκούοις ἄν. τὸ γὰρ πᾶν τόδε τοτὲ μὲν αὐτὸς ὁ θεὸς ξυμποδηγεῖ πορευόμενον καὶ συγκυκλεῖ, τοτὲ δ' ἀνῆκεν, ὅταν αἱ περίοδοι τοῦ προσήκοντος αὐτῷ μέτρον εἰλήφωσιν ἤδη χρόνου, τὸ δὲ πάλιν αὐτόματον εἰς τἀναντία περιάγεται, ζῷον ὂν καὶ φρόνησιν εἰληχὸς ἐκ τοῦ συναρμόσαντος | αὐτὸ κατ' ἀρχάς. τοῦτο* D
δὲ αὐτῷ τὸ ἀνάπαλιν ἰέναι διὰ τόδ' ἐξ ἀνάγκης ἔμφυτον γέγονεν.

ΝΕ. ΣΩ. *Διὰ τὸ ποῖον δή;*

ΞΕ. *Τὸ κατὰ ταὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν ἀεὶ καὶ ταὐτὸν εἶναι τοῖς πάντων θειοτάτοις προσήκει μόνοις, σώματος δὲ φύσις οὐ ταύτης τῆς τάξεως. ὃν δὲ οὐρανὸν καὶ κόσμον ἐπωνομάκαμεν, πολλῶν μὲν καὶ μακαρίων παρὰ τοῦ γεννήσαντος μετείληφεν, ἀτὰρ οὖν δὴ*

κεκοινώνηκέ γε καὶ σώματος· ὅθεν αὐτῷ μεταβολῆς |
E ἀμοίρῳ γίγνεσθαι διὰ παντὸς ἀδύνατον, κατὰ δύναμίν
γε μὴν ὅτι μάλιστα ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ ταὐτὰ μίαν φο-
ρὰν κινεῖται· διὸ τὴν ἀνακύκλησιν εἴληχεν, ὅτι σμικρο-
τάτην τῆς αὐτοῦ κινήσεως παράλλαξιν. αὐτὸ δὲ ἑαυτὸ
στρέφειν ἀεὶ σχεδὸν οὐδενὶ δυνατὸν πλὴν τῷ τῶν
κινουμένων αὖ πάντων ἡγουμένῳ· κινεῖν δὲ τούτῳ
τοτὲ μὲν ἄλλως, αὖθις δὲ ἐναντίως οὐ θέμις. ἐκ πάν-
των δὴ τούτων τὸν κόσμον μήτε αὐτὸν χρὴ φάναι
στρέφειν ἑαυτὸν ἀεί, μήτ' αὖ ὅλον ἀεὶ ὑπὸ θεοῦ στρέ-
φεσθαι διττὰς καὶ ἐναντίας περιαγωγάς, μήτ' αὖ δύο
270 τινὲ θεὼ | φρονοῦντε ἑαυτοῖς ἐναντία στρέφειν αὐτόν,
ἀλλ' ὅπερ ἄρτι ἐρρήθη καὶ μόνον λοιπόν, τοτὲ μὲν ὑπ'
ἄλλης συμποδηγεῖσθαι θείας αἰτίας, τὸ ζῆν πάλιν ἐπι-
κτώμενον καὶ λαμβάνοντα ἀθανασίαν ἐπισκευαστὴν
παρὰ τοῦ δημιουργοῦ, τοτὲ δ' ὅταν ἀνεθῇ, δι' ἑαυτοῦ
αὐτὸν ἰέναι, κατὰ καιρὸν ἀφεθέντα τοιοῦτον, ὥστε
ἀνάπαλιν πορεύεσθαι πολλὰς περιόδων μυριάδας διὰ
δὴ τὸ μέγιστον ὂν καὶ ἰσορροπώτατον ἐπὶ σμικροτάτου
βαῖνον ποδὸς ἰέναι.
B | ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεταί γ' οὖν δὴ καὶ μάλα εἰκότως
εἰρῆσθαι πάνθ' ὅσα διελήλυθας.

XIV. ΞΕ. Λογισάμενοι δὴ ξυννοήσωμεν τὸ πάθος ἐκ τῶν νῦν λεχθέντων, ὃ πάντων ἔφαμεν εἶναι τῶν θαυμαστῶν αἴτιον. ἔστι γὰρ οὖν δὴ τοῦτ' αὐτό.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τὸ τὴν τοῦ παντὸς φορὰν τοτὲ μὲν ἐφ' ἃ νῦν κυκλεῖται φέρεσθαι, τοτὲ δ' ἐπὶ τἀναντία.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δή;

ΞΕ. Ταύτην τὴν μεταβολὴν ἡγεῖσθαι δεῖ τῶν περὶ

τὸν οὐρανὸν γιγνομένων τροπῶν πασῶν εἶναι μεγί-
στην | καὶ τελεωτάτην τροπήν. C

ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικε γοῦν.

ΞΕ. Μεγίστας τοίνυν καὶ μεταβολὰς χρὴ νομίζειν
γίγνεσθαι τότε τοῖς ἐντὸς ἡμῖν οἰκοῦσιν αὐτοῦ.

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ τοῦτο εἰκός.

ΞΕ. Μεταβολὰς δὲ μεγάλας καὶ πολλὰς καὶ παν-
τοίας συμφερομένας ἆρ᾽ οὐκ ἴσμεν τὴν τῶν ζῴων φύσιν
ὅτι χαλεπῶς ἀνέχεται;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ᾽ οὔ;

ΞΕ. Φθοραὶ τοίνυν ἐξ ἀνάγκης τότε μέγισται
ξυμβαίνουσι τῶν τε ἄλλων ζῴων, καὶ δὴ καὶ τὸ τῶν
ἀνθρώπων | γένος ὀλίγον τι περιλείπεται· περὶ δὲ τού- D
τους ἄλλα τε παθήματα πολλὰ καὶ θαυμαστὰ καὶ καινὰ
ξυμπίπτει, μέγιστον δὲ τόδε καὶ ξυνεπόμενον τῇ τοῦ
παντὸς ἀνειλίξει τότε, ὅταν ἡ τῆς νῦν καθεστηκυίας
ἐναντία γίγνηται τροπή.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἣν ἡλικίαν ἕκαστον εἶχε τῶν ζῴων, αὕτη
πρῶτον μὲν ἔστη πάντων, καὶ ἐπαύσατο πᾶν ὅσον ἦν
θνητὸν ἐπὶ τὸ γεραίτερον ἰδεῖν πορευόμενον, μεταβάλλον
δὲ πάλιν ἐπὶ τοὐναντίον | οἷον νεώτερον καὶ ἁπαλώτε- E
ρον ἐφύετο· καὶ τῶν μὲν πρεσβυτέρων αἱ λευκαὶ τρίχες
ἐμελαίνοντο, τῶν δ᾽ αὖ γενειώντων αἱ παρειαὶ λεαινό-
μεναι πάλιν ἐπὶ τὴν παρελθοῦσαν ὥραν ἕκαστον καθ-
ίστασαν, τῶν δὲ ἡβώντων τὰ σώματα λεαινόμενα καὶ
σμικρότερα καθ᾽ ἡμέραν καὶ νύκτα ἑκάστην γιγνόμενα
πάλιν εἰς τὴν τοῦ νεογενοῦς παιδὸς φύσιν ἀπῄει, κατά
τε τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἀφομοιούμενα· τὸ δ᾽
ἐντεῦθεν ἤδη μαραινόμενα κομιδῇ τὸ πάμπαν ἐξηφα-

*νίζετο. τῶν δ' αὖ βιαίως τελευτώντων ἐν τῷ τότε
χρόνῳ τὸ τοῦ νεκροῦ σῶμα τὰ αὐτὰ ταῦτα πάσχον
271 παθήματα διὰ τάχους ἄδηλον ἐν ὀλίγαις | ἡμέραις
διεφθείρετο.*

XV. ΝΕ. ΣΩ. *Γένεσις δὲ δὴ τίς τότ' ἦν, ὦ ξένε,
ζῴων; καὶ τίνα τρόπον ἐξ ἀλλήλων ἐγεννῶντο;*

ΞΕ. *Δῆλον, ὦ Σώκρατες, ὅτι τὸ μὲν ἐξ ἀλλήλων
οὐκ ἦν ἐν τῇ τότε φύσει γεννώμενον, τὸ δὲ γηγενὲς
εἶναί ποτε γένος λεχθὲν τοῦτ' ἦν τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν
χρόνον ἐκ γῆς πάλιν ἀναστρεφόμενον, ἀπεμνημονεύετο
δὲ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων προγόνων τῶν πρώτων, οἳ τελευ-
τώσῃ μὲν τῇ προτέρᾳ περιφορᾷ τὸν ἑξῆς χρόνον ἐγει-
B τόνουν, | τῇσδε δὲ κατ' ἀρχὰς ἐφύοντο· τούτων γὰρ
οὗτοι κήρυκες ἐγένονθ' ἡμῖν τῶν λόγων, οἳ νῦν ὑπὸ
πολλῶν οὐκ ὀρθῶς ἀπιστοῦνται. τὸ γὰρ ἐντεῦθεν,
οἶμαι, χρὴ ξυννοεῖν. ἑπόμενον γάρ ἐστι τῷ τοὺς πρε-
σβύτας ἐπὶ τὴν τοῦ παιδὸς ἰέναι φύσιν, ἐκ τῶν τελευ-
τηκότων αὖ, κειμένων δὲ ἐν γῇ πάλιν ἐκεῖ ξυνισταμέ-
νους καὶ ἀναβιωσκομένους, τῇ τροπῇ συναναχυκλουμένης
εἰς τἀναντία τῆς γενέσεως, καὶ γηγενεῖς δὴ κατὰ τοῦ-
C τον τὸν λόγον ἐξ ἀνάγκης φυομένους, | οὕτως ἔχειν
τοὔνομα καὶ τὸν λόγον, ὅσους μὴ θεὸς αὐτῶν εἰς ἄλλην
μοῖραν ἐκόμισεν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Κομιδῇ μὲν οὖν τοῦτό γε ἕπεται τοῖς
ἔμπροσθεν. ἀλλὰ δὴ τὸν βίον ὃν ἐπὶ τῆς Κρόνου φῂς
εἶναι δυνάμεως, πότερον ἐν ἐκείναις ἦν ταῖς τροπαῖς
ἢ ἐν ταῖσδε; τὴν μὲν γὰρ τῶν ἄστρων τε καὶ ἡλίου
μεταβολὴν δῆλον ὡς ἐν ἑκατέραις ξυμπίπτει ταῖς τρο-
παῖς γίγνεσθαι.*

ΞΕ. *Καλῶς τῷ λόγῳ ξυμπαρηκολούθηκας. ὃ δ'*

ἤρου περὶ τοῦ | πάντα αὐτόματα γίγνεσθαι τοῖς ἀν- D
θρώποις, ἥκιστα τῆς νῦν ἐστι καθεστηκυίας φορᾶς,
ἀλλ' ἦν καὶ τοῦτο τῆς ἔμπροσθεν. τότε γὰρ αὐτῆς
πρῶτον τῆς κυκλήσεως ἦρχεν ἐπιμελούμενος ὅλης ὁ
θεὸς ὡς νῦν, καὶ κατὰ τόπους ταὐτὸν τοῦτο ὑπὸ θεῶν
ἀρχόντων πάντ' ἦν τὰ τοῦ κόσμου μέρη διειλημμένα·
καὶ δὴ καὶ τὰ ζῷα κατὰ γένη καὶ ἀγέλας οἷον νομῆς θεῖοι
διειλήφεσαν δαίμονες, αὐτάρκης εἰς πάντα ἕκαστος
ἑκάστοις ὢν οἷς αὐτὸς ἔνεμεν, ὥστε οὔτ' ἄγριον | ἦν E
οὐδὲν οὔτε ἀλλήλων ἐδωδαί, πόλεμός τε οὐκ ἐνῆν οὐδὲ
στάσις τὸ παράπαν· ἄλλα θ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἐστὶ
κατακοσμήσεως ἑπόμενα, μυρία ἂν εἴη λέγειν. τὸ δ'
οὖν τῶν ἀνθρώπων λεχθὲν αὐτομάτου περὶ βίου διὰ
τὸ τοιόνδε εἴρηται. θεὸς ἔνεμεν αὐτοὺς αὐτὸς ἐπιστα-
τῶν, καθάπερ νῦν ἄνθρωποι, ζῷον ὂν ἕτερον θειότε-
ρον, ἄλλα γένη φαυλότερα αὐτῶν νομεύουσι· νέμοντος
δὲ ἐκείνου πολιτεῖαί τε οὐκ ἦσαν οὐδὲ κτήσεις | γυναι- 272
κῶν καὶ παίδων· ἐκ γῆς γὰρ ἀνεβιώσκοντο πάντες,
οὐδὲν μεμνημένοι τῶν πρόσθεν· ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα
ἀπῆν πάντα, καρποὺς δὲ ἀφθόνους εἶχον ἀπό τε δέν-
δρων καὶ πολλῆς ὕλης ἄλλης, οὐχ ὑπὸ γεωργίας φυο-
μένους, ἀλλ' αὐτομάτης ἀναδιδούσης τῆς γῆς. γυμνοὶ δὲ
καὶ ἄστρωτοι θυραυλοῦντες τὰ πολλὰ ἐνέμοντο· τὸ γὰρ
τῶν ὡρῶν αὐτοῖς ἄλυπον ἐκέκρατο, μαλακὰς δὲ εὐνὰς
εἶχον ἀναφυομένης ἐκ γῆς πόας ἀφθόνου. τὸν δὴ βίον,
ὦ | Σώκρατες, ἀκούεις μὲν τὸν τῶν ἐπὶ Κρόνου· τόνδε B
δ' ὃν λόγος ἐπὶ Διὸς εἶναι, τὸν νυνὶ παρὼν αὐτὸς
ᾔσθησαι· κρῖναι δ' αὐτοῖν τὸν εὐδαιμονέστερον ἆρ' ἂν
δύναιό τε καὶ ἐθελήσειας;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. *Βούλει δῆτα ἐγώ σοι τρόπον τινὰ διακρίνω;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

XVI. ΞΕ. *Εἰ μὲν τοίνυν οἱ τρόφιμοι τοῦ Κρόνου, παρούσης αὐτοῖς οὕτω πολλῆς σχολῆς καὶ δυνάμεως πρὸς τὸ μὴ μόνον ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ θηρίοις διὰ λόγων*
C *δύνασθαι ξυγγίγνεσθαι, | κατεχρῶντο τούτοις ξύμπασιν ἐπὶ φιλοσοφίαν, μετά τε θηρίων καὶ μετ' ἀλλήλων ὁμιλοῦντες, καὶ πυνθανόμενοι παρὰ πάσης φύσεως εἴ τινά τις ἰδίαν δύναμιν ἔχουσα ᾔσθετό τι διάφορον τῶν ἄλλων εἰς συναγυρμὸν φρονήσεως, εὔκριτον ὅτι τῶν νῦν οἱ τότε μυρίῳ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον· εἰ δὲ ἐμπιμπλάμενοι σίτων ἄδην καὶ ποτῶν διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους καὶ τὰ θηρία μύθους, οἷα δὴ καὶ τὰ νῦν*
D *περὶ αὐτῶν λέγονται, | καὶ τοῦτο, ὥς γε κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν ἀποφήνασθαι, καὶ μάλ' εὔκριτον· ὅμως δ' οὖν ταῦτα μὲν ἀφῶμεν, ἕως ἂν ἡμῖν μηνυτής τις ἱκανὸς φανῇ, ποτέρως οἱ τότε τὰς ἐπιθυμίας εἶχον περί τε ἐπιστημῶν καὶ τῆς τῶν λόγων χρείας· οὗ δ' ἕνεκα τὸν μῦθον ἠγείραμεν, τοῦτο λεκτέον, ἵνα τὸ μετὰ τοῦτο εἰς τὸ πρόσθεν περαίνωμεν. ἐπειδὴ γὰρ πάντων τούτων χρόνος ἐτελεώθη καὶ μεταβολὴν ἔδει γίγνεσθαι καὶ δὴ*
E *καὶ τὸ γήινον ἤδη πᾶν ἀνήλωτο γένος, | πάσας ἑκάστης τῆς ψυχῆς τὰς γενέσεις ἀποδεδωκυίας, ὅσα ἦν ἑκάστῃ προσταχθέν, τοσαῦτα εἰς γῆν σπέρματα πεσούσης, τότε δὴ τοῦ παντὸς ὁ μὲν κυβερνήτης, οἷον πηδαλίων οἴακος ἀφέμενος, εἰς τὴν αὑτοῦ περιωπὴν ἀπέστη, τὸν δὲ δὴ κόσμον πάλιν ἀνέστρεφεν εἱμαρμένη τε καὶ ξύμφυτος ἐπιθυμία. πάντες οὖν οἱ κατὰ τοὺς τόπους συνάρχοντες τῷ μεγίστῳ δαίμονι θεοί, γνόντες ἤδη τὸ γιγνόμενον, ἀφίεσαν αὖ τὰ μέρη τοῦ κόσμου τῆς αὑτῶν ἐπιμελείας·*

| ὁ δὲ μεταστρεφόμενος καὶ ξυμβάλλων, ἀρχῆς τε καὶ 273
τελευτῆς ἐναντίαν ὁρμὴν ὁρμηθείς, σεισμὸν πολὺν ἐν
ἑαυτῷ ποιῶν ἄλλην αὖ φθορὰν ζῴων παντοίων ἀπειρ-
γάσατο. μετὰ δὲ ταῦτα προελθόντος ἱκανοῦ χρόνου,
θορύβων τε καὶ ταραχῆς ἤδη παυόμενος καὶ τῶν σεισμῶν
γαλήνης ἐπιλαβόμενος εἴς τε τὸν εἰωθότα δρόμον τὸν
ἑαυτοῦ κατακοσμούμενος ᾔει, ἐπιμέλειαν καὶ κράτος
ἔχων | αὐτὸς τῶν ἐν αὐτῷ τε καὶ ἑαυτοῦ, τὴν τοῦ B
δημιουργοῦ καὶ πατρὸς ἀπομνημονεύων διδαχὴν εἰς
δύναμιν. κατ᾽ ἀρχὰς μὲν οὖν ἀκριβέστερον ἀπετέλει,
τελευτῶν δὲ ἀμβλύτερον· τούτων δὲ αὐτῷ τὸ σωματο-
ειδὲς τῆς συγκράσεως αἴτιον, τὸ τῆς πάλαι ποτὲ φύ-
σεως ξύντροφον, ὅτι πολλῆς ἦν μετέχον ἀταξίας πρὶν
εἰς τὸν νῦν κόσμον ἀφικέσθαι. παρὰ μὲν γὰρ τοῦ
συνθέντος πάντα καλὰ κέκτηται· παρὰ δὲ τῆς ἔμπροσθεν
ἕξεως, ὅσα χαλεπὰ καὶ | ἄδικα ἐν οὐρανῷ γίγνεται, C
ταῦτα ἐξ ἐκείνης αὐτός τε ἔχει καὶ τοῖς ζῴοις ἐναπερ-
γάζεται. μετὰ μὲν οὖν τοῦ κυβερνήτου τὰ ζῷα τρέφων
ἐν αὐτῷ σμικρὰ μὲν φλαῦρα, μεγάλα δὲ ἐνέτικτεν ἀγαθά·
χωριζόμενος δὲ ἐκείνου τὸν ἐγγύτατα χρόνον ἀεὶ τῆς
ἀφέσεως κάλλιστα πάντα διάγει, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου
καὶ λήθης ἐγγιγνομένης ἐν αὐτῷ μᾶλλον καὶ δυναστεύει
τὸ τῆς παλαιᾶς ἀναρμοστίας πάθος, | τελευτῶντος δὲ D
ἐξανθεῖ τοῦ χρόνου καὶ σμικρὰ μὲν τἀγαθά, πολλὴν
δὲ τὴν τῶν ἐναντίων κρᾶσιν ἐπεγκεραννύμενος ἐπὶ
διαφθορᾶς κίνδυνον αὑτοῦ τε ἀφικνεῖται καὶ τῶν ἐν
αὐτῷ. διὸ δὴ καὶ τότ᾽ ἤδη θεὸς ὁ κοσμήσας αὐτόν,
καθορῶν ἐν ἀπορίαις ὄντα, κηδόμενος ἵνα μὴ χειμασθεὶς
ὑπὸ ταραχῆς διαλυθεὶς εἰς τὸν τῆς ἀνομοιότητος ἄπειρον
ὄντα τόπον δύῃ, πάλιν ἔφεδρος αὐτοῦ τῶν πηδαλίων

E | *γιγνόμενος, τὰ νοσήσαντα καὶ λυθέντα ἐν τῇ καθ'*
ἑαυτὸν προτέρᾳ περιόδῳ στρέψας, κοσμεῖ τε καὶ ἐπαν-
ορθῶν ἀθάνατον αὐτὸν καὶ ἀγήρων ἀπεργάζεται. τοῦτο
μὲν οὖν τέλος ἁπάντων εἴρηται· τὸ δ' ἐπὶ τὴν τοῦ
βασιλέως ἀπόδειξιν ἱκανὸν ἐκ τοῦ πρόσθεν ἁπτομένοις
τοῦ λόγου· στρεφθέντος γὰρ αὖ τοῦ κόσμου τὴν ἐπὶ
τὴν νῦν γένεσιν ὁδὸν τὸ τῆς ἡλικίας αὖ πάλιν ἵστατο
καὶ καινὰ τἀναντία ἀπεδίδου τοῖς τότε. τὰ μὲν γὰρ
ὑπὸ σμικρότητος ὀλίγου δέοντα ἠφανίσθαι τῶν ζῴων
ηὐξάνετο, τὰ δ' ἐκ γῆς νεογενῆ σώματα πολιὰ φύντα
πάλιν ἀποθνῄσκοντα εἰς γῆν κατῄει. καὶ τἆλλά τε πάντα
274 *μετέβαλλεν, ἀπομιμούμενα καὶ* | *ξυνακολουθοῦντα τῷ*
τοῦ παντὸς παθήματι, καὶ δὴ καὶ τὸ τῆς κυήσεως καὶ
γεννήσεως καὶ τροφῆς μίμημα συνείπετο τοῖς πᾶσιν
ὑπ' ἀνάγκης· οὐ γὰρ ἐξῆν ἔτ' ἐν γῇ δι' ἑτέρων συν-
ιστάντων φύεσθαι ζῷον, ἀλλὰ καθάπερ τῷ κόσμῳ προσ-
ετέτακτο αὐτοκράτορα εἶναι τῆς αὐτοῦ πορείας, οὕτω
δὴ κατὰ ταὐτὰ καὶ τοῖς μέρεσιν αὐτοῖς δι' αὐτῶν, καθ'
ὅσον οἷόν τ' ἦν, φύειν τε καὶ γεννᾶν καὶ τρέφειν προσ-
ετάττετο ὑπὸ τῆς ὁμοίας ἀγωγῆς. οὗ δὲ ἕνεκα ὁ λόγος
B *ὥρμηκε* | *πᾶς, ἐπ' αὐτῷ νῦν ἐσμεν ἤδη. περὶ μὲν γὰρ*
τῶν ἄλλων θηρίων πολλὰ ἂν καὶ μακρὰ διεξελθεῖν
γίγνοιτο, ἐξ ὧν ἕκαστα καὶ δι' ἃς αἰτίας μεταβέβληκε·
περὶ δὲ ἀνθρώπων βραχύτερα καὶ μᾶλλον προσήκοντα.
τῆς γὰρ τοῦ κεκτημένου καὶ νέμοντος ἡμᾶς δαίμονος
ἀπερημωθέντες ἐπιμελείας, τῶν πολλῶν αὖ θηρίων, ὅσα
χαλεπὰ τὰς φύσεις ἦν, ἀπαγριωθέντων, αὐτοὶ δὲ ἀσθε-
νεῖς ἄνθρωποι καὶ ἀφύλακτοι γεγονότες διηρπάζοντο
C *ὑπ' αὐτῶν,* | *καὶ ἔτ' ἀμήχανοι καὶ ἄτεχνοι κατὰ τοὺς*
πρώτους ἦσαν χρόνους, ἅτε τῆς μὲν αὐτομάτης τροφῆς

*ἐπιλελοιπυίας, πορίζεσθαι δὲ οὐκ ἐπιστάμενοί πω διὰ
τὸ μηδεμίαν αὐτοὺς χρείαν πρότερον ἀναγκάζειν. ἐκ
τούτων πάντων ἐν μεγάλαις ἀπορίαις ἦσαν. ὅθεν δὴ
τὰ πάλαι λεχθέντα παρὰ θεῶν δῶρα ἡμῖν δεδώρηται
μετ᾽ ἀναγκαίας διδαχῆς καὶ παιδεύσεως, πῦρ μὲν παρὰ
Προμηθέως, τέχναι δὲ παρ᾽ Ἡφαίστου καὶ τῆς συντέ-
χνου, σπέρματα δὲ αὖ καὶ φυτὰ παρ᾽ ἄλλων· καὶ πάνθ᾽* D
*ὁπόσα τὸν ἀνθρώπινον βίον συγκατεσκεύακεν ἐκ τούτων
γέγονεν, ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐκ θεῶν, ὅπερ ἐρρήθη νῦν δή,
τῆς ἐπιμελείας ἐπέλιπεν ἀνθρώπους, δι᾽ ἑαυτῶν δὲ ἔδει
τήν τε διαγωγὴν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοὺς αὑτῶν
ἔχειν καθάπερ ὅλος ὁ κόσμος, ᾧ ξυμμιμούμενοι καὶ
ξυνεπόμενοι τὸν ἀεὶ χρόνον νῦν μὲν οὕτως, τότε δὲ
ἐκείνως ζῶμέν τε καὶ φυόμεθα. καὶ τὸ μὲν δὴ τοῦ μύ-
θου τέλος ἐχέτω, χρήσιμον δὲ αὐτὸν ποιησόμεθα πρὸς* E
*τὸ κατιδεῖν, ὅσον ἡμάρτομεν ἀποφηνάμενοι τὸν βασιλι-
κόν τε καὶ πολιτικὸν ἐν τῷ πρόσθε λόγῳ.*

XVII. ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς οὖν καὶ πόσον ἁμάρτημα
φῂς εἶναι γεγονὸς ἡμῖν;*

ΞΕ. *Τῇ μὲν βραχύτερον, τῇ δὲ μάλα γενναῖον καὶ
πολλῷ μεῖζον καὶ πλέον ἢ τότε.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὅτι μὲν ἐρωτώμενοι τὸν ἐκ τῆς νῦν περιφορᾶς
καὶ γενέσεως βασιλέα καὶ πολιτικὸν τὸν ἐκ τῆς ἐναντίας
περιόδου ποιμένα τῆς τότε ἀνθρωπίνης ἀγέλης εἴπομεν,
καὶ ταῦτα θεὸν ἀντὶ θνητοῦ, ταύτῃ μὲν πάμπολυ παρ-* 275
*ηνέχθημεν· ὅτι δὲ ξυμπάσης τῆς πόλεως ἄρχοντα αὐτὸν
ἀπεφήναμεν, ὅντινα δὲ τρόπον οὐ διείπομεν, ταύτῃ δὲ
αὖ τὸ μὲν λεχθὲν ἀληθές, οὐ μὴν ὅλον γε οὐδὲ σαφὲς
ἐρρήθη, διὸ καὶ βραχύτερον ἢ κατ᾽ ἐκεῖνο ἡμαρτήκαμεν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθῆ.*

ΞΕ. *Δεῖ τοίνυν τὸν τρόπον, ὡς ἔοικε, διορίσαντας
τῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως οὕτω τελέως τὸν πολιτικὸν ἡμῖν
εἰρῆσθαι προσδοκᾶν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Καλῶς.*

B | ΞΕ. *Διὰ ταῦτα μὴν καὶ τὸν μῦθον παρεθέμεθα,
ἵνα ἐνδείξαιτο περὶ τῆς ἀγελαιοτροφίας μὴ μόνον ὡς
πάντες αὐτῆς ἀμφισβητοῦσι τῷ ζητουμένῳ τὰ νῦν, ἀλλὰ
κἀκεῖνον αὐτὸν ἐναργέστερον ἴδοιμεν, ὃν προσήκει μόνον
κατὰ τὸ παράδειγμα ποιμένων τε καὶ βουκόλων τῆς
ἀνθρωπίνης ἐπιμέλειαν ἔχοντα τροφῆς τούτου μόνον
ἀξιωθῆναι τοῦ προσρήματος.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Οἶμαι δ' ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, τοῦτο μὲν ἔτι
C μεῖζον ἢ κατὰ βασιλέα εἶναι τὸ | σχῆμα τὸ τοῦ θείου
νομέως, τοὺς δ' ἐνθάδε νῦν ὄντας πολιτικοὺς τοῖς
ἀρχομένοις ὁμοίους τε εἶναι μᾶλλον πολὺ τὰς φύσεις
καὶ παραπλησιαίτερον παιδείας μετειληφέναι καὶ τροφῆς.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάντως που.*

ΞΕ. *Ζητητέοι γε μὴν οὐδὲν ἂν εἴησαν οὔθ' ἧττον
οὔτε μᾶλλον, εἴθ' οὕτως εἴτ' ἐκείνως πεφύκασιν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Τῇδε δὴ πάλιν ἐπανέλθωμεν. ἣν γὰρ ἔφαμεν
αὐτεπιτακτικὴν μὲν εἶναι τέχνην ἐπὶ ζῴοις, οὐ μὴν
D ἰδίᾳ γε ἀλλὰ | κοινῇ τὴν ἐπιμέλειαν ἔχουσαν, καὶ προσεί-
πομεν δὴ τότε εὐθὺς ἀγελαιοτροφικήν — μέμνησαι γάρ;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Ταύτης τοίνυν πῃ διημαρτάνομεν. τὸν γὰρ
πολιτικὸν οὐδαμοῦ συνελάβομεν οὐδ' ὠνομάσαμεν, ἀλλ'
ἡμᾶς ἔλαθε κατὰ τὴν ὀνομασίαν ἐκφυγών.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Τοῦ τὰς ἀγέλας ἑκάστας τρέφειν τοῖς μὲν ἄλλοις που πᾶσι μέτεστι νομεῦσι, τῷ πολιτικῷ δὲ οὐ μετὸν ἐπηνέγκαμεν τοὔνομα, δέον τῶν κοινῶν ἐπενεγκεῖν | τι ξύμπασιν.* E

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθῆ λέγεις, εἴπερ ἐτύγχανέ γε ὄν.*

ΞΕ. *Πῶς δ' οὐκ ἦν τό γε θεραπεύειν που πᾶσι κοινόν, μηδὲν διορισθείσης τροφῆς μηδέ τινος ἄλλης πραγματείας; ἀλλ' ἤ τινα ἀγελαιοκομικὴν ἢ θεραπευτικὴν ἢ καί τινα ἐπιμελητικὴν αὐτὴν ὀνομάσασιν ὡς κατὰ πάντων ἐξῆν περικαλύπτειν καὶ τὸν πολιτικὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις, ἐπειδὴ δεῖν τοῦτ' ἐσήμαινεν ὁ λόγος.*

XVIII. ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς. ἀλλ' ἡ μετὰ τοῦτο διαίρεσις αὖ | τίνα τρόπον ἐγίγνετ' ἄν;* 276

ΞΕ. *Κατὰ ταὐτὰ καθ' ἅπερ ἔμπροσθεν διῃρούμεθα τὴν ἀγελαιοτροφικὴν πεζοῖς τε καὶ ἀπτῆσι, καὶ ἀμίκτοις τε καὶ ἀκεράτοις, τοῖς αὐτοῖς ἄν που τούτοις διαιρούμενοι καὶ τὴν ἀγελαιοκομικὴν τήν τε νῦν καὶ τὴν ἐπὶ Κρόνου βασιλείαν περιειληφότες ἂν ἦμεν ὁμοίως ἐν τῷ λόγῳ.*

ΝΕ. ΣΩ. *Φαίνεται· ζητῶ δὲ αὖ τί τὸ μετὰ τοῦτο.*

ΞΕ. *Δῆλον ὅτι λεχθέντος οὕτω τοῦ τῆς ἀγελαιοκομικῆς ὀνόματος οὐκ ἄν ποτ' ἐγένεθ' | ἡμῖν τό τινας* B *ἀμφισβητεῖν ὡς οὐδ' ἐπιμέλεια τὸ παράπαν ἐστίν, ὥσπερ τότε δικαίως ἠμφισβητήθη μηδεμίαν εἶναι τέχνην ἐν ἡμῖν ἀξίαν τούτου τοῦ θρεπτικοῦ προσρήματος, εἰ δ' οὖν τις εἴη, πολλοῖς πρότερον αὐτῆς καὶ μᾶλλον προσήκειν ἤ τινι τῶν βασιλέων.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Ἐπιμέλεια δέ γε ἀνθρωπίνης συμπάσης κοινω-*

νίας οὐδεμία ἂν ἐθελήσειεν ἑτέρα μᾶλλον καὶ προτέρα τῆς βασιλικῆς φάναι καὶ κατὰ πάντων ἀνθρώπων | C ἀρχῆς εἶναι τέχνη.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγεις ὀρθῶς.

ΞΕ. Μετὰ ταῦτα δέ γε, ὦ Σώκρατες, ἆρ' ἐννοοῦμεν ὅτι πρὸς αὐτῷ δὴ τῷ τέλει συχνὸν αὖ διημαρτάνετο;

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τόδε, ὡς ἄρ' εἰ καὶ διενοήθημεν ὅτι μάλιστα τῆς δίποδος ἀγέλης εἶναί τινα θρεπτικὴν τέχνην, οὐδέν τι μᾶλλον ἡμᾶς ἔδει βασιλικὴν αὐτὴν εὐθὺς καὶ πολιτικὴν ὡς ἀποτετελεσμένην προσαγορεύειν.

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Πρῶτον μὲν ὃ ἐλέγομεν τοὔνομα μετασκευω- D ρήσασθαι, | πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν μᾶλλον προσαγαγόντας ἢ τὴν τροφήν, ἔπειτα ταύτην τέμνειν· οὐ γὰρ σμικρὰς ἂν ἔχοι τμήσεις ἔτι.

ΝΕ. ΣΩ. Ποίας;

ΞΕ. Ἧι τε τὸν θεῖον ἄν που διειλόμεθα νομέα χωρὶς καὶ τὸν ἀνθρώπινον ἐπιμελητήν.

ΝΕ. ΣΩ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Αὖθις δέ γε τὴν ἀπονεμηθεῖσαν ἐπιμελητικὴν δίχα τέμνειν ἀναγκαῖον ἦν.

ΝΕ. ΣΩ. Τίνι;

ΞΕ. Τῷ βιαίῳ τε καὶ ἑκουσίῳ.

ΝΕ. ΣΩ. Τί δή;

ΞΕ. Καὶ ταύτῃ που τὸ πρότερον ἁμαρτάνοντες | E εὐηθέστερα τοῦ δέοντος εἰς ταὐτὸν βασιλέα καὶ τύραννον ξυνέθεμεν, ἀνομοιοτάτους ὄντας αὐτούς τε καὶ τὸν τῆς ἀρχῆς ἑκατέρου τρόπον.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. *Νῦν δέ γε πάλιν ἐπανορθούμενοι, καθάπερ
εἶπον, τὴν ἀνθρωπίνην ἐπιμελητικὴν δίχα διαιρώμεθα,
τῷ βιαίῳ τε καὶ ἑκουσίῳ;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Καὶ τὴν μέν γέ που τῶν βιαίων τυραννικήν,
τὴν δὲ ἑκούσιον καὶ ἑκουσίων διπόδων ἀγελαιοκομικὴν
ζῴων προσειπόντες πολιτικήν, τὸν ἔχοντα αὖ τέχνην
ταύτην καὶ ἐπιμέλειαν ὄντως ὄντα βασιλέα καὶ πολιτικὸν
ἀποφαινώμεθα;*

| XIX. ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ κινδυνεύει γε, ὦ ξένε, τελέως* 277
ἂν ἡμῖν οὕτως ἔχειν ἡ περὶ τὸν πολιτικὸν ἀπόδειξις.

ΞΕ. *Καλῶς ἄν, ὦ Σώκρατες, ἡμῖν ἔχοι. δεῖ δὲ μὴ
σοὶ μόνῳ ταῦτα, ἀλλὰ κἀμοὶ μετὰ σοῦ κοινῇ ξυνδοκεῖν.
νῦν δὲ κατά γε τὴν ἐμὴν οὔπω φαίνεται τέλεον ὁ βασι-
λεὺς ἡμῖν σχῆμα ἔχειν, ἀλλὰ καθάπερ ἀνδριαντοποιοὶ
παρὰ καιρὸν ἐνίοτε σπεύδοντες πλείω καὶ μείζω τοῦ
δέοντος ἕκαστα τῶν ἔργων ἐπεμβαλλόμενοι | βραδύνουσι,* B
*καὶ νῦν ἡμεῖς, ἵνα δὴ πρὸς τῷ ταχὺ καὶ μεγαλοπρεπῶς
δηλώσαιμεν τὸ τῆς ἔμπροσθεν ἁμάρτημα διεξόδου, τῷ
βασιλεῖ νομίσαντες πρέπειν μεγάλα παραδείγματα ποιεῖ-
σθαι, θαυμαστὸν ὄγκον ἀράμενοι τοῦ μύθου, μείζονι
τοῦ δέοντος ἠναγκάσθημεν αὐτοῦ μέρει προσχρήσασθαι·
διὸ μακροτέραν τὴν ἀπόδειξιν πεποιήκαμεν καὶ πάντως
τῷ μύθῳ τέλος οὐκ ἐπέθεμεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς ὁ λόγος
ἡμῖν | ὥσπερ ζῷον τὴν ἔξωθεν μὲν περιγραφὴν ἔοικεν* C
*ἱκανῶς ἔχειν, τὴν δὲ οἷον τοῖς φαρμάκοις καὶ τῇ συγ-
κράσει τῶν χρωμάτων ἐνάργειαν οὐκ ἀπειληφέναι πω.
γραφῆς δὲ καὶ συμπάσης χειρουργίας | λέξει καὶ λόγῳ
δηλοῦν πᾶν ζῷον μᾶλλον πρέπει τοῖς δυναμένοις ἕπε-
σθαι· τοῖς δ' ἄλλοις διὰ χειρουργιῶν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τοῦτο μὲν ὀρθῶς· ὅπῃ δὲ ἡμῖν οὔπω φῂς ἱκανῶς εἰρῆσθαι, δήλωσον.*

D ΞΕ. *Χαλεπόν, ὦ δαιμόνιε, | μὴ παραδείγμασι χρώμενον ἱκανῶς ἐνδείκνυσθαί τι τῶν μειζόνων. κινδυνεύει γὰρ ἡμῶν ἕκαστος οἷον ὄναρ εἰδὼς ἅπαντα πάντ' αὖ πάλιν ὥσπερ ὕπαρ ἀγνοεῖν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς τοῦτ' εἶπες;*

ΞΕ. *Καὶ μάλ' ἀτόπως ἔοικά γε ἐν τῷ παρόντι κινήσας τὸ περὶ τῆς ἐπιστήμης πάθος ἐν ἡμῖν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Παραδείγματος, ὦ μακάριε, αὖ μοι καὶ τὸ παράδειγμα αὐτὸ δεδέηκεν.*

E ΝΕ. ΣΩ. *Τί οὖν; λέγε μηδὲν ἐμοῦ γε | ἕνεκα ἀποκνῶν.*

XX. ΞΕ. *Λεκτέον, ἐπειδὴ καὶ σύ γε ἕτοιμος ἀκολουθεῖν. τοὺς γάρ που παῖδας ἴσμεν, ὅταν ἄρτι γραμμάτων ἔμπειροι γίγνωνται —*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Ὅτι τῶν στοιχείων ἕκαστον ἐν ταῖς βραχυτάταις καὶ ῥᾴσταις τῶν συλλαβῶν ἱκανῶς διαισθάνονται, καὶ τἀληθῆ φράζειν περὶ ἐκεῖνα δυνατοὶ γίγνονται.*

278 | ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Ταὐτὰ δέ γε ταῦτα ἐν ἄλλαις ἀμφιγνοοῦντες πάλιν δόξῃ τε ψεύδονται καὶ λόγῳ.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἆρ' οὖν οὐχ ὧδε ῥᾷστον καὶ κάλλιστον ἐπάγειν αὐτοὺς ἐπὶ τὰ μήπω γιγνωσκόμενα;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ἀνάγειν πρῶτον ἐπ' ἐκεῖνα, ἐν οἷς ταὐτὰ ταῦτα ὀρθῶς ἐδόξαζον, ἀναγαγόντας δὲ τιθέναι παρὰ τὰ μήπω*

γιγνωσκόμενα, | καὶ παραβάλλοντας ἐνδεικνύναι τὴν αὐ- B
τὴν ὁμοιότητα καὶ φύσιν ἐν ἀμφοτέραις οὖσαν ταῖς συμ-
πλοκαῖς, μέχριπερ ἂν πᾶσι τοῖς ἀγνοουμένοις τὰ δοξα-
ζόμενα ἀληθῶς παρατιθέμενα δειχθῇ, δειχθέντα δέ,
παραδείγμαθ᾽ οὕτω γιγνόμενα, ποιήσῃ τῶν στοιχείων
πάντων ἕκαστον ἐν πάσαις ταῖς συλλαβαῖς τὸ μὲν ἕτε-
ρον ὡς τῶν ἄλλων ἕτερον ὄν, τὸ δὲ ταὐτὸν ὡς ταὐτὸν
ἀεὶ | κατὰ ταὐτὰ ἑαυτῷ προσαγορεύεσθαι. C

ΝΕ. ΣΩ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ἱκανῶς συνειλήφαμεν, ὅτι παραδείγματός γ᾽ ἐστὶ τότε γένεσις, ὁπόταν ὂν ταὐτὸν ἐν ἑτέρῳ διεσπασμένῳ δοξαζόμενον ὀρθῶς καὶ συναχθὲν περὶ ἑκάτερον ὡς συνάμφω μίαν ἀληθῆ δόξαν ἀποτελῇ;

ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται.

ΞΕ. Θαυμάζοιμεν ἂν οὖν, εἰ ταὐτὸν τοῦτο ἡμῶν ἡ
ψυχὴ φύσει περὶ τὰ τῶν πάντων στοιχεῖα πεπονθυῖα
| τοτὲ μὲν ὑπ᾽ ἀληθείας περὶ ἓν ἕκαστον ἔν τισι συν- D
ίσταται, τοτὲ δὲ περὶ ἅπαντα ἐν ἑτέροις αὖ φέρεται, καὶ
τὰ μὲν αὐτῶν ἁμῇ γέ πῃ τῶν συγκράσεων ὀρθῶς δο-
ξάζει, μετατιθέμενα δ᾽ εἰς τὰς τῶν πραγμάτων μακρὰς
καὶ μὴ ῥᾳδίους συλλαβὰς ταὐτὰ ταῦτα πάλιν ἀγνοεῖ;

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ θαυμαστόν γε οὐδέν.

ΞΕ. Πῶς γάρ, ὦ φίλε, δύναιτο ἄν τις ἀρχόμενος
ἀπὸ δόξης ψευδοῦς ἐπί τι τῆς ἀληθείας καὶ μικρὸν |
μέρος ἀφικόμενος κτήσασθαι φρόνησιν; E

ΝΕ. ΣΩ. Σχεδὸν οὐδαμῶς.

ΞΕ. Οὐκοῦν ταῦτα εἰ ταύτῃ πέφυκεν, οὐδὲν δὴ πλημμελοῖμεν ἂν ἐγώ τε καὶ σὺ πρῶτον μὲν ἐπιχειρήσαντες ὅλου παραδείγματος ἰδεῖν τὴν φύσιν ἐν σμικρῷ κατὰ μέρος ἄλλῳ παραδείγματι, μετὰ δὲ ταῦτα μέλλοντες

ἐπὶ τὸ τοῦ βασιλέως μέγιστον ὂν ταὐτὸν εἶδος ἀπ' ἐλαττόνων φέροντές ποθεν διὰ παραδείγματος ἐπιχειρεῖν αὖ τὴν τῶν κατὰ πόλιν θεραπείαν τέχνῃ γνωρίζειν, ἵνα ὕπαρ ἀντ' ὀνείρατος ἡμῖν γίγνηται;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς.

279 | ΞΕ. Πάλιν δὴ τὸν ἔμπροσθεν λόγον ἀναληπτέον, ὡς ἐπειδὴ τῷ βασιλικῷ γένει τῆς περὶ τὰς πόλεις ἐπιμελείας ἀμφισβητοῦσι μυρίοι, δεῖ δὴ πάντας ἀποχωρίζειν τούτους καὶ μόνον ἐκεῖνον λιπεῖν, καὶ πρὸς τοῦτο δὴ παραδείγματος ἔφαμεν δεῖν τινος ἡμῖν.

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ μάλα.

XXI. ΞΕ. Τί δῆτα παράδειγμά τις ἄν, ἔχον τὴν αὐτὴν πολιτικῇ πραγματείαν, σμικρότατον παραθέμενος
B ἱκανῶς ἂν εὕροι τὸ | ζητούμενον; βούλει πρὸς Διός, ὦ Σώκρατες, εἰ μή τι πρόχειρον ἕτερον ἔχομεν, ἀλλ' οὖν τήν γε ὑφαντικὴν προελώμεθα; καὶ ταύτην, εἰ δοκεῖ, μὴ πᾶσαν; ἀποχρήσει γὰρ ἴσως ἡ περὶ τὰ ἐκ τῶν ἐρίων ὑφάσματα· τάχα γὰρ ἂν ἡμῖν καὶ τοῦτο τὸ μέρος αὐτῆς μαρτυρήσειε προαιρεθὲν ὃ βουλόμεθα.

ΝΕ. ΣΩ. Τί γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τί δῆτα οὐ, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν τέμνοντες μέρη μερῶν ἕκαστον διῃρούμεθα, καὶ νῦν περὶ
C ὑφαντικὴν ταὐτὸν | τοῦτο ἐδράσαμεν, καὶ κατὰ δύναμιν ὅτι μάλιστα διὰ βραχέων ταχὺ πάντ' ἐπελθόντες πάλιν ἤλθομεν ἐπὶ τὸ νῦν χρήσιμον;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Αὐτὴν τὴν διέξοδον ἀπόκρισίν σοι ποιήσομαι.

ΝΕ. ΣΩ. Κάλλιστ' εἶπες.

ΞΕ. Ἔστι τοίνυν πάντα ἡμῖν ὁπόσα δημιουργοῦμεν καὶ κτώμεθα, τὰ μὲν ἕνεκα τοῦ ποιεῖν τι, τὰ δὲ τοῦ μὴ

*πάσχειν ἀμυντήρια· καὶ τῶν ἀμυντηρίων τὰ μὲν ἀλεξι-
φάρμακα καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα, τὰ | δὲ προβλήματα·* D
*τῶν δὲ προβλημάτων τὰ μὲν πρὸς τὸν πόλεμον ὁπλίσματα,
τὰ δὲ φράγματα· καὶ τῶν φραγμάτων τὰ μὲν παραπετά-
σματα, τὰ δὲ πρὸς χειμῶνας καὶ καύματα ἀλεξητήρια·
τῶν δὲ ἀλεξητηρίων τὰ μὲν στεγάσματα, τὰ δὲ σκεπά-
σματα· καὶ τῶν σκεπασμάτων ὑποπετάσματα μὲν ἄλλα,
περικαλύμματα δὲ ἕτερα· περικαλυμμάτων δὲ τὰ μὲν ὁλό-
σχιστα, σύνθετα δὲ ἕτερα· τῶν δὲ συνθέτων | τὰ μὲν* E
*τρητά, τὰ δὲ ἄνευ τρήσεως συνδετά· καὶ τῶν ἀτρήτων
τὰ μὲν νεύρινα φυτῶν ἐκ γῆς, τὰ δὲ τρίχινα· τῶν δὲ
τριχίνων τὰ μὲν ὕδασι καὶ γῇ κολλητά, τὰ δὲ αὐτὰ
αὑτοῖς συνδετά. τουτοισὶ δὴ τοῖς ἐκ τῶν ἑαυτοῖς συνδου-
μένων ἐργασθεῖσιν ἀμυντηρίοις καὶ σκεπάσμασι τὸ μὲν
ὄνομα ἱμάτια ἐκαλέσαμεν· τὴν δὲ τῶν ἱματίων μάλιστα
ἐπιμελουμένην τέχνην, ὥσπερ τότε τὴν τῆς | πόλεως* 280
*πολιτικὴν εἴπομεν, οὕτω καὶ νῦν ταύτην προσείπωμεν ἀπ'
αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἱματιουργικήν; φῶμεν δὲ καὶ
ὑφαντικήν, ὅσον ἐπὶ τῇ τῶν ἱματίων ἐργασίᾳ μέγιστον
ἦν μόριον, μηδὲν διαφέρειν πλὴν ὀνόματι ταύτης τῆς
ἱματιουργικῆς, καθάπερ κἀκεῖ τότε τὴν βασιλικὴν τῆς
πολιτικῆς;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθότατά γε.*

ΞΕ. *Τὸ μετὰ τοῦτο δὴ συλλογισώμεθα, ὅτι τὴν
ἱματίων ὑφαντικὴν οὕτω ῥηθεῖσάν τις τάχ' ἂν ἱκανῶς |
εἰρῆσθαι δόξειε, μὴ δυνάμενος ξυννοεῖν ὅτι τῶν μὲν* B
*ἐγγὺς ξυνεργῶν οὔπω διώρισται, πολλῶν δὲ ἑτέρων
ξυγγενῶν ἀπεμερίσθη.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποίων, εἰπέ, ξυγγενῶν;*

XXII. ΞΕ. *Οὐχ ἕσπου τοῖς λεχθεῖσιν, ὡς φαίνει·*

πάλιν οὖν ἔοικεν ἐπανιτέον ἀρχόμενον ἀπὸ τελευτῆς.
εἰ γὰρ ξυννοεῖς τὴν οἰκειότητα, τὴν μὲν διετέμομεν
ἀπ' αὐτῆς νῦν δή, τὴν τῶν στρωμάτων σύνθεσιν περι-
βολῇ χωρίζοντες καὶ ὑποβολῇ.

ΝΕ. ΣΩ. Μανθάνω.

C ΞΕ. Καὶ μὴν | τὴν ἐκ τῶν λίνων καὶ σπάρτων
καὶ πάντων, ὁπόσα φυτῶν ἄρτι νεῦρα κατὰ λόγον εἴ-
πομεν, δημιουργίαν πᾶσαν ἀφείλομεν· τήν τ' αὖ πιλη-
τικὴν ἀφωρισάμεθα καὶ τὴν τρήσει καὶ ῥαφῇ χρωμένην
σύνθεσιν, ἧς ἡ πλείστη σκυτοτομική.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Καὶ τοίνυν τὴν τῶν ὁλοσχίστων σκεπασμά-
των θεραπείαν δερματουργικὴν καὶ τὰς τῶν στεγασμά-
των, ὅσαι τε ἐν οἰκοδομικῇ καὶ ὅλῃ τεκτονικῇ καὶ ἐν
D ἄλλαις τέχναις ῥευμάτων | στεκτικαὶ γίγνονται, συμ-
πάσας ἀφείλομεν, ὅσαι τε περὶ τὰς κλοπὰς καὶ τὰς βίᾳ
πράξεις διακωλυτικὰ ἔργα παρέχονται τέχναι φραγμάτων,
περί τε γένεσιν ἐπιθηματουργίας οὖσαι καὶ τὰς τῶν
θυρωμάτων πήξεις, γομφωτικῆς ἀπονεμηθεῖσαι μόρια
τέχνης· τήν τε ὁπλοποιικὴν ἀπετεμόμεθα, μεγάλης καὶ
παντοίας τῆς προβληματουργικῆς τμῆμα οὖσαν δυνά-
μεως· καὶ δὴ καὶ τὴν μαγευτικὴν τὴν περὶ τὰ ἀλεξι-
E φάρμακα | κατ' ἀρχὰς εὐθὺς διωρισάμεθα ξύμπασαν,
καὶ λελοίπαμεν, ὡς δόξαιμεν ἄν, αὐτὴν τὴν ζητηθεῖσαν
ἀμυντικὴν χειμώνων, ἐρεοῦ προβλήματος ἐργαστικήν,
ὄνομα δὲ ὑφαντικὴν λεχθεῖσαν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικε γὰρ οὖν.

ΞΕ. Ἀλλ' οὐκ ἔστι πω τέλεον, ὦ παῖ, τοῦτο λε-
λεγμένον. ὁ γὰρ ἐν ἀρχῇ τῆς τῶν ἱματίων ἐργασίας
281 ἁπτόμενος τοὐναντίον ὑφῇ | δρᾶν φαίνεται.

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Τὸ μὲν τῆς ὑφῆς συμπλοκή τίς ἐστί που.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τὸ δέ γε τῶν συνεστώτων καὶ συμπεπιλημένων διαλυτική.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον δή;*

ΞΕ. *Τὸ τῆς τοῦ ξαίνοντος τέχνης ἔργον. ἢ τὴν ξαντικὴν τολμήσομεν ὑφαντικὴν καὶ τὸν ξάντην ὡς ὄντα ὑφάντην καλεῖν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐδαμῶς.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν τήν γε αὖ στήμονος ἐργαστικὴν καὶ κρόκης εἴ τις ὑφαντικὴν προσαγορεύει, παράδοξόν τε καὶ ψεῦδος ὄνομα | λέγει.* B

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Τί δέ; κναφευτικὴν σύμπασαν καὶ τὴν ἀκεστικὴν πότερα μηδεμίαν ἐπιμέλειαν μηδέ τινα θεραπείαν ἐσθῆτος θῶμεν, ἢ καὶ ταύτας πάσας ὡς ὑφαντικὰς λέξομεν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐδαμῶς.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ μὴν τῆς γε θεραπείας ἀμφισβητήσουσιν αὗται ξύμπασαι καὶ τῆς γενέσεως τῆς τῶν ἱματίων τῇ τῆς ὑφαντικῆς δυνάμει, μέγιστον μὲν μέρος ἐκείνῃ διδοῦσαι, μεγάλα δὲ καὶ σφίσιν αὐταῖς ἀπονέμουσαι.*

| ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ γε.* C

ΞΕ. *Πρὸς τοίνυν ταύταις ἔτι τὰς τῶν ἐργαλείων δημιουργοὺς τέχνας, δι' ὧν ἀποτελεῖται τὰ τῆς ὑφῆς ἔργα, δοκεῖν χρὴ τό γε συναιτίας εἶναι προσποιήσασθαι παντὸς ὑφάσματος.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθότατα.*

ΞΕ. *Πότερον οὖν ἡμῖν ὁ περὶ τῆς ὑφαντικῆς*

*λόγος, οὗ προειλόμεθα μέρους, ἱκανῶς ἔσται διωρι-
σμένος, ἐὰν ἄρ' αὐτὴν τῶν ἐπιμελειῶν, ὁπόσαι περὶ τὴν
ἐρεᾶν ἐσθῆτα, εἰς τὴν καλλίστην καὶ μεγίστην πασῶν
D τιθῶμεν· ἢ λέγοιμεν | μὲν ἄν τι ἀληθές, οὐ μὴν σαφές
γε οὐδὲ τέλεον, πρὶν ἂν καὶ ταύτας αὐτῆς πάσας περι-
έλωμεν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

XXIII. ΞΕ. *Οὐκοῦν μετὰ ταῦτα ποιητέον ὃ λέγο-
μεν, ἵν' ἐφεξῆς ἡμῖν ὁ λόγος ἴῃ;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Πρῶτον μὲν τοίνυν δύο τέχνας οὔσας περὶ
πάντα τὰ δρώμενα θεασώμεθα.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τίνας;*

ΞΕ. *Τὴν μὲν γενέσεως οὖσαν ξυναίτιον, τὴν δ'
αὐτὴν αἰτίαν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὅσαι μὲν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μὴ δημιουργοῦσι,
E | ταῖς δὲ δημιουργούσαις ὄργανα παρασκευάζουσιν, ὧν
μὴ παραγενομένων οὐκ ἄν ποτε ἐργασθείη τὸ προστε-
ταγμένον ἑκάστῃ τῶν τεχνῶν, ταύτας μὲν ξυναιτίους,
τὰς δὲ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀπεργαζομένας αἰτίας.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔχει γοῦν λόγον.*

ΞΕ. *Μετὰ τοῦτο δὴ τὰς μὲν περί τε ἀτράκτους
καὶ κερκίδας καὶ ὁπόσα ἄλλα ὄργανα τῆς περὶ τὰ ἀμφι-
έσματα γενέσεως κοινωνεῖ, πάσας ξυναιτίους εἴπωμεν,
τὰς δὲ αὐτὰ θεραπευούσας καὶ δημιουργούσας αἰτίας;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθότατα.*

282 ΞΕ. *Τῶν αἰτιῶν | δὴ πλυντικὴν μὲν καὶ ἀκεστι-
κὴν καὶ πᾶσαν τὴν περὶ ταῦτα θεραπευτικήν, πολλῆς
οὔσης τῆς κοσμητικῆς, τοὐνταῦθα αὐτῆς μόριον εἰκὸς*

μάλιστα περιλαμβάνειν ὀνομάζοντας πᾶν τῇ τέχνῃ τῇ κναφευτικῇ.

ΝΕ. ΣΩ. Καλῶς.

ΞΕ. Καὶ μὴν ξαντική γε καὶ νηστικὴ καὶ πάντα αὖ τὰ περὶ τὴν ποίησιν αὐτὴν τῆς ἐσθῆτος ἧς λέγομεν μέρη, μία τίς ἐστι τέχνη τῶν ὑπὸ πάντων λεγομένων ἡ ταλασιουργική.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τῆς δὴ | ταλασιουργικῆς δύο τμήματά ἐστον, B
καὶ τούτοιν ἑκάτερον ἅμα δυοῖν πεφύκατον τέχναιν μέρη.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Τὸ μὲν ξαντικὸν καὶ τὸ τῆς κερκιστικῆς ἥμισυ καὶ ὅσα τὰ ξυγκείμενα ἀπ' ἀλλήλων ἀφίστησι, πᾶν τοῦτο ὡς ἓν φράζειν τῆς τε ταλασιουργίας αὐτῆς ἐστί που, καὶ μεγάλα τινὲ κατὰ πάντα ἡμῖν ἤστην τέχνα, ἡ συγκριτική τε καὶ διακριτική.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τῆς τοίνυν διακριτικῆς ἥ τε ξαντικὴ καὶ τὰ
νῦν δὴ ῥηθέντα ἅπαντά ἐστιν· ἡ γὰρ | ἐν ἐρίοις τε C
καὶ στήμοσι διακριτική, κερκίδι μὲν ἄλλον τρόπον γιγνομένη, χερσὶ δὲ ἕτερον, ἔσχεν ὅσα ἀρτίως ὀνόματα ἐρρήθη.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Αὖθις δὴ πάλιν συγκριτικῆς μόριον ἅμα καὶ ταλασιουργίας ἐν αὐτῇ γιγνόμενον λάβωμεν· ὅσα δὲ τῆς διακριτικῆς ἦν, αὐτόθι μεθιῶμεν ξύμπαντα, δίχα τέμνοντες τὴν ταλασιουργίαν διακριτικῷ τε καὶ συγκριτικῷ τμήματι.

ΝΕ. ΣΩ. Διῃρήσθω.

ΞΕ. Τὸ συγκριτικὸν τοίνυν αὖ σοι καὶ ταλα-

D σιουργικὸν | ἅμα μόριον, ὦ Σώκρατες, διαιρετέον, εἴπερ ἱκανῶς μέλλομεν τὴν προρρηθεῖσαν ὑφαντικὴν αἱρήσειν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Χρὴ μὲν οὖν· καὶ λέγωμέν γε αὐτῆς τὸ μὲν εἶναι στρεπτικόν, τὸ δὲ συμπλεκτικόν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἆρ' οὖν μανθάνω; δοκεῖς γάρ μοι τὸ περὶ τὴν τοῦ στήμονος ἐργασίαν λέγειν στρεπτικόν.

ΞΕ. Οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ κρόκης· ἢ γένεσιν ἄστροφόν τινα αὐτῆς εὑρήσομεν;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδαμῶς.

E ΞΕ. Διόρισαι δὴ καὶ τούτοιν ἑκάτερον· ἴσως | γὰρ ὁ διορισμὸς ἔγκαιρος ἄν σοι γένοιτο.

ΝΕ. ΣΩ. Πῇ;

ΞΕ. Τῇδε· τῶν περὶ ξαντικὴν ἔργων μηκυνθέν τε καὶ σχὸν πλάτος λέγομεν εἶναι κάταγμά τι;

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τούτου δὴ τὸ μὲν ἀτράκτῳ τε στραφὲν καὶ στερεὸν νῆμα γενόμενον στήμονα μὲν φάθι τὸ νῆμα, τὴν δὲ ἀπευθύνουσαν αὐτὸ τέχνην εἶναι στημονονητικήν.

ΝΕ. ΣΩ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Ὅσα δέ γε αὖ τὴν μὲν συστροφὴν χαύνην λαμβάνει, τῇ δὲ τοῦ στήμονος ἐμπλέξει πρὸς τὴν τῆς γνάψεως ὁλκὴν ἐμμέτρως τὴν μαλακότητα ἴσχει, ταῦτ' ἄρα κρόκην μὲν τὰ νηθέντα, τὴν δὲ ἐπιτεταγμένην
283 αὐτοῖς εἶναι τέχνην τὴν κροκονητικὴν | φῶμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Ὀρθότατα.

ΞΕ. Καὶ μὴν τό γε τῆς ὑφαντικῆς μέρος ὃ προὐθέμεθα, παντί που δῆλον ἤδη. τὸ γὰρ συγκριτικῆς τῆς ἐν ταλασιουργίᾳ μόριον ὅταν εὐθυπλοκίᾳ κρόκης καὶ

στήμονος ἀπεργάζηται πλέγμα, τὸ μὲν πλεχθὲν ξύμπαν
ἐσθῆτα ἐρεᾶν, τὴν δὲ ἐπὶ τούτῳ τέχνην οὖσαν προσ-
αγορεύομεν ὑφαντικήν.

ΝΕ. ΣΩ. Ὀρθότατα.

XXIV. ΞΕ. Εἶεν· τί δή ποτε οὖν οὐκ εὐθὺς
ἀπεκρινάμεθα | πλεκτικὴν εἶναι κρόκης καὶ στήμονος B
ὑφαντικήν, ἀλλὰ περιήλθομεν ἐν κύκλῳ πάμπολλα δι-
οριζόμενοι μάτην;

ΝΕ. ΣΩ. Οὔκουν ἔμοιγε, ὦ ξένε, μάτην οὐδὲν
τῶν ῥηθέντων ἔδοξε ῥηθῆναι.

ΞΕ. Καὶ θαυμαστόν γε οὐδέν· ἀλλὰ τάχ᾽ ἄν, ὦ
μακάριε, δόξειε. πρὸς δὴ τὸ νόσημα τὸ τοιοῦτον, ἂν
ἄρα πολλάκις ὕστερον ἐπίῃ — θαυμαστὸν γὰρ οὐδέν —,
λόγον ἄκουσόν τινα προσήκοντα περὶ πάντων τῶν |
τοιούτων ῥηθῆναι. C

ΝΕ. ΣΩ. Λέγε μόνον.

ΞΕ. Πρῶτον τοίνυν ἴδωμεν πᾶσαν τήν τε ὑπερ-
βολὴν καὶ τὴν ἔλλειψιν, ἵνα κατὰ λόγον ἐπαινῶμεν καὶ
ψέγωμεν τὰ μακρότερα τοῦ δέοντος ἑκάστοτε λεγόμενα
καὶ τἀναντία περὶ τὰς τοιάσδε διατριβάς.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Περὶ δὴ τούτων αὐτῶν ὁ λόγος ἡμῖν, οἶμαι,
γιγνόμενος ὀρθῶς ἂν γίγνοιτο.

ΝΕ. ΣΩ. Τίνων;

ΞΕ. Μήκους τε πέρι καὶ βραχύτητος καὶ πάσης
ὑπεροχῆς τε καὶ ἐλλείψεως· ἡ | γάρ που μετρητικὴ περὶ D
πάντ᾽ ἐστὶ ταῦτα.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Διέλωμεν τοίνυν αὐτὴν δύο μέρη· δεῖ γὰρ
δὴ πρὸς ὃ νῦν σπεύδομεν.

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγοις ἂν τὴν διαίρεσιν ὅπῃ.*

ΞΕ. *Τῇδε· τὸ μὲν κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα μεγέθους καὶ σμικρότητος κοινωνίαν, τὸ δὲ κατὰ τὴν τῆς γενέσεως ἀναγκαίαν οὐσίαν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς λέγεις;*

ΞΕ. *Ἆρ᾿ οὐ κατὰ φύσιν δοκεῖ σοι τὸ μεῖζον μηδενὸς ἑτέρου δεῖν μεῖζον λέγειν ἢ τοῦ ἐλάττονος, καὶ*
E *τοὔλαττον αὖ τοῦ μείζονος | ἔλαττον, ἄλλου δὲ μηδενός;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔμοιγε.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ τὴν τοῦ μετρίου φύσιν ὑπερβάλλον καὶ ὑπερβαλλόμενον ὑπ᾿ αὐτῆς ἐν λόγοις εἴτε καὶ ἐν ἔργοις ἆρ᾿ οὐκ αὖ λέξομεν ὡς ὄντως γιγνόμενον, ἐν ᾧ καὶ διαφέρουσι μάλιστα ἡμῶν οἵ τε κακοὶ καὶ οἱ ἀγαθοί;*

ΝΕ. ΣΩ. *Φαίνεται.*

ΞΕ. *Διττὰς ἄρα ταύτας οὐσίας καὶ κρίσεις τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ σμικροῦ θετέον, ἀλλ᾿ οὐχ ὡς ἔφαμεν ἄρτι πρὸς ἄλληλα μόνον δεῖν, ἀλλ᾿ ὥσπερ νῦν εἴρηται μᾶλλον τὴν μὲν πρὸς ἄλληλα λεκτέον, τὴν δ᾿ αὖ πρὸς τὸ μέτριον· οὗ δὲ ἕνεκα, μαθεῖν ἆρ᾿ ἂν βουλοίμεθα;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

284 ΞΕ. *Εἰ πρὸς μηδὲν ἕτερον τὴν τοῦ μείζονος | ἐάσει τις φύσιν ἢ πρὸς τοὔλαττον, οὐκ ἔσται ποτὲ πρὸς τὸ μέτριον· ἦ γάρ;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὕτως.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν τὰς τέχνας τε αὐτὰς καὶ τἄργα αὐτῶν ξύμπαντα διολοῦμεν τούτῳ τῷ λόγῳ, καὶ δὴ καὶ τὴν ζητουμένην νῦν πολιτικὴν καὶ τὴν ῥηθεῖσαν ὑφαντικὴν ἀφανιοῦμεν; ἅπασαι γὰρ αἱ τοιαῦταί που τὸ τοῦ μετρίου πλέον καὶ ἔλαττον οὐχ ὡς οὐκ ὂν ἀλλ᾿ ὡς ὂν χαλεπὸν περὶ τὰς πράξεις παραφυλάττουσι, καὶ τούτῳ*

δὴ τῷ τρόπῳ τὸ | μέτρον σῴζουσαι πάντα ἀγαθὰ καὶ B
καλὰ ἀπεργάζονται.

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκοῦν ἂν τὴν πολιτικὴν ἀφανίσωμεν, ἄπορος ἡμῖν ἡ μετὰ τοῦτο ἔσται ζήτησις τῆς βασιλικῆς ἐπιστήμης;

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Πότερον οὖν, καθάπερ ἐν τῷ σοφιστῇ προσηναγκάσαμεν εἶναι τὸ μὴ ὄν, ἐπειδὴ κατὰ τοῦτο διέφυγεν ἡμᾶς ὁ λόγος, οὕτω καὶ νῦν τὸ πλέον αὖ καὶ ἔλαττον μετρητὰ προσαναγκαστέον γίγνεσθαι μὴ πρὸς ἄλληλα
μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς | τὴν τοῦ μετρίου γένεσιν; οὐ γὰρ C
δὴ δυνατόν γε οὔτε πολιτικὸν οὔτ' ἄλλον τινὰ τῶν περὶ τὰς πράξεις ἐπιστήμονα ἀναμφισβητήτως γεγονέναι τούτου μὴ ξυνομολογηθέντος.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ νῦν ὅτι μάλιστα χρὴ ταὐτὸν ποιεῖν.

XXV. ΞΕ. Πλέον, ὦ Σώκρατες, ἔτι τοῦτο τὸ ἔργον ἢ 'κεῖνο· καί τοι κἀκείνου γε μεμνήμεθα τὸ μῆκος ὅσον ἦν· ἀλλ' ὑποτίθεσθαι μὲν τὸ τοιόνδε περὶ αὐτῶν καὶ μάλα δίκαιον.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὡς ποτε δεήσει τοῦ νῦν λεχθέντος | πρὸς τὴν D
περὶ αὐτὸ τἀκριβὲς ἀπόδειξιν. ἔτι δὲ πρὸς τὰ νῦν καλῶς καὶ ἱκανῶς δείκνυσθαι δοκεῖ μοι βοηθεῖν μεγαλοπρεπῶς ἡμῖν οὗτος ὁ λόγος, ὡς ἄρα ἡγητέον ὁμοίως τὰς τέχνας πάσας εἶναι καὶ μεῖζόν τε ἅμα καὶ ἔλαττον μετρεῖσθαι μὴ πρὸς ἄλληλα μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τοῦ μετρίου γένεσιν. τούτου τε γὰρ ὄντος ἐκεῖναί εἰσι, κἀκείνων οὐσῶν ἔστι καὶ τοῦτο, μὴ δὲ ὄντος ποτέρου τούτων οὐδέτερον αὐτῶν ἔσται ποτέ.

E ΝΕ. ΣΩ. Τοῦτο μὲν | ὀρθῶς· ἀλλὰ τί δὴ τὸ μετὰ τοῦτο;

ΞΕ. Δῆλον ὅτι διαιροῖμεν ἂν τὴν μετρητικήν, καθάπερ ἐρρήθη, ταύτῃ δίχα τέμνοντες, ἓν μὲν τιθέντες αὐτῆς μόριον ξυμπάσας τέχνας, ὁπόσαι τὸν ἀριθμὸν καὶ μήκη καὶ βάθη καὶ πλάτη καὶ παχύτητας πρὸς τοὐναντίον μετροῦσι· τὸ δὲ ἕτερον, ὁπόσαι πρὸς τὸ μέτριον καὶ τὸ πρέπον καὶ τὸν καιρὸν καὶ τὸ δέον καὶ πάνθ' ὁπόσα εἰς τὸ μέσον ἀπῳκίσθη τῶν ἐσχάτων.

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ μέγα γ' ἑκάτερον τμῆμα εἶπες, καὶ πολὺ διαφέρον ἀλλήλοιν.

ΞΕ. Ὃ γὰρ ἐνίοτε, ὦ Σώκρατες, οἰόμενοι δή τι
285 σοφὸν φράζειν | πολλοὶ τῶν κομψῶν λέγουσιν, ὡς ἄρα μετρητικὴ περὶ πάντ' ἐστὶ τὰ γιγνόμενα, τοῦτ' αὐτὸ τὸ νῦν λεχθὲν ὂν τυγχάνει. μετρήσεως μὲν γὰρ δή τινα τρόπον πάνθ' ὁπόσα ἔντεχνα μετείληφε· διὰ δὲ τὸ μὴ **κατ' εἴδη** συνειθίσθαι σκοπεῖν διαιρουμένους ταῦτά τε τοσοῦτον διαφέροντα ξυμβάλλουσιν εὐθὺς εἰς ταὐτὸν ὅμοια νομίσαντες, καὶ τοὐναντίον αὖ τούτου δρῶσιν ἕτερα οὐ **κατὰ μέρη** διαιροῦντες, δέον, ὅταν μὲν τὴν
B τῶν πολλῶν τις πρότερον αἴσθηται | κοινωνίαν, μὴ προαφίστασθαι πρὶν ἂν ἐν αὐτῇ τὰς διαφορὰς ἴδῃ πάσας, ὁπόσαιπερ ἐν εἴδεσι κεῖνται, τὰς δὲ αὖ παντοδαπὰς ἀνομοιότητας, ὅταν ἐν πλήθεσιν ὀφθῶσι, μὴ δυνατὸν εἶναι δυσωπούμενον παύεσθαι, πρὶν ἂν ξύμπαντα τὰ οἰκεῖα ἐντὸς μιᾶς ὁμοιότητος ἕρξας γένους τινὸς οὐσίᾳ περιβάληται. ταῦτα μὲν οὖν ἱκανῶς περί τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ ὑπερβολῶν εἰρήσθω· φυλάττω-
C μεν δὲ μόνον, ὅτι δύο γένη περὶ αὐτὰ | ἐξεύρηται τῆς μετρητικῆς, καὶ ἅ φαμεν αὔτ' εἶναι μεμνώμεθα.

ΝΕ. ΣΩ. *Μεμνησόμεθα.*

XXVI. ΞΕ. *Μετὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον ἕτερον προσδεξώμεθα περὶ αὐτῶν τε τῶν ζητουμένων καὶ περὶ πάσης τῆς ἐν τοῖς τοιοῖσδε λόγοις διατριβῆς.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Εἴ τις ἀνέροιτο ἡμᾶς τὴν περὶ γράμματα συν-
ουσίαν τῶν μανθανόντων, ὁπόταν τις ὁτιοῦν ὄνομα ἐρω-
τηθῇ τίνων ἐστὶ γραμμάτων, πότερον αὐτῷ τότε φῶμεν
γίγνεσθαι τὴν ζήτησιν ἑνὸς ἕνεκα | μᾶλλον τοῦ προ-* D
*βληθέντος ἢ τοῦ περὶ πάντα τὰ προβαλλόμενα γραμ-
ματικωτέρῳ γίγνεσθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Δῆλον ὅτι τοῦ περὶ ἅπαντα.*

ΞΕ. *Τί δ' αὖ; νῦν ἡμῖν ἡ περὶ τοῦ πολιτικοῦ ζήτησις ἕνεκα αὐτοῦ τούτου προβέβληται μᾶλλον ἢ τοῦ περὶ πάντα διαλεκτικωτέροις γίγνεσθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ τοῦτο δῆλον ὅτι τοῦ περὶ πάντα.*

ΞΕ. *Ἦ που τὸν τῆς ὑφαντικῆς γε λόγον αὐτῆς
ταύτης ἕνεκα θηρεύειν οὐδεὶς ἂν ἐθελήσειε νοῦν ἔχων·
ἀλλ', οἶμαι, τοὺς πλείστους λέληθεν, ὅτι τοῖς μὲν τῶν
ὄντων ῥᾳδίως καταμαθεῖν | αἰσθηταί τινες ὁμοιότητες* E
*πεφύκασιν, ἃς οὐδὲν χαλεπὸν δηλοῦν, ὅταν αὐτῶν τις
βουληθῇ τῷ λόγον αἰτοῦντι περί του μὴ μετὰ πραγμάτων
ἀλλὰ χωρὶς λόγου ῥᾳδίως ἐνδείξασθαι· τοῖς δ' αὖ με-
γίστοις οὖσι καὶ τιμιωτάτοις οὐκ ἔστιν εἴδωλον οὐδὲν |
πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εἰργασμένον ἐναργῶς, οὗ δειχθέν-* 286
*τος τὴν τοῦ πυνθανομένου ψυχὴν ὁ βουλόμενος ἀποπλη-
ρῶσαι, πρὸς τῶν αἰσθήσεών τινα προσαρμόττων, ἱκανῶς
πληρώσει. διὸ δεῖ μελετᾶν λόγον ἑκάστου δυνατὸν εἶναι
δοῦναι καὶ δέξασθαι· τὰ γὰρ ἀσώματα, κάλλιστα ὄντα
καὶ μέγιστα, λόγῳ μόνον, ἄλλῳ δὲ οὐδενὶ σαφῶς δείκνυ-*

ται, τούτων δὲ ἕνεκα πάντ᾽ ἐστὶ τὰ νῦν λεγόμενα. ῥᾴων
B δ᾽ ἐν τοῖς ἐλάττοσιν ἡ μελέτη παντὸς πέρι μᾶλλον | ἢ
περὶ τὰ μείζω.

ΝΕ. ΣΩ. Κάλλιστ᾽ εἶπες.

ΞΕ. Ὧν τοίνυν χάριν ἅπανθ᾽ ἡμῖν ταῦτ᾽ ἐρρήθη
περὶ τούτων, μνησθῶμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Τίνων;

ΞΕ. Ταύτης τε οὐχ ἥκιστα αὐτῆς ἕνεκα τῆς δυσχε-
ρείας περὶ τὴν μακρολογίαν τὴν περὶ τὴν ὑφαντικήν, ἣν
ἀπεδεξάμεθα δυσχερῶς, καὶ τὴν περὶ τὴν τοῦ παντὸς
ἀνείλιξιν καὶ τὴν τοῦ σοφιστοῦ περὶ τῆς τοῦ μὴ ὄντος
οὐσίας, ἐννοοῦντες ὡς ἔσχε μῆκος πλέον, καὶ ἐπὶ τού-
C τοις δὴ πᾶσιν ἐπεπλήξαμεν ἡμῖν αὐτοῖς, δείσαντες | μὴ
περίεργα ἅμα καὶ μακρὰ λέγοιμεν. ἵν᾽ οὖν εἰς αὖθις
μηδὲν πάσχωμεν τοιοῦτον, τούτων ἕνεκα πάντων τὰ
πρόσθεν νῷν εἰρῆσθαι φάθι.

ΝΕ. ΣΩ. Ταῦτ᾽ ἔσται. λέγε ἑξῆς μόνον.

ΞΕ. Λέγω τοίνυν, ὅτι χρὴ δὴ μεμνημένους ἐμὲ
καὶ σὲ τῶν νῦν εἰρημένων τόν τε ψόγον ἑκάστοτε καὶ
ἔπαινον ποιεῖσθαι βραχύτητος ἅμα καὶ μήκους ὧν ἂν
ἀεὶ πέρι λέγωμεν, μὴ πρὸς ἄλληλα τὰ μήκη κρίνοντες,
ἀλλὰ κατὰ τὸ τῆς μετρητικῆς μέρος, ὃ τότε ἔφαμεν |
D δεῖν μεμνῆσθαι, πρὸς τὸ πρέπον.

ΝΕ. ΣΩ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Οὐ τοίνυν οὐδὲ πρὸς τοῦτο πάντα. οὔτε γὰρ
πρὸς τὴν ἡδονὴν μήκους ἁρμόττοντος οὐδὲν προσδεησό-
μεθα, πλὴν εἰ πάρεργόν τι· τό τε αὖ πρὸς τὴν τοῦ προ-
βληθέντος ζήτησιν, ὡς ἂν ῥᾷστα καὶ τάχιστα εὕροιμεν,
δεύτερον ἀλλ᾽ οὐ πρῶτον ὁ λόγος ἀγαπᾶν παραγγέλλει,
πολὺ δὲ μάλιστα καὶ πρῶτον τὴν μέθοδον αὐτὴν τιμᾶν

τοῦ κατ' εἴδη δυνατὸν εἶναι διαιρεῖν, καὶ δὴ καὶ λόγον,
ἄντε | παμμήκης λεχθεὶς τὸν ἀκούσαντα εὑρετικώτερον E
ἀπεργάζηται, τοῦτον σπουδάζειν καὶ τῷ μήκει μηδὲν
ἀγανακτεῖν, ἄντ' αὖ βραχύτερος, ὡσαύτως· ἔτι δ' αὖ
πρὸς τούτοις τὸν περὶ τὰς τοιάσδε συνουσίας ψέγοντα
λόγων μήκη καὶ τὰς ἐν κύκλῳ περιόδους οὐκ ἀποδεχό-
μενον, ὅτι χρὴ τὸν τοιοῦτον μὴ πάνυ ταχὺ μηδ' εὐθὺς
οὕτω μεθιέναι ψέξαντα μόνον ὡς μακρὰ | τὰ λεχθέντα, 287
ἀλλὰ καὶ προσαποφαίνειν οἴεσθαι δεῖν, ὡς βραχύτερα
ἂν γενόμενα τοὺς συνόντας ἀπειργάζετο διαλεκτικωτέρους
καὶ τῆς τῶν ὄντων λόγῳ δηλώσεως εὑρετικωτέρους,
τῶν δὲ ἄλλων καὶ πρὸς ἄλλ' ἄττα ψόγων καὶ ἐπαίνων
μηδὲν φροντίζειν μηδὲ τὸ παράπαν ἀκούειν δοκεῖν τῶν
τοιούτων λόγων. καὶ τούτων μὲν ἅλις, εἰ καὶ σοὶ ταὔτῃ
ξυνδοκεῖ· πρὸς δὲ δὴ τὸν πολιτικὸν ἴωμεν πάλιν, | τῆς B
προρρηθείσης ὑφαντικῆς αὐτῷ φέροντες τὸ παράδειγμα.

ΝΕ. ΣΩ. *Καλῶς εἶπες, καὶ ποιῶμεν ἃ λέγεις.*

XXVII. ΞΕ. *Οὐκοῦν ἀπό γε τῶν πολλῶν ὁ βασι-*
λεὺς ὅσαι ξύννομοι, μᾶλλον δὲ ἀπὸ πασῶν τῶν περὶ
τὰς ἀγέλας διακεχώρισται· λοιπαὶ δέ, φαμέν, αἱ κατὰ
πόλιν αὐτὴν τῶν τε ξυναιτίων καὶ τῶν αἰτίων, ἃς πρώ-
τας ἀπ' ἀλλήλων διαιρετέον.

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Οἶσθ' οὖν ὅτι χαλεπὸν αὐτὰς τεμεῖν δίχα;*
τὸ δ' αἴτιον, ὡς οἶμαι, προϊοῦσιν | οὐχ ἧττον ἔσται C
καταφανές.

ΝΕ. ΣΩ. *Οὔκουν χρὴ δρᾶν οὕτως.*

ΞΕ. *Κατὰ μέλη τοίνυν αὐτὰς οἷον ἱερεῖον διαι-*
ρώμεθα, ἐπειδὴ δίχα ἀδυνατοῦμεν. δεῖ γὰρ εἰς τὸν ἐγγύ-
τατα ὅτι μάλιστα τέμνειν ἀριθμὸν ἀεί.

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς οὖν ποιῶμεν τὰ νῦν;*

ΞΕ. *Ὥσπερ ἔμπροσθεν, ὁπόσαι παρείχοντο ὄργανα περὶ τὴν ὑφαντικήν, πάσας δήπου τότε ἐτίθεμεν ὡς συναιτίους.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ νῦν δὴ ταὐτὸν μὲν τοῦτο, ἔτι δὲ μᾶλλον*
D *ἢ τόθ' ἡμῖν | ποιητέον. ὅσαι γὰρ σμικρὸν ἢ μέγα τι*
δημιουργοῦσι κατὰ πόλιν ὄργανον, θετέον ἁπάσας ταύτας ὡς οὔσας συναιτίους. ἄνευ γὰρ τούτων οὐκ ἄν ποτε γένοιτο πόλις οὐδὲ πολιτική, τούτων δ' αὖ βασιλικῆς ἔργον τέχνης οὐδέν που θήσομεν.

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐ γάρ.*

ΞΕ. *Καὶ μὲν δὴ χαλεπὸν ἐπιχειροῦμεν δρᾶν ἀποχωρίζοντες τοῦτο ἀπὸ τῶν ἄλλων τὸ γένος· ὅτι γὰρ οὖν τῶν ὄντων [ὡς] ἔστιν ἑνός γέ τινος ὄργανον εἰπόντα δοκεῖν εἰρηκέναι τι πιθανόν. ὅμως δὲ ἕτερον*
E *αὖ | τῶν ἐν πόλει κτημάτων εἴπωμεν τόδε.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Ὡς οὐκ ἔστι ταύτην τὴν δύναμιν ἔχον. οὐ γὰρ ἐπὶ γενέσεως αἰτίᾳ πήγνυται, καθάπερ ὄργανον, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ δημιουργηθέντος σωτηρίας.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Τοῦτο ὃ δὴ ξηροῖς καὶ ὑγροῖς καὶ ἐμπύροις καὶ ἀπύροις παντοδαπὸν εἶδος ἐργασθὲν ἀγγεῖον [ὃ δὴ] μιᾷ κλήσει προσφθεγγόμεθα, καὶ μάλα γε συχνὸν εἶδος*
288 *καὶ τῇ ζητουμένῃ γε, ὡς οἶμαι, προσῆκον οὐδὲν | ἀτεχνῶς ἐπιστήμῃ.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Τούτων δὴ τρίτον ἕτερον εἶδος κτημάτων πάμπολυ κατοπτέον πεζὸν καὶ ἔνυδρον καὶ πολυπλανὲς*

καὶ ἀπλανὲς καὶ τίμιον καὶ ἄτιμον, ἓν δὲ ὄνομα ἔχον, διότι πᾶν ἕνεκά τινος ἐφέδρας ἐστί, θᾶκος ἀεί τινι γιγνόμενον.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὄχημα αὐτό που λέγομεν, οὐ πάνυ πολιτικῆς ἔργον, ἀλλὰ μᾶλλον πολὺ τεκτονικῆς καὶ κεραμικῆς καὶ χαλκοτυπικῆς.

ΝΕ. ΣΩ. Μανθάνω.

XXVIII. ΞΕ. Τί δὲ | τέταρτον; ἆρ' ἕτερον εἶναι B τούτων λεκτέον, ἐν ᾧ τὰ πλεῖστά ἐστι τῶν πάλαι ῥηθέντων, ἐσθής τε ξύμπασα καὶ τῶν ὅπλων τὸ πολὺ καὶ τείχη πάντα θ' ὅσα γήινα περιβλήματα καὶ λίθινα, καὶ μυρία ἕτερα; προβολῆς δὲ ἕνεκα ξυμπάντων αὐτῶν εἰργασμένων δικαιότατ' ἂν ὅλον προσαγορεύοιτο πρόβλημα, καὶ πολλῷ μᾶλλον τέχνης οἰκοδομικῆς ἔργον καὶ ὑφαντικῆς τὸ πλεῖστον νομίζοιτ' ἂν ὀρθότερον ἢ πολιτικῆς.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

| ΞΕ. Πέμπτον δὲ ἆρ' ἂν ἐθέλοιμεν τὸ περὶ τὸν C κόσμον καὶ γραφικὴν θεῖναι καὶ ὅσα ταύτῃ προσχρώμενα καὶ μουσικῇ μιμήματα τελεῖται, πρὸς τὰς ἡδονὰς μόνον ἡμῶν ἀπειργασμένα, δικαίως δ' ἂν ὀνόματι περιληφθέντα ἑνί;

ΝΕ. ΣΩ. Ποίῳ;

ΞΕ. Παίγνιόν πού τι λέγεται.

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Τοῦτο τοίνυν τούτοις ἓν ὄνομα ἅπασι πρέψει προσαγορευθέν· οὐ γὰρ σπουδῆς οὐδὲν αὐτῶν χάριν, ἀλλὰ παιδιᾶς ἕνεκα πάντα δρᾶται.

| ΝΕ. ΣΩ. Καὶ τοῦτο σχεδὸν ἔτι μανθάνω. D

ΞΕ. *Τὸ δὲ πᾶσι τούτοις σώματα παρέχον, ἐξ ὧν
καὶ ἐν οἷς δημιουργοῦσιν ὁπόσαι τῶν τεχνῶν νῦν
εἴρηνται, παντοδαπὸν εἶδος πολλῶν ἑτέρων τεχνῶν
ἔκγονον ὄν, ἆρ' οὐχ ἕκτον θήσομεν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον δὴ λέγεις;*

ΞΕ. *Χρυσόν τε καὶ ἄργυρον καὶ πάνθ' ὁπόσα
μεταλλεύεται καὶ ὅσα δρυοτομικὴ καὶ κουρὰ ξύμπασα
τέμνουσα παρέχει τεκτονικῇ καὶ πλεκτικῇ· καὶ ἔτι φλοι-*
E *στικὴ φυτῶν τε καὶ ἐμψύχων δέρματα | σωμάτων περι-
αιροῦσα [σκυτοτομική], καὶ ὅσαι περὶ τὰ τοιαῦτ' εἰσὶ
τέχναι, καὶ φελλῶν καὶ βύβλων καὶ δεσμῶν ἐργαστικαὶ
παρέσχον δημιουργεῖν σύνθετα ἐκ μὴ συντιθεμένων
εἴδη γενῶν. ἓν δὲ αὐτὸ προσαγορεύομεν πᾶν τὸ πρωτο-
γενὲς ἀνθρώποις κτῆμα καὶ ἀξύνθετον καὶ βασιλικῆς
ἐπιστήμης οὐδαμῶς ἔργον ὄν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Καλῶς.*

ΞΕ. *Τὴν δὴ τῆς τροφῆς κτῆσιν, καὶ ὅσα εἰς τὸ
σῶμα ξυγκαταμιγνύμενα ἑαυτῶν μέρεσι μέρη σώματος*
289 *εἰς τὸ θεραπεῦσαί τινα δύναμιν εἴληχε, λεκτέον | ἕβδομον
ὀνομάσαντας αὐτὸ ξύμπαν ἡμῶν εἶναι τροφόν, εἰ μή
τι κάλλιον ἔχομεν ἄλλο θέσθαι· γεωργικῇ δὲ καὶ θη-
ρευτικῇ καὶ γυμναστικῇ καὶ ἰατρικῇ καὶ μαγειρικῇ πᾶν
ὑποτιθέντες ὀρθότερον ἀποδώσομεν ἢ τῇ πολιτικῇ.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

XXIX. ΞΕ. *Σχεδὸν τοίνυν ὅσα ἔχεται κτήσεως,
πλὴν τῶν ἡμέρων ζῴων, ἐν τούτοις ἑπτὰ οἶμαι γένεσιν
εἰρῆσθαι. σκόπει δέ· ἦν γὰρ δικαιότατα μὲν ἂν τεθὲν*
B *κατ' ἀρχὰς τὸ πρωτογενὲς εἶδος, μετὰ δὲ τοῦτο | ὄργανον,
ἀγγεῖον, ὄχημα, πρόβλημα, παίγνιον, θρέμμα. ἃ παραλεί-
πομεν δέ, εἴ τι μὴ μέγα λέληθεν, εἴς τι τούτων δυνατὸν*

*ἁρμόττειν, οἷον ἡ τοῦ νομίσματος ἰδέα καὶ σφραγίδων
καὶ παντὸς χαρακτῆρος. γένος τε γὰρ ἐν αὐτοῖς ταῦτα
οὐδὲν ἔχει μέγα ξύννομον, ἀλλὰ τὰ μὲν εἰς κόσμον,
τὰ δὲ εἰς ὄργανα βίᾳ μέν, ὅμως δὲ πάντως ἑλκόμενα
συμφωνήσει. τὰ δὲ περὶ ζῴων κτῆσιν τῶν ἡμέρων,
πλὴν δούλων, ἡ πρότερον ἀγελαιοτροφικὴ | διαμερι-* C
σθεῖσα πάντα εἰληφυῖα ἀναφαίνεται.

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Τὸ δὲ δὴ δούλων καὶ πάντων ὑπηρετῶν λοι-
πόν, ἐν οἷς που καὶ μαντεύομαι τοὺς περὶ αὐτὸ τὸ
πλέγμα ἀμφισβητοῦντας τῷ βασιλεῖ καταφανεῖς γενήσε-
σθαι, καθάπερ τοῖς ὑφάνταις τότε τοὺς περὶ τὸ νήθειν
τε καὶ ξαίνειν καὶ ὅσα ἄλλα εἴπομεν. οἱ δ' ἄλλοι
πάντες, ὡς συναίτιοι λεχθέντες, ἅμα τοῖς ἔργοις τοῖς
νῦν δὴ ῥηθεῖσιν ἀνήλωνται καὶ ἀπεχωρίσθησαν | ἀπὸ* D
βασιλικῆς τε καὶ πολιτικῆς πράξεως.

ΝΕ. ΣΩ. *Ἐοίκασι γοῦν.*

ΞΕ. *Ἴθι δὴ σκεψώμεθα τοὺς λοιποὺς προσελθόν-
τες ἐγγύθεν, ἵν' αὐτοὺς εἰδῶμεν βεβαιότερον.*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐκοῦν χρή.*

ΞΕ. *Τοὺς μὲν δὴ μεγίστους ὑπηρέτας, ὡς ἐνθένδε
ἰδεῖν, τοὐναντίον ἔχοντας εὑρίσκομεν οἷς ὑπωπτεύσαμεν
ἐπιτήδευμα καὶ πάθος.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τίνας;*

ΞΕ. *Τοὺς ὠνητούς τε καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ κτη-
τούς· οὓς ἀναμφισβητήτως δούλους ἔχομεν εἰπεῖν, |
ἥκιστα βασιλικῆς μεταποιουμένους τέχνης.* E

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τί δέ; τῶν ἐλευθέρων ὅσοι τοῖς νῦν δὴ ῥη-
θεῖσιν εἰς ὑπηρετικὴν ἑκόντες αὐτοὺς τάττουσι, τά τε*

γεωργίας καὶ τὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἔργα διακομίζοντες
ἐπ' ἀλλήλους καὶ ἀνισοῦντες, οἵ μὲν κατ' ἀγοράς, οἵ
δὲ πόλιν ἐκ πόλεως ἀλλάττοντες κατὰ θάλατταν καὶ
πεζῇ, νόμισμά τε πρὸς τὰ ἄλλα καὶ αὐτὸ πρὸς αὐτὸ
290 *διαμείβοντες, οὓς ἀργυραμοιβούς τε καὶ | ἐμπόρους καὶ*
ναυκλήρους καὶ καπήλους ἐπωνομάκαμεν, μῶν τῆς πολι-
τικῆς ἀμφισβητήσουσί τι;

ΝΕ. ΣΩ. *Τάχ' ἂν ἴσως τῆς γε τῶν ἐμπορευτικῶν.*

ΞΕ. *Ἀλλ' οὐ μήν, οὕς γε ὁρῶμεν μισθωτοὺς καὶ*
θῆτας πᾶσιν ἑτοιμότατα ὑπηρετοῦντας, μή ποτε βασι-
λικῆς μεταποιουμένους εὕρωμεν.

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γάρ;*

ΞΕ. *Τί δὲ ἄρα τοὺς τὰ τοιάδε διακονοῦντας ἡμῖν*
ἑκάστοτε;

ΝΕ. ΣΩ. *Τὰ ποῖα εἶπες καὶ τίνας;*

B ΞΕ. *Ὧν τὸ κηρυκικὸν | ἔθνος, ὅσοι τε περὶ γράμματα*
σοφοὶ γίγνονται πολλάκις ὑπηρετήσαντες, καὶ πόλλ'
ἄττα ἕτερα περὶ τὰς ἀρχὰς διαπονεῖσθαί τινες ἕτεροι
πάνδεινοι, τί τούτους αὖ λέξομεν;

ΝΕ. ΣΩ. *Ὅπερ εἶπες νῦν, ὑπηρέτας, ἀλλ' οὐκ*
αὐτοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ἄρχοντας.

ΞΕ. *Ἀλλ' οὐ μήν, οἶμαί γε, ἐνύπνιον ἰδὼν εἶπον*
ταύτῃ πῃ φανήσεσθαι τοὺς διαφερόντως ἀμφισβητοῦν-
τας τῆς πολιτικῆς. καίτοι σφόδρα γε ἄτοπον ἂν εἶναι
C *δόξειε τὸ ζητεῖν τούτους | ἐν ὑπηρετικῇ μοίρᾳ τινί.*

ΝΕ. ΣΩ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἔτι δὴ προσμίξωμεν ἐγγύτερον ἐπὶ τοὺς μήπω*
βεβασανισμένους. εἰσὶ δὲ οἵ τε περὶ μαντικὴν ἔχοντές
τινος ἐπιστήμης διακόνου μόριον· ἑρμηνευταὶ γάρ που
νομίζονται παρὰ θεῶν ἀνθρώποις.

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν καὶ τὸ τῶν ἱερέων αὖ γένος, ὡς τὸ νόμιμόν φησι, παρὰ μὲν ἡμῶν δωρεὰς θεοῖς διὰ θυσιῶν ἐπιστήμόν ἐστι κατὰ νοῦν ἐκείνοις δωρεῖσθαι, παρὰ | δὲ ἐκείνων ἡμῖν εὐχαῖς κτῆσιν ἀγαθῶν αἰτή-* D
σασθαι· ταῦτα δὲ διακόνου τέχνης ἐστί που μόρια ἀμφότερα.

ΝΕ. ΣΩ. *Φαίνεται γοῦν.*

XXX. ΞΕ. *Ἤδη τοίνυν μοι δοκοῦμεν οἷόν γέ τινος ἴχνους ἐφ' ὃ πορευόμεθα προσάπτεσθαι. τὸ γὰρ δὴ τῶν ἱερέων σχῆμα καὶ τὸ τῶν μάντεων εὖ μάλα φρονήματος πληροῦται καὶ δόξαν σεμνὴν λαμβάνει διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἐγχειρημάτων, ὥστε περὶ μὲν Αἴγυπτον οὐδ' ἔξεστι βασιλέα χωρὶς ἱερατικῆς | ἄρχειν, ἀλλ' ἐὰν ἄρα καὶ τύχῃ* E
πρότερον ἐξ ἄλλου γένους βιασάμενος, ὕστερον ἀναγκαῖον εἰς τοῦτο εἰστελεῖσθαι αὐτὸν τὸ γένος· ἔτι δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλαχοῦ ταῖς μεγίσταις ἀρχαῖς τὰ μέγιστα τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα θύματα εὕροι τις ἂν προσταττόμενα θύειν. καὶ δὴ καὶ παρ' ὑμῖν οὐχ ἥκιστα δῆλον ὃ λέγω· τῷ γὰρ λαχόντι βασιλεῖ φασι τῇδε τὰ σεμνότατα καὶ μάλιστα πάτρια τῶν ἀρχαίων θυσιῶν ἀποδεδόσθαι.

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ πάνυ γε.*

ΞΕ. *Τούτους τε | τοίνυν τοὺς κληρωτοὺς βασιλέας* 291
ἅμα καὶ ἱερέας, καὶ ὑπηρέτας αὐτῶν καί τινα ἕτερον πάμπολυν ὄχλον σκεπτέον, ὃς ἄρτι κατάδηλος νῦν ἡμῖν γέγονεν ἀποχωρισθέντων τῶν ἔμπροσθεν.

ΝΕ. ΣΩ. *Τίνας δ' αὐτοὺς καὶ λέγεις;*

ΞΕ. *Καὶ μάλα τινὰς ἀτόπους.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Πάμφυλόν τι γένος αὐτῶν, ὥς γε ἄρτι σκοπουμένῳ φαίνεται. πολλοὶ μὲν γὰρ λέουσι τῶν ἀνδρῶν εἴξασι καὶ Κενταύροις καὶ τοιούτοισιν ἑτέροις, πάμπολλοι*
B | *δὲ Σατύροις καὶ τοῖς ἀσθενέσι καὶ πολυτρόποις θηρίοις· ταχὺ δὲ μεταλλάττουσι τάς τε ἰδέας καὶ τὴν δύναμιν εἰς ἀλλήλους. καὶ μέντοι μοι νῦν, ὦ Σώκρατες, ἄρτι δοκῶ κατανενοηκέναι τοὺς ἄνδρας.*

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγοις ἄν· ἔοικας γὰρ ἄτοπόν τι καθορᾶν.*

ΞΕ. *Ναί· τὸ γὰρ ἄτοπον ἐξ ἀγνοίας πᾶσι συμβαίνει. καὶ γὰρ δὴ καὶ νῦν αὐτὸς τοῦτο ἔπαθον· ἐξαίφνης ἠμφεγνόησα κατιδὼν τὸν περὶ τὰ τῶν πόλεων πράγ-*
C *ματα* | *χορόν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖον;*

ΞΕ. *Τὸν πάντων τῶν σοφιστῶν μέγιστον γόητα καὶ ταύτης τῆς τέχνης ἐμπειρότατον· ὃν ἀπὸ τῶν ὄντως ὄντων πολιτικῶν καὶ βασιλικῶν καίπερ παγχάλεπον ὄντα ἀφαιρεῖν ἀφαιρετέον, εἰ μέλλομεν ἰδεῖν ἐναργῶς τὸ ζητούμενον.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε οὐκ ἀνετέον.*

ΞΕ. *Οὔκουν δὴ κατά γε τὴν ἐμήν. καί μοι φράζε τόδε.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

XXXI. ΞΕ. *Ἆρ' οὐ μοναρχία τῶν πολιτικῶν* |
D *ἡμῖν ἀρχῶν ἐστι μία;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ μετὰ μοναρχίαν εἴποι τις ἄν, οἶμαι, τὴν ὑπὸ τῶν ὀλίγων δυναστείαν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τρίτον δὲ σχῆμα πολιτείας οὐχ ἡ τοῦ πλήθους ἀρχή, δημοκρατία τοὔνομα κληθεῖσα;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Τρεῖς δ' οὖσαι μῶν οὐ πέντε τρόπον τινὰ γίγνονται, δύο ἐξ ἑαυτῶν ἄλλα πρὸς αὑταῖς ὀνόματα τίκτουσαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖα δή;*

ΞΕ. *Πρὸς | τὸ βίαιόν που καὶ ἑκούσιον ἀποσκοποῦν-* E
τες νῦν καὶ πενίαν καὶ πλοῦτον καὶ νόμον καὶ ἀνομίαν
ἐν αὐταῖς γιγνόμενα διπλῆν ἑκατέραν τοῖν δυοῖν διαιροῦντες μοναρχίαν μὲν προσαγορεύουσιν ὡς δύο παρεχομένην εἴδη δυοῖν ὀνόμασι, τυραννίδι, τὸ δὲ βασιλικῇ.

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Τὴν δὲ ὑπὸ ὀλίγων γε ἑκάστοτε κρατηθεῖσαν πόλιν ἀριστοκρατίᾳ καὶ ὀλιγαρχίᾳ.*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ πάνυ γε.*

ΞΕ. *Δημοκρατίας γε μήν, ἐάντ' οὖν βιαίως ἐάντε*
ἑκουσίως τῶν τὰς οὐσίας | ἐχόντων τὸ πλῆθος ἄρχῃ, 292
καὶ ἐάντε τοὺς νόμους ἀκριβῶς φυλάττον ἐάντε μή, πάντως τοὔνομα οὐδεὶς αὐτῆς εἴωθε μεταλλάττειν.

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθῆ.*

ΞΕ. *Τί οὖν; οἰόμεθά τινα τούτων τῶν πολιτειῶν ὀρθὴν εἶναι τούτοις τοῖς ὅροις ὁρισθεῖσαν, ἑνὶ καὶ ὀλίγοις καὶ πολλοῖς, καὶ πλούτῳ καὶ πενίᾳ, καὶ τῷ βιαίῳ καὶ ἑκουσίῳ, καὶ μετὰ γραμμάτων καὶ ἄνευ νόμων ξυμβαίνουσαν γίγνεσθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί γὰρ δὴ καὶ κωλύει;*

ΞΕ. *Σκόπει δὴ | σαφέστερον τῇδε ἑπόμενος.* B

ΝΕ. ΣΩ. *Πῇ;*

ΞΕ. *Τῷ ῥηθέντι κατὰ πρώτας πότερον ἐμμενοῦμεν ἢ διαφωνήσομεν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τῷ δὴ ποίῳ λέγεις;*

ΞΕ. *Τὴν βασιλικὴν ἀρχὴν τῶν ἐπιστημῶν εἶναί τινα ἔφαμεν, οἶμαι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Καὶ τούτων γε οὐχ ἁπασῶν, ἀλλὰ κριτικὴν δήπου τινὰ καὶ ἐπιστατικὴν ἐκ τῶν ἄλλων προειλόμεθα.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Κἀκ τῆς ἐπιστατικῆς τὴν μὲν ἐπ' ἀψύχοις*
C *ἔργοις, | τὴν δὲ ἐπὶ ζῴοις· καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον μερίζοντες δεῦρ' ἀεὶ προεληλύθαμεν, ἐπιστήμης οὐκ ἐπιλανθανόμενοι, τὸ δ' ἥτις οὐχ ἱκανῶς πω δυνάμενοι διακριβώσασθαι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγεις ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Τοῦτ' αὐτὸ τοίνυν ἆρ' ἐννοοῦμεν, ὅτι τὸν ὅρον οὐκ ὀλίγους οὐδὲ πολλούς, οὐδὲ τὸ ἑκούσιον, οὐδὲ τὸ ἀκούσιον, οὐδὲ πενίαν οὐδὲ πλοῦτον γίγνεσθαι περὶ αὐτῶν χρεών, ἀλλά τινα ἐπιστήμην, εἴπερ ἀκολουθήσομεν τοῖς πρόσθεν;*

D XXXII. | ΝΕ. ΣΩ. *Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον μὴ ποιεῖν.*

ΞΕ. *Ἐξ ἀνάγκης δὴ νῦν τοῦτο οὕτω σκεπτέον, ἐν τίνι ποτὲ τούτων ἐπιστήμη ξυμβαίνει γίγνεσθαι περὶ ἀνθρώπων ἀρχῆς, σχεδὸν τῆς χαλεπωτάτης καὶ μεγίστης κτήσασθαι. δεῖ γὰρ ἰδεῖν αὐτήν, ἵνα θεασώμεθα τίνας ἀφαιρετέον ἀπὸ τοῦ φρονίμου βασιλέως, οἳ προσποιοῦνται μὲν εἶναι πολιτικοὶ καὶ πείθουσι πολλούς, εἰσὶ δὲ οὐδαμῶς.*

ΝΕ. ΣΩ. *Δεῖ γὰρ δὴ ποιεῖν τοῦτο, ὡς ὁ λόγος ἡμῖν προείρηκεν.*

E | ΞΕ. *Μῶν οὖν δοκεῖ πλῆθός γε ἐν πόλει ταύτην τὴν ἐπιστήμην δυνατὸν εἶναι κτήσασθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ πῶς;*

ΞΕ. *Ἀλλ' ἆρα ἐν χιλιάνδρῳ πόλει δυνατὸν ἑκατόν τινας ἢ καὶ πεντήκοντα αὐτὴν ἱκανῶς κτήσασθαι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ῥᾴστη μέντ' ἂν οὕτω γ' εἴη πασῶν τῶν τεχνῶν· ἴσμεν γὰρ ὅτι χιλίων ἀνδρῶν ἄκροι πεττευταὶ τοσοῦτοι πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν οὐκ ἂν γένοιντό ποτε, μή τι δὴ βασιλεῖς γε. δεῖ γὰρ δὴ τόν γε τὴν βασιλικὴν ἔχοντα ἐπιστήμην, ἄν τ' ἄρχῃ καὶ ἐὰν μή, κατὰ τὸν ἔμπροσθεν λόγον ὅμως | βασιλικὸν* 293
προσαγορεύεσθαι.

ΞΕ. *Καλῶς ἀπεμνημόνευσας. ἑπόμενον δὲ οἶμαι τούτῳ τὴν μὲν ὀρθὴν ἀρχὴν περὶ ἕνα τινὰ καὶ δύο καὶ παντάπασιν ὀλίγους δεῖν ζητεῖν, ὅταν ὀρθὴ γίγνηται.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Τούτους δέ γε, ἐάντε ἑκόντων ἐάντε ἀκόντων ἄρχωσιν, ἐάντε κατὰ γράμματα ἐάντε ἄνευ γραμμάτων, καὶ ἐὰν πλουτοῦντες ἢ πενόμενοι, νομιστέον, ὥσπερ νῦν ἡγούμεθα, κατὰ τέχνην ἡντινοῦν ἀρχὴν ἄρχοντας. τοὺς ἰατροὺς | δὲ οὐχ ἥκιστα νενομίκαμεν, ἐάντε ἑκόν-* B
τας ἐάντε ἄκοντας ἡμᾶς ἰῶνται, τέμνοντες ἢ καίοντες ἤ τινα ἄλλην ἀλγηδόνα προσάπτοντες, καὶ ἐὰν κατὰ γράμματα ἢ χωρὶς γραμμάτων, καὶ ἐὰν πένητες ὄντες ἢ πλούσιοι, πάντως οὐδὲν ἧττον ἰατρούς φαμεν, ἕωσπερ ἂν ἐπιστατοῦντες τέχνῃ, καθαίροντες εἴτε ἄλλως ἰσχναίνοντες εἴτε καὶ αὐξάνοντες, ἂν μόνον ἐπ' ἀγαθῷ τῷ τῶν σωμάτων, βελτίω ποιοῦντες ἐκ χειρόνων, σῴζωσιν οἱ θεραπεύοντες | ἕκαστοι τὰ θεραπευόμενα· ταύτῃ C
θήσομεν, ὡς οἶμαι, καὶ οὐκ ἄλλῃ, τοῦτον ὅρον ὀρθὸν εἶναι μόνον ἰατρικῆς καὶ ἄλλης ἡστινοσοῦν ἀρχῆς.

ΝΕ. ΣΩ. *Κομιδῇ μὲν οὖν.*

XXXIII. ΞΕ. Ἀναγκαῖον δὴ καὶ πολιτειῶν, ὡς ἔοικε, ταύτην διαφερόντως ὀρθὴν εἶναι καὶ μόνην πολιτείαν, ἐν ᾗ τις ἂν εὑρίσκοι τοὺς ἄρχοντας ἀληθῶς ἐπιστήμονας καὶ οὐ δοκοῦντας μόνον, ἐάντε κατὰ νόμους ἐάντε ἄνευ νόμων ἄρχωσι, καὶ ἑκόντων ἢ ἀκόν-
D των, ἢ πενόμενοι ἢ πλουτοῦντες, | τούτων ὑπολογιστέον οὐδὲν οὐδαμῶς εἶναι κατ' οὐδεμίαν ὀρθότητα.

ΝΕ. ΣΩ. Καλῶς.

ΞΕ. Καὶ ἐάντε γε ἀποκτιννύντες τινὰς ἢ καὶ ἐκβάλλοντες καθαίρωσιν ἐπ' ἀγαθῷ τὴν πόλιν, εἴτε καὶ ἀποικίας οἷον σμήνη μελιττῶν ἐκπέμποντές ποι σμικροτέραν ποιῶσιν, ἤ τινας ἐπεισαγόμενοί ποθεν ἄλλους ἔξωθεν πολίτας ποιοῦντες αὐτὴν αὔξωσιν, ἕωσπερ ἂν ἐπιστήμῃ καὶ τῷ δικαίῳ προσχρώμενοι σῴζοντες ἐκ
E χείρονος βελτίω ποιῶσι κατὰ δύναμιν, | ταύτην τότε καὶ κατὰ τοὺς τοιούτους ὅρους ἡμῖν μόνην ὀρθὴν πολιτείαν εἶναι ῥητέον· ὅσας δὲ ἄλλας λέγομεν, οὐ γνησίας οὐδ' ὄντως οὔσας λεκτέον, ἀλλὰ μεμιμημένας ταύτην, ἃς μὲν ὡς εὐνόμους λέγομεν, ἐπὶ τὰ καλλίω, τὰς δὲ ἄλλας ἐπὶ τὰ αἰσχίονα μεμιμῆσθαι.

ΝΕ. ΣΩ. Τὰ μὲν ἄλλα, ὦ ξένε, μετρίως ἔοικεν εἰρῆσθαι· τὸ δὲ καὶ ἄνευ νόμων δεῖν ἄρχειν χαλεπώτερον ἀκούειν ἐρρήθη.

ΞΕ. Σμικρόν γε ἔφθης με ἐρόμενος, ὦ Σώκρατες.
294 ἔμελλον γάρ σε διερωτήσειν ταῦτα | πότερον ἀποδέχει πάντα, ἤ τι καὶ δυσχεραίνεις τῶν λεχθέντων· νῦν δὲ ἤδη φανερόν, ὅτι τοῦτο βουλησόμεθα τὸ περὶ τῆς τῶν ἄνευ νόμων ἀρχόντων ὀρθότητος διελθεῖν ἡμᾶς.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Τρόπον μέντοι τινὰ δῆλον ὅτι τῆς βασιλικῆς

ἐστὶν ἡ νομοθετική· τὸ δ' ἄριστον οὐ τοὺς νόμους ἐστὶν ἰσχύειν, ἀλλὰ ἄνδρα τὸν μετὰ φρονήσεως βασιλικόν. οἶσθ' ὅπῃ;

ΝΕ. ΣΩ. *Πῇ δὴ λέγεις;*

ΞΕ. *Ὅτι νόμος οὐκ ἄν ποτε δύναιτο τό τε ἄριστον καὶ τὸ δικαιότατον | ἀκριβῶς ἅμα πᾶσιν περιλαβὼν τὸ βέλτιστον ἐπιτάττειν· αἱ γὰρ ἀνομοιότητες τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν πράξεων καὶ τὸ μηδέποτε μηδέν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἡσυχίαν ἄγειν τῶν ἀνθρωπίνων οὐδὲν ἐῶσιν ἁπλοῦν ἐν οὐδενὶ περὶ ἁπάντων καὶ ἐπὶ πάντα τὸν χρόνον ἀποφαίνεσθαι τέχνην οὐδ' ἡντινοῦν. ταῦτα δὴ συγχωροῦμέν που;* B

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Τὸν δέ γε νόμον ὁρῶμεν σχεδὸν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ξυντείνοντα, ὥσπερ τινὰ ἄνθρωπον αὐθάδη | καὶ ἀμαθῆ καὶ μηδένα μηδὲν ἐῶντα ποιεῖν παρὰ τὴν ἑαυτοῦ τάξιν, μηδ' ἐπερωτᾶν μηδένα, μηδ' ἄν τι νέον ἄρα τῳ ξυμβαίνῃ βέλτιον παρὰ τὸν λόγον ὃν αὐτὸς ἐπέταξεν.* C

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθῆ· ποιεῖ γὰρ ἀτεχνῶς, καθάπερ εἴρηκας νῦν, ὁ νόμος ἡμῖν ἑκάστοις.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ἀδύνατον εὖ ἔχειν πρὸς τὰ μηδέποτε ἁπλᾶ τὸ διὰ παντὸς γιγνόμενον ἁπλοῦν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Κινδυνεύει.*

XXXIV. ΞΕ. *Διὰ τί δή ποτ' οὖν ἀναγκαῖον νομοθετεῖν, ἐπειδήπερ οὐκ ὀρθότατον ὁ νόμος; ἀνευρετέον | τούτου τὴν αἰτίαν.* D

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Οὐκοῦν καὶ παρ' ὑμῖν εἰσί τινες, οἷαι καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσιν, ἀθρόων ἀνθρώπων ἀσκήσεις, εἴτε πρὸς δρόμον εἴτε πρὸς ἄλλο τι, φιλονεικίας ἕνεκα;*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ πάνυ γε πολλαί.*

ΞΕ. *Φέρε νῦν ἀναλάβωμεν πάλιν μνήμῃ τὰς τῶν τέχνῃ γυμναζόντων ἐπιτάξεις ἐν ταῖς τοιαύταις ἀρχαῖς.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Ὅτι λεπτουργεῖν οὐκ ἐγχωρεῖν ἡγοῦνται καθ'
ἕνα ἕκαστον, τῷ σώματι τὸ προσῆκον ἑκάστῳ προστάτ-
E τοντες, ἀλλὰ παχύτερον | οἴονται δεῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
καὶ ἐπὶ πολλοὺς τὴν τοῦ λυσιτελοῦντος τοῖς σώμασι
ποιεῖσθαι τάξιν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Καλῶς.*

ΞΕ. *Διὸ δή γε καὶ ἴσους πόνους νῦν διδόντες ἀθρόοις ἅμα μὲν ἐξορμῶσιν, ἅμα δὲ καὶ καταπαύουσι δρόμου καὶ πάλης καὶ πάντων τῶν κατὰ τὰ σώματα πόνων.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔστι ταῦτα.*

ΞΕ. *Καὶ τὸν νομοθέτην τοίνυν ἡγώμεθα, τὸν
ταῖσιν ἀγέλαις ἐπιστατήσοντα τοῦ δικαίου πέρι καὶ τῶν
295 πρὸς ἀλλήλους ξυμβολαίων, μή ποθ' | ἱκανὸν γενήσεσθαι
πᾶσιν ἀθρόοις προστάττοντα ἀκριβῶς ἑνὶ ἑκάστῳ τὸ
προσῆκον ἀποδιδόναι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ γοῦν εἰκός.*

ΞΕ. *Ἀλλὰ τὸ τοῖς πολλοῖς γε, οἶμαι, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καί πως οὑτωσὶ παχυτέρως ἑκάστοις τὸν νόμον θήσει, καὶ ἐν γράμμασιν ἀποδιδοὺς καὶ ἐν ἀγραμμάτοις, πατρίοις δὲ ἔθεσι νομοθετῶν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Ὀρθῶς μέντοι. πῶς γὰρ ἄν τις ἱκανὸς γένοιτ'
ἄν ποτε, ὦ Σώκρατες, ὥστε διὰ βίου ἀεὶ παρακαθήμενος
B | ἑκάστῳ δι' ἀκριβείας προστάττειν τὸ προσῆκον; ἐπεὶ
τοῦτ' ἂν δυνατὸς ὤν, ὡς οἶμαι, τῶν τὴν βασιλικὴν
ὁστισοῦν ὄντως ἐπιστήμην εἰληφότων σχολῇ ποτ' ἂν*

ἑαυτῷ θεῖτ' ἐμποδίσματα γράφων τοὺς λεχθέντας τού-
τους νόμους.

ΝΕ. ΣΩ. Ἐκ τῶν νῦν γοῦν, ὦ ξένε, εἰρημένων.

ΞΕ. Μᾶλλον δέ γε, ὦ βέλτιστε, ἐκ τῶν μελλόντων
ῥηθήσεσθαι.

ΝΕ. ΣΩ. Τίνων δή;

ΞΕ. Τῶν τοιῶνδε. εἴπωμεν γὰρ δὴ πρός γε ἡμᾶς
αὐτούς, ἰατρὸν μέλλοντα ἢ | καί τινα γυμναστικὸν ἀπο- C
δημεῖν καὶ ἀπέσεσθαι τῶν θεραπευομένων συχνόν, ὡς
οἴοιτο, χρόνον, μὴ μνημονεύσειν οἰηθέντα τὰ προσ-
ταχθέντα τοὺς γυμναζομένους ἢ τοὺς κάμνοντας, ὑπο-
μνήματα γράφειν ἂν ἐθέλειν αὐτοῖς, ἢ πῶς;

ΝΕ. ΣΩ. Οὕτως.

ΞΕ. Τί δέ; εἰ παρὰ δόξαν ἐλάττω χρόνον ἀποδημή-
σας ἔλθοι πάλιν, ἆρ' οὐκ ἂν παρ' ἐκεῖνα τὰ γράμματα
τολμήσειεν ἄλλα ὑποθέσθαι, ξυμβαινόντων ἄλλων βελ-
τιόνων τοῖς κάμνουσι | διὰ πνεύματα ἤ τι καὶ ἄλλο παρὰ D
τὴν ἐλπίδα τῶν ἐκ Διὸς ἑτέρως πως τῶν εἰωθότων γενό-
μενα, καρτερῶν δ' ἂν ἡγοῖτο δεῖν μὴ ἐκβαίνειν τὰ ἀρχαῖά
ποτε νομοθετηθέντα μήτε αὐτὸν προστάττοντα ἄλλα μήτε
τὸν κάμνοντα ἕτερα τολμῶντα παρὰ τὰ γραφέντα δρᾶν,
ὡς ταῦτα ὄντα ἰατρικὰ καὶ ὑγιεινά, τὰ δὲ ἑτέρως γιγνό-
μενα νοσώδη τε καὶ οὐκ ἔντεχνα· ἢ πᾶν τὸ τοιοῦτον ἔν
γε ἐπιστήμῃ ξυμβαῖνον καὶ ἀληθεῖ τέχνῃ περὶ ἅπαντα
| παντάπασι γέλως ἂν ὁ μέγιστος γίγνοιτο τῶν τοιούτων E
νομοθετημάτων;

ΝΕ. ΣΩ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Τῷ δὲ τὰ δίκαια δὴ καὶ ἄδικα καὶ καλὰ καὶ
αἰσχρὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ γράψαντι καὶ ἄγραφα νομοθε-
τήσαντι ταῖς τῶν ἀνθρώπων ἀγέλαις, ὁπόσαι κατὰ πόλιν

ἐν ἑκάσταις νομεύονται κατὰ τοὺς τῶν γραψάντων νό-
μους, ἂν ὁ μετὰ τέχνης γράψας ἤ τις ἕτερος ὅμοιος
296 ἀφίκηται, μὴ ἐξέστω δὴ παρὰ ταῦτα ἕτερα | προστάτ-
τειν; ἢ καὶ τοῦτο τὸ ἀπόρρημα οὐδὲν ἧττον ἂν ἐκείνου
τῇ ἀληθείᾳ γελοῖον φαίνοιτο;

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

XXXV. ΞΕ. *Οἶσθ' οὖν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ λόγον τὸν παρὰ τῶν πολλῶν λεγόμενον;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐκ ἐννοῶ νῦν γ' οὕτως.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν εὐπρεπής. φασὶ γὰρ δὴ δεῖν, εἴ τις γιγνώσκει παρὰ τοὺς τῶν ἔμπροσθεν βελτίους νόμους, νομοθετεῖν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἕκαστον πείσαντα, ἄλλως δὲ μή.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί οὖν; οὐκ ὀρθῶς;*

B ΞΕ. *Ἴσως. ἂν δ' οὖν | μὴ πείθων τις βιάζηται τὸ
βέλτιον, ἀπόκριναι, τί τοὔνομα τῆς βίας ἔσται; μὴ μέντοι
πω, περὶ δὲ τῶν ἔμπροσθεν πρότερον.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖον δὴ λέγεις;*

ΞΕ. *Ἄν τις ἄρα μὴ πείθων τὸν ἰατρευόμενον, ἔχων
δὲ ὀρθῶς τὴν τέχνην, παρὰ τὰ γεγραμμένα τὸ βέλτιον
ἀναγκάζῃ δρᾶν παῖδα ἤ τινα ἄνδρα ἢ καὶ γυναῖκα, τί
τοὔνομα τῆς βίας ἔσται ταύτης; ἆρ' οὐ πᾶν μᾶλλον ἢ
τὸ παρὰ τὴν τέχνην λεγόμενον ἁμάρτημα τὸ νοσῶδες;
C καὶ πάντα ὀρθῶς εἰπεῖν | ἔστι πρότερον τῷ βιασθέντι
περὶ τὸ τοιοῦτον, πλὴν ὅτι νοσώδη καὶ ἄτεχνα πέπονθεν
ὑπὸ τῶν βιασαμένων ἰατρῶν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθέστατα λέγεις.*

ΞΕ. *Τί δὲ ἡμῖν δὴ τὸ παρὰ τὴν πολιτικὴν τέχνην ἁμάρτημα λεγόμενόν ἐστιν; ἆρ' οὐ τὸ αἰσχρὸν καὶ κακὸν καὶ ἄδικον;*

ΝΕ. ΣΩ. *Παντάπασί γε.*

ΞΕ. *Τῶν δὴ βιασθέντων παρὰ τὰ γεγραμμένα καὶ πάτρια δρᾶν ἕτερα δικαιότερα καὶ ἀμείνω καὶ καλλίω τῶν ἔμπροσθεν, φέρε, τὸν | τῶν τοιούτων αὖ ψόγον περὶ τῆς* D
τοιαύτης βίας, ἆρ', εἰ μέλλει μὴ καταγελαστότατος εἶναι πάντων, πάντα αὐτῷ μᾶλλον λεκτέον ἑκάστοτε, πλὴν ὡς αἰσχρὰ καὶ ἄδικα καὶ κακὰ πεπόνθασιν οἱ βιασθέντες ὑπὸ τῶν βιασαμένων;

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθέστατα λέγεις.*

ΞΕ. *Ἀλλ' ἄρα ἐὰν μὲν πλούσιος ὁ βιασάμενος ᾖ, δίκαια, ἂν δ' ἄρα πένης, ἄδικα τὰ βιασθέντα ἐστίν; ἢ κἂν πείσας κἂν μὴ πείσας τις, πλούσιος ἢ πένης, ἢ κατὰ γράμματα ἢ παρὰ γράμματα, | δρᾷ [μὴ ξύμφορα ἢ] ξύμφορα,* E
τοῦτον δεῖ καὶ περὶ ταῦτα τὸν ὅρον εἶναι τόν γε ἀληθινώτατον ὀρθῆς πόλεως διοικήσεως, ὃν ὁ σοφὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ διοικήσει τὸ τῶν ἀρχομένων; ὥσπερ ὁ κυβερνήτης τὸ τῆς νεὼς καὶ ναυτῶν ἀεὶ ξυμφέρον | παραφυλάττων, οὐ γράμματα τιθεὶς ἀλλὰ τὴν τέχνην 297
νόμον παρεχόμενος, σῴζει τοὺς συνναύτας, οὕτω καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον παρὰ τῶν οὕτως ἄρχειν δυναμένων ὀρθὴ γίγνοιτ' ἂν πολιτεία, τὴν τῆς τέχνης ῥώμην τῶν νόμων παρεχομένων κρείττω; καὶ πάντα ποιοῦσι τοῖς ἔμφροσιν ἄρχουσιν οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα, μέχριπερ ἂν ἓν μέγα φυλάττωσι, τὸ μετὰ νοῦ καὶ τέχνης δικαιότατον | ἀεὶ διανέμοντες τοῖς ἐν τῇ πόλει σῴζειν B
τε αὐτοὺς οἷοί τε ὦσι καὶ ἀμείνους ἐκ χειρόνων ἀποτελεῖν κατὰ τὸ δυνατόν;

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐκ ἔστ' ἀντειπεῖν παρά γε ἃ νῦν εἴρηται.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν πρὸς ἐκεῖνα οὐδὲ ἀντιρρητέον.*

XXXVI. ΝΕ. ΣΩ. *Τὰ ποῖα εἶπες;*

ΞΕ. *Ὡς οὐκ ἄν ποτε πλῆθος οὐδ' ὡντινωνοῦν τὴν τοιαύτην λαβὸν ἐπιστήμην οἷόν τ' ἂν γένοιτο μετὰ*
C *νοῦ διοικεῖν πόλιν, ἀλλὰ περὶ σμικρόν τι | καὶ ὀλίγον καὶ τὸ ἕν ἐστι ζητητέον τὴν μίαν ἐκείνην πολιτείαν τὴν ὀρθήν, τὰς δ' ἄλλας μιμήματα θετέον, ὥσπερ καὶ ὀλίγον πρότερον ἐρρήθη, τὰς μὲν ἐπὶ τὰ καλλίονα, τὰς δὲ ἐπὶ τὰ αἴσχίω μιμουμένας ταύτην.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς τί τοῦτ' εἴρηκας; οὐδὲ γὰρ ἄρτι δῆθεν κατέμαθον τὸ περὶ τῶν μιμημάτων.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν οὐ φαῦλόν γε, ἂν κινήσας τις τοῦτον τὸν λόγον αὐτοῦ καταβάλῃ καὶ μὴ διελθὼν ἐνδείξηται*
D *τὸ νῦν γιγνόμενον ἁμάρτημα περὶ | αὐτό.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖον δή;*

ΞΕ. *Τοιόνδε τι δεῖ γε ζητεῖν, οὐ πάνυ ξύνηθες οὐδὲ ῥᾴδιον ἰδεῖν· ὅμως μὴν πειρώμεθα λαβεῖν αὐτό. φέρε γάρ· ὀρθῆς ἡμῖν μόνης οὔσης ταύτης τῆς πολιτείας, ἣν εἰρήκαμεν, οἶσθ' ὅτι τὰς ἄλλας δεῖ τοῖς ταύτης συγγράμμασι χρωμένας οὕτω σῴζεσθαι, δρώσας τὸ νῦν ἐπαινούμενον, καίπερ οὐκ ὀρθότατον ὄν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Τὸ παρὰ τοὺς νόμους μηδὲν μηδένα τολμᾶν ποι-*
E *εῖν τῶν ἐν τῇ πόλει, τὸν τολμῶντα δὲ θανάτῳ | ζημιοῦσθαι καὶ πᾶσι τοῖς ἐσχάτοις. καὶ τοῦτ' ἔστιν ὀρθότατα καὶ κάλλιστ' ἔχον ὡς δεύτερον, ἐπειδὰν τὸ πρῶτόν τις μεταθῇ τὸ νῦν δὴ ῥηθέν· ᾧ δὲ τρόπῳ γεγονός ἐστι τοῦτο, ὃ δὴ δεύτερον ἐφήσαμεν, διαπερανώμεθα. ἦ γάρ;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

XXXVII. ΞΕ. *Εἰς δὴ τὰς εἰκόνας ἐπανίωμεν πάλιν, αἷς ἀναγκαῖον ἀπεικάζειν ἀεὶ τοὺς βασιλικοὺς ἄρχοντας.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποίας;*

ΞΕ. *Τὸν γενναῖον κυβερνήτην καὶ τὸν ἑτέρων πολλῶν ἀντάξιον ἰατρόν. κατίδωμεν γάρ δή τι σχῆμα ἐν τούτοις αὐτοῖς πλασάμενοι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖόν τι;*

ΞΕ. *Τοιόνδε οἷον | εἰ πάντες περὶ αὐτῶν διανοη-* 298
*θεῖμεν, ὅτι δεινότατα ὑπ' αὐτῶν πάσχομεν. ὃν μὲν
γὰρ ἂν ἐθελήσωσιν ἡμῶν τούτων ἑκάτεροι σῴζειν,
ὁμοίως δὴ σῴζουσιν, ὃν δ' ἂν λωβᾶσθαι βουληθῶσι,
λωβῶνται τέμνοντες καὶ καίοντες καὶ προστάττοντες
ἀναλώματα φέρειν παρ' ἑαυτοὺς οἷον φόρους, ὧν σμικρὰ
μὲν εἰς τὸν κάμνοντα καὶ οὐδὲν ἀναλίσκουσι, τοῖς δ'
ἄλλοις αὐτοί τε καὶ οἱ οἰκέται χρῶνται· καὶ δὴ | καὶ* B
*τελευτῶντες ἢ παρὰ ξυγγενῶν ἢ παρά τινων ἐχθρῶν
τοῦ κάμνοντος χρήματα μισθὸν λαμβάνοντες ἀποκτιν-
νύασιν. οἵ τ' αὖ κυβερνῆται μυρία ἕτερα τοιαῦτα ἐργά-
ζονται, καταλείποντές τε ἔκ τινος ἐπιβουλῆς ἐν ταῖς
ἀναγωγαῖς ἐρήμους, καὶ σφάλματα ποιοῦντες ἐν τοῖς
πελάγεσιν ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ ἕτερα
κακουργοῦσιν. εἰ δὴ ταῦτα διανοηθέντες βουλευσαίμεθα
περὶ αὐτῶν βουλήν τινα, τούτων τῶν τεχνῶν μηκέτι |
ἐπιτρέπειν ἄρχειν αὐτοκράτορι μηδετέρᾳ μήτ' οὖν δού-* C
*λων μητ' ἐλευθέρων, ξυλλέξαι δὲ ἐκκλησίαν ἡμῶν αὐτῶν,
ἢ ξύμπαντα τὸν δῆμον ἢ τοὺς πλουσίους μόνον, ἐξεῖναι
δὲ καὶ ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἄλλων δημιουργῶν περί τε
πλοῦ καὶ περὶ νόσων γνώμην ξυμβαλέσθαι, καθ' ὅτι
χρὴ τοῖς φαρμάκοις ἡμᾶς καὶ τοῖς ἰατρικοῖς ὀργάνοις
πρὸς τοὺς κάμνοντας χρῆσθαι, καὶ δὴ καὶ τοῖς πλοίοις
τε αὐτοῖς καὶ | τοῖς ναυτικοῖς ὀργάνοις εἰς τὴν τῶν* D
πλοίων χρείαν καὶ περὶ τοὺς κινδύνους τούς τε πρὸς

αὐτὸν τὸν πλοῦν ἀνέμων καὶ θαλάττης πέρι καὶ πρὸς
τὰς τοῖς λῃσταῖς ἐντεύξεις, καὶ ἐὰν ναυμαχεῖν ἄρα δέῃ
που μακροῖς πλοίοις πρὸς ἕτερα τοιαῦτα· τὰ δὲ τῷ
πλήθει δόξαντα περὶ τούτων, εἴτε τινῶν ἰατρῶν καὶ
κυβερνητῶν εἴτ' ἄλλων ἰδιωτῶν ξυμβουλευόντων, γρά-
E ψαντας ἐν κύρβεσί τισι καὶ στήλαις, | τὰ δὲ καὶ ἄγραφα
πάτρια θεμένους ἔθη, κατὰ ταῦτ' ἤδη πάντα τὸν ἔπειτα
χρόνον ναυτίλλεσθαι καὶ τὰς τῶν καμνόντων θερα-
πείας ποιεῖσθαι.

ΝΕ. ΣΩ. Κομιδῇ γε εἴρηκας ἄτοπα.

ΞΕ. Κατ' ἐνιαυτὸν δέ γε ἄρχοντας καθίστασθαι
τοῦ πλήθους, εἴτε ἐκ τῶν πλουσίων εἴτε ἐκ τοῦ δήμου
παντός, ὃς ἂν κληρούμενος λαγχάνῃ· τοὺς δὲ καταστάν-
τας ἄρχοντας ἄρχειν κατὰ τὰ γράμματα κυβερνῶντας
τὰς ναῦς καὶ τοὺς κάμνοντας ἰωμένους.

ΝΕ. ΣΩ. Ταῦτ' ἔτι χαλεπώτερα.

XXXVIII. ΞΕ. Θεῶ δὴ καὶ τὸ μετὰ ταῦτα ἑπό-
μενον. ἐπειδὰν γὰρ δὴ τῶν ἀρχόντων ἑκάστοις ὁ ἐνιαυ-
τὸς ἐξέλθῃ, δεήσει δικαστήρια καθίσαντας ἀνδρῶν, ἢ
299 τῶν πλουσίων ἐκ προκρίσεως ἢ | ξύμπαντος αὖ τοῦ
δήμου τοὺς λαχόντας, εἰς τούτους εἰσάγειν τοὺς ἄρξαν-
τας καὶ εὐθύνειν, κατηγορεῖν δὲ τὸν βουλόμενον ὡς
οὐ κατὰ τὰ γράμματα τὸν ἐνιαυτὸν ἐκυβέρνησε τὰς
ναῦς οὐδὲ κατὰ τὰ παλαιὰ τῶν προγόνων ἔθη· τὰ αὐτὰ
δὲ ταῦτα καὶ περὶ τῶν τοὺς κάμνοντας ἰωμένων· ὧν
δ' ἂν καταψηφισθῇ, τιμᾶν ὅτι χρὴ παθεῖν αὐτῶν τινας
ἢ ἀποτίνειν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκοῦν ὅ γ' ἐθέλων καὶ ἑκὼν ἐν τοῖς
B τοιούτοις ἄρχειν δικαιότατ' ἂν ὁτιοῦν πάσχοι | καὶ
ἀποτίνοι.

ΞΕ. *Καὶ τοίνυν ἔτι δεήσει θέσθαι νόμον ἐπὶ πᾶσι
τούτοις, ἄν τις κυβερνητικὴν καὶ τὸ ναυτικὸν ἢ τὸ
ὑγιεινὸν καὶ ἰατρικῆς ἀλήθειαν περὶ πνεύματά τε καὶ
θερμὰ καὶ ψυχρὰ ζητῶν φαίνηται παρὰ τὰ γράμματα
καὶ σοφιζόμενος ὁτιοῦν περὶ τὰ τοιαῦτα, πρῶτον μὲν
μήτε ἰατρικὸν αὐτὸν μήτε κυβερνητικὸν ὀνομάζειν ἀλλὰ
μετεωρολόγον, ἀδολέσχην τινὰ σοφιστήν, εἶθ' ὡς δια-
φθείροντα ἄλλους νεωτέρους καὶ ἀναπείθοντα ἐπιτίθεσθαι
| κυβερνητικῇ καὶ ἰατρικῇ μὴ κατὰ νόμους, ἀλλ' αὐτο-* C
*κράτορας ἄρχειν τῶν πλοίων καὶ τῶν νοσούντων, γραψά-
μενον εἰσάγειν τὸν βουλόμενον οἷς ἔξεστιν εἰς δή τι
δικαστήριον· ἂν δὲ παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ γεγραμ-
μένα δόξῃ πείθειν εἴτε νέους εἴτε πρεσβύτας, κολάζειν
τοῖς ἐσχάτοις. οὐδὲν γὰρ δεῖν τῶν νόμων εἶναι σοφώ-
τερον· οὐδένα γὰρ ἀγνοεῖν τό τε ἰατρικὸν καὶ τὸ ὑγιει-
νὸν οὐδὲ τὸ κυβερνητικὸν καὶ ναυτικόν· ἐξεῖναι γὰρ
τῷ βουλομένῳ μανθάνειν | γεγραμμένα καὶ πάτρια ἔθη* D
*κείμενα. ταῦτα δὴ περί τε ταύτας τὰς ἐπιστήμας εἰ
γίγνοιτο οὕτως ὡς λέγομεν, ὦ Σώκρατες, καὶ στρατη-
γικῆς καὶ ξυμπάσης ἡστινοσοῦν θηρευτικῆς καὶ γραφικῆς
ἢ ξυμπάσης μέρος ὁτιοῦν μιμητικῆς καὶ τεκτονικῆς καὶ
ξυνόλης ὁποιασοῦν σκευουργίας ἢ καὶ γεωργίας καὶ τῆς
περὶ τὰ φυτὰ ξυνόλης τέχνης, ἢ καί τινα ἱπποφορβίαν
αὖ κατὰ συγγράμματα θεασαίμεθα γιγνομένην ἢ ξύμ-
πασαν ἀγελαιοκομικὴν ἢ μαντικὴν ἢ πᾶν ὅτι μέρος
διακονικὴ περιείληφεν, | ἢ πεττείαν ἢ ξύμπασαν ἀριθμη-* E
*τικὴν ψιλὴν εἴτε ἐπίπεδον εἴτε ἐν βάθεσιν εἴτε ἐν πάχεσιν
οὖσάν που, — περὶ ἅπαντα ταῦτα οὕτω πραττόμενα τί
ποτ' ἂν φανείη, κατὰ συγγράμματα γιγνόμενα καὶ μὴ
κατὰ τέχνην;*

ΝΕ. ΣΩ. *Δῆλον ὅτι πᾶσαι αἱ τέχναι παντελῶς ἂν ἀπόλοιντ᾽ ἡμῖν, καὶ οὐδὲ εἰς αὖθις γένοιντ᾽ ἄν ποτε διὰ τὸν ἀποκωλύοντα τοῦτον ζητεῖν νόμον· ὥστε ὁ βίος, ὢν καὶ νῦν χαλεπός, εἰς τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀβίωτος γίγνοιτ᾽ | ἂν τὸ παράπαν.*

XXXIX. ΞΕ. *Τί δὲ τόδε; εἰ κατὰ συγγράμματα μὲν ἀναγκάζοιμεν ἕκαστον γίγνεσθαι τῶν εἰρημένων καὶ τοῖς συγγράμμασιν ἡμῶν ἐπιστατεῖν τὸν χειροτονηθέντα ἢ λαχόντα ἐκ τύχης, οὗτος δὲ μηδὲν φροντίζων τῶν γραμμάτων ἢ κέρδους ἕνεκά τινος ἢ χάριτος ἰδίας παρὰ ταῦτα ἐπιχειροῖ δρᾶν ἕτερα μηδὲν γιγνώσκων, ἆρα οὐ τοῦ κακοῦ τοῦ πρόσθεν μεῖζον ἂν ἔτι τοῦτο γίγνοιτο κακόν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθέστατά γε.*

B ΞΕ. *Παρὰ γὰρ | οἶμαι τοὺς νόμους τοὺς ἐκ πείρας πολλῆς κειμένους καί τινων ξυμβούλων ἕκαστα χαριέντως ξυμβουλευσάντων καὶ πεισάντων θέσθαι τὸ πλῆθος, ὁ παρὰ ταῦτα τολμῶν δρᾶν, ἁμαρτήματος ἁμάρτημα πολλαπλάσιον ἀπεργαζόμενος, ἀνατρέποι πᾶσαν ἂν πρᾶξιν ἔτι μειζόνως τῶν ξυγγραμμάτων.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ᾽ οὐ μέλλει;*

ΞΕ. *Διὰ ταῦτα δὴ τοῖς περὶ ὁτουοῦν νόμους καὶ*
C *ξυγγράμματα τιθεμένοις δεύτερος πλοῦς τὸ | παρὰ ταῦτα μήτε ἕνα μήτε πλῆθος μηδὲν μηδέποτε ἐᾶν δρᾶν μηδ᾽ ὁτιοῦν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθῶς.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν μιμήματα μὲν ἂν ἑκάστων ταῦτα εἴη τῆς ἀληθείας, τὰ παρὰ τῶν εἰδότων εἰς δύναμιν εἶναι γεγραμμένα;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ᾽ οὔ;*

ΞΕ. *Καὶ μὴν τόν γε εἰδότα ἔφαμεν, τὸν ὄντως
πολιτικόν, εἰ μεμνήμεθα, ποιήσειν τῇ τέχνῃ πολλὰ εἰς
τὴν αὑτοῦ πρᾶξιν τῶν γραμμάτων οὐδὲν φροντίζοντα,
ὁπόταν ἄλλ' αὐτῷ βελτίω δόξῃ παρὰ τὰ | γεγραμμένα* D
ὑφ' αὑτοῦ καὶ ἐπεσταλμένα ἀποῦσί τισιν.

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔφαμεν γάρ.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ἀνὴρ ὁστισοῦν εἷς ἢ πλῆθος ὁτιοῦν, οἷς ἂν νόμοι κείμενοι τυγχάνωσι, παρὰ ταῦτα ὅτι ἂν ἐπιχειρήσωσι ποιεῖν ὡς βέλτιον ἕτερον ὄν, ταὐτὸν δρῶσι κατὰ δύναμιν ὅπερ ὁ ἀληθινὸς ἐκεῖνος;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ἆρ' οὖν εἰ μὲν ἀνεπιστήμονες ὄντες τὸ τοιοῦ-
τον δρῷεν, μιμεῖσθαι μὲν ἂν ἐπιχειροῖεν τὸ ἀληθές,
μιμοῖντ' ἂν μέντοι πᾶν κακῶς· εἰ δ' | ἔντεχνοι, τοῦτο* E
οὐκ ἔστιν ἔτι μίμημα, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀληθέστατον ἐκεῖνο;

ΝΕ. ΣΩ. *Πάντως που.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ἔμπροσθέν γε ὡμολογημένον ἡμῖν κεῖται μηδὲν πλῆθος μηδ' ἡντινοῦν δυνατὸν εἶναι λαβεῖν τέχνην.*

ΝΕ. ΣΩ. *Κεῖται γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν εἰ μὲν ἔστι βασιλική τις τέχνη, τὸ τῶν πλουσίων πλῆθος καὶ ὁ ξύμπας δῆμος οὐκ ἄν ποτε λάβοι τὴν πολιτικὴν ταύτην ἐπιστήμην.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γὰρ ἄν;*

ΞΕ. *Δεῖ δὴ τὰς τοιαύτας γε, ὡς ἔοικε, πολιτείας,
εἰ μέλλουσι καλῶς τὴν ἀληθινὴν ἐκείνην τὴν τοῦ ἑνὸς
μετὰ τέχνης ἄρχοντος | πολιτείαν εἰς δύναμιν μιμήσε-* 301
*σθαι, μηδέποτε κειμένων αὐτοῖς τῶν νόμων μηδὲν
ποιεῖν παρὰ τὰ γεγραμμένα καὶ πάτρια ἔθη.*

ΝΕ. ΣΩ. *Κάλλιστ' εἴρηκας.*

ΞΕ. Ὅταν ἄρα οἱ πλούσιοι ταύτην μιμῶνται, τότε ἀριστοκρατίαν καλοῦμεν τὴν τοιαύτην πολιτείαν· ὁπόταν δὲ τῶν νόμων μὴ φροντίζωσιν, ὀλιγαρχίαν.

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύει.

ΞΕ. Καὶ μὴν ὁπόταν αὖθις εἷς ἄρχῃ κατὰ νόμους,
B μιμούμενος τὸν ἐπιστήμονα, βασιλέα καλοῦμεν, | οὐ διορίζοντες ὀνόματι τὸν μετ' ἐπιστήμης ἢ δόξης κατὰ νόμους μοναρχοῦντα.

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύομεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν κἄν τις ἄρα ἐπιστήμων ὄντως ὢν εἷς ἄρχῃ, πάντως τό γε ὄνομα ταὐτὸν βασιλεὺς καὶ οὐδὲν ἕτερον προσρηθήσεται· δι' ἃ δὴ τὰ πέντε ὀνόματα τῶν νῦν λεγομένων πολιτειῶν ἓν μόνον γέγονεν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικε γοῦν.

ΞΕ. Τί δ', ὅταν μήτε κατὰ νόμους μήτε κατὰ ἔθη πράττῃ τις εἷς ἄρχων, προσποιῆται δὲ ὥσπερ ὁ ἐπι-
C στήμων | ὡς ἄρα παρὰ τὰ γεγραμμένα τό γε βέλτιστον ποιητέον, ᾖ δέ τις ἐπιθυμία καὶ ἄγνοια τούτου τοῦ μιμήματος ἡγουμένη, μῶν οὐ τότε τὸν τοιοῦτον ἕκαστον τύραννον κλητέον;

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

XL. ΞΕ. Οὕτω δὴ τύραννός τε γέγονε, φαμέν, καὶ βασιλεὺς καὶ ὀλιγαρχία καὶ ἀριστοκρατία καὶ δημοκρατία, δυσχερανάντων τῶν ἀνθρώπων τὸν ἕνα ἐκεῖνον μόναρχον, καὶ ἀπιστησάντων μηδένα τῆς τοιαύτης ἀρχῆς
D ἄξιον ἂν γενέσθαι ποτέ, ὥστε | ἐθέλειν καὶ δυνατὸν εἶναι μετὰ ἀρετῆς καὶ ἐπιστήμης ἄρχοντα τὰ δίκαια καὶ ὅσια διανέμειν ὀρθῶς πᾶσι, λωβᾶσθαι δὲ καὶ ἀποκτιννύναι καὶ κακοῦν ὃν ἂν βουληθῇ ἑκάστοτε ἡμῶν· ἐπεὶ γενόμενόν γ' ἂν οἷον λέγομεν ἀγαπᾶσθαί τε ἂν καὶ

οἰκεῖν διακυβερνῶντα εὐδαιμόνως ὀρθὴν ἀκριβῶς μόνον πολιτείαν.

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Νῦν δέ γε ὁπότε οὐκ ἔστι γιγνόμενος, ὡς δή φαμεν, ἐν ταῖς πόλεσι βασιλεὺς οἷος ἐν σμήνεσιν |
ἐμφύεται, τό τε σῶμα εὐθὺς καὶ τὴν ψυχὴν διαφέρων* E
εἷς, δεῖ δὴ συνελθόντας ξυγγράμματα γράφειν, ὡς ἔοικε, μεταθέοντας τὰ τῆς ἀληθεστάτης πολιτείας ἴχνη.

ΝΕ. ΣΩ. *Κινδυνεύει.*

ΞΕ. *Θαυμάζομεν δῆτα, ὦ Σώκρατες, ἐν ταῖς τοιαύταις πολιτείαις ὅσα ξυμβαίνει γίγνεσθαι κακὰ καὶ ὅσα ξυμβήσεται, τοιαύτης τῆς κρηπῖδος ὑποκειμένης αὐταῖς, τῆς κατὰ γράμματα καὶ ἔθη μὴ μετὰ ἐπιστήμης πραττούσης τὰς πράξεις, οἷς ἑτέρα προσχρωμένη παντὶ
κατάδηλος | ὡς πάντ' ἂν διολέσειε τὰ ταύτῃ γιγνόμενα,* 302
*ἢ ἐκεῖνο ἡμῖν θαυμαστέον μᾶλλον, ὡς ἰσχυρόν τι πόλις ἐστὶ φύσει; πάσχουσαι γὰρ δὴ τοιαῦτα αἱ πόλεις νῦν χρόνον ἀπέραντον, ὅμως ἔνιαί τινες αὐτῶν μόνιμοί τέ εἰσι καὶ οὐκ ἀνατρέπονται· πολλαὶ μὴν ἐνίοτε καὶ καθάπερ πλοῖα καταδυόμεναι διόλλυνται καὶ διολώλασι καὶ ἔτι διολοῦνται διὰ τὴν τῶν κυβερνητῶν καὶ ναυτῶν μοχθηρίαν τῶν περὶ τὰ μέγιστα μεγίστην ἄγνοιαν
εἰληφότων, οἳ περὶ | τὰ πολιτικὰ κατ' οὐδὲν γιγνώσκον-* B
τες ἡγοῦνται κατὰ πάντα σαφέστατα πασῶν ἐπιστημῶν ταύτην εἰληφέναι.

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθέστατα.*

XLI. ΞΕ. *Τίς οὖν δὴ τῶν οὐκ ὀρθῶν πολιτειῶν τούτων ἥκιστα χαλεπὴ συζῆν, πασῶν χαλεπῶν οὐσῶν, καὶ τίς βαρυτάτη, δεῖ τι κατιδεῖν ἡμᾶς; καίπερ πρός γε τὸ νῦν προτεθὲν ἡμῖν πάρεργον λεγόμενον· οὐ μὴν*

ἀλλ᾽ εἴς γε τὸ ὅλον ἴσως ἅπανθ᾽ ἕνεκα τοῦ τοιούτου πάντες δρῶμεν χάριν.

ΝΕ. ΣΩ. *Δεῖ· πῶς δ᾽ οὔ;*

C | ΞΕ. *Τὴν αὐτὴν τοίνυν φάθι τριῶν οὐσῶν χαλεπὴν διαφερόντως ἅμα καὶ ῥᾴστην γίγνεσθαι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς φῄς;*

ΞΕ. *Οὐκ ἄλλως, πλὴν μοναρχίαν φημὶ καὶ ὀλίγων ἀρχὴν καὶ πολλῶν, εἶναι τρεῖς ταύτας ἡμῖν λεγομένας τοῦ νῦν ἐπικεχυμένου λόγου κατ᾽ ἀρχάς.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἦσαν γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Ταύτας τοίνυν δίχα τέμνοντες μίαν ἑκάστην ἓξ ποιῶμεν, τὴν ὀρθὴν χωρὶς ἀποκρίναντες τούτων ἑβδόμην.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

D | ΞΕ. *Ἐκ μὲν τῆς μοναρχίας βασιλικὴν καὶ τυραννικήν, ἐκ δ᾽ αὖ τῶν μὴ πολλῶν τήν τε εὐώνυμον ἔφαμεν εἶναι ἀριστοκρατίαν καὶ ὀλιγαρχίαν· ἐκ δ᾽ αὖ τῶν πολλῶν τότε μὲν ἁπλῆν ἐπονομάζοντες ἐτίθεμεν δημοκρατίαν, νῦν δὲ αὖ καὶ ταύτην ἡμῖν θετέον ἐστὶ διπλῆν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δή; καὶ τίνι διαιροῦντες ταύτην;*

ΞΕ. *Οὐδὲν διαφέροντι τῶν ἄλλων, οὐδ᾽ εἰ τοὔνομα ἤδη διπλοῦν ἐστι ταύτης· ἀλλὰ τό γε κατὰ νόμους |*
E *ἄρχειν καὶ παρανόμως ἔστι καὶ ταύτῃ καὶ ταῖς ἄλλαις.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔστι γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Τότε μὲν τοίνυν τὴν ὀρθὴν ζητοῦσι τοῦτο τὸ τμῆμα οὐκ ἦν χρήσιμον, ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν ἀπεδείξαμεν· ἐπειδὴ δὲ ἐξείλομεν ἐκείνην, τὰς δ᾽ ἄλλας ἔθεμεν ἀναγκαίας, ἐν ταύταις δὴ τὸ παράνομον καὶ ἔννομον ἑκάστην διχοτομεῖ τούτων.*

ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικε τούτου νῦν ῥηθέντος τοῦ λόγου.

ΞΕ. Μοναρχία τοίνυν ζευχθεῖσα μὲν ἐν γράμμασιν ἀγαθοῖς, οὓς νόμους λέγομεν, ἀρίστη πασῶν τῶν ἕξ· ἄνομος δὲ χαλεπὴ καὶ βαρυτάτη ξυνοικῆσαι.

| ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύει. 303

ΞΕ. Τὴν δέ γε τῶν μὴ πολλῶν, ὥσπερ ἑνὸς καὶ πλήθους τὸ ὀλίγον μέσον, οὕτως ἡγησώμεθα μέσην ἐπ' ἀμφότερα· τὴν δ' αὖ τοῦ πλήθους κατὰ πάντα ἀσθενῆ καὶ μηδὲν μήτε ἀγαθὸν μήτε κακὸν μέγα δυναμένην ὡς πρὸς τὰς ἄλλας διὰ τὸ τὰς ἀρχὰς ἐν ταύτῃ διανενεμῆσθαι κατὰ σμικρὰ εἰς πολλούς. διὸ γέγονε πασῶν μὲν νομίμων τῶν πολιτειῶν οὐσῶν τούτων χειρίστη,
παρανόμων δ' οὐσῶν ξυμπασῶν βελτίστη· | καὶ ἀκολά- B
στων μὲν πασῶν οὐσῶν ἐν δημοκρατίᾳ νικᾷ ζῆν, κοσμίων δ' οὐσῶν ἥκιστα ἐν ταύτῃ βιωτέον, ἐν τῇ πρώτῃ δὲ πολὺ πρῶτόν τε καὶ ἄριστον, πλὴν τῆς ἑβδόμης· πασῶν γὰρ ἐκείνην γε ἐκκριτέον, οἷον θεὸν ἐξ ἀνθρώπων, ἐκ τῶν ἄλλων πολιτειῶν.

ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται τοῦθ' οὕτω γίγνεσθαί τε καὶ ξυμβαίνειν, καὶ ποιητέον ᾗπερ λέγεις.

ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ καὶ τοὺς κοινωνοὺς τούτων τῶν πολιτειῶν πασῶν πλὴν τῆς ἐπιστήμονος ἀφαιρετέον
ὡς οὐκ ὄντας πολιτικοὺς ἀλλὰ στασιαστικούς, καὶ εἰδώ- C
λων μεγίστων προστάτας ὄντας καὶ αὐτοὺς εἶναι τοιούτους, μεγίστους δὲ ὄντας μιμητὰς καὶ γόητας μεγίστους γίγνεσθαι τῶν σοφιστῶν σοφιστάς.

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύει τοῦτο εἰς τοὺς πολιτικοὺς λεγομένους περιεστράφθαι τὸ ῥῆμα ὀρθότατα.

ΞΕ. Εἶεν· τοῦτο μὲν ἀτεχνῶς ἡμῖν ὥσπερ δρᾶμα, καθάπερ ἐρρήθη νῦν δὴ Κενταυρικὸν ὁρᾶσθαι καὶ

Σατυρικόν τινα θίασον, ὃν δὴ χωριστέον ἀπὸ πολιτι-
D *κῆς | εἴη τέχνης· νῦν δ' οὕτω πάνυ μόγις ἐχωρίσθη.*

ΝΕ. ΣΩ. *Φαίνεται.*

ΞΕ. *Τούτου δέ γ' ἕτερον ἔτι χαλεπώτερον λείπεται τῷ ξυγγενές θ' ὁμοῦ τ' εἶναι μᾶλλον τῷ βασιλικῷ γένει καὶ δυσκαταμαθητότερον· καί μοι φαινόμεθα τοῖς τὸν χρυσὸν καθαίρουσι πάθος ὅμοιον πεπονθέναι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Γῆν που καὶ λίθους καὶ πόλλ' ἄττα ἕτερα ἀποκρίνουσι κἀκεῖνοι πρότερον οἱ δημιουργοί· μετὰ δὲ*
E *ταῦτα λείπεται ξυμμεμιγμένα τὰ | ξυγγενῆ τοῦ χρυσοῦ τίμια καὶ πυρὶ μόνον ἀφαιρετά, χαλκὸς καὶ ἄργυρος, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀδάμας, ἃ μετὰ βασάνων ταῖς ἑψήσεσι μόγις ἀφαιρεθέντα τὸν λεγόμενον ἀκήρατον χρυσὸν εἴασεν ἡμᾶς ἰδεῖν αὐτὸν μόνον ἐφ' ἑαυτοῦ.*

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγεται γὰρ οὖν δὴ ταῦτα οὕτω γίγνεσθαι.*

XLII. ΞΕ. *Κατὰ τὸν αὐτὸν τοίνυν λόγον ἔοικε καὶ νῦν ἡμῖν τὰ μὲν ἕτερα καὶ ὁπόσα ἀλλότρια καὶ τὰ μὴ φίλα πολιτικῆς ἐπιστήμης ἀποκεχωρίσθαι, λείπεσθαι δὲ τὰ τίμια καὶ ξυγγενῆ. τούτων δ' ἐστί που στρα-*
304 *τηγία καὶ δικαστικὴ καὶ ὅση | βασιλικῇ κοινωνοῦσα ῥητορεία πείθουσα τὸ δίκαιον ξυνδιακυβερνᾷ τὰς ἐν ταῖς πόλεσι πράξεις· ἃ δή τινι τρόπῳ ῥᾷστά τις ἀπομερίζων δείξει γυμνὸν καὶ μόνον ἐκεῖνον καθ' αὑτὸν τὸν ζητούμενον ὑφ' ἡμῶν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Δῆλον ὅτι τοῦτό πῃ δρᾶν πειρατέον.*

ΞΕ. *Πείρας μὲν τοίνυν ἕνεκα φανερὸς ἔσται· διὰ δὲ μουσικῆς αὐτὸν ἐγχειρητέον δηλῶσαι. καί μοι λέγε.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ ποῖον;*

ΞΕ. *Μουσικῆς | ἔστι πού τις ἡμῖν μάθησις, καὶ ὅλως τῶν περὶ χειροτεχνίας ἐπιστημῶν;* B

ΝΕ. ΣΩ. *Ἔστιν.*

ΞΕ. *Τί δὲ τόδ' αὖ; τούτων ἡντινοῦν εἴτε δεῖ μανθάνειν ἡμᾶς εἴτε μή, πότερα φήσομεν ἐπιστήμην αὖ καὶ ταύτην εἶναί τινα περὶ αὐτὰ ταῦτα, ἢ πῶς;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὕτως, εἶναι φήσομεν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ἑτέραν ὁμολογήσομεν ἐκείνων εἶναι ταύτην;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Πότερα δ' αὐτῶν οὐδεμίαν ἄρχειν δεῖν ἄλλην ἄλλης, ἢ ἐκείνας ταύτης, ἢ ταύτην | δεῖν ἐπιτροπεύουσαν ἄρχειν ξυμπασῶν τῶν ἄλλων;* C

ΝΕ. ΣΩ. *Ταύτην ἐκείνων.*

ΞΕ. *Τὴν εἰ δεῖ μανθάνειν ἢ μὴ τῆς μανθανομένης καὶ διδασκούσης ἄρα σύ γ' ἀποφαίνει δεῖν ἡμῖν ἄρχειν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Σφόδρα γε.*

ΞΕ. *Καὶ τὴν εἰ δεῖ πείθειν ἄρα ἢ μὴ τῆς δυναμένης πείθειν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Εἶεν· τίνι τὸ πειστικὸν οὖν ἀποδώσομεν ἐπιστήμῃ πλήθους τε καὶ ὄχλου διὰ μυθολογίας | ἀλλὰ μὴ διὰ διδαχῆς;* D

ΝΕ. ΣΩ. *Φανερόν, οἶμαι, καὶ τοῦτο ῥητορικῇ δοτέον ὄν.*

ΞΕ. *Τὸ δ' εἴτε διὰ πειθοῦς εἴτε καὶ διά τινος βίας δεῖ πράττειν πρός τινας ὁτιοῦν ἢ καὶ τὸ παράπαν ἡσυχίαν ἔχειν, τοῦτ' αὖ ποίᾳ προσθήσομεν ἐπιστήμῃ;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τῇ τῆς πειστικῆς ἀρχούσῃ καὶ λεκτικῆς.*

ΞΕ. *Εἴη δὲ ἂν οὐκ ἄλλη τις, ὡς οἶμαι, πλὴν ἡ τοῦ πολιτικοῦ δύναμις.*

ΝΕ. ΣΩ. *Κάλλιστ' εἴρηκας.*

ΞΕ. *Καὶ τοῦτο μὲν ἔοικε ταχὺ κεχωρίσθαι πολι-*
E *τικῆς τὸ | ῥητορικόν, ὡς ἕτερον εἶδος ὄν, ὑπηρετοῦν μὴν ταύτῃ.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

XLIII. ΞΕ. *Τί δὲ περὶ τῆς τοιᾶσδ' αὖ δυνάμεως διανοητέον;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποίας;*

ΞΕ. *Τῆς ὡς πολεμητέον ἑκάστοις οἷς ἂν προελώμεθα πολεμεῖν, εἴτε αὐτὴν ἄτεχνον εἴτε ἔντεχνον ἐροῦμεν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ πῶς ἂν ἄτεχνον διανοηθεῖμεν, ἥν γε ἡ στρατηγικὴ καὶ πᾶσα ἡ πολεμικὴ πρᾶξις πράττει;*

ΞΕ. *Τὴν δ' εἴτε πολεμητέον εἴτε διὰ φιλίας ἀπαλλακτέον οἵαν τε καὶ ἐπιστήμονα διαβουλεύσασθαι, ταύτης ἑτέραν ὑπολάβωμεν ἢ τὴν αὐτὴν ταύτῃ;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τοῖς πρόσθεν ἀναγκαῖον ἑπομένοισιν ἑτέραν.*

305 | ΞΕ. *Οὐκοῦν ἄρχουσαν ταύτης αὐτὴν ἀποφανού-*
μεθα, εἴπερ τοῖς ἔμπροσθέν γε ὑποληψόμεθα ὁμοίως;

ΝΕ. ΣΩ. *Φημί.*

ΞΕ. *Τίν' οὖν ποτε καὶ ἐπιχειρήσομεν οὕτω δεινῆς καὶ μεγάλης τέχνης ξυμπάσης τῆς πολεμικῆς δεσπότιν ἀποφαίνεσθαι πλήν γε δὴ τὴν ὄντως οὖσαν βασιλικήν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐδεμίαν ἄλλην.*

ΞΕ. *Οὐκ ἄρα πολιτικήν γε θήσομεν, ὑπηρετικὴν οὖσαν, τὴν τῶν στρατηγῶν ἐπιστήμην.*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐκ εἰκός.*

| ΞΕ. Ἴθι δή, καὶ τὴν τῶν δικαστῶν τῶν ὀρθῶς B
δικαζόντων θεασώμεθα δύναμιν.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἆρ' οὖν ἐπὶ πλέον τι δύναται τοῦ περὶ τὰ ξυμβόλαια, πάνθ' ὁπόσα κεῖται νόμιμα παρὰ νομοθέτου βασιλέως παραλαβοῦσα, κρίνειν εἰς ἐκεῖνα σκοποῦσα τά τε δίκαια ταχθέντα εἶναι καὶ ἄδικα, τὴν αὑτῆς ἰδίαν ἀρετὴν παρεχομένη τοῦ μήθ' ὑπό τινων δώρων μήθ' ὑπὸ φόβων μήτε οἴκτων μήθ' ὑπό τινος ἄλλης ἔχθρας μηδὲ
φιλίας | ἡττηθεῖσα παρὰ τὴν τοῦ νομοθέτου τάξιν ἐθέ- C
λειν ἂν τὰ ἀλλήλων ἐγκλήματα διαιρεῖν;

ΝΕ. ΣΩ. Οὔκ, ἀλλὰ σχεδὸν ὅσον εἴρηκας ταύτης ἐστὶ τῆς δυνάμεως ἔργον.

ΞΕ. Καὶ τὴν τῶν δικαστῶν ἄρα ῥώμην ἀνευρίσκομεν οὐ βασιλικὴν οὖσαν ἀλλὰ νόμων φύλακα καὶ ὑπηρέτιν ἐκείνης.

ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικέ γε.

ΞΕ. Τόδε δὴ κατανοητέον ἰδόντι συναπάσας τὰς ἐπιστήμας αἳ εἴρηνται, ὅτι πολιτική γε αὐτῶν οὐδεμία
ἀνεφάνη. τὴν γὰρ ὄντως οὖσαν βασιλικὴν | οὐκ αὐτὴν D
δεῖ πράττειν, ἀλλ' ἄρχειν τῶν δυναμένων πράττειν, γιγνώσκουσαν τὴν ἀρχήν τε καὶ ὁρμὴν τῶν μεγίστων ἐν ταῖς πόλεσιν ἐγκαιρίας τε πέρι καὶ ἀκαιρίας, τὰς δ' ἄλλας τὰ προσταχθέντα δρᾶν.

ΝΕ. ΣΩ. Ὀρθῶς.

ΞΕ. Διὰ ταῦτα ἄρα ἃς μὲν ἄρτι διεληλύθαμεν οὔτε ἀλλήλων οὔθ' αὑτῶν ἄρχουσαι, περὶ δέ τινα ἰδίαν αὑτῆς οὖσα ἑκάστη πρᾶξιν κατὰ τὴν ἰδιότητα τῶν πράξεων τοὔνομα δικαίως εἴληφεν ἴδιον.

| ΝΕ. ΣΩ. Εἴξασι γοῦν. E

ΞΕ. *Τὴν δὲ πασῶν τε τούτων ἄρχουσαν καὶ τῶν νόμων καὶ ξυμπάντων τῶν κατὰ πόλιν ἐπιμελουμένην καὶ πάντα ξυνυφαίνουσαν ὀρθότατα, τοῦ κοινοῦ τῇ κλήσει περιλαβόντες τὴν δύναμιν αὐτῆς, προσαγορεύοιμεν δικαιότατ᾽ ἄν, ὡς ἔοικε, πολιτικήν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Παντάπασι μὲν οὖν.*

XLIV. ΞΕ. *Οὐκοῦν δὴ καὶ κατὰ τὸ τῆς ὑφαντικῆς παράδειγμα βουλοίμεθ᾽ ἂν ἐπεξελθεῖν αὐτὴν νῦν, ὅτε καὶ πάντα τὰ γένη τὰ κατὰ πόλιν δῆλα ἡμῖν γέγονεν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ σφόδρα γε.*

ΞΕ. *Τὴν δὴ βασιλικὴν συμπλοκήν, ὡς ἔοικε, |*
306 *λεκτέον, ποία τ᾽ ἐστὶ καὶ τίνι τρόπῳ συμπλέκουσα ποῖον ἡμῖν ὕφασμα ἀποδίδωσιν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Δῆλον.*

ΞΕ. *Ἦ χαλεπὸν ἐνδείξασθαι πρᾶγμα ἀναγκαῖον ἄρα γέγονεν, ὡς φαίνεται.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάντως γε μὴν ῥητέον.*

ΞΕ. *Τὸ γὰρ ἀρετῆς μέρος ἀρετῆς εἴδει διάφορον εἶναί τινα τρόπον τοῖς περὶ λόγους ἀμφισβητικοῖς καὶ μάλ᾽ εὐεπίθετον πρὸς τὰς τῶν πολλῶν δόξας.*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐκ ἔμαθον.*

ΞΕ. *Ἀλλ᾽ ὧδε πάλιν. ἀνδρείαν γὰρ οἶμαί σε ἡγεῖ-*
B *σθαι μέρος | ἓν ἀρετῆς ἡμῖν εἶναι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ γε.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν σωφροσύνην γε ἀνδρείας μὲν ἕτερον, ἓν δ᾽ οὖν καὶ τοῦτο μόριον ἧς κἀκεῖνο.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τούτων δὴ πέρι θαυμαστόν τινα λόγον ἀποφαίνεσθαι τολμητέον.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖον;*

ΞΕ. *Ὡς ἐστὸν κατά δή τινα τρόπον εὖ μάλα πρὸς ἀλλήλας ἔχθραν καὶ στάσιν ἐναντίαν ἔχοντε ἐν πολλοῖς τῶν ὄντων.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς λέγεις;*

ΞΕ. *Οὐκ εἰωθότα λόγον οὐδαμῶς· πάντα γὰρ οὖν
δὴ ἀλλήλοις τά γε τῆς | ἀρετῆς μόρια λέγεταί που φίλια.* C

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Σκοπῶμεν δὴ προσσχόντες τὸν νοῦν εὖ μάλα, πότερον οὕτως ἁπλοῦν ἐστι τοῦτο, ἢ παντὸς μᾶλλον αὐτῶν ἔχον διαφορὰν τοῖς ξυγγενέσιν ἐστί τι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί, λέγοις ἂν πῇ σκεπτέον.*

ΞΕ. *Ἐν τοῖς ξύμπασι χρὴ ζητεῖν ὅσα καλὰ μὲν λέγομεν, εἰς δύο δ' αὐτὰ τίθεμεν ἐναντία ἀλλήλων εἴδη.*

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγ' ἔτι σαφέστερον.*

ΞΕ. *Ὀξύτητα καὶ τάχος, εἴτε κατὰ σώματα εἴτε ἐν
ψυχαῖς εἴτε κατὰ φωνῆς | φοράν, εἴτε αὐτῶν τούτων εἴτ'* D
ἐν εἰδώλοις ὄντων, ὁπόσα μουσικὴ μιμουμένη καὶ ἔτι γραφικὴ μιμήματα παρέχεται, τούτων τινὸς ἐπαινέτης εἴτε αὐτὸς πώποτε γέγονας εἴτε ἄλλου παρὼν ἐπαινοῦντος ᾔσθησαι;

ΝΕ. ΣΩ. *Τί μήν;*

ΞΕ. *Ἦ καὶ μνήμην ἔχεις ὅντινα τρόπον αὐτὸ δρῶσιν ἐν ἑκάστοις τούτων;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐδαμῶς.*

ΞΕ. *Ἆρ' οὖν δυνατὸς αὐτὸ ἂν γενοίμην, ὥσπερ καὶ διανοοῦμαι, διὰ λόγων ἐνδείξασθαί σοι;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί δ' | οὔ;* E

ΞΕ. *Ῥᾴδιον ἔοικας ἡγεῖσθαι τὸ τοιοῦτον· σκοπώμεθα δ' οὖν αὐτὸ ἐν τοῖς ὑπεναντίοις γένεσι. τῶν γὰρ δὴ πράξεων ἐν πολλαῖς καὶ πολλάκις ἑκάστοτε τάχος*

καὶ σφοδρότητα καὶ ὀξύτητα διανοήσεώς τε καὶ σώματος, ἔτι δὲ καὶ φωνῆς, ὅταν ἀγασθῶμεν, λέγομεν αὐτὸ ἐπαινοῦντες μιᾷ χρώμενοι προσρήσει τῇ τῆς ἀνδρείας.

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὀξὺ καὶ ἀνδρεῖόν πού φαμεν, καὶ ταχὺ καὶ ἀνδρικόν, καὶ σφοδρὸν ὡσαύτως· καὶ πάντως ἐπιφέροντες τοὔνομα ὃ λέγω κοινὸν πάσαις ταῖς φύσεσι ταύταις ἐπαινοῦμεν αὐτάς.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ναί.*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ τῆς ἠρεμαίας αὖ γενέσεως εἶδος*
307 *ἆρ' | οὐ πολλάκις ἐπῃνέκαμεν ἐν πολλαῖς τῶν πράξεων;*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ σφόδρα γε.*

ΞΕ. *Μῶν οὖν οὐ τἀναντία λέγοντες ἢ περὶ ἐκείνων τοῦτο φθεγγόμεθα;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὡς ἡσυχαῖά πού φαμεν ἑκάστοτε καὶ σωφρονικά, περί τε διάνοιαν πραττόμενα ἀγασθέντες καὶ κατὰ τὰς πράξεις αὖ βραδέα καὶ μαλακά, καὶ ἔτι περὶ φωνὰς γιγνόμενα λεῖα καὶ βαρέα, καὶ πᾶσαν ῥυθμικὴν κίνησιν καὶ ὅλην μοῦσαν ἐν καιρῷ βραδυτῆτι προσχρωμένην,*
B *| οὐ τὸ τῆς ἀνδρείας ἀλλὰ τὸ τῆς κοσμιότητος ὄνομα ἐπιφέρομεν αὐτοῖς ξύμπασιν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθέστατα.*

ΞΕ. *Καὶ μὴν ὁπόταν αὖ γε ἀμφότερα γίγνηται ταῦτα ἡμῖν ἄκαιρα, μεταβάλλοντες ἑκάτερα αὐτῶν ψέγομεν ἐπὶ τἀναντία πάλιν ἀπονέμοντες τοῖς ὀνόμασιν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Ὀξύτερα μὲν αὐτὰ γιγνόμενα τοῦ καιροῦ καὶ θάττω καὶ σκληρότερα φαινόμενα ὑβριστικὰ καὶ μανικὰ*
C *λέγοντες, τὰ δὲ βραδύτερα | καὶ μαλακώτερα δειλὰ καὶ*

*βλακικά· καὶ σχεδὸν ὡς τὸ πολὺ ταῦτά τε καὶ τὴν
σώφρονα φύσιν καὶ τὴν ἀνδρείαν τὴν τῶν ἐναντίων,
οἷον πολεμίαν διαλαχούσας στάσιν ἰδέας, οὔτ' ἀλλήλαις
μιγνυμένας ἐφευρίσκομεν ἐν ταῖς περὶ τὰ τοιαῦτα
πράξεσιν, ἔτι τε τοὺς ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτὰς ἴσχοντας
διαφερομένους ἀλλήλοις ὀψόμεθα, ἐὰν μεταδιώκωμεν.*

XLV. ΝΕ. ΣΩ. *Ποῦ δὴ λέγεις;*

ΞΕ. *Ἐν πᾶσί τε δὴ τούτοις οἷς νῦν εἴπομεν, ὡς
εἰκός τε ἐν ἑτέροις πολλοῖς. κατὰ γὰρ οἶμαι τὴν αὐτῶν* D
*ἑκατέροις ξυγγένειαν τὰ μὲν ἐπαινοῦντες ὡς οἰκεῖα
σφέτερα, τὰ δὲ τῶν διαφόρων ψέγοντες ὡς ἀλλότρια,
πολλὴν εἰς ἔχθραν ἀλλήλοις καὶ πολλῶν πέρι καθίστανται.*

ΝΕ. ΣΩ. *Κινδυνεύουσιν.*

ΞΕ. *Παιδιὰ τοίνυν αὕτη γέ τις ἡ διαφορὰ τούτων
ἐστὶ τῶν εἰδῶν· περὶ δὲ τὰ μέγιστα νόσος ξυμβαίνει
πασῶν ἐχθίστη γίγνεσθαι ταῖς πόλεσιν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Περὶ δὴ ποῖα φῄς;*

ΞΕ. *Περὶ ὅλην, ὥς γε εἰκός, τὴν τοῦ ζῆν παρα-* E
*σκευήν. οἱ μὲν γὰρ δὴ διαφερόντως ὄντες κόσμιοι τὸν
ἥσυχον ἀεὶ βίον ἕτοιμοι ζῆν, αὐτοὶ καθ' αὑτοὺς μόνοι
τὰ σφέτερα αὐτῶν πράττοντες, οἴκοι τε πρὸς ἅπαντας
οὕτως ὁμιλοῦντες, καὶ πρὸς τὰς ἔξωθεν πόλεις ὡσαύτως
ἕτοιμοι πάντα ὄντες τρόπον τινὰ ἄγειν εἰρήνην· καὶ
διὰ τὸν ἔρωτα δὴ τοῦτον ἀκαιρότερον ὄντα ἢ χρή, ὅταν
ἃ βούλονται πράττωσιν, ἔλαθον αὐτοί τε ἀπολέμως
ἴσχοντες καὶ τοὺς νέους ὡσαύτως διατιθέντες, ὄντες τε
ἀεὶ τῶν ἐπιτιθεμένων, ἐξ ὧν οὐκ ἐν πολλοῖς ἔτεσιν
αὐτοὶ καὶ παῖδες καὶ ξύμπασα ἡ πόλις ἀντ' ἐλευθέρων* 308
πολλάκις ἔλαθον αὐτοὺς γενόμενοι δοῦλοι.

ΝΕ. ΣΩ. *Χαλεπὸν εἶπες καὶ δεινὸν πάθος.*

ΞΕ. Τί δ' οἱ πρὸς τὴν ἀνδρείαν μᾶλλον ῥέποντες; ἆρ' οὐκ ἐπὶ πόλεμον ἀεί τινα τὰς αὑτῶν ξυντείνοντες πόλεις διὰ τὴν τοῦ τοιούτου βίου σφοδροτέραν τοῦ δέοντος ἐπιθυμίαν εἰς ἔχθραν πολλοῖς καὶ δυνατοῖς καταστάντες ἢ πάμπαν διώλεσαν ἢ δούλας αὖ καὶ ὑποχειρίους τοῖς ἐχθροῖς ὑπέθεσαν τὰς αὑτῶν πατρίδας;

B | ΝΕ. ΣΩ. Ἔστι καὶ ταῦτα.

ΞΕ. Πῶς οὖν μὴ φῶμεν ἐν τούτοις ἀμφότερα ταῦτα τὰ γένη πολλὴν πρὸς ἄλληλα ἀεὶ καὶ τὴν μεγίστην ἴσχειν ἔχθραν καὶ στάσιν;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδαμῶς ὡς οὐ φήσομεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ὅπερ ἐπεσκοποῦμεν κατ' ἀρχάς, ἀνευρήκαμεν, ὅτι μόρια ἀρετῆς οὐ σμικρὰ ἀλλήλοις διαφέρεσθον φύσει καὶ δὴ καὶ τοὺς ἴσχοντας δρᾶτον τὸ αὐτὸ τοῦτο;

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύετον.

ΞΕ. Τόδε τοίνυν αὖ λάβωμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

C XLVI. | ΞΕ. Εἴ τίς που τῶν συνθετικῶν ἐπιστημῶν πρᾶγμα ὁτιοῦν τῶν αὑτῆς ἔργων, κἂν εἰ τὸ φαυλότατον, ἑκοῦσα ἐκ μοχθηρῶν καὶ χρηστῶν τινων ξυνίστησιν, ἢ πᾶσα ἐπιστήμη πανταχοῦ τὰ μὲν μοχθηρὰ εἰς δύναμιν ἀποβάλλει, τὰ δ' ἐπιτήδεια καὶ τὰ χρηστὰ ἔλαβεν, ἐκ τούτων δὲ καὶ ὁμοίων καὶ ἀνομοίων ὄντων, πάντ' εἰς ἓν αὐτὰ ξυνάγουσα, μίαν τινὰ δύναμιν καὶ ἰδέαν δημιουργεῖ.

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐδ' ἄρα ἡ κατὰ φύσιν ἀληθῶς οὖσα ἡμῖν |
D πολιτικὴ μή ποτε ἐκ χρηστῶν καὶ κακῶν ἀνθρώπων ἑκοῦσα εἶναι συστήσηται πόλιν τινά, ἀλλ' εὔδηλον ὅτι

*παιδιᾷ πρῶτον βασανιεῖ, μετὰ δὲ τὴν βάσανον αὖ τοῖς
δυναμένοις παιδεύειν καὶ ὑπηρετεῖν πρὸς τοῦτο αὐτὸ
παραδώσει, προστάττουσα καὶ ἐπιστατοῦσα αὐτή, καθά-
περ ὑφαντικὴ τοῖς τε ξαίνουσι καὶ τοῖς τἆλλα προ-
παρασκευάζουσιν ὅσα πρὸς τὴν πλέξιν αὐτῆς ξυμπαρ-
ακολουθοῦσα προστάττει καὶ ἐπιστατεῖ, τοιαῦτα | ἑκάστοις* E
*ἐνδεικνῦσα τὰ ἔργα ἀποτελεῖν, οἷα ἂν ἐπιτήδεια ἡγῆται
πρὸς τὴν αὑτῆς εἶναι ξυμπλοκήν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Ταὐτὸν δή μοι τοῦθ' ἡ βασιλικὴ φαίνεται
πᾶσι τοῖς κατὰ νόμον παιδευταῖς καὶ τροφεῦσι, τὴν τῆς
ἐπιστατικῆς αὐτὴ δύναμιν ἔχουσα, οὐκ ἐπιτρέπειν ἀσκεῖν
ὅτι μή τις πρὸς τὴν αὑτῆς ξύγκρασιν ἀπεργαζόμενος
ἦθός τι πρέπον ἀποτελεῖ, ταῦτα δὲ μόνα παρακελεύεσθαι
παιδεύειν· καὶ τοὺς μὲν μὴ δυναμένους κοινωνεῖν ἤθους
ἀνδρείου καὶ σώφρονος ὅσα τε ἄλλα ἐστὶ τείνοντα πρὸς
ἀρετήν, ἀλλ' εἰς ἀθεότητα καὶ | ὕβριν καὶ ἀδικίαν ὑπὸ* 309
*κακῆς βίᾳ φύσεως ἀπωθουμένους, θανάτοις τε ἐκβάλλει
καὶ φυγαῖς καὶ ταῖς μεγίσταις κολάζουσα ἀτιμίαις.*

ΝΕ. ΣΩ. *Λέγεται γοῦν πως οὕτως.*

ΞΕ. *Τοὺς δ' ἐν ἀμαθίᾳ τ' αὖ καὶ ταπεινότητι πολλῇ
κυλινδουμένους εἰς τὸ δουλικὸν ὑποζεύγνυσι γένος.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθότατα.*

ΞΕ. *Τοὺς λοιποὺς τοίνυν, ὅσων αἱ φύσεις ἐπὶ τὸ
γενναῖον ἱκαναὶ παιδείας τυγχάνουσαι καθίστασθαι |
καὶ δέξασθαι μετὰ τέχνης ξύμμιξιν πρὸς ἀλλήλας, τού-* B
*των τὰς μὲν ἐπὶ τὴν ἀνδρείαν μᾶλλον ξυντεινούσας,
οἷον στημονοφυὲς νομίσασ' αὐτῶν εἶναι τὸ στερεὸν
ἦθος, τὰς δὲ ἐπὶ τὸ κόσμιον πίονί τε καὶ μαλακῷ καὶ
κατὰ τὴν εἰκόνα κροκώδει διανήματι προσχρωμένας,*

ἐναντία δὲ τεινούσας ἀλλήλαις, πειρᾶται τοιόνδε τινὰ τρόπον ξυνδεῖν καὶ ξυμπλέκειν.

ΝΕ. ΣΩ. *Ποῖον δή;*

C ΞΕ. *Πρῶτον μὲν κατὰ | τὸ ξυγγενὲς τὸ ἀειγενὲς ὂν τῆς ψυχῆς αὐτῶν μέρος θείῳ ξυναρμοσαμένη δεσμῷ, μετὰ δὲ τὸ θεῖον τὸ ζῳογενὲς αὐτῶν αὖθις ἀνθρωπίνοις.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς τοῦτ' εἶπες αὖ;*

XLVII. ΞΕ. *Τὴν τῶν καλῶν καὶ δικαίων πέρι καὶ ἀγαθῶν καὶ τῶν τούτοις ἐναντίων ὄντως οὖσαν ἀληθῆ δόξαν μετὰ βεβαιώσεως, ὁπόταν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐγγίγνηται, θείαν φημὶ ἐν δαιμονίῳ γίγνεσθαι γένει.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πρέπει γοῦν οὕτως.*

ΞΕ. *Τὸν δὴ πολιτικὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν νομοθέτην*
D | *ἆρ' ἴσμεν ὅτι προσήκει μόνον δυνατὸν εἶναι τῇ τῆς βασιλικῆς μούσῃ τοῦτο αὐτὸ ἐμποιεῖν τοῖς ὀρθῶς μεταλαβοῦσι παιδείας, οὓς ἐλέγομεν νῦν δή;*

ΝΕ. ΣΩ. *Τὸ γοῦν εἰκός.*

ΞΕ. *Ὃς δ' ἂν δρᾶν γε, ὦ Σώκρατες, ἀδυνατῇ τὸ τοιοῦτον, μηδέποτε τοῖς νῦν ζητουμένοις ὀνόμασιν αὐτὸν προσαγορεύωμεν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Ὀρθότατα.*

ΞΕ. *Τί οὖν; ἀνδρεία ψυχὴ λαμβανομένη τῆς τοιαύτης ἀληθείας ἆρ' οὐχ ἡμεροῦται καὶ τῶν δικαίων μάλιστα*
E | *οὕτω κοινωνεῖν ἂν ἐθελήσειε, μὴ μεταλαβοῦσα δὲ ἀποκλίνει μᾶλλον πρὸς θηριώδη τινὰ φύσιν;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δ' οὔ;*

ΞΕ. *Τί δέ; τὸ τῆς κοσμίας φύσεως ἆρ' οὐ τούτων μὲν μεταλαβὸν τῶν δοξῶν ὄντως σῶφρον καὶ φρόνιμον, ὥς γε ἐν πολιτείᾳ, γίγνεται, μὴ κοινωνῆσαν δὲ ὧν λέγομεν ἐπονείδιστόν τινα εὐηθείας δικαιότατα λαμβάνει φήμην;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πάνυ μὲν οὖν.*

ΞΕ. *Οὐκοῦν ξυμπλοκὴν καὶ δεσμὸν τοῦτον τοῖς μὲν κακοῖς πρὸς σφᾶς αὐτοὺς καὶ τοῖς ἀγαθοῖς πρὸς τοὺς κακοὺς μηδέποτε μόνιμον φῶμεν γίγνεσθαι, μηδέ τινα ἐπιστήμην αὐτῷ σπουδῇ πρὸς τοὺς τοιούτους ἂν χρῆσθαί ποτε;*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γάρ;*

| ΞΕ. *Τοῖς δ' εὐγενέσι γενομένοις τε ἐξ ἀρχῆς* 310
ἤθεσι θρεφθεῖσί τε κατὰ φύσιν μόνοις διὰ νόμων ἐμφύεσθαι, καὶ ἐπὶ τούτοις δὴ τοῦτ' εἶναι τέχνῃ φάρμακον, καὶ καθάπερ εἴπομεν τοῦτον θειότερον εἶναι τὸν ξύνδεσμον ἀρετῆς μερῶν φύσεως ἀνομοίων καὶ ἐπὶ τἀναντία φερομένων.

ΝΕ. ΣΩ. *Ἀληθέστατα.*

ΞΕ. *Τοὺς μὴν λοιπούς, ὄντας ἀνθρωπίνους δεσμούς, ὑπάρχοντος τούτου τοῦ θείου σχεδὸν οὐδὲν χαλεπὸν οὔτε ἐννοεῖν οὔτε ἐννοήσαντα ἀποτελεῖν.*

| ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς δή, καὶ τίνας;* B

ΞΕ. *Τοὺς τῶν ἐπιγαμιῶν καὶ παίδων κοινωνήσεων καὶ τῶν περὶ τὰς ἰδίας ἐκδόσεις καὶ γάμους. οἱ γὰρ πολλοὶ τὰ περὶ ταῦτα οὐκ ὀρθῶς ξυνδοῦνται πρὸς τὴν τῶν παίδων γέννησιν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Τί δή;*

ΞΕ. *Τὰ μὲν πλούτου καὶ δυνάμεων ἐν τοῖς τοιούτοις διώγματα τί καί τις ἂν ὡς ἄξια λόγου σπουδάζοι μεμφόμενος;*

ΝΕ. ΣΩ. *Οὐδέν.*

XLVIII. ΞΕ. *Μᾶλλον δέ γε δίκαιον τῶν περὶ τὰ*
γένη ποιουμένων ἐπιμέλειαν τούτων πέρι | λέγειν, εἴ C
τι μὴ κατὰ τρόπον πράττουσιν.

ΝΕ. ΣΩ. *Εἰκὸς γὰρ οὖν.*

ΞΕ. *Πράττουσι μὲν δὴ οὐδὲ ἐξ ἑνὸς ὀρθοῦ λόγου, τὴν ἐν τῷ παραχρῆμα διώκοντες ῥᾳστώνην καὶ τῷ τοὺς μὲν προσομοίους αὐτοῖς ἀσπάζεσθαι, τοὺς δ' ἀνομοίους μὴ στέργειν, πλεῖστον τῇ δυσχερείᾳ μέρος ἀπονέμοντες.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Οἱ μέν που κόσμιοι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἦθος ζητοῦσι, καὶ κατὰ δύναμιν γαμοῦσί τε παρὰ τούτων*
D *καὶ τὰς ἐκδιδομένας παρ' αὐτῶν εἰς τούτους | ἐκπέμπουσι πάλιν· ὡς δ' αὔτως τὸ περὶ τὴν ἀνδρείαν γένος δρᾷ, τὴν αὐτοῦ μεταδιῶκον φύσιν, δέον ποιεῖν ἀμφότερα τὰ γένη τούτων τοὐναντίον ἅπαν.*

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς, καὶ διὰ τί;*

ΞΕ. *Διότι πέφυκεν ἀνδρεία τε ἐν πολλαῖς γενέσεσιν ἄμικτος γεννωμένη σώφρονι φύσει κατὰ μὲν ἀρχὰς ἀκμάζειν ῥώμῃ, τελευτῶσα δὲ ἐξανθεῖν παντάπασι μανίαις.*

ΝΕ. ΣΩ. *Εἰκός.*

ΞΕ. *Ἡ δὲ αἰδοῦς γε αὖ λίαν πλήρης ψυχὴ καὶ*
E *ἀκέραστος τόλμης | ἀνδρείας, ἐπὶ δὲ γενεὰς πολλὰς οὕτω γεννηθεῖσα, νωθεστέρα φύεσθαι τοῦ καιροῦ καὶ ἀποτελευτῶσα δὴ παντάπασιν ἀναπηροῦσθαι.*

ΝΕ. ΣΩ. *Καὶ τοῦτο εἰκὸς οὕτω ξυμβαίνειν.*

ΞΕ. *Τούτους δὴ τοὺς δεσμοὺς ἔλεγον ὅτι χαλεπὸν οὐδὲν ξυνδεῖν ὑπάρξαντος τοῦ περὶ τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ μίαν ἔχειν ἀμφότερα τὰ γένη δόξαν. τοῦτο γὰρ ἓν καὶ ὅλον ἐστὶ βασιλικῆς ξυνυφάνσεως ἔργον, μηδέποτε ἐᾶν ἀφίστασθαι σώφρονα ἀπὸ τῶν ἀνδρείων ἤθη, ξυγκερκίζοντα δὲ ὁμοδοξίαις καὶ τιμαῖς καὶ ἀτιμίαις*

καὶ δόξαις καὶ ὁμηρειῶν ἐκδόσεσιν εἰς ἀλλήλους, λεῖον καὶ τὸ λεγόμενον εὐήτριον ὕφασμα ξυνάγοντα | *ἐξ αὐτῶν,* 311
τὰς ἐν ταῖς πόλεσιν ἀρχὰς ἀεὶ κοινῇ τούτοις ἐπιτρέπειν.

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς;*

ΞΕ. *Οὗ μὲν ἂν ἑνὸς ἄρχοντος χρεία ξυμβαίνῃ, τὸν ταῦτα ἀμφότερα ἔχοντα αἱρούμενον ἐπιστάτην· οὗ δ' ἂν πλειόνων, τούτων μέρος ἑκατέρων ξυμμιγνύντα. τὰ μὲν γὰρ σωφρόνων ἀρχόντων ἤθη σφόδρα μὲν εὐλαβῆ καὶ δίκαια καὶ σωτήρια, δριμύτητος δὲ καί τινος ἰταμότητος ὀξείας καὶ πρακτικῆς ἐνδεῖται.*

ΝΕ. ΣΩ. *Δοκεῖ γοῦν δὴ καὶ τάδε.*

| ΞΕ. *Τὰ δ' ἀνδρεῖά γε αὖ πρὸς μὲν τὸ δίκαιον* B
καὶ εὐλαβὲς ἐκείνων ἐπιδεέστερα, τὸ δ' ἐν ταῖς πράξεσι ἰταμὸν διαφερόντως ἴσχει. πάντα δὲ καλῶς γίγνεσθαι τὰ περὶ τὰς πόλεις ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ τούτοιν μὴ παραγενομένοιν ἀμφοῖν ἀδύνατον.

ΝΕ. ΣΩ. *Πῶς γὰρ οὔ;*

ΞΕ. *Τοῦτο δὴ τέλος ὑφάσματος εὐθυπλοκίᾳ συμπλακὲν γίγνεσθαι φῶμεν πολιτικῆς πράξεως τὸ τῶν ἀνδρείων καὶ σωφρόνων ἀνθρώπων ἦθος, ὁπόταν ὁμονοίᾳ καὶ φιλίᾳ κοινὸν* | *ξυναγαγοῦσα αὐτῶν τὸν βίον* C
ἡ βασιλικὴ τέχνη, πάντων μεγαλοπρεπέστατον ὑφασμάτων καὶ ἄριστον ἀποτελέσασα [ὥστ' εἶναι κοινόν] τούς τ' ἄλλους ἐν ταῖς πόλεσι πάντας δούλους καὶ ἐλευθέρους ἀμπίσχουσα, συνέχῃ τούτῳ τῷ πλέγματι, καὶ καθ' ὅσον εὐδαίμονι προσήκει γίγνεσθαι πόλει τούτου μηδαμῇ μηδὲν ἐλλείπουσα ἄρχῃ τε καὶ ἐπιστατῇ.

[ΝΕ.] ΣΩ. *Κάλλιστα αὖ τὸν βασιλικὸν ἀπετέλεσας ἄνδρα ἡμῖν, ὦ ξένε, καὶ τὸν πολιτικόν.*

Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana.

Neue Erscheinungen.

Anthologia Latina edd. Buecheler et Riese. P. II: Carm. epigr. conl. F. Buecheler. F. II. n. ℳ 5.20.
—— lyrica ed. Th. Bergk. Ed. IV cur. E. Hiller(-O. Crusius). ℳ 3.—
Apulei Metamorphoseon ll. XI ed. v. d. Vliet. n. ℳ 3.—
Aristotelis parva naturalia ed. W. Biehl. ℳ 1.80.
Augustini, S. Aureli, confessionum l. XIII rec. P. Knöll. ℳ 2.70.
Babrii fabulae rec. O. Crusius. Acc. fab. dact. et iamb. rell. Ignatii al. tetrast. rec. C. F. Müller Ed. mai. n. ℳ 8.40.
—— —— Ed. min. n. ℳ 4.—
Bacchylidis carmina ed. F. Blass. n. ℳ 2.40.
Caesaris commentarii rec. B. Kübler. Vol. III. 1. B. Alex. B. Afr. Ed. mai. ℳ 1.— Ed. min. ℳ —.60. Vol. III. 2. B. Hisp. Fragmenta. Indices. ℳ 1.50.
Ciceronis opera ed. C. F. W. Mueller. Pars III. Epistulae. Vol. I. ℳ 3.60. (= Nr. 19—22 à ℳ —.90, Nr. 23 ℳ —.60.)
—— —— —— Vol. II. ℳ 4.20. (= No. 24—27 à ℳ 1.—, No. 28 ℳ —.60.)
Euclidis opera edd. Heiberg et Menge. Vol. VI. VII. je n. ℳ 5.—
Eudocia, Proclus, Claudianus, Blemyomachia ed. A. Ludwich. n. ℳ 4.—
Firmicus Maternus edd. W. Kroll et F. Skutsch. Fasc. I. n. ℳ 4.—
Gemini elementa astronomiae rec. Manitius. n. ℳ 8.—
Heronis Alexandrini opera. Vol. I. Pneumatica. Automata ed. W. Schmidt. [U. d. Pr.]
Hippocratis opera quae fer. omnia. Vol. I rec. H. Kuehlewein. Prolegg. conscrr. Ilberg et Kuehlewein. n. ℳ 6.—
Horati Flacci carmina rec. L. Müller. Ed. III. Ed. min. ℳ —.75. Ed. mai. ℳ 1.—
Iosephi opera rec. S. A. Naber. 6 voll. Vol. VI. (Schlufs.) n. ℳ 4.—
Iurisprudentiae antehadrianae quae supersunt ed. Bremer. P. I. n. ℳ 5.—
Lactantius Placidus: s. Statius. Vol. III.
Lydi, Laurentii, l. de ostentis et Calendaria Graeca omnia ed. C. Wachsmuth. Ed. II. n. ℳ 6.—
Musici scriptores Graeci rec. C. Ianus. n. ℳ 9.—
Mythographi Graeci. Vol. III. Fasc. I. Pseudo-Eratosthenis Catasterismi rec. A. Olivieri. n. ℳ 1.20.
Palladii, Rutilii Tauri Aemiliani, opus agriculturae rec. J. C. Schmitt. n. ℳ 5.20.
Patrum Nicaenorum nomina graece, latine, syriace, coptice, arabice, armeniace edd. H. Gelzer, H. Hilgenfeld, O. Cuntz. n. ℳ 6.—
Philoponi de opificio mundi ll. VII rec. W. Reichardt. n. ℳ 4.—
Pindari carmina rec. W. Christ. Ed. II. ℳ 1.80.
Plini nat. hist. ed. C. Mayhoff. Voll. IV. V. je n. ℳ 6.—
Plutarchi Moralia rec. G. N. Bernardakis. Vol. VII. n. ℳ 4.—
Ptolemaei, Cl., opera. Vol. I. Syntaxis ed. Heiberg. n. ℳ 8.—
Statius, P. Papinius. Vol. III. Lactantii Placidi commentarios rec. R. Jahnke. n. ℳ 8.—